

MONETĀRAIS APSKATS • MONETARY REVIEW 2 • 2008

© Latvijas Banka, 2008

Pārpublicējot obligāta avota norāde.

The source is to be indicated when reproduced.

SATURS

Saīsinājumi	4
Ievads	5
Ārējā ekonomiskā vide	5
Ārējā sektora attīstība	7
Ārējā tirdzniecība un konkurētspēja	7
<i>Latvijas ārējās tirdzniecības strukturālās pārmaiņas</i>	9
Maksājumu bilance	11
Iekšzemes ekonomiskā aktivitāte	13
Kopējais pieprasījums	13
Kopējais piedāvājums	13
Nodarbinātība un darba samaksa	14
Cenu dinamika	15
Fiskālais sektors	16
<i>Latvijas valdības parāda struktūra</i>	18
Monetārā un finanšu attīstība	20
Banku likviditāte un Latvijas Bankas operācijas	20
Naudas rādītāju dinamika	21
Procentu likmes	24
Vērtspapīru un valūtas tirgus attīstība	26
<i>Starptautisko norēķinu bankas valūtas un atvasināto finanšu instrumentu tirgus aktivitātes aptauja</i>	27
Naudas rādītāju sezonālā izlīdzināšana	30
Statistiskā informācija	63
Papildinformācija	125

CONTENTS

Abbreviations	4
Introduction	34
External Economic Environment	34
External Sector Developments	36
Foreign Trade and Competitiveness	36
<i>Structural Changes in Latvian Foreign Trade</i>	38
Balance of Payments	40
Domestic Economic Activity	42
Aggregate Demand	42
Aggregate Supply	42
Employment, Wages and Salaries	43
Price Dynamics	44
Fiscal Sector	45
<i>The Structure of Latvia's General Government Debt</i>	47
Monetary and Financial Developments	49
Bank Liquidity and the Bank of Latvia's Operations	49
Dynamics of Monetary Aggregates	50
Interest Rates	53
Securities and Foreign Exchange Market Developments	55
<i>Survey of Foreign Exchange and Derivatives Market Activity by the Bank for International Settlements</i>	56
Seasonal Adjustment of Monetary Aggregates	59
Statistics	63
Additional Information	128

SAĪSINĀJUMI

AS – akciju sabiedrība
 ASV – Amerikas Savienotās Valstis
 CSP – Latvijas Republikas Centrālā statistikas pārvalde
 ECB – Eiropas Centrālā banka
 EMS – Ekonomikas un monetārā savienība
 ES – Eiropas Savienība
 ES10 valstis – valstis, kuras pievienojās ES 2004. gada 1. maijā
 ES12 valstis – valstis, kuras pievienojās ES 2004. gada 1. maijā un 2007. gada 1. janvārī
 ES15 valstis – valstis, kuras ietilpa ES pirms 2004. gada 1. maija
 FRS – Federālo rezervju sistēma
 IKP – iekšzemes kopprodukts
 LCD – Latvijas Centrālais depozitārijs
 MFI – monetārā finanšu iestāde
 NVS – Neatkarīgo Valstu Savienība
 OMXBGI – Baltijas akciju cenu indekss
OMX Riga – kapitalizācijas indekss, kas tiek attiecināts pret iepriekšējo vērtību un raksturo kopējo ieguldījuma atdevi un kurā ietvertas visas RFB Oficiālā un Otrā saraksta sabiedrību akcijas
 PCI – patēriņa cenu indekss
 PVN – pievienotās vērtības nodoklis
 RCI – ražotāju cenu indekss
 RFB – Rīgas Fondu birža
 RIGIBOR – *Riga Interbank Offered Rate*; Latvijas starpbanku kredītu procentu likmju indekss
 VAS – valsts akciju sabiedrība

ABBREVIATIONS

CIS – Commonwealth of Independent States
 CPI – Consumer Price Index
 CSB – Central Statistical Bureau of Latvia
 ECB – European Central Bank
 EMU – Economic and Monetary Union
 EU – European Union
 EU10 – countries which joined the EU on 1 May 2004
 EU12 – countries which joined the EU on 1 May 2004 and on 1 January 2007
 EU15 – EU countries before 1 May 2004
 FRS – Federal Reserve System
 GDP – gross domestic product
 JSC – joint stock company
 LCD – Latvian Central Depository
 MFI – monetary financial institution
 OMXBGI – Baltic equity index
OMX Riga – capitalisation-based total return index including all company shares quoted on the RSE Main List and the RSE Secondary List
 PPI – Producer Price Index
 RIGIBOR – Riga Interbank Offered Rate
 RSE – Riga Stock Exchange
 SJSC – state joint stock company
 UK – United Kingdom
 US – United States of America
 VAT – value added tax

IEVADS

Latvijas tautsaimniecībā bija vērojamas inflācijas tendences pārmaiņas. Jūnijā patēriņa cenu gada inflācija pēc ilgstoša pieauguma perioda pirmo reizi samazinājās (līdz 17.7%) bāzes efekta un iekšzemes pieprasījuma krituma ietekmē. Iekšzemes pieprasījuma samazināšanās palēnināja arī tautsaimniecības izaugsmi. Reālais IKP 2. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pieauga tikai par 0.1%. Straujo tautsaimniecības attīstības tempa kritumu lielākoties ietekmēja tirdzniecības un apstrādes rūpniecības negatīvais devums kopējā izaugsmē un pieauguma tempa sarukums būvniecībā, transportā, glabāšanā un sakaros, finanšu starpniecībā un komercpakalpojumos. Samazinoties ekonomiski neaktīvo iedzīvotāju skaitam, pieauga gan nodarbinātība, gan darba meklētāju īpatsvars. Mazāks nodokļu ieņēmumu kāpums, saglabājoties noturīgam valsts konsolidētā kopbudžeta izdevumu pieaugumam, noteica budžeta pārpalikuma sarukumu. Mazāka pieprasījuma un izmaksu pieauguma dēļ palēninājās eksporta izaugsme, tomēr importa sarukums uzlaboja ārējās tirdzniecības bilanci un mazināja maksājumu bilances tekošā konta deficītu. Tekošā konta deficīts 2. ceturksnī bija 15.6% no IKP (1. pusgadā – 16.9% no IKP), tomēr tekošā konta tālāku uzlabojumu var kavēt vāja tautsaimniecības izaugsme galvenajās tirdzniecības partnervalstīs un kapitālpriekšu importa samazināšanās.

Monetāro rādītāju gada pieauguma tempa sarukums kļuva mērenāks, stabilizējoties M3 un rezidentu finanšu iestāžu, nefinanšu sabiedrību un mājsaimniecību noguldījumu atlikuma dinamikai (gada pieauguma temps jūnijā – attiecīgi 5.9% un 7.8%) un turpinoties izsniegto kredītu atlikuma kāpumam (gada pieauguma temps jūnijā – 20.0%). Lielākā kredītu daļa tika izsniegta uzņēmējdarbībai, kredītu atlikuma pieaugumu nosakot hipotēku kredīta un komerckredīta atlikuma kāpumam. Savukārt mājsaimniecībām izsniegto kredītu atlikuma pieauguma tempa palēnināšanos noteica nelielais mājokļa iegādei izsniegto kredītu atlikuma pieaugums.

Centrālās bankas naudas piedāvājums 2. ceturksnī būtiski nemainījās, un emitētās nacionālās valūtas segums ar Latvijas Bankas tīrajiem ārējiem aktīviem jūnija beigās bija 120.7%.

Latvijas naudas tirgū saglabājas latu likviditātes pārpalikums, un resursi galveno refinansēšanas operāciju un valūtas mijmaiņas darījumu izsolēs netika pieprasīti. Savukārt noguldījumu iespējas uz nakti Latvijas Bankā vidējais atlikums palielinājās no 45.4 milj. latu 1. ceturksnī līdz 127.0 milj. latu 2. ceturksnī. Latu naudas tirgus procentu likmes darījumiem uz nakti saglabājās tuvu noguldījumu iespējas uz nakti Latvijas Bankā procentu likmei. RIGIBOR 2. ceturksnī bija stabils. RIGIBOR darījumiem uz nakti svārstījās 3.2–3.9% robežās, bet 3 mēnešu RIGIBOR pieauga no 6.1% aprīļa sākumā līdz 6.3% jūnija beigās. 6 un 12 mēnešu RIGIBOR gandrīz nemainījās (jūnija beigās – attiecīgi 7.1% un 8.4%). MFI latos izsniegto kredītu procentu likmes nedaudz samazinājās, savukārt eiro izsniegto kredītu procentu likmes palielinājās. Saruka arī latos piesaistīto noguldījumu procentu likmes, bet eiro piesaistīto noguldījumu procentu likmes bija stabilas.

ĀRĒJĀ EKONOMISKĀ VIDE

2. ceturksnī globālo vidi raksturoja ekonomiskās aktivitātes pieauguma tempa palēnināšanās daudzos pasaules reģionos, t.sk. eiro zonā un ASV, un inflācijas spiediena pastiprināšanās augsto naftas un pārtikas cenu dēļ.

Euro zonā kopumā un lielākajās eiro zonas valstīs IKP 2. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni saruka (eiro zonā – par 0.2%, Vācijā – par 0.5%, Francijā un Itālijā – par 0.3%). Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu IKP eiro zonā pieauga par 1.4%, Vācijā – par 1.7% un Francijā – par 1.1%, bet Itālijā izaugsme stagnēja. Pieejamie dati par mājsaimniecību izdevumiem liecina par privātā patēriņa kritumu 2. ceturksnī. Investīcijas, kas līdz šim bija galvenais iekšzemes pieprasījuma dzinējspēks, un eksports saruka.

Centrāleiropas valstu tautsaimniecība attīstījās samērā stabili, lai gan reģiona lielāko valstu (Čehijas, Polijas un Slovākijas) eksporta tirgi galvenokārt ir eiro zonā, kur vērojama salīdzinoši zema ekonomiskā aktivitāte un līdz ar to arī pieprasījums. 2. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu IKP Čehijā pieauga par 4.6%, Polijā – par 6.1% un Slovākijā – par 7.6%. ECOFIN pieņēma lēmumu par Slovākijas pievienošanos eiro zonai ar 2009. gada 1. janvāri. Ekonomiskā aktivitāte Baltijas valstīs mazinājās.

Visstraujākais kritums bija Igaunijā, kur IKP saskaņā ar operatīvo novērtējumu saruka par 1.4% salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu un par 0.9% salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni galvenokārt mazā iekšzemes pieprasījuma dēļ. Ekonomiskā aktivitāte kritās gandrīz visās svarīgākajās nozarēs: rūpnieciskās ražošanas sektorā, mazumtirdzniecībā, transportā, glabāšanā un sakaros, pakalpojumu sektorā un nekustamā īpašuma jomā. Lietuvas IKP 2. ceturksnī pieauga par 5.2% (iepriekšējā ceturksnī – par 6.9%). Par ekonomiskās aktivitātes tempa palēnināšanos liecināja rūpnieciskās ražošanas tempa kritums maijā un jūnijā un mazumtirdzniecības apgrozījuma tempa samazināšanās jūnijā.

Tautsaimniecības attīstība Lielbritānijā palēninājās – 2. ceturksnī IKP salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni nemainījās (salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu tas pieauga par 1.4%). Izaugsmi nodrošināja pakalpojumu sektora attīstība, bet rūpnieciskās ražošanas apjoms 2. ceturksnī saruka par 0.4%.

Zviedrijā palēninājās tautsaimniecības izaugsmes temps. 2. ceturksnī IKP stagnēja, galvenokārt atspoguļojot nelabvēlīgo neto eksporta attīstību, bet iekšzemes pieprasījums joprojām bija pozitīvs. Tomēr pieejamie mājsaimniecību un uzņēmēju apsekojumu dati rāda, ka konfidences līmenis būtiski mazinājies.

ASV IKP 2. ceturksnī pieauga par 2.8%, un lielākais kāpuma virzītājspēks bija privātais patēriņš (pieaugums – 1.2%) un neto eksports (eksporta kāpums – 12.3%; importa sarukums – 7.3%). Tomēr iekšzemes pieprasījuma kāpums, visticamāk, bija vienreizējs, atspoguļojot ASV valdības mājsaimniecību atbalsta fiskālos pasākumus aprīlī–jūlijā. Labais neto eksporta sniegums skaidrojams ar joprojām diezgan spēcīgo ASV ražoto preču ārējo pieprasījumu. Lai gan ASV vērojams inflācijas kāpums (jūnijā – 5.0%; augstākais līmenis kopš 1991. gada maija), FRS aprīlī pazemināja bāzes likmi par 25 bāzes punktiem (līdz 2%), pamatojot savu lēmumu ar ASV tautsaimniecības attīstības tempa kritumu.

Krievijā bija vērojamas ekonomiskās aktivitātes palēnināšanās pazīmes, salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu sarūkot investīciju pieauguma tempam un samazinoties arī rūpnieciskās ražošanas apjoma kāpuma tempam (jūnijā – 0.9%). Tomēr, neraugoties uz augsto inflāciju, privātā pieprasījuma pieauguma temps kritās tikai nedaudz. Krievijas IKP 2. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pieauga par 7.5%.

Augošās energoresursu un pārtikas cenas eiro zonas valstīs radīja augšupvērstu spiedienu uz inflāciju, bet tautsaimniecības attīstības temps saglabājās pozitīvs. Tāpēc ECB 2. ceturksnī nemainīja bāzes likmi (4.00%), netieši norādot, ka 3. ceturkšņa sākumā iespējams tās paaugstinājums par 25 bāzes punktiem. Neraugoties uz augsto inflācijas risku, *Bank of England* 10. aprīlī pazemināja bāzes likmi par 25 bāzes punktiem (līdz 5.00%). Vairāku ārpus eiro zonas esošo ES valstu centrālās bankas paaugstināja bāzes likmi – *Danmarks Nationalbank* (par 10 bāzes punktiem; līdz 4.35%), *Narodowy Bank Polski* (par 25 bāzes punktiem; līdz 6.00%), *Banca Națională a României* (divas reizes par 25 bāzes punktiem; līdz 10%), *Magyar Nemzeti Bank* (attiecīgi par 50, 25 un 25 bāzes punktiem; līdz 8.50%). Savukārt Japānas Banka 2. ceturksnī nemainīja bāzes likmi (0.5%).

Eiro naudas tirgus procentu likmes 2. ceturksnī pieauga, tirgus dalībniekiem nākotnē gaidot eiro bāzes likmes paaugstinājumu. Kopumā 2. ceturksnī 3 un 6 mēnešu EURIBOR palielinājās par 0.2–0.4 procentu punktiem. Savukārt atbilstošo termiņu LIBOR pieauga par 0.1–0.5 procentu punktiem. Spriedze pasaules naudas tirgos 2. ceturksnī samazinājās, tomēr joprojām bija augsta. Par to eiro zonā liecināja samērā lielā pret kredītrisku nenodrošināto EURIBOR un pret kredītrisku nodrošināto *EONIA Swap* starpība, bet ASV – attiecīgi LIBOR un *Overnight Indexed Swap* starpība. Kopumā 2. ceturksnī 3 mēnešu EURIBOR un *EONIA Swap* starpība samazinājās par 5.8 bāzes punktiem. Savukārt 3 mēnešu LIBOR un *Overnight Indexed Swap* starpība saruka par 2.3 bāzes punktiem.

Pasaules valūtas tirgū 2. ceturksnī ASV dolāra kurss attiecībā pret eiro bija svārstīgs, mainoties tirgus dalībnieku vērtējumam par ASV un eiro zonas tautsaimniecības turpmāko attīstības scenāriju. Kopumā ceturkšņa laikā ASV dolāra kurss attiecībā pret eiro būtiski nemainījās (kritums – 0.1%), bet attiecībā pret Japānas jenu saruka par 5.4%. Aprīlī ASV dolāra kurss attiecībā pret eiro samazinājās saistībā ar tirgus dalībnieku gaidām par turpmākiem ASV dolāra bāzes likmes pazeminājumiem, sliktākiem ASV makroekonomiskajiem datiem un spriedzi naudas un kredītu tirgos. Maijā, mainoties tirgus dalībnieku viedoklim, ASV dolāra un eiro kurss bija svārstīgs. Jūnija sākumā ASV dolāra kurss attiecībā pret eiro palielinājās, tirgus dalībniekiem lielāku uzmanību pievēršot inflācijas kāpumam ASV. Euro kurss attiecībā pret Centrāl-

eiropas valstu valūtām (Polijas zlotu, Čehijas kronu, Slovākijas kronu un Ungārijas forintu) samazinājās (attiecīgi par 4.6%, 5.4%, 7.2% un 9.3%).

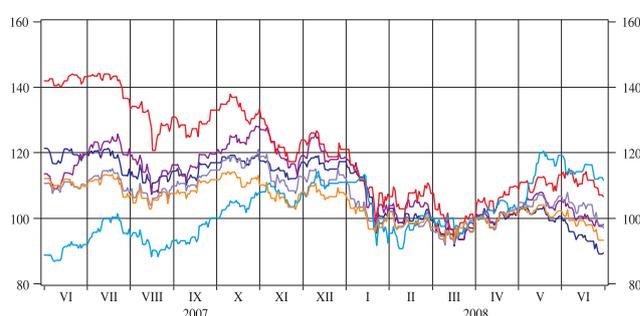
Pēc krituma iepriekšējos mēnešos 2. ceturkšņa sākumā, mazinoties tirgus dalībnieku piesardzībai pret risku, akciju cenas pieauga (sk. 1. att.). Taču jūnijā tās atkal samazinājās sliktāku uzņēmumu peļņas rādītāju un izejvielu cenu pieauguma dēļ, bet eiro zonā – procentu likmju palielināšanās dēļ. Kopumā ASV akciju tirgus indekss S&P 500 2. ceturksnī saruka par 3.4%, savukārt *NASDAQ Composite* pieauga par 0.6%. Arī Eiropas akciju tirgos bija vērojams akciju cenu kritums. Eiropas akciju tirgu indekss *Dow Jones EURO STOXX 50* saruka par 7.6%. Japānas akciju tirgus indekss *Nikkei 225* pieauga par 7.6%, bet Krievijas akciju tirgus indekss *RTS* – par 12.1%. ES12 valstu akciju tirgos akciju cenas būtiski nemainījās (*Dow Jones STOXX EU Enlarged 15* pieaugums – 0.7%). Savukārt Ķīnas akciju tirgus *SSE A SHARE* indekss strauji saruka (par 21.2%).

1. attēls

PASAULES AKCIJU TIRGU INDEKSI

(2008. gada 1. aprīlis = 100)

— S&P 500 (ASV)
 — Dow Jones EURO STOXX 50 (eiro zona)
 — Dow Jones STOXX EU Enlarged 15 (ES10 valstis)
 — Nikkei 225 (Japāna)
 — NASDAQ Composite (ASV)
 — RTS (Krievija)

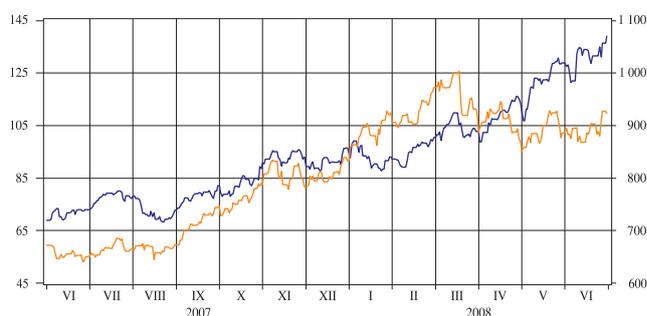
Parāda vērtspapīru tirgū valdības obligāciju peļņas likmēm bija tendence palielināties, valdības īsāka termiņa obligāciju peļņas likmēm pieaugot straujāk nekā valdības ilgtermiņa obligāciju peļņas likmēm. Vācijas valdības 10 gadu obligāciju peļņas likme 2. ceturksnī pieauga par 0.73 procentu punktiem, ASV valdības 10 gadu obligāciju peļņas likme – par 0.58 procentu punktiem, bet Lielbritānijas valdības 10 gadu obligāciju peļņas likme – par 0.78 procentu punktiem. Vācijas, ASV un Lielbritānijas valdības 2 gadu obligāciju peļņas likme pieauga attiecīgi par 1.17, 1.02 un 1.40 procentu punktiem.

Kopumā 2. ceturksnī *Brent* jēlnaftas cena pieauga par 35.3% (sk. 2. att.) vairāku faktoru ietekmē. Naftas pieprasījums joprojām bija liels, īpaši attīstības valstīs (sevišķi Ķīnā un Indijā). Savukārt attīstītajās valstīs, palēninoties tautsaimniecības izaugsmei, pieprasījums nedaudz samazinājās. Naftas produktu piedāvājums nepalielinājās un ģeopolitisku faktoru ietekmē bija diezgan svārstīgs. Naftas cenas ietekmēja arī tirgus dalībnieku spekulatīvās darbības un ASV dolāra kursa dinamika.

2. attēls

NAFTAS UN ZELTA CENAS

— Brent jēlnafta (tagadnes darījumi; ASV dolāros par barelu)
 — Zelts (tagadnes darījumi; ASV dolāros par Trojas uncī, labā ass)

ĀRĒJĀ SEKTORA ATTĪSTĪBA

Ārējā tirdzniecība un konkurētspēja

2. ceturksnī ekonomiskā aktivitāte Latvijā palēninājās, samazinoties gan iekšzemes, gan ārējam pieprasījumam. Preču eksporta pieaugums salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu saruka no 19.7% 1. ceturksnī līdz 10.7% 2. ceturksnī. Savukārt imports 2. ceturksnī kritās par 4.2% un noteica ārējās tirdzniecības bilances negatīvā saldo samazināšanos kopumā un vairākās nozīmīgās (satiksmes līdzekļu, mehānismu un mehānisku ierīču, elektroiekārtu) preču grupās. Strauji augot minerālproduktu ievadumam, būtiski palielinājās

minerālproduktu ārējās tirdzniecības negatīvais saldo. Importa pārsvars pār eksportu samazinājās līdz 67.2% (2007. gada 2. ceturksnī – 93.2%).

2. ceturksnī visstraujāk (par 50.0%) pieauga preču eksports uz pārējām valstīm (Peru). Mēreni (attiecīgi par 11.4% un 8.9%) palielinājās eksports uz NVS valstīm (Krieviju) un ES12 valstīm (Lietuvu). Savukārt tikai nedaudz pieauga eksports uz ES15 valstīm (Vāciju un Dāniju), bet kritās izvedums uz Lielbritāniju. Eksports pieauga uz Peru (melnie metāli), Lietuvu (satiksmes līdzekļi, mehānismi un mehāniskas ierīces, elektroiekārtas un melnie metāli), Krieviju un Vāciju (dažādas preces), Dāniju (augu valsts produkti un melnie metāli), bet saruka izvedums uz Lielbritāniju (zāģmateriāli). Latvijas galvenās tirdzniecības partnervalstis preču eksportā bija Lietuva, Igaunija, Krievija, Vācija, Zviedrija un Dānija (uz tām izveda 60.5% no preču eksporta). Ārējās tirdzniecības bilances negatīvais saldo saruka ar Lietuvu, Vāciju, Zviedriju, Somiju un Dāniju, bet palielinājās ar Krieviju. Savukārt ārējās tirdzniecības bilance ar Igauniju kļuva pozitīva.

Latvijas preču eksportā 2. ceturksnī dominēja parastie metāli un parasto metālu izstrādājumi, koks un koka izstrādājumi, lauksaimniecības un pārtikas preces un mehānismi un mehāniskas ierīces, elektroiekārtas. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu visvairāk pieauga parasto metālu un parasto metālu izstrādājumu eksports, mēreni palielinājās satiksmes līdzekļu, augu valsts produktu un mehānismu un mehānisku ierīču, elektroiekārtu, bet samazinājās koka un koka izstrādājumu un tekstilmateriālu un tekstilizstrādājumu izvedums. Koka un koka izstrādājumu eksporta apjoma kritumu noteica preces ar mazāku pievienoto vērtību, lai gan būtiski palielinājās šādu izstrādājumu ar augstu pievienoto vērtību eksports. Tikai piekto daļu eksporta kāpuma noteica fiziskā apjoma palielināšanās, bet pārējo pieauguma daļu – cenu paugstināšanās. Parasto metālu un parasto metālu izstrādājumu izveduma kāpumu veicināja fiziskā apjoma palielinājums, bet mehānismu un mehānisku ierīču, elektroiekārtu un satiksmes līdzekļu izveduma pieaugumu – cenu ietekme.

2. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni preču eksporta vienības vērtība pieauga par 2.3%, bet salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu – par 8.8%. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu samazinājās tikai koka un koka izstrādājumu cenas (par 2.3%). Visu pārējo eksporta preču un izstrādājumu cenas nozīmīgi pieauga (ķīmiskās rūpniecības un tās saskarnozaru ražojumiem, satiksmes līdzekļiem, mehānismiem un mehāniskām ierīcēm, elektroiekārtām, pārtikas rūpniecības ražojumiem un parastajiem metāliem un parasto metālu izstrādājumiem tās palielinājās attiecīgi par 26.2%, 22.0%, 10.6%, 12.1% un 8.2%).

2. ceturksnī lata nominālā efektīvā kursa kāpums Latvijas cenu un izmaksu konkurētspēju ietekmēja mazāk nekā iepriekšējā periodā, un to galvenokārt noteica ASV dolāra kursa sarukums. Lata nominālais efektīvais kurss pieauga par 0.5% (1. ceturksnī – par 0.9%), bet gada laikā – par 2.1%. Patēriņa cenu kāpums Latvijā nozīmīgi pārsniedza cenu pieauguma tempu galvenajās tirdzniecības partnervalstīs, tomēr arī tajās inflācija būtiski palielinājās. Tāpēc cenu konkurētspējas kritums 2. ceturksnī bija krietni lēnāks nekā 1. ceturksnī, t.i., ar PCI deflētais lata reālais efektīvais kurss ceturkšņa laikā pieauga tikai par 2.5%. Taču lata reālā efektīvā kursa bāzes samazinājuma ietekmē tā gada pieauguma temps palielinājās līdz 13.4%.

Izmaksu konkurētspēja ceturkšņa laikā nemainījās. Nelielu tās kritumu gada laikā noteica nominālā komponente, tāpēc ar RCI deflētais lata reālais efektīvais kurss pieauga par 1.9% salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu. Ražotāju cenu pārmaiņas ārējo konkurētspēju nesamazināja ne ceturkšņa, ne gada laikā, jo, palēninoties tautsaimniecības izaugsmei, iekšzemes cenu kāpuma tempa tendencē iezīmējās pārlikums. Galvenajās tirdzniecības partnervalstīs (īpaši Lietuvā, Polijā, Krievijā un Igaunijā) energoresursu cenu kāpuma dēļ saglabājās straujš ražotāju cenu pieaugums. Tāpēc izmaksu konkurētspēja pret šo valstu grupu nedaudz uzlabojās. Ceturkšņa laikā ar RCI deflētais lata reālais efektīvais kurss attiecībā pret minēto valstu valūtām samazinājās par 1.7% (gada laikā – par 4.9%).

Latvijas tirgus daļa ES kopumā 2. ceturksnī nedaudz saruka, galvenokārt palēninoties eksporta kāpumam vai pat samazinoties eksportam uz vairākām nozīmīgām ES partnervalstīm. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu Latvijas tirgus daļa palielinājās Vācijā, Dānijā, Somijā, Igaunijā un Lietuvā, bet salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni – tikai Vācijā un Dānijā. Lai gan eksporta izaugsme bija stabila, Latvijas tirgus daļa saruka Krievijā strauja tās importa kāpuma ietekmē.

Nozīmīgākās importa preces bija mehānismi un mehāniskas ierīces, elektroiekārtas, minerālprodukti, lauksaimniecības un pārtikas preces, satiksmes līdzekļi un parastie metāli un parasto metālu izstrādājumi. Salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni eksports uz NVS valstīm (Krieviju) un ES12 valstīm (Lietuvu) pieauga par 11.4% un 8.9%, bet uz ES15 valstīm (Vāciju un Dāniju) nedaudz pieauga. Eksports uz Peru (melnie metāli), Lietuvu (satiksmes līdzekļi, mehānismi un mehāniskas ierīces, elektroiekārtas un melnie metāli), Krieviju un Vāciju (dažādas preces), Dāniju (augu valsts produkti un melnie metāli), bet saruka izvedums uz Lielbritāniju (zāģmateriāli). Latvijas galvenās tirdzniecības partnervalstis preču eksportā bija Lietuva, Igaunija, Krievija, Vācija, Zviedrija un Dānija (uz tām izveda 60.5% no preču eksporta). Ārējās tirdzniecības bilances negatīvais saldo saruka ar Lietuvu, Vāciju, Zviedriju, Somiju un Dāniju, bet palielinājās ar Krieviju. Savukārt ārējās tirdzniecības bilance ar Igauniju kļuva pozitīva.

dzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu nozīmīgi palielinājās tikai minerālproduktu, lauksaimniecības un pārtikas preču un parasto metālu un parasto metālu izstrādājumu ievedums, bet būtiski samazinājās satiksmes līdzekļu, mehānismu un mehānisku ierīču, elektroiekārtu un koka un koka izstrādājumu imports. Importa apjoma samazināšanos noteica koka un koka izstrādājumu, satiksmes līdzekļu, mehānismu un mehānisku ierīču, elektroiekārtu, ķīmiskās rūpniecības un tās saskarnozaru ražojumu un minerālproduktu fiziskā apjoma sarukums.

Importa vienības vērtība 2. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni palielinājās par 4.6%, bet salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu – par 9.9%. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu vislielākais cenu kāpums no importā dominējošām precēm bija minerālproduktiem (42.9%), ķīmiskās rūpniecības un tās saskarnozaru ražojumiem (25.3%), parasto metālu un parasto metālu izstrādājumiem (12.2%) un nozīmīgākajām lauksaimniecības un pārtikas precēm. Savukārt samazinājās satiksmes līdzekļu (par 8.1%) un mehānismu un mehānisku iekārtu, elektroiekārtu (par 1.7%) cenas. Importa cenu kāpumam apsteidzot eksporta cenu pieaugumu, tirdzniecības nosacījumi nedaudz pasliktinājās.

Preču imports 2. ceturksnī palielinājās tikai no NVS valstīm, bet samazinājās ievedums no pārējām valstu grupām. Galvenās partnervalstis preču importā bija Lietuva, Vācija, Krievija, Igaunija un Polija (53.7% no importa kopapjoma). Nozīmīgi palielinājās imports no Krievijas (naftas produkti, dabasgāze un melnie metāli) un Lietuvas (naftas produkti). Visbūtiskāk saruka ievedums no Igaunijas (vieglie automobiļi, mehānismi un mehāniskas ierīces, elektroiekārtas), Vācijas (satiksmes līdzekļi un mehānismi un mehāniskas ierīces, elektroiekārtas), Somijas (iekārtas un mehāniskas ierīces un vieglie automobiļi) un Zviedrijas (iekārtas un mehāniskas ierīces).

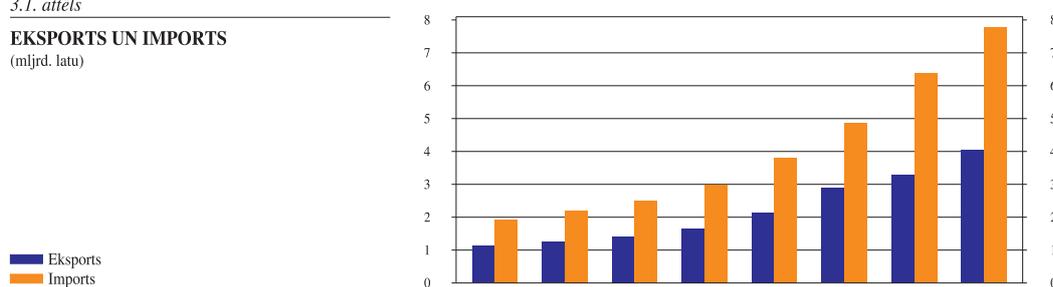
1. ielikums. Latvijas ārējās tirdzniecības strukturālās pārmaiņas

Latvijas pievienošanās ES veicināja tautsaimniecības, t.sk. ārējās tirdzniecības, izaugsmi. Četros gados notikušas būtiskas ārējās tirdzniecības (īpaši preču eksporta, mazāk – importa) strukturālās pārmaiņas. Arī noieta tirgu pārmaiņas bija nozīmīgas.

Tautsaimniecībai pārsniedzot potenciālo līmeni, straujo importa kāpumu pēdējos gados noteica krasais iekšzemes pieprasījuma pieaugums. Lai gan preču eksporta vidējais gada pieaugums (25.3%) pēdējos četros gados kopumā tikai nedaudz atpalika no importa kāpuma (27.1%), vērtības izteiksmē eksporta pieaugums bija divas reizes mazāks nekā importa pieaugums (attiecīgi 2.4 mljrd. latu un 4.8 mljrd. latu), importa pārsvaram pār eksportu palielinoties no 77.0% 2004. gadā līdz 92.6% 2007. gadā (sk. 3.1. att.).

3.1. attēls

EKSPORTS UN IMPORTS (mljrd. latu)

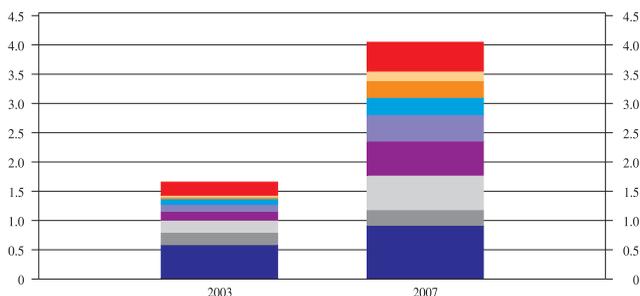
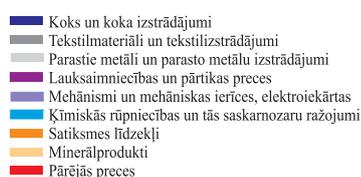
Pirms Latvijas pievienošanās ES piecas galvenās eksporta preču grupas bija koks un koka izstrādājumi, tekstilmateriāli un tekstilizstrādājumi, parastie metāli un parasto metālu izstrādājumi, lauksaimniecības un pārtikas preces un mehānismi un mehāniskas ierīces, elektroiekārtas, veidojot 76.5% no eksporta kopapjoma. Savukārt 2007. gada beigās piecas galvenās eksporta preču grupas (īpatsvars – 69.9%) bija koks un koka izstrādājumi, parastie metāli un parasto metālu izstrādājumi, lauksaimniecības un pārtikas preces, mehānismi un mehāniskas iekārtas, elektroiekārtas un ķīmiskās rūpniecības un tās saskarnozaru ražojumi. Četru gadu laikā nozīmīgākā eksporta prece bija koks un koka izstrādājumi, tās īpatsvaram sarūkot minētā perioda beigās. Vērojams arī būtisks tekstilmateriālu un tekstilizstrādājumu īpatsvara kritums, bet visu pārējo preču grupu īpatsvars eksporta kopapjomā palielinājās, strauji augot šo preču eksporta apjomam gan ārējā pieprasījuma, gan cenu kāpuma rezultātā. Tekstilmateriālu un tekstilizstrādājumu eksporta stagnāciju pēdējos

gados noteica darbinieku trūkums nozares uzņēmumos, ražotņu izvietošana ārpus Latvijas, būtiski augot ražošanas izmaksām Latvijā, un pieprasījuma pārmaiņas ārvalstīs, eksportētājiem pārejot no lielām izstrādājumu partijām uz pavisam mazām partijām, vienlaikus nekonkurējot ar Āzijas tekstilrūpniecības gigantiem.

Datus par minerālproduktu eksporta kāpumu pirmajos divos gados pēc pievienošanās ES ietekmēja metodoloģiskas statistiskās uzskaites problēmas. Arī lielāks atsevišķu preču (piemēram, satiksmes līdzekļu) reeksporta apjoms ietekmē eksporta strukturālās pārmaiņas (sk. 3.2. att.).

3.2. attēls

NOZĪMĪGĀKĀS PRECES EKSPORTĀ (mljrd. latu)

Kopumā audzis preču ar lielāku pievienoto vērtību (mehānismu un elektroiekārtu, farmācijas produkcijas, finiera, saplākšņa un skaidu plātņu) īpatsvars eksporta kopapjomā (no 28.4% 2004. gadā līdz 36.8% 2007. gadā). Tomēr tas ir mazāks nekā vidējais rādītājs ES valstīs (aptuveni 60%) un vidējais rādītājs Lietuvā un Igaunijā (aptuveni 40%). Preču ar lielāku pievienoto vērtību eksporta pieaugums kopumā bija straujāks nekā eksporta kāpums pēdējos četros gados (attiecīgi 3.3 un 2.5 reizes).

Preču noieta tirgu ģeogrāfija mainījies atbilstoši eksporta pārmaiņām. Pēc Latvijas pievienošanās ES tika novērots straujš eksporta kāpums uz trim ES10 valstīm (Lietuvu, Igauniju un Poliju) saistībā ar nozīmīgu tautsaimniecības izaugsmi šajās valstīs. Vienlaikus palielinājusies Latvijas tirgus daļa šajās tirdzniecības partnervalstīs, apliecinot konkurētspējas noturību. 2004.–2007. gadā eksports uz Lietuvu un Igauniju vidēji palielinājās par 50%, straujāk augot pirmajos divos gados, pēc tam kāpuma temps mazliet palēninājās bāzes efekta ietekmē. Savukārt preču izvedums uz Poliju 2004. gadā palielinājās trīs reizes (bāzes apjoms nebija liels), bet vidēji četros gados – gandrīz divas reizes. Arī šo triju valstu un kopumā ES12 valstu īpatsvars eksporta kopapjomā nozīmīgi pieaudzis līdz ar straujo izaugsmi. Mazāk palielinājās NVS valstu īpatsvars eksportā (sk. tabulu), bet attiecīgi kopumā saruka ES15 valstu un galveno tirdzniecības partnervalstu (Lielbritānijas, Vācijas un Zviedrijas) īpatsvars eksporta kopapjomā.

Eksporta preču cenu kāpums četru gadu laikā bija nozīmīgs visās preču grupās, lielā mērā nosakot eksporta izaugsmi. Cenu pieaugumu galvenokārt ietekmēja preču cenas pasaulē, visstraujāk palielinoties metālu (par 83.3% kopš 2003. gada), minerālproduktu (par 77.0%) un koka (par 69.0%) cenām. Lauksaimniecības un

LATVIJAS PREČU EKSPORTS VALSTU GRUPU UN VALSTU DALĪJUMĀ

	2003		2007		Apjoma pieaugums; reizes
	mlj. latu	īpatsvars; %	mlj. latu	īpatsvars; %	
ES15	1 020.8	61.8	1 627.1	40.3	1.6
ES12	288.0	17.4	1 449.6	35.9	5.0
NVS	162.4	9.8	586.4	14.5	3.6
Pārējās	179.4	10.9	377.3	9.3	2.1
t.sk. Lielbritānija	256.6	15.5	277.1	6.9	1.1
Vācija	245.3	14.9	353.1	8.7	1.4
Zviedrija	174.2	10.6	313.0	7.7	1.8
Dānija	99.0	6.0	161.1	4.0	1.6
Lietuva	135.1	8.2	638.6	15.8	4.7
Igaunija	108.5	6.6	581.8	14.4	5.4
Polija	24.6	1.5	146.0	3.6	5.9
Krievija	88.8	5.4	386.2	9.6	4.3

Avots: CSP dati.

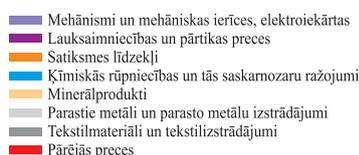
pārtikas preču cenu kāpums bija aptuveni 50%, bet pārējo minēto preču cenas pieauga aptuveni par trešo daļu.

Savukārt importa preču īpatsvara svārstības bija mazākas. Septiņas nozīmīgākās importa preču grupas gan 2003. gadā, gan 2007. gadā veidoja 80% no importa kopapjoma, palielinoties satiksmes līdzekļu un minerālproduktu, bet samazinoties tekstilmateriālu un tekstilizstrādājumu un ķīmiskās rūpniecības un tās saskarnozaru ražojumu īpatsvaram. Mehānismu un mehānisku ierīču, elektroiekārtu, lauksaimniecības un pārtikas preču un parasto metālu un parasto metālu izstrādājumu īpatsvars importa kopapjomā būtiski nemainījās. Satiksmes līdzekļu (galvenokārt vieglo automobiļu) ievaduma straujo kāpumu pēdējos gados noteica to tirdzniecības pieaugums Latvijā, palielinoties pieprasījumam (sk. 3.3. att.). Nozīmīga ietekme bija arī cenu kāpumam. Minerālproduktu importa pieaugumu noteica pasaules cenu ietekme.

3.3. attēls

NOZĪMĪGĀKĀS PRECES IMPORTĀ

(mljrd. latu)

Arī valstu un valstu grupu dalījumā importa struktūra pēc ES paplašināšanās mainījies diezgan būtiski, bet ne tik krasi kā eksporta struktūra. Palielinoties preču ievaduma no ES12 valstīm īpatsvaram importa kopapjomā (no 24.4% 2003. gadā līdz 33.8% 2007. gadā), samazinājās imports no ES15 valstīm (par 7 procentu punktiem) un (nedaudz) no NVS un pārējām valstīm. Visbūtiskāk pieauga importa īpatsvars no Lietuvas, mazāk – no Polijas un Igaunijas.

Kopumā Latvijas pievienošanās ES veicināja Latvijas ārējās tirdzniecības (īpaši eksporta, mazāk – importa) strukturālās pārmaiņas gan preču, gan valstu dalījumā. Pozitīva ir lielāka galveno eksporta preču grupu diversifikācija, samazinoties koka un koka izstrādājumu īpatsvaram un pieaugot vairāku citu preču īpatsvaram eksporta kopapjomā, tā mazinot riska faktorus, kas varētu rasties kādas preces ārējā pieprasījuma pārmaiņu rezultātā. Latvijas eksporta tirgus daļa kaimiņvalstīs pieaugusi, tomēr Baltijas valstu kopējā attīstības dinamika rada vienlaicīga kaimiņvalstu importa pieprasījuma krituma risku. Tam īstenojoties, var rasties nepieciešamība meklēt jaunus noieta tirgus nozīmīgam eksporta preču apjomam.

Maksājumu bilance

Maksājumu bilances tekošā konta negatīvais saldo 2. ceturksnī saruka līdz 586.8 milj. latu jeb 15.6% no IKP (iepriekšējā gada atbilstošajā periodā – 837.7 milj. latu jeb 24.9% no IKP), jo ekonomiskā aktivitāte valstī 2. ceturksnī strauji palēninājās, samazinoties gan iekšzemes, gan ārējam pieprasījumam. Tekošā konta negatīvā saldo būtisko sarukumu galvenokārt noteica preču negatīvā saldo attiecības pret IKP kritums, eksporta izaugsmei saglabājoties, bet importam samazinoties. Pakalpojumu un kārtējo pārvedumu pozitīvā saldo attiecība pret IKP nedaudz palielinājās, bet ienākumu negatīvā saldo attiecība pret IKP nemainījās.

Pakalpojumu pozitīvais saldo 2. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu palielinājās par 31.4 milj. latu un sasniedza 4.6% no IKP (iepriekšējā gada atbilstošajā periodā – 4.2% no IKP). Būtiski pieauga pārvadājumu pakalpojumu pozitīvais saldo un nedaudz – citu pakalpojumu pozitīvais saldo un braucienu pakalpojumu negatīvais saldo. Puse no visu sniegto pakalpojumu apjoma bija pārvadājumu pakalpojumi, bet saņemto pakalpojumu struktūrā pārvadājumu pakalpojumi, braucienu pakalpojumi un citi pakalpojumi veidoja attiecīgi 27.9%, 36.0% un 36.1%.

Pārvadājumu pakalpojumu pozitīvā saldo pieaugumu (33.8 milj. latu) noteica sniegto pakalpojumu apjoma kāpums, vienlaikus samazinoties saņemto pakalpojumu apjomam. Visvairāk palielinājās sniegto kravu pārvadājumu pakalpojumu apjoms autotransportā un pasažieru pārvadājumu pakalpojumu apjoms gaisa transportā.

Braucienų pakalpojumu negatīvais saldo salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu palielinājās par 9.8 milj. latu, saņemto pakalpojumu apjomam augot straujāk nekā sniegto pakalpojumu apjomam. Saskaņā ar CSP datiem 2. ceturksnī Latviju apmeklējušo personu skaits pieauga par 83 tūkst. (mazākais skaits pieaugums pēdējo gadu laikā). Lielākais ārvalstu viesu skaits bija no Igaunijas (30.8% no ceļotāju kopskaita), Lietuvas (29.6%), Krievijas (7.0%), Zviedrijas (6.5%), Vācijas (5.2%) un Polijas (4.5%). Latvijas ceļotāju skaits pieauga par 120.1 tūkst. Viena Latvijas ceļotāja vidējie diennakts izdevumi ārvalstīs nemainījās, bet ārvalstu ceļotāju vidējie diennakts izdevumi Latvijā samazinājās par 7 latiem. Latvijas iedzīvotāji ārvalstīs joprojām tērēja vairāk līdzekļu nekā ārvalstu ceļotāji Latvijā. Latvijas ceļotāji visbiežāk apmeklēja Lietuvu (30.7% no ceļotāju kopskaita), Igauniju (20.0%), Krieviju (11.5%), Vāciju (7.3%), Zviedriju (4.2%) un Baltkrieviju (4.2%).

Gandrīz pusi no citu pakalpojumu kopapjoma 2. ceturksnī veidoja citi saimnieciskās darbības pakalpojumi (tirdzniecības, nomas, reklāmas, juridiskie, grāmatvedības u.c. pakalpojumi). Nākamie nozīmīgākie bija finanšu, būvniecības, informācijas un datoru, kā arī sakaru pakalpojumi. Citu pakalpojumu pozitīvais saldo salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu palielinājās par 7.4 milj. latu. Visaugstākais bija sniegto citu saimnieciskās darbības pakalpojumu kāpums.

Ienākumu negatīvais saldo 2. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu palielinājās par 23.4 milj. latu, jo nerezidentu Latvijā gūto ieguldījumu ienākumu apjoms pieauga divas reizes vairāk nekā rezidentu ārvalstīs gūto ieguldījumu ienākumu apjoms, taču attiecībā pret IKP nemainījās (5.3%). Palielinājās nerezidentu Latvijā gūto portfeļieguldījumu un citu ieguldījumu ienākumu apjoms, bet saruka tiešo investīciju ienākumu apjoms.

Kārtējo pārvedumu pozitīvais saldo 2. ceturksnī pieauga par 28.4 milj. latu (līdz 3.5% no IKP; iepriekšējā gada atbilstošajā periodā – 3.1% no IKP), un kāpumu noteica nerezidentu saņemto kārtējo pārvedumu apjoma straujāks kritums nekā rezidentu saņemto kārtējo pārvedumu apjoma samazināšanās citos sektoros. Valdības sektora kārtējo pārvedumu pozitīvais saldo būtiski nemainījās, lai gan auga gan saņemto, gan maksāto pārvedumu apjoms.

Tekošā konta negatīvā saldo segumā 2. ceturksnī dominēja ilgtermiņa finansējums (82.3%). Lielāko daļu no tā veidoja ārvalstu tiešās investīcijas. Kapitāla kontu gandrīz pilnībā veidoja kapitālieguldījumiem paredzētie ES fondu līdzekļi.

Ārvalstu tiešo investīciju Latvijā pozitīvais saldo salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu samazinājās par 36.8%, un kritumu galvenokārt noteica atsevišķi lieli ieguldījumi finanšu sektorā 2007. gada 2. ceturksnī. Nozīmīgāko ārvalstu tiešo investīciju daļu veidoja investīciju citā kapitālā pozitīvais saldo, kas iepriekšējā gada atbilstošajā periodā bija negatīvs. Ārvalstu tiešās investīcijas ietilpa galvenokārt operācijās ar nekustamo īpašumu, nomā un citā komercdarbībā (t.sk. holdingkompāniju darbībā un nekustamā īpašuma mērķprojektos), tirdzniecībā, finanšu starpniecībā, apstrādes rūpniecībā, kā arī mežsaimniecībā un kokmateriālu sagatavošanā. Investīciju apjoms visvairāk pieauga no Igaunijas, Norvēģijas, Krievijas, Zviedrijas un Lietuvas.

Portfeļieguldījumu saldo, bankām palielinot ieguldījumus ilgtermiņa parāda vērtspapīros un dzēšot obligācijas, bija negatīvs (130.1 milj. latu).

Citu ieguldījumu pozitīvais saldo bija 446.1 milj. latu jeb 11.8% no IKP (aptuveni puse no iepriekšējā gada atbilstošā perioda apjoma). Aktīvu kāpumu (586.6 milj. latu) galvenokārt veidoja banku pieprasījuma noguldījumu ārvalstu kredītiestādēs un ilgtermiņa aizdevumu ārvalstu nebankām apjoma pieaugums. Citu sektoru īstermiņa tirdzniecības kredītu apjoms palielinājās par 170.6 milj. latu (2.8 reizes vairāk nekā iepriekšējā gada atbilstošajā periodā). Pasīvu pieaugumu (1 032.8 milj. latu) noteica banku ilgtermiņa aizņēmumu no ārvalstu kredītiestādēm un pieprasījuma noguldījumu apjoma kāpums bankās. Jau otro ceturksni pēc kārtas banku ilgtermiņa aizņēmumu pieaugums vairākkārt pārsniedza banku īstermiņa aizņēmumu sarukumu, ko veicināja Latvijas Bankas noteiktās rezervju normas samazinājums banku saistībām ar termiņu ilgāku par 2 gadiem.

Rezerves aktīvi 2. ceturksnī pieauga par 49.6 milj. latu.

Bruto ārējais parāds pēc krituma 1. ceturksnī atkal pieauga (no 130.5% no IKP 1. ceturkšņa beigās līdz

134.0% no IKP 2. ceturkšņa beigās). Lielā ārvalstu nebanku pieprasījuma noguldījumu apjoma kāpuma dēļ ilgtermiņa saistību īpatsvars bruto ārējā parādā 2. ceturksnī samazinājās no 65.1% ceturkšņa sākumā līdz 64.1% ceturkšņa beigās. Palielinoties banku un citu sektoru ārējiem aktīviem, neto ārējā parāda pieaugums 2. ceturksnī bija mērenāks (no 55.3% no IKP ceturkšņa sākumā līdz 56.2% no IKP ceturkšņa beigās).

IEKŠZEMES EKONOMISKĀ AKTIVITĀTE

Kopējais pieprasījums

IKP gada pieauguma temps 2. ceturksnī samazinājās līdz 0.1%, savukārt kopējais pieprasījums saruka par 3.2% (negatīvs rādītājs pirmo reizi kopš 1999. gada, kad Krievijas 1998. gada finanšu krīzes dēļ samazinājās ārējais pieprasījums). Kopējā pieprasījuma sarukumu noteica ārējā pieprasījuma pieauguma tempa samazināšanās un straujš iekšzemes pieprasījuma kritums. Iekšzemes pieprasījuma (galvenokārt privātā patēriņa un kopējā pamatkapitāla veidošanas) sarukuma dēļ strauji samazinājās arī preču un pakalpojumu importa apjoms, nodrošinot pozitīvu neto eksporta devumu.

Lēnāks kreditēšanas kāpums, finanšu rezultātu pasliktināšanās un piesardzīgāks ekonomiskās izaugsmes vērtējums ietekmēja ieguldījumu lēmumus, tāpēc investīciju līmenis turpināja samazināties – kopējā kapitāla veidošanas attiecība pret IKP 2. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu saruka par 8.3 procentu punktiem (līdz 28.8% no IKP). Savukārt kopējo uzkrājumu līmenis kopš 2007. gada beigām pieauga un 2. ceturksnī palielinājās par 0.7 procentu punktiem (līdz 14.2% no IKP).

Neraugoties uz joprojām samērā augsto reālās atlīdzības nodarbinātajiem kāpumu, iedzīvotāju nedrošība par ieņēmumiem nākotnē (patērētāju konfidence 2. ceturksnī turpināja pasliktināties) veicināja izdevumu ierobežošanu un uzkrājumu palielināšanu, turpinot pēdējos gados vērojamo prociklisko uzvedību. Privātais patēriņš 2. ceturksnī samazinājās par 5.0%, savukārt sabiedriskā patēriņa kāpums jau tradicionāli bija mērens (3.0%).

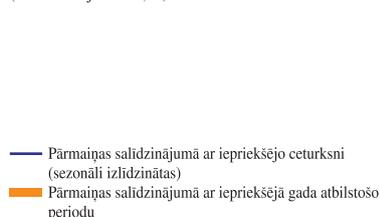
Neraugoties uz iepriekš noturīgo eksporta izaugsmes tempu, maijā un jūnijā ārējā pieprasījuma pieauguma temps būtiski saruka (galvenokārt samazinājās koksnes eksports), tādējādi 2. ceturksnī reālais preču un pakalpojumu eksports palielinājās tikai par 2.5%. Samazinoties iekšzemes pieprasījumam, arī preču un pakalpojumu imports saruka par 8.2%, tādējādi jau trešo ceturksni pēc kārtas neto eksporta devums IKP izaugsmē bija pozitīvs (6.5 procentu punkti).

Kopējais piedāvājums

Latvijas tautsaimniecības attīstības temps 2. ceturksnī turpināja palēnināties, un IKP salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pieauga tikai par 0.1% (t.sk. kopējās pievienotās vērtības kāpuma temps – 0.2%), bet salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni IKP saskaņā ar sezonāli izlīdzinātiem datiem nedaudz samazinājās (sk. 4. att.). IKP faktiskajās cenās sasniedza 3.8 mljrd. latu.

4. attēls

IKP PĀRMAIŅAS (salīdzināmās cenās; %)

Patērētāju konfidences kritums un iekšzemes pieprasījuma sarukums noteica pievienotās vērtības samazināšanos tirdzniecībā par 5.9% (negatīvais devums kopējās pievienotās vērtības pārmaiņās – 1.3 procentu punkti), tomēr kopumā pakalpojumu sektorā saglabājās neliela izaugsme (0.5%; devums kopējās pievienotās vērtības pieaugumā – 0.4 procentu punkti).

Mazumtirdzniecības (t.sk. automobiļu tirdzniecības un autodegvielas mazumtirdzniecības) apgrozījums 2. ceturksnī samazinājās par 7.7%. Pārdošanas apjoma kritums bija vērojams gandrīz visās preču grupās, tomēr vislielāko negatīvo devumu (–4.0 procentu punktus) apgrozījuma pārmaiņās veidoja automobiļu tirdzniecība. Ļoti strauju automobiļu pieprasījuma kritumu apliecina arī automobiļu reģistrācijas statistika. CSDD pirmo reizi reģistrēto vieglo automobiļu skaits 2. ceturksnī saruka par 46.0% (aprīlī – par 31.9%, maijā – par 52.4% un jūnijā – par 51.9%).

Pievienotās vērtības kāpumu pakalpojumu sektorā noteica mērens pieaugums komercpakalpojumos (4.4%; devums kopējās pievienotās vērtības kāpumā – 0.7 procentu punkti), transportā, glabāšanā un sakaros (2.0%; devums kopējās pievienotās vērtības kāpumā – 0.3 procentu punkti) un finanšu starpniecībā (2.9%; devums kopējās pievienotās vērtības kāpumā – 0.2 procentu punkti).

2. ceturksnī būtiski pasliktinājās kravu transporta darbības rādītāji. Strauji samazinoties naftas produktu tranzītam, salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu saruka gan pa dzelzceļu transportēto, gan pa cauruļvadu transportēto, gan Ventspils ostā pārkrauto naftas produktu apjoms (attiecīgi par 10.2%, 14.0% un 25.2%). Tādējādi Ventspils ostas apgrozījums samazinājās par 20.3%, un kritumu nespēja kompensēt apgrozījuma kāpums Rīgas (8.6%) un Liepājas (7.1%) ostā. Kopējais ostu kravu apgrozījums samazinājās par 6.6%. Nozīmīgi palielinājās akmeņogļu, ķīmisko kravu un melno metālu pārvadājumu apjoms dzelzceļa transportā, tomēr naftas produktu pārvadājumu apjoma sarukums samazināja kravu apgrozības izaugsmi (līdz 2.7%).

Preču sektorā kopējā pievienotā vērtība saruka par 0.7% (negatīvais devums kopējās pievienotās vērtības pieaugumā – 0.2 procentu punkti). Lēnāk turpinājās būvniecības izaugsme (5.7%; devums kopējās pievienotās vērtības pieaugumā – 0.4 procentu punkti). Pieauguma tempa palēninājumu noteica straujais dzīvojamo un tirdzniecības ēku būvniecības samazinājums (attiecīgi par 27.7% un 25.7%), tomēr kopējo izaugsmi nodrošināja krass šoseju un dzelzceļa līniju būvniecības (50.3%), maģistrālo cauruļvadu un komunikāciju līniju būvniecības (71.6%) un rūpniecības objektu un noliktavu būvniecības (32.9%) kāpums.

Apstrādes rūpniecībā, sarūkot produkcijas izlaidei, pievienotā vērtība samazinājās par 5.3% (negatīvais devums – 0.6 procentu punkti). Produkcijas izlaides kritumu galvenokārt ietekmēja iekšzemes pieprasījuma lejupslīde un lēnāks noieta kāpums ārējos tirgos. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu apstrādes rūpniecības produkcijas fiziskā apjoma indekss atbilstoši pēc darbadienu skaita izlīdzinātiem datiem samazinājās par 4.5%. Šādu dinamiku noteica koksnes un koka izstrādājumu ražošanas (par 8.5%), pārtikas produktu un dzērienu ražošanas (par 4.8%), mēbeļu ražošanas (par 31.9%) un nemetālisko minerālu izstrādājumu ražošanas (par 12.7%) sarukums. Nozīmīgs ražošanas apjoma reālais kāpums bija vērojams tikai citu transportlīdzekļu ražošanā (70.3%) un gatavo metālizstrādājumu ražošanā (21.2%). Kopējais rūpniecības produkcijas fiziskā apjoma indekss salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu saruka par 3.8%.

Nefinanšu investīcijas tautsaimniecībā 2. ceturksnī veidoja 686.3 milj. latu (salīdzināmajās cenās; par 7.0% mazāk nekā iepriekšējā gada atbilstošajā periodā). Lielākā daļa līdzekļu ieguldīta apstrādes rūpniecībā (118.3 milj. latu; sarukums – 17.0%), transportā, glabāšanā un sakaros (97.5 milj. latu; sarukums – 10.0%), valsts pārvaldē un aizsardzībā (97.4 milj. latu; pieaugums – 20.0%) un tirdzniecībā (76.7 milj. latu; sarukums – 18.0%). Apstrādes rūpniecībā lielākās investīcijas veiktas nemetālisko minerālu izstrādājumu ražošanā (43.4 milj. latu) un pārtikas produktu un dzērienu ražošanā (25.4 milj. latu).

Nodarbinātība un darba samaksa

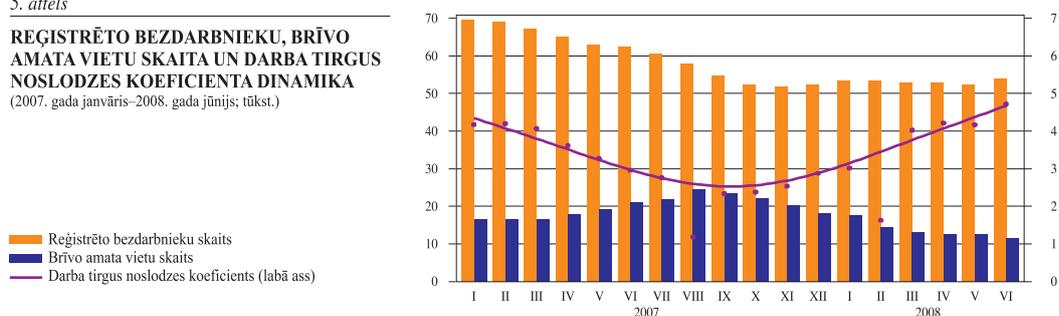
Tautsaimniecības izaugsmes palēnināšanās 2. ceturksnī mazināja arī darbaspēka pieprasījumu. Turpretī darbaspēka piedāvājums, ar laika nobīdi reaģējot uz ekonomiskās attīstības ciklu, joprojām auga – par to liecināja noturīgs ekonomiski neaktīvo iedzīvotāju skaita samazinājums. Šo divu spēku mijiedarbības dēļ lēnāks kļuva nodarbinātības un darba algas kāpuma temps, nedaudz palielinoties darba meklētāju īpatsvaram un reģistrētajam bezdarba līmenim.

Reģistrēto bezdarbnieku skaits 2. ceturksnī laikā nedaudz pieauga, to īpatsvaram ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaitā saglabājoties tādā pašā līmenī kā pirms trim mēnešiem (4.9%). Šo kāpumu noteica tikai īstermiņa (līdz 1 gadam) bezdarbnieku skaita pieaugums, ilgstošo bezdarbnieku skaitam turpinot samazināties. Nodarbinātības valsts aģentūrā reģistrēto brīvo darba vietu skaita sarukums sezonālu faktoru un zemākas

bāzes dēļ bija lēnāks (samazinājums triju mēnešu laikā – 12.7%). Tādējādi arī darba tirgus noslodzes koeficienta (bezdarbnieku skaita uz vienu brīvo darba vietu) pieaugums (0.7 punkti; līdz 4.7; sk. 5. att.) bija lēnāks nekā 1. ceturksnī. Brīvo darba vietu skaits 2. ceturksnī samazinājās visās tautsaimniecības nozarēs, izņemot izglītību.

5. attēls

REGISTRĒTO BEZDARBNIKU, BRĪVO AMATA VIETU SKAITA UN DARBA TIRGUS NOSLODZES KOEFICIENTA DINAMIKA (2007. gada janvāris–2008. gada jūnijs; tūkst.)

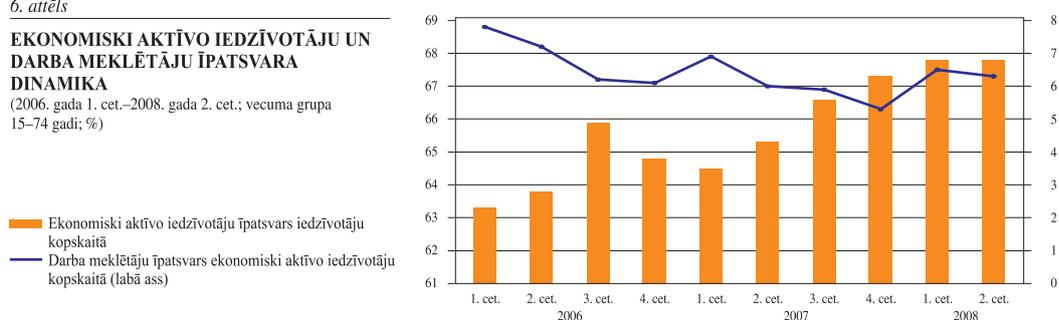

Turpinoties ekonomiski neaktīvo iedzīvotāju skaita sarukumam (gada laikā – 7.5%; īpaši sieviešu vidū), palielinājās gan nodarbināto, gan darba meklētāju skaits. Ekonomiskās aktivitātes līmenis saglabājās 1. ceturksņa līmenī (67.8%; par 2.5 procentu punktiem vairāk nekā iepriekšējā gada atbilstošajā periodā). Saskaņā ar CSP darbaspēka apsekojumu datiem 2. ceturksnī nodarbināto skaits salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pieauga par 3.1% (līdz 1 142.1 tūkst.). Lielākais nodarbināto skaita kāpums bija būvniecībā, transportā, glabāšanā un sakaros un veselības aprūpē. Savukārt darba meklētāju īpatsvars ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaitā 2. ceturksnī (6.3%; sk. 6. att.) bija nedaudz (par 0.3 procentu punktiem) augstāks nekā iepriekšējā gada atbilstošajā periodā.

6. attēls

EKONOMISKI AKTĪVO IEDZĪVOTĀJU UN DARBA MEKLĒTĀJU ĪPATSVARA DINAMIKA

(2006. gada 1. cet.–2008. gada 2. cet.; vecuma grupa 15–74 gadi; %)

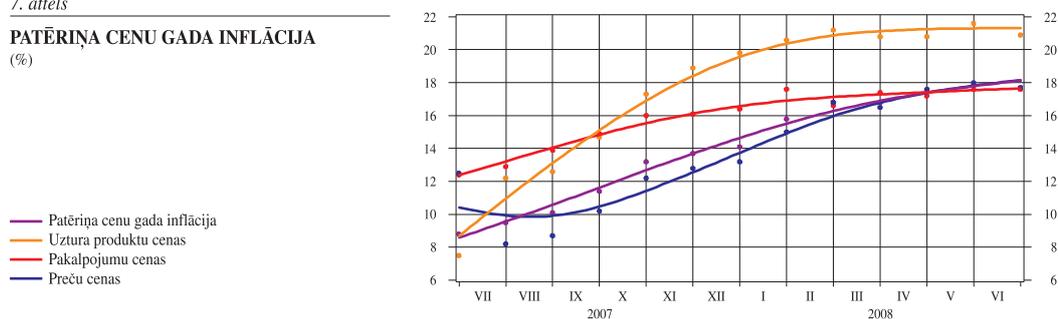
Tautsaimniecībā strādājošo mēneša vidējās bruto darba samaksas kāpuma temps palēninājās jau trešo ceturksni pēc kārtas (līdz 23.6%). Tāpat kā iepriekšējā ceturksnī, darba samaksa privātajā sektorā auga nedaudz straujāk nekā sabiedriskajā sektorā (attiecīgi par 23.9% un 22.7%). Algu pieauguma temps galvenajās tautsaimniecības nozarēs (tirdzniecībā, apstrādes rūpniecībā, būvniecībā, transportā, glabāšanā un sakaros) samazinājās līdz 23–25%. Vidējai inflācijai 2. ceturksnī palielinoties, reālās neto darba samaksas gada kāpuma temps saglabājās pozitīvs (6.7%).

CENU DINAMIKA

Lai gan 2. ceturksņa sākumā patēriņa cenu gada pieauguma temps turpināja palielināties, jūnijā bija vērojama inflācijas samazināšanās tendence (sk. 7. att.). Salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni cenas pieauga par 3.7% (cenu kāpums 1. ceturksnī – 5.2%). Aprīlī un maijā gada inflācija turpināja augt (līdz 17.9%) galvenokārt preču cenu kāpuma tempa palielinājuma dēļ. Jūnijā cenu gada pieauguma temps samazinājās lielākoties bāzes efekta dēļ (2007. gada jūnijā tika būtiski paaugstināts tabakas akcīzes nodoklis).

Administratīvi regulējamo cenu ietekme uz inflāciju nozīmīgi palielinājās aprīlī, kad par 39.2% tika paaugstināti elektroenerģijas tarifi, tādējādi administratīvi regulējamām cenām veidojot 3.4 procentu punktus no kopējās inflācijas. 2. ceturksnī pieauga arī maksa par dažādiem ar mājokli saistītiem pakalpojumiem, īpaši par atkritumu izvešanu (par 4.4%) un ūdensapgādi (par 3.8%).

7. attēls

PATĒRIŅA CENU GADA INFLĀCIJA
(%)

Degvielas cenu ietekme uz gada inflāciju salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni nedaudz samazinājās (līdz 1.0 procentu punktam), tomēr pasaules naftas cenu kāpuma dēļ joprojām bija nozīmīga. Neapstrādātās pārtikas cenu ietekme, īpaši palielinoties gaļas cenām, nedaudz pieauga un 2. ceturksnī veidoja 1.2 procentu punktus no kopējās inflācijas.

Pamatinflācijas devums kopējā inflācijā ceturksņa sākumā apstrādātās pārtikas cenu kāpuma dēļ pieauga līdz 12.1 procentu punktam, un tajā saglabājās būtiska netiešo nodokļu un izmaksu ietekme. Tā kā 2008. gadā netika atkārtoti paaugstināts tabakas akcīzes nodoklis, bāzes efekta dēļ tabakas cenu pieauguma ietekme samazinājās, bet pamatinflācijas devums jūnijā saruka līdz 12.0 procentu punktiem. Pārējo pamatinflācijas komponentu cenu ietekme 2. ceturksnī nemazinājās, liecinot par to, ka 2008. gada tautsaimniecības izaugsmes tempa palēninājums vēl nav būtiski ietekmējis cenu tendences, turklāt arī energoresursu cenas turpināja palielināties. Administratīvi neregulējamo pakalpojumu cenu ietekme pieauga un 2. ceturksnī sasniedza 3.9 procentu punktus no kopējās gada inflācijas.

2. ceturksnī turpināja kristies tikai to preču un pakalpojumu cenas, kuru ražošana saistīta ar nepārtrauktu tehnoloģiju attīstību un konkurenci un stabilām importa cenām. Samazinājās telefonu, audio, video, foto un datu apstrādes iekārtu, sakaru pakalpojumu un sporta un atpūtas preču cenas.

2. ceturksnī salīdzinājumā ar 1. ceturksni būtiski (par 5.6%) palielinājās ražotāju cenas rūpniecībā, iekšzemes tirgū pārdotajai produkcijai sadārdzinoties straujāk (par 6.8%) nekā eksportētajai produkcijai (par 3.5%). Iekšzemes tirgū pārdotās produkcijas cenas visbūtiskāk pieauga enerģētikas sektorā (par 21.2%), bet eksportētās produkcijas cenas – starppatēriņa precēm (par 6.3%).

Arī gada laikā kopējo ražotāju cenu kāpumu (12.3%) galvenokārt noteica būtiski straujāks cenu pieaugums iekšzemes tirgū pārdotajai rūpniecības produkcijai (18.0%), bet eksportētā produkcija sadārdzinājās par 4.1%. Iekšzemes tirgū pārdotās produkcijas cenas visstraujāk palielinājās enerģijai (par 32.3%), ilgliegtuma patēriņa precēm (par 20.4%) un īslaicīga lietojuma patēriņa precēm (par 18.3%). Eksportētās produkcijas cenas visvairāk pieauga īslaicīga lietojuma patēriņa precēm (par 11.9%), enerģijai (par 12.6%) un ilgliegtuma patēriņa precēm (par 9.7%).

Būvniecības izmaksas 2. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni palielinājās par 3.5%, un to galvenokārt noteica strādnieku darba samaksas kāpums (6.0%). Mašīnu un mehānismu uzturēšanas izmaksas un būvmateriālu cenas auga mērenāk (attiecīgi par 3.2% un 1.1%). Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu būvniecības izmaksas palielinājās par 16.0%. Gada laikā visstraujāk (par 27.0%) auga strādnieku darba samaksas izdevumi, būtiski (par 17.6%) kāpa arī mašīnu un mehānismu uzturēšanas izmaksas, bet būvmateriālu cenas palielinājās tikai par 3.6%.

FISKĀLAIS SEKTORS

Valsts konsolidētā kopbudžeta finansiālais pārpalikums 2. ceturksnī bija 51.6 milj. latu jeb 1.4% no IKP (2007. gada 2. ceturksnī – 102.5 milj. latu jeb 3.1% no IKP; sk. 8. att.).

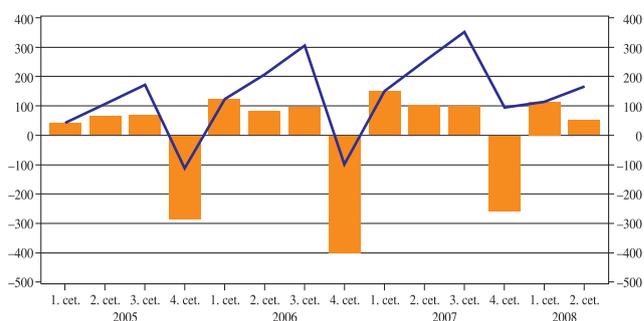
Valsts konsolidētā kopbudžeta finansiālais pārpalikums pēc naudas plūsmas principa 1. pusgadā bija 165.8 milj. latu (par 87.8 milj. latu mazāk nekā iepriekšējā gada atbilstošajā periodā).

8. attēls

VALSTS KONSOLIDĒTĀ KOPBUDŽETA
FINANSIĀLĀ BILANCE

(milj. latu)

■ Ceturkšņa bilance
— No gada sākuma uzkrātā bilance

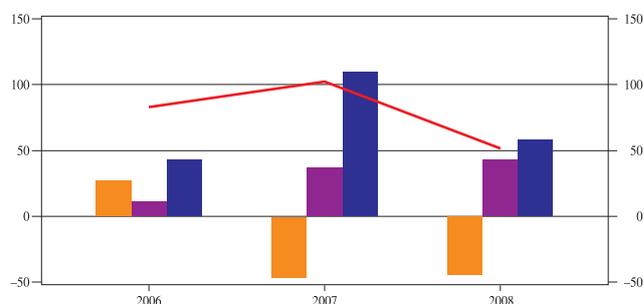
Valsts pamatbudžetā 2. ceturksnī bija deficīts (44.6 milj. latu), ko joprojām kompensēja valsts sociālās apdrošināšanas budžeta pārpalikums (58.2 milj. latu) un pašvaldību konsolidētā budžeta pārpalikums (43.0 milj. latu; sk. 9. att.).

9. attēls

FINANSIĀLĀ BILANCE BUDŽETA LĪMĒŅU
DALĪJUMĀ

(2. cet.; milj. latu)

■ Valsts pamatbudžets
■ Pašvaldību konsolidētais budžets
■ Valsts sociālās apdrošināšanas budžets
— Valsts konsolidētais kopbudžets

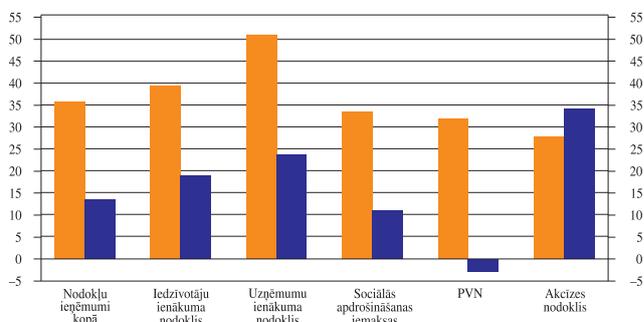
Valsts konsolidētā kopbudžeta ieņēmumi 2. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu palielinājās par 285.6 milj. latu jeb 21.9% (līdz 41.7% no IKP; par 3.0 procentu punktiem vairāk nekā iepriekšējā gada atbilstošajā periodā). Atšķirībā no iepriekšējām tendencēm ieņēmumu pieaugumu galvenokārt noteica ārvalstu finanšu palīdzības un nenodokļu ieņēmumu kāpums, t.sk. ieņēmumu no uzņēmējdarbības un īpašuma un ieņēmumu no dividendēm par valsts (pašvaldību) kapitāla izmantošanu pieaugums. Nodokļu ieņēmumi palielinājās lēnāk (par 13.7%), sasniedzot 32.7% no IKP (par 0.2 procentu punktiem vairāk nekā iepriekšējā gada atbilstošajā periodā). 2. ceturksnī visvairāk pieauga akcīzes nodokļa un uzņēmumu ienākuma nodokļa ieņēmumi (attiecīgi par 34.2% un 23.9%). Iedzīvotāju ienākuma nodokļa un sociālās apdrošināšanas iemaksu ieņēmumi palielinājās attiecīgi par 19.0% un 11.1%. Sociālās apdrošināšanas iemaksu ieņēmumu kāpuma tempa samazināšanos noteica no 2008. gada 1. janvāra fondēto pensiju shēmā ieskaitāmās iemaksu daļas palielināšana no 4% līdz 8%. Savukārt mazumtirdzniecības apgrozījuma kritums noteica pievienotās vērtības nodokļa ieņēmumu sarukumu par 3.0% (sk. 10. att.).

10. attēls

VALSTS KONSOLIDĒTĀ KOPBUDŽETA
ATSEVIŠĶU NODOKĻU IEŅĒMUMI

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)

■ 2007. gada 2. cet.
■ 2008. gada 2. cet.

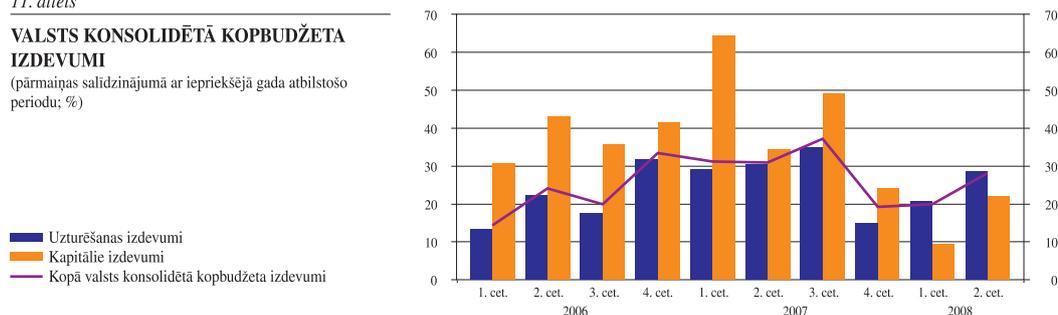
Valsts konsolidētā kopbudžeta ieņēmumu izpilde 1. pusgadā veidoja 93.4% no plānotā apjoma. Neizpilde bija gan valsts pamatbudžeta nodokļu ieņēmumos (92.1%), no budžeta plāna būtiski atpaliekot pievienotās vērtības un uzņēmumu ienākuma nodokļu ieņēmumiem, gan valsts pamatbudžeta nenodokļu ieņēmumos (94.8%), gan ārvalstu finanšu palīdzības ieņēmumos (73.2%). Valsts sociālās apdrošināšanas budžeta ieņēmumi bija par 7.8% lielāki, nekā paredzēts budžeta plānā.

Valsts konsolidētā kopbudžeta izdevumi 2. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu palielinājās par 336.6 milj. latu jeb 28.1% (līdz 40.4% no IKP; par 4.7 procentu punktiem vairāk nekā iepriekšējā gada atbilstošajā periodā). Turpinājās 1. ceturkšņa tendence, kad uzturēšanas izdevumi pieauga straujāk nekā kapitālie izdevumi (attiecīgi par 28.7% un 22.1%; sk. 11. att.). 1. pusgadā valsts pamatbudžeta izdevumu izpilde bija 99.4% no budžeta plāna, turpretī valsts sociālās apdrošināšanas budžeta izdevumi pārsniedza plānoto apjomu par 3.2%.

11. attēls

VALSTS KONSOLIDĒTĀ KOPBUDŽETA IZDEVUMI

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)

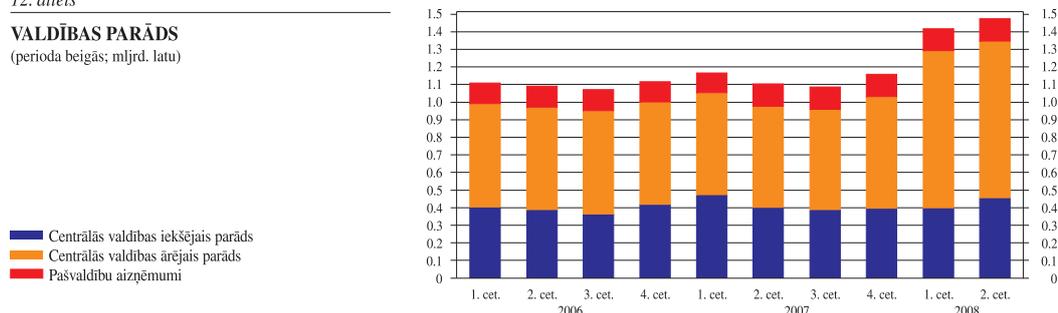

2. ceturkšņa beigās centrālās valdības un pašvaldību kopējais parāds bija 1 473.4 milj. latu (9.4% no IKP), ceturkšņa laikā palielinoties par 57.0 milj. latu. Centrālās valdības iekšējais parāds vērtspapīru emisijas rezultātā palielinājās par 59.6 milj. latu, savukārt centrālās valdības ārējais parāds samazinājās par 2.9 milj. latu (sk. 12. att.).

12. attēls

VALDĪBAS PARĀDS

(perioda beigās; mljrd. latu)

2. ielikums. Latvijas valdības parāda struktūra

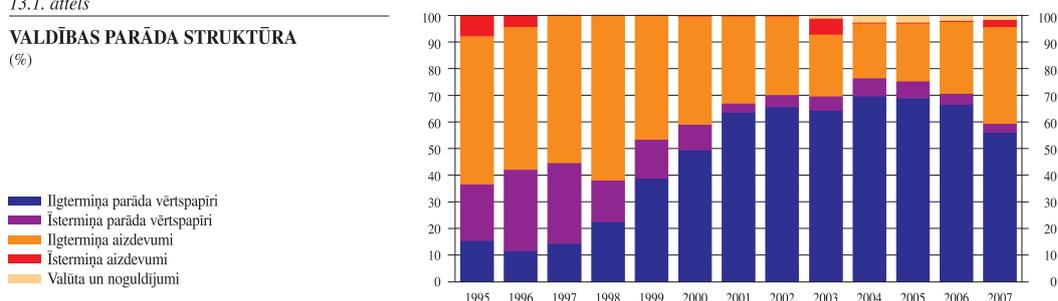
Latvijas valdības parāda struktūra instrumentu dalījumā

Valdības parāds un tā nākotnē paredzamais līmenis atspoguļo fiskālās politikas virzienu un tās ilgtermiņa ietekmi. Pirms trim gadiem veiktā Stabilitātes un izaugsmes pakta reforma būtiski palielināja parāda nozīmi ES fiskālās politikas ietvarā. Galvenais parāda rādītājs parasti ir parāda attiecība pret IKP, tomēr tikpat svarīga ir valdības parāda struktūra. Tā ir viena no valsts tautsaimniecības attīstības līmeņa raksturotājām, un tās pārmaiņas lielā mērā atspoguļo tautsaimniecības pārmaiņas un tās tālākās attīstības riskus.

13.1. attēls atspoguļo Latvijas valdības parāda struktūru instrumentu dalījumā un liecina par būtisku ilgtermiņa parāda vērtspapīru īpatsvara pieaugumu kopējā valdības parādā (no 15.4% 1995. gadā līdz 56.0% 2007. gadā), vienlaikus pastāvot samazinājuma tendencei gan īstermiņa parāda vērtspapīriem (no 21.2% 1995. gadā līdz 3.3% 2007. gadā), gan aizdevumiem (no 63.4% 1995. gadā līdz 38.9% 2007. gadā).

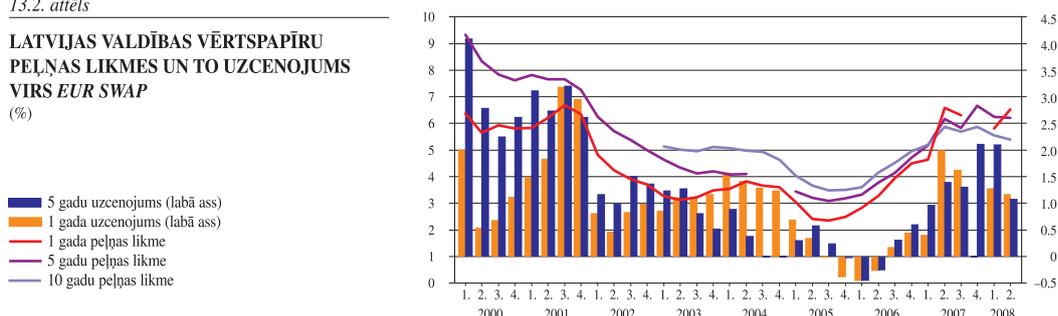
20. gs. 90. gadu vidū gandrīz pusi valdības parāda veidoja starptautisko finanšu institūciju (Pasaules Bankas, Starptautiskā Valūtas fonda u.c.) aizdevumi, kuru mērķis bija veicināt attīstības valstu tautsaimniecības izaugsmi, finansējot tautsaimniecības pārstrukturēšanu. Attīstoties Latvijas tautsaimniecībai, šo organizāciju aizdevumu īpatsvars samazinājās. Vienlaikus būtiski pieauga ilgtermiņa parāda vērtspapīru apjoms. Pašlaik aizdevumos ietilpst Pasaules Bankas aizdevums (strukturālo pārkārtojumu un izglītības reformu projekta īstenošanai u.c.), aizņēmums no Eiropas Investīciju bankas Kohēzijas fonda un struktūrfondu līdzfinansējuma nodrošināšanai, Ziemeļu Investīciju bankas aizdevums vides aizsardzības projektiem un mājokļu attīstības kredīšanai un Deutsche Bank AG aizdevums Dienvidu tilta būvniecībai u.c.

13.1. attēls

VALDĪBAS PARĀDA STRUKTŪRA
(%)**Latvijas valdības vērtspapīru procentu likmju dinamika**

2000.–2005. gadā Latvijas valdības vērtspapīru procentu likmju un EUR Swap (etalonlikmju) starpība pakāpeniski saruka (sk. 13.2. att.). To veicināja Latvijas tautsaimniecības attīstība un makroekonomisko rādītāju stabilizēšanās, un Latvijas pievienošanās VKM II mazināja arī valūtas kursa riska uztveri. Latvijas valdības vērtspapīru procentu likmju sarukumu ietekmēja arī kopš 2001. gada vērojamā lejupvērstā procentu likmju dinamika ES finanšu tirgos. Procentu likmju samazināšanās tendence ļāva valdībai emitēt vērtspapīrus ar ilgāku atmaksas termiņu, tādējādi samazinot valdības parāda apkalpošanas izmaksas. Ilgtermiņa vērtspapīru emisija palielināja valdības vērtspapīru tirgus likviditāti, veicinot finanšu tirgus attīstību.

13.2. attēls

LATVIJAS VALDĪBAS VĒRTSPAPĪRU
PELŅAS LIKMES UN TO UZCENOJUMS
VIRS EUR SWAP
(%)

Stabilizējoties makroekonomiskajiem rādītājiem, pieauga arī Latvijas kredītreitīgi aizdevumi ārvalstu valūtā un ar eiroobligācijām finansētā valdības parāda daļa. Kopš pirmās emisijas eiroobligāciju apjoms kopējā parādā palielinājās no 130.1 milj. latu 1999. gadā līdz 701.7 milj. latu 2008. gada augustā.

Pēdējos gados tomēr vērojams procentu likmju kāpums galvenokārt divu faktoru ietekmē. ECB īstenoja ierobežojošu monetāro politiku, lai mazinātu augošo inflāciju eiro zonā. Turklāt pēdējos gados bija vērojama Latvijas tautsaimniecības nesabalansētība, jo tautsaimniecības izaugsmes temps nebija ilgspējīgs, un tas nozīmīgi paaugstināja makroekonomiskos un finanšu riskus un mazināja kredītreitīgus. Otrais faktors noteica strauju Latvijas valdības parāda vērtspapīru procentu likmju un EUR Swap starpības pieaugumu.

Latvijas valdības vērtspapīru struktūra investoru dalījumā

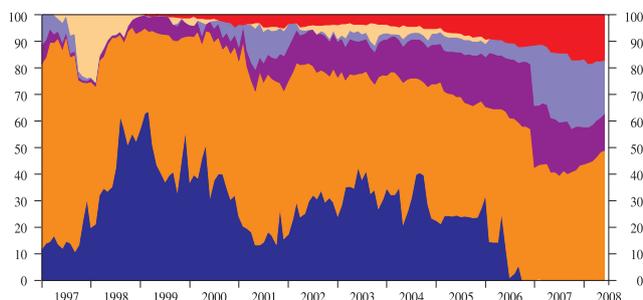
Pēdējos gados būtiski mainījusies valdības parāda struktūra arī investoru dalījumā. 13.3. attēlā redzams, ka 2008. gada 2. ceturksnā beigās lielākā Latvijas valdības vērtspapīru daļa bija Latvijas banku īpašumā (57.1% no kopējā Latvijas valdības obligāciju atlikuma), jo valdības vērtspapīri tiek izmantoti kā ķīla starpbanku tirgū. Tos var izmantot Latvijas Bankas galvenajās refinansēšanas operācijās un iekļāt, saņemot Latvijas Bankas aizdevumu iespēju uz nakti. Palielinoties iedzīvotāju dalībai fondēto pensiju shēmā un to ieinteresētībai veikt brīvprātīgās iemaksas privātajos pensiju fondos un attīstoties apdrošināšanas tirgum un ieguldījumu fondiem, pieaug arī pensiju fondu, apdrošināšanas sabiedrību un citu institucionālo investoru interese par Latvijas valdības vērtspapīriem (īpaši par vērtspapīriem ar ilgāku dzēšanas termiņu). Tādējādi palielinās šo institūciju īpašumā esošā Latvijas valdības vērtspapīru daļa (klientu rezidentu daļa 1997. gadā – 7.0% no kopējā valdības vērtspapīru atlikuma; 2008. gada jūnijā – 13.8%). Viena no nozīmīgākajām strukturālajām pārmaiņām bija vērojama 2007. gada janvārī, klientu nerezidentu īpatsvaram palielinoties līdz 22.7% (2006. gada decembrī – 6.9%). 2008. gada jūnijā klientu nerezidentu turējumā esošo valdības vērtspapīru īpatsvars aptuveni atbilda 2007. gada janvāra līmenim (20.3% no kopējā valdības vērtspapīru atlikuma).

Savukārt Latvijas Banka, īstenojot ierobežojošu monetāro politiku, 2006. gada beigās atklātā tirgū pārdeva visus tolaik tās īpašumā esošos Latvijas valdības vērtspapīrus.

13.3. attēls

LATVIJAS VALDĪBAS VĒRTSPAPĪRU STRUKTŪRA INVESTORU DALĪJUMĀ (%)

■ Latvijas Banka
 ■ Latvijas bankas
 ■ Klienti rezidenti
 ■ Klienti nerezidenti
 ■ Finanšu ministrija
 ■ Valsts fondi

Kopumā var secināt, ka notikušas būtiskas Latvijas valdības parāda struktūras pārmaiņas – palielinājies valdības vērtspapīru vidējais atmaksas termiņš. Lai gan 20. gs. 90. gadu beigās un līdz 2005. gadam bija vērojama arī vērtspapīru efektīvās procentu likmes samazinājuma tendence, tomēr pēdējā laikā, palielinoties Latvijas tautsaimniecības iekšējai un ārējai nesabalansētībai, pasliktinājās kredītreitingi aizdevumiem gan latos, gan ārvalstu valūtā. Tas nozīmīgi palielināja Latvijas valdības vērtspapīru procentu likmju riska prēmiju, tādējādi paaugstinot arī efektīvo procentu likmi. Stingras fiskālās politikas īstenošana mazinātu makroekonomisko nesabalansētību un veicinātu tautsaimniecības ilgtspējīgu izaugsmi.

MONETĀRĀ UN FINANŠU ATTĪSTĪBA

Banku likviditāte un Latvijas Bankas operācijas

Latvijas Banka lēma par banku rezervju normas samazināšanu vēl 1. ceturksnī, un 13. martā pieņemtais lēmums stājās spēkā ar 24. aprīli, kad rezervju norma saistībā ar termiņu ilgāku par 2 gadiem tika samazināta no 7% līdz 6%. Savukārt 2. ceturksnī, ņemot vērā likviditātes situāciju latu tirgū un novērtējot gan augošās inflācijas, gan tautsaimniecības izaugsmes tempa iespējamā sarūkuma risku, banku rezervju norma netika mainīta.

Bankas jau 1. ceturksnī bija uzkrājušas likviditātes pārpalikumu, kas 2. ceturksnī vēl palielinājās. Banku vidējās rezervju prasības samazinājās par 5.1% (līdz 1 320.5 milj. latu), un to galvenokārt noteica rezervju normas samazinājums un tā izraisītie efekti. Lai gan skaidrās naudas apgrozībā vidējais atlikums palielinājās par 1.1% un valdības eiroobligāciju emisija martā veicināja būtisku valdības noguldījumu atlikuma kāpumu (valdības termiņnoguldījumu vidējais atlikums Latvijas Bankā 2. ceturksnī pieauga par 49.6%; līdz 146.9 milj. latu), kopumā likviditāte salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni palielinājās vidēji par 11.9 milj. latu.

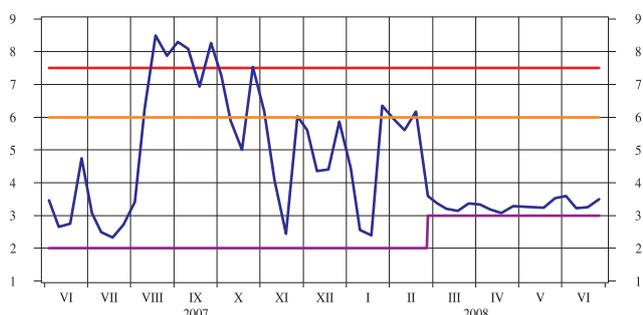
Bankas aktīvi izmantoja noguldījumu uz nakti iespēju Latvijas Bankā (vidējais atlikums pieauga no 45.4 milj. latu 1. ceturksnī līdz 127.0 milj. latu 2. ceturksnī). Galvenajās refinansēšanas operācijās un valūtas mijmaiņas darījumu izolēs Latvijas Banka piedāvājumu nemainīja, un tas katru darbadienu bija attiecīgi 5.0 milj. latu un 10.0 milj. latu, bet kopš marta šie resursi netika pieprasīti. Arī aizdevumu iespēja uz nakti netika izmantota.

Bankas aktīvi veica noguldījumus uz nakti Latvijas Bankā ar 3% likmi, tāpēc starpbanku darījumu uz nakti vidējā svērtā procentu likme samazinājās par 0.75 procentu punktiem (līdz 3.30%; sk. 14. att.). Kredītešanā

14. attēls

LATVIJAS BANKAS PROCENTU LIKMES UN STARPBANKU AIZDEVUMU UZ NAKTI PROCENTU LIKME (%)

— Latvijas Bankas refinansēšanas likme
 — Noguldījumu iespējas uz nakti Latvijas Bankā procentu likme
 — Aizdevumu iespējas uz nakti Latvijas Bankā procentu likme
 — Starpbanku latu aizdevumu uz nakti procentu likme

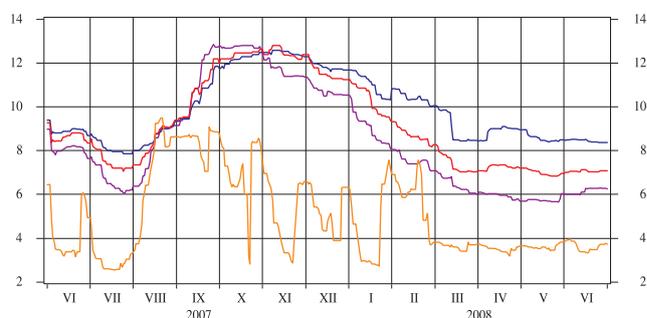

biežāk izmantotais 3 un 6 mēnešu RIGIBOR saruka attiecīgi no vidēji 7.73% un 8.87% 1. ceturksnī līdz vidēji 5.94% un 7.09% 2. ceturksnī (sk. 15. att.).

15. attēls

RIGIBOR
(%)

— Uz nakti
— 3 mēneši
— 6 mēneši
— 1 gads

Naudas rādītāju dinamika

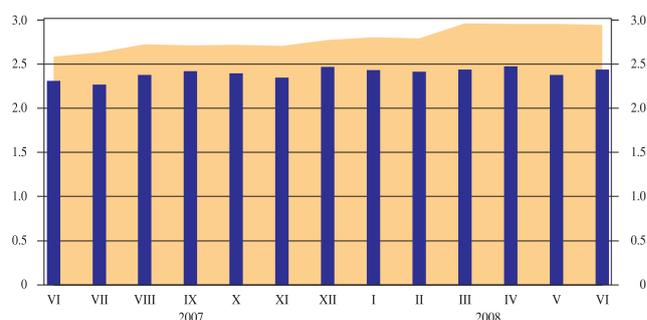
2. ceturksnī sezonālu faktoru dēļ palielinājās skaidrās naudas pieprasījums (skaidrā nauda apgrozībā pieauga par 37.4 milj. latu, gada samazinājuma tempam sarūkot no 6.7% martā līdz 5.4% jūnijā). Savukārt obligāto rezervju prasību apjoma sarukums noteica banku pieprasījuma noguldījumu atlikuma Latvijas Bankā kritumu, un kopumā naudas bāze M0 ceturkšņa laikā pieauga tikai par 3.8 milj. latu. Gan naudas bāzes, gan banku noguldījumu atlikuma centrālajā bankā gada kāpuma temps būtiski saruka (attiecīgi līdz 5.6% un 14.9%).

Centrālās bankas naudas piedāvājumu samazināja valdības latos veikto noguldījumu atlikuma Latvijas Bankā kāpums, bet palielināja ārvalstu valūtas neto pirkums tagadnes darījumos 19.7 milj. latu apjomā. Tomēr, valdībai samazinot noguldījumu atlikumu ārvalstu valūtā, Latvijas Bankas tīrie ārējie aktīvi samazinājās (par 14.7 milj. latu jeb 0.5%). Emitētās nacionālās valūtas segums ar centrālās bankas tīrajiem ārējiem aktīviem jūnija beigās bija 120.7% (sk. 16. att.).

16. attēls

EMITĒTĀS NACIONĀLĀS VALŪTAS SEGUMS
(mljrd. latu)

— Latvijas Bankas tīrie ārējie aktīvi
— Naudas bāze

Plašā nauda un iekšzemes noguldījumi 2. ceturksnī pieauga straujāk nekā 2008. gada pirmajos mēnešos (īpaši straujš kāpums bija vērojams aprīlī), savukārt izsniegto kredītu atlikums turpināja palielināties līdzīgā tempā un apjomā kā iepriekšējos gada mēnešos. Kreditēšanas kāpuma stabilitāte un straujāka aizdevumu ieplūde uzņēmējdarbībā joprojām mazināja potenciālos ar tautsaimniecības recesiju saistītos riskus.

Rezidentu finanšu iestādēm, nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām 2. ceturksnī izsniegto kredītu atlikuma gada pieauguma temps samazinājās par 5.4 procentu punktiem (līdz 20.0%), bet kredītu atlikuma mēneša kāpums vidēji bija aptuveni 200 milj. latu (nedaudz lielāks nekā 1. ceturksnī).

Kredītu atlikuma pieaugumu noteica uzņēmējdarbībai izsniegto hipotēku kredītu atlikuma palielinājums (390.9 milj. latu) un būtisks komercakredītu atlikuma kāpums (202.1 milj. latu). Savukārt mājsaimniecībām mājokļa iegādei izsniegto kredītu atlikuma pieaugums turpināja samazināties. 2. ceturksnī šādu kredītu atlikums palielinājās par 93.8 milj. latu (1. ceturksnī – par 145.7 milj. latu), strauji sarūkot mājsaimniecībām mājokļa iegādei izsniegto kredītu atlikuma gada pieauguma tempam (trijos mēnešos – par 10.1 procentu punktu; līdz 16.7%; sk. 17. att.). Arī patēriņa preču iegādei izsniegtā kredīta atlikums palielinājās mazāk nekā iepriekšējā ceturksnī (par 20.6 milj. latu), bet tā gada kāpuma temps saruka par 9.5 procentu punktiem

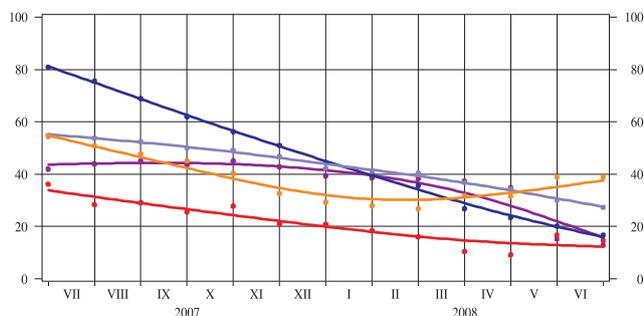
(līdz 27.3%). Uzņēmējdarbībai izsniegto industriālo kredītu atlikums samazinājās sakarā ar kredītu pārklasificēšanu vienā bankā (šā kredīta atlikuma gada kāpuma temps jūnijā bija 12.8%).

17. attēls

**BANKU IZSNIEGTO KREDĪTU ATLIKUMA
GADA PĀRMAIŅAS KREDĪTA VEIDU
DALĪJUMĀ**

(%)

- Uzņēmējdarbībai izsniegtie hipotēku kredīti
- Industriālais kredīts
- Komerckredīts
- Kredīts mājokļa iegādei
- Kredīts patēriņa preču iegādei

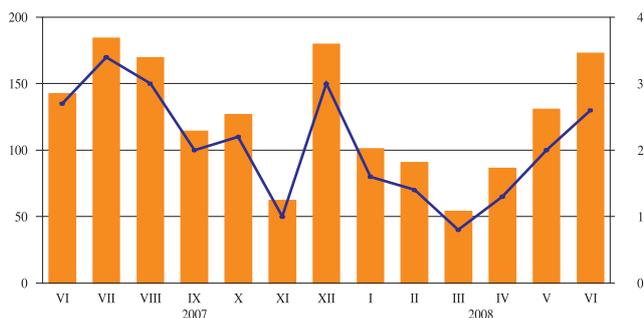

Kopumā nefinanšu sabiedrībām izsniegto kredītu atlikums 2. ceturksnī palielinājās daudz straujāk nekā mājāsaimniecībām izsniegto kredītu atlikums (attiecīgi par 389.5 milj. latu un 104.7 milj. latu). Abiem sektoriem izsniegto kredītu atlikuma gada pieauguma temps samazinājās (jūnijā – attiecīgi 27.3% un 16.9%; abiem sektoriem izsniegto kredītu atlikuma mēneša pārmaiņas sk. 18. un 19. att.). Finanšu iestādēm izsniegto kredītu atlikums 2. ceturksnī palielinājās par 114.1 milj. latu, un to atlikums jūnija beigās bija par 2.9% mazāks nekā iepriekšējā gada atbilstošajā periodā.

18. attēls

**REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM
IZSNIEGTO KREDĪTU ATLIKUMA
DINAMIKA**

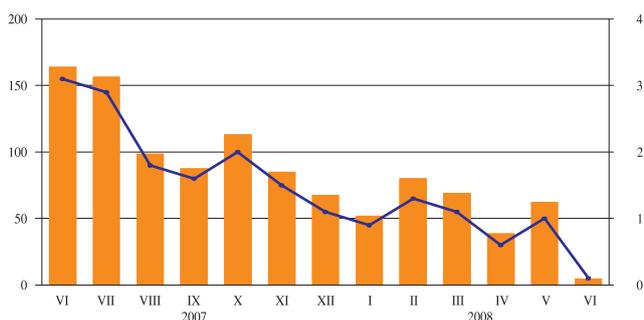
- Mēneša pārmaiņas (milj. latu)
- Mēneša pārmaiņas (%; labā ass)

19. attēls

**REZIDENTU MĀJSAIMNIECĪBĀM
IZSNIEGTO KREDĪTU ATLIKUMA
DINAMIKA**

- Mēneša pārmaiņas (milj. latu)
- Mēneša pārmaiņas (%; labā ass)

Gandrīz divas trešdaļas no uzņēmējdarbībai izsniegto kredītu atlikuma pieauguma veidoja tā kāpums operācijās ar nekustamo īpašumu (192.8 milj. latu jeb 8.5%) un finanšu starpniecībā un apdrošināšanā (124.9 milj. latu jeb 13.5%). Mazāks, tomēr būtisks kāpums bija vērojams būvniecībā (53.7 milj. latu jeb 7.6%) un apstrādes rūpniecībā (47.3 milj. latu jeb 4.6%). Apstrādes rūpniecībā nozīmīgāko kredītu atlikuma daļu veidoja ķīmisko vielu, to izstrādājumu un ķīmisko šķiedru produktu ražošanai (32.9 milj. latu jeb 60.4%), metālu un gatavo metāla izstrādājumu ražošanai (27.2 milj. latu jeb 34.5%), mēbeļu ražošanai (12.6 milj. latu jeb 12.0%) un koksnes, koka un korķa izstrādājumu ražošanai (11.5 milj. latu jeb 6.3%) izsniegtie kredīti. 2. ceturksņa beigās nozīmīgāko kopējā atlikuma daļu veidoja operācijām ar nekustamo īpašumu (31.4%), apstrādes rūpniecībai (13.7%), finanšu un apdrošināšanas darbībām (13.4%), vairumtirdzniecībai un mazumtirdzniecībai un automobiļu un motociklu remontam (12.0%) izsniegtie kredīti.

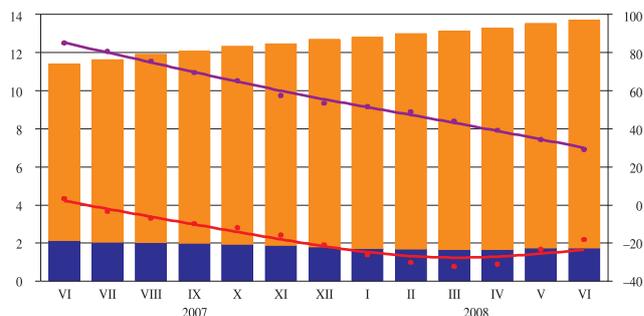
Kredītu atlikuma pieaugumu galvenokārt veidoja eiro izsniegto kredītu atlikuma kāpums (513.6 milj. latu), tomēr salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni mēreni (par 88.5 milj. latu) palielinājās arī latos izsniegto

kredītu atlikums. Eiro izsniegto kredītu atlikuma gada pieauguma temps turpināja sarukt (jūnijā – 29.2%), savukārt latos izsniegto kredītu atlikuma gada samazinājuma temps saruka no –32.1% martā līdz –18.0% jūnijā (sk. 20. att.). Eiro izsniegto kredītu atlikuma īpatsvars kredītu kopējā atlikumā 2. ceturksnī nemainījās (84.8%), latos izsniegto kredītu atlikuma īpatsvaram pieaugot par 0.1 procentu punktu (līdz 12.4%).

20. attēls

**REZIDENTU FINANŠU IESTĀDĒM,
NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN
MĀJSAIMNIECĪBĀM LATOS UN EIRO
IZSNIEGTO KREDĪTU ATLIKUMA
DINAMIKA**

■ Kredīti latos (mljrd. latu)
■ Kredīti eiro (mljrd. latu)
— Latos izsniegto kredītu gada pieauguma temps
(%; labā ass)
— Eiro izsniegto kredītu gada pieauguma temps
(%; labā ass)

Lai gan IKP kāpuma temps palēninājās, arī finanšu iestādēm, nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām izsniegto kredītu atlikuma attiecība pret IKP saruka no 98.3% 1. ceturkšņa beigās līdz 93.5% 2. ceturkšņa beigās (t.sk. mājsaimniecībām un finanšu iestādēm un nefinanšu sabiedrībām – attiecīgi līdz 41.7% no IKP un 51.8% no IKP).

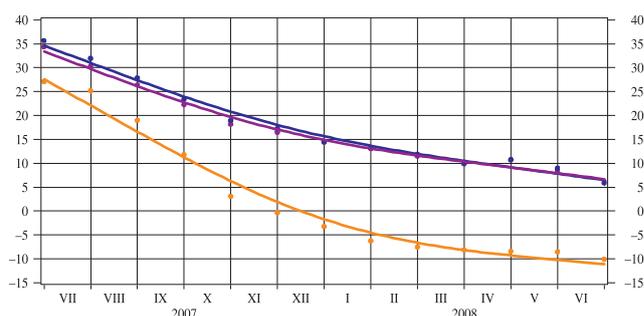
Naudas piedāvājums 2. ceturksnī mēreni pieauga, savukārt naudas rādītāju gada pieauguma temps turpināja sarukt. M3 gada kāpuma temps samazinājās no 10.1% martā līdz 5.9% jūnijā (sk. 21. att.). Arī M2 gada pieauguma temps saruka līdzīgi (attiecīgi no 9.9% līdz 6.1%). Likvidākā naudas rādītāja M1 gada samazinājuma temps pieauga no 8.1% martā līdz 10.1% jūnijā, atspoguļot noguldījumu uz nakti un skaidrās naudas izvēles izmaksu ietekmi. Jūnija beigās noguldījumu uz nakti atlikums un skaidrā nauda apgrozībā (bez atlikumiem MFI kasēs) bija attiecīgi par 10.8% un 7.8% mazāka nekā iepriekšējā gada atbilstošajā periodā (skaidrās naudas apgrozībā (bez atlikumiem MFI kasēs) dinamiku sk. 22. att.), lai gan abu rādītāju atlikums ceturkšņa laikā pieauga (attiecīgi par 51.9 milj. latu jeb 1.8% un 31.7 milj. latu jeb 3.8%). Palielinājās ilgāka termiņa naudas komponentu pieprasījums – noguldījumu ar noteikto termiņu līdz 2 gadiem atlikums 2. ceturksnī pieauga par 103.0 milj. latu jeb 4.7% (gada pieauguma temps jūnijā – 38.8%).

21. attēls

**NAUDAS RĀDĪTĀJU GADA PIEAUGUMA
TEMPS**

(%)

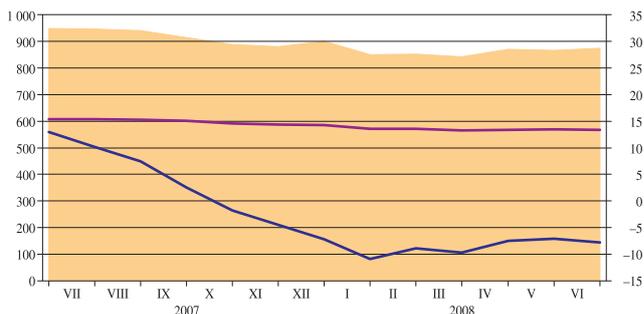
— M1
— M2
— M3

22. attēls

**SKAIDRĀS NAUDAS APGROZĪBĀ (BEZ
ATLIKUMIEM MFI KASĒS) DINAMIKA**

— Skaidrās naudas apgrozībā (bez atlikumiem MFI kasēs) īpatsvars M3 (%; labā ass)
— Skaidrās naudas apgrozībā (bez atlikumiem MFI kasēs) gada pieauguma temps (%; labā ass)
— Skaidrā nauda apgrozībā (bez atlikumiem MFI kasēs; milj. latu)

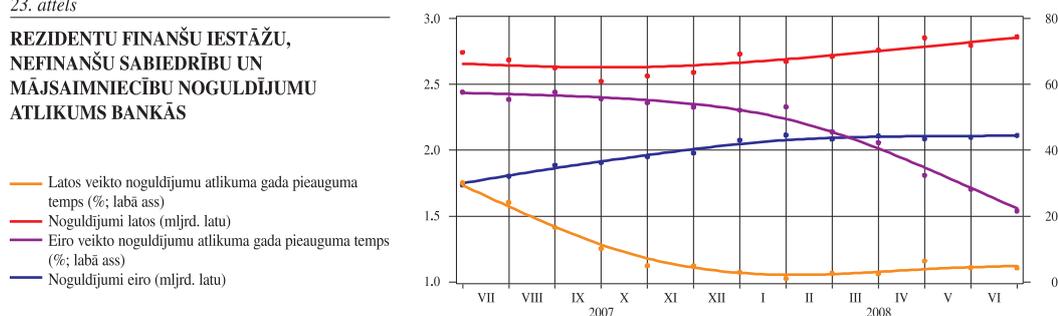

Rezidentu finanšu iestāžu, nefinanšu sabiedrību un mājsaimniecību MFI veikto noguldījumu atlikums 2. ceturksnī palielinājās par 108.3 milj. latu, turpinoties gada kāpuma tempa kritumam (martā – 12.4%, jūnijā –

7.8%). Latos veikto noguldījumu atlikums pieauga par 101.1 milj. latu un tā gada kāpuma temps palielinājās par 1.8 procentu punktiem (līdz 4.3%; sk. 23. att.). Vienlaikus gandrīz nemainījās eiro un citās ārvalstu valūtās veikto noguldījumu atlikums. Tādējādi kopējā noguldījumu atlikumā latos veikto noguldījumu daļa pieauga par 0.9 procentu punktiem (līdz 53.2%).

23. attēls

REZIDENTU FINANŠU IESTĀŽU, NEFINANŠU SABIEDRĪBU UN MĀJSAIMNIECĪBU NOGULDĪJUMU ATLIKUMS BANKĀS

2. ceturksnī mājsaimniecību veikto noguldījumu atlikums palielinājās par 99.1 milj. latu jeb 3.2%, finanšu iestāžu un nefinanšu sabiedrību noguldījumu atlikumam augot tikai par 9.2 milj. latu. Tomēr tā gada pieauguma temps joprojām būtiski pārsniedza atbilstošo mājsaimniecību noguldījumu atlikuma rādītāju (attiecīgi 12.5% un 5.0%).

Nedaudz palielinoties valsts konsolidētā kopbudžeta pārpalikumam, 2. ceturksnī par 45.0 milj. latu pieauga arī MFI neto kredīta valdībai negatīvais rādītājs.

Nepieciešamos kredītresursus nodrošināja gan iekšzemes noguldījumu atlikuma kāpums, gan ārvalstu finansējums. To neto ieplūdes bija nedaudz lielākas nekā iepriekšējā ceturksnī, un MFI (izņemot Latvijas Banku) tīro ārējo aktīvu negatīvais rādītājs 2. ceturksnī palielinājās par 432.9 milj. latu (1. ceturksnī – par 413.4 milj. latu). MFI (izņemot Latvijas Banku) ārzemju saistību kāpumu ietekmēja nozīmīga līdzekļu piesaiste no nerezidentu MFI (pieaugums salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni – 337.7 milj. latu, t.sk. no mātesbankām – 433.4 milj. latu). Pēc samazinājuma 1. ceturksnī būtiski palielinājās arī nerezidentu ne-MFI noguldījumu atlikums (kāpums 2. ceturksnī – 530.0 milj. latu). Vienlaikus nozīmīgs bija arī MFI (izņemot Latvijas Banku) ārzemju aktīvu pieaugums (262.8 milj. latu).

PROCENTU LIKMES

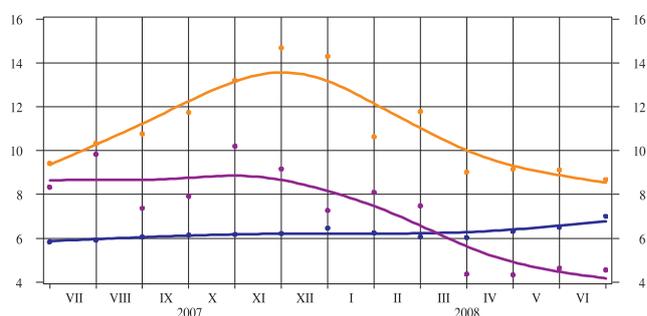
Rezidentu nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām no jauna latos izsniegto kredītu procentu likmēm 2. ceturksnī bija samazinājuma tendence. To noteica latu naudas tirgus procentu likmju attīstība. Savukārt eiro naudas tirgus procentu likmes (tāpēc arī nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām eiro izsniegto kredītu procentu likmes) 2. ceturksnī pieauga.

Sarūkot latu naudas tirgus indeksiem, mājsaimniecībām mājokļa iegādei latos izsniegto kredītu ar mainīgo procentu likmi un ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu līdz 1 gadam vidējā svērtā procentu likme 2. ceturksnī samazinājās par 1.1 procentu punktu (līdz 8.9%), bet kredītu ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu no 1 gada līdz 5 gadiem – par 1.8 procentu punktiem (līdz 9.4%). Mājsaimniecībām mājokļa iegādei eiro izsniegto kredītu ar mainīgo procentu likmi un ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu līdz 1 gadam vidējā svērtā procentu likme pieauga par 0.5 procentu punktiem (līdz 6.6%; sk. 24. att.), bet kredītu ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu no 1 gada līdz 5 gadiem – par 0.3 procentu punktiem (līdz 6.4%). Mājsaimniecībām latos izsniegto patēriņa kredītu procentu likmēm 2. ceturksnī bija samazinājuma tendence: kredītu ar mainīgo procentu likmi un ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu līdz 1 gadam vidējā svērtā procentu likme saruka par 1.3 procentu punktiem (līdz 18.5%), bet kredītu ar darbības sākotnējo periodu no 1 gada līdz 5 gadiem vidējā svērtā procentu likme gandrīz nemainījās (19.0%). Mājsaimniecībām eiro izsniegto patēriņa kredītu procentu likmes, augot eiro naudas tirgus procentu likmēm, palielinājās: kredītu ar mainīgo procentu likmi un ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu līdz 1 gadam vidējā svērtā procentu likme pieauga par 0.8 procentu punktiem (līdz 8.8%; sk. 25. att.), bet kredītu ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu no 1 gada līdz 5 gadiem – par 1.0 procentu punktu (līdz 8.5%).

24. attēls

**REZIDENTU MĀJSAIMNIECĪBĀM
MĀJOKĻA IEGĀDEI IZSNIEGTO KREDĪTU
PROCENTU LIKMES**(ar mainīgo procentu likmi un procentu likmes darbības
sākotnējo periodu līdz 1 gadam; %)

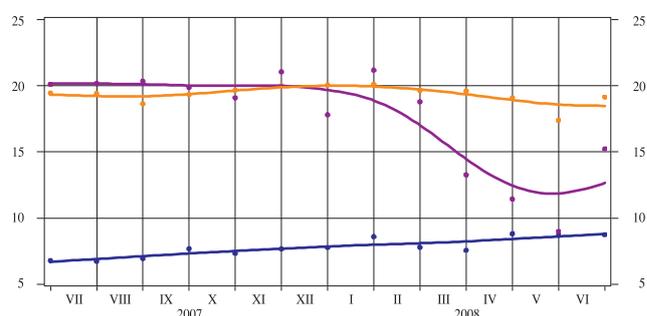
— Izsniegti latos
— Izsniegti eiro
— Izsniegti ASV dolāros

25. attēls

**REZIDENTU MĀJSAIMNIECĪBĀM
IZSNIEGTO PATĒRĪŅA KREDĪTU
PROCENTU LIKMES**(ar mainīgo procentu likmi un procentu likmes darbības
sākotnējo periodu līdz 1 gadam; %)

— Izsniegti latos
— Izsniegti eiro
— Izsniegti ASV dolāros

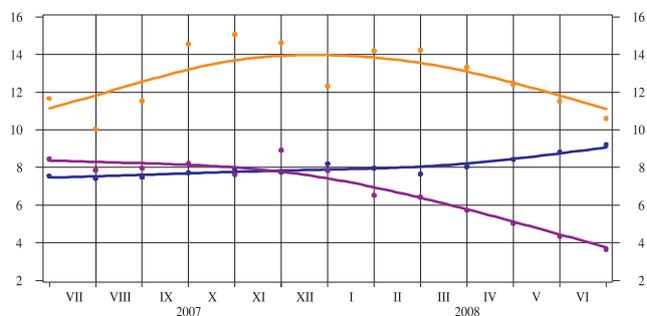
Samazinoties latos izsniegto kredītu procentu likmēm un pieaugot inflācijai, mājāsaimniecībām mājokļa iegādei latos izsniegto kredītu reālās procentu likmes 2. ceturksnī kļuva izteikti negatīvas (2. ceturksnī –8.7%; 1. ceturksnī –6.6%). Savukārt latos izsniegto patēriņa kredītu reālās procentu likmes samazinājās līdz 1.0% (iepriekšējā ceturksnī – 2.9%).

Nefinanšu sabiedrībām no jauna latos izsniegtajiem kredītiem, kuru apjoms lielāks par 1 milj. eiro, vidējā svērtā procentu likme ar darbības sākotnējo periodu līdz 1 gadam saruka par 0.8 procentu punktiem (līdz 5.8%), bet no jauna eiro izsniegtajiem kredītiem – pieauga par 0.7 procentu punktiem (līdz 7.3%). Latos izsniegtajiem kredītiem, kuru apjoms bija 0.2–1 milj. eiro, vidējā svērtā procentu likme ar darbības sākotnējo periodu līdz 1 gadam samazinājās par 1.1 procentu punktu (līdz 9.8%), bet eiro izsniegtajiem kredītiem – pieauga par 0.6 procentu punktiem (līdz 7.6%). Savukārt latos izsniegtajiem kredītiem, kuru apjoms bija mazāks par 0.2 milj. eiro, vidējā svērtā procentu likme saruka par 2.9 procentu punktiem (līdz 10.9%; sk. 26. att.), bet eiro izsniegtajiem kredītiem – pieauga par 0.3 procentu punktiem (līdz 8.2%).

26. attēls

**NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM IZSNIEGTO
KREDĪTU AR APJOMU MAZĀKU PAR
0.2 MILJ. EIRO PROCENTU LIKMES**(ar mainīgo procentu likmi un procentu likmes darbības
sākotnējo periodu līdz 1 gadam; %)

— Izsniegti latos
— Izsniegti eiro
— Izsniegti ASV dolāros

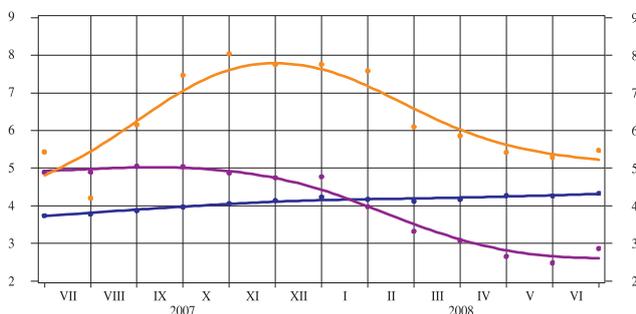
No mājāsaimniecībām latos piesaistīto noguldījumu ar termiņu līdz 1 gadam vidējā svērtā procentu likme 2. ceturksnī salīdzinājumā ar 1. ceturksni samazinājās par 1.2 procentu punktiem (līdz 6.7%), savukārt eiro piesaistītajiem noguldījumiem pieauga par 0.1 procentu punktu (līdz 4.4%). No nefinanšu sabiedrībām latos piesaistītajiem noguldījumiem ar termiņu līdz 1 gadam vidējā svērtā procentu likme saruka par 1.1 procentu punktu (līdz 4.9%), bet eiro piesaistītajiem noguldījumiem pieauga par 0.2 procentu punktiem (līdz 4.1%; mājāsaimniecību un nefinanšu sabiedrību noguldījumu procentu likmes sk. 27. att.). Noguldījumu reālās procentu likmes joprojām bija negatīvas.

27. attēls

REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBU UN MĀJSAIMNIECĪBU VEIKTO NOGULDĪJUMU PROCENTU LIKMES

(ar noteikto termiņu līdz 1 gadam; %)

— Noguldīti latos
— Noguldīti eiro
— Noguldīti ASV dolāros

VĒRTSPAPĪRU UN VALŪTAS TIRGUS ATTĪSTĪBA

Valsts kase rīkoja valdības 6 mēnešu un 12 mēnešu parādzīmju un 5 gadu un 11 gadu obligāciju sākotnējā tirgus izsoles. Kopējais piedāvājums bija 156.0 milj. latu, kopējais pieprasījums – 96.4 milj. latu, bet pārdotais apjoms – 55.9 milj. latu (2.2 reizes vairāk nekā 1. ceturksnī). Pieprasījuma un pārdotā apjoma pieaugumu nodrošināja Valsts kases vēlme aizņemt, jo budžeta stāvokli pamazām sāka ietekmēt tautsaimniecības izaugsmes sarukums. Pieaugot riskiem tautsaimniecībā, Valsts kase akceptēja arī augstākas procentu likmes nekā 1. ceturksnī. Tomēr bankas vērtspapīru iegādē joprojām bija piesardzīgas, īpaši attiecībā uz ilgāka termiņa valdības vērtspapīru pirkšanu. Pārdoto valdības 11 gadu obligāciju apjoms bija 6.3 milj. latu, bet 5 gadu obligācijas neizdevās pārdot. Valdības 6 mēnešu parādzīmju vidējā svērtā peļņas likme palielinājās no 6.30% martā līdz 6.46% jūnijā, 12 mēnešu parādzīmēm – attiecīgi no 6.13% līdz 6.80%, bet 11 gadu obligācijām – no 6.28% līdz 6.75%.

Aproximā esošo valdības vērtspapīru atlikums 2. ceturksnī pieauga par 15.4% (līdz 458.4 milj. latu), investoru struktūrā palielinoties Latvijas banku daļai (no 45.0% līdz 49.0%), bet samazinoties pārējo rezidentu daļai (no 31.8% līdz 30.7%) un nerezidentu daļai (no 23.2% līdz 20.3%).

RFB valdības obligāciju (ar dzēšanas termiņu 2018. gadā) pirkšanas peļņas likme otrreizējā tirgū marta beigās bija 6.70%, bet jūnija beigās – 5.20%. Tomēr otrreizējais tirgus bija nelikvids un peļņas likmes kritums – nosacīts. VAS "Latvijas Hipotēku un zemes banka" obligāciju (ar dzēšanas termiņu 2013. gadā) pirkšanas peļņas likme marta beigās bija 6.60%, bet jūnija beigās – 7.00%.

Latvijas valdības eiroobligāciju (ar dzēšanas termiņu 2018. gadā) pirkšanas peļņas likme 2. ceturksnī palielinājās no 5.86% līdz 5.93%. Vienlaikus būtiski (no 194 bāzes punktiem līdz 130 bāzes punktiem) samazinājās pirkšanas peļņas likmju starpība ar attiecīgā termiņa Vācijas valdības obligācijām. Vācijas valdības obligāciju pirkšanas peļņas likmes ietekmēja augšupvērstis inflācijas spiediens. Latvijas riska novērtējums joprojām bija augsts, tāpēc Latvijas valdības eiroobligāciju pirkšanas peļņas likmju pārmaiņas bija nelielas.

Latvijas privāto emitentu parāda vērtspapīru sākotnējā tirgū turpināja palielināties eiro denominēto parāda vērtspapīru nozīme, bet latos denominēto parāda vērtspapīru tirgus daļa turpināja samazināties. LCD reģistrēto latos denominēto parāda vērtspapīru atlikums 2. ceturksnī samazinājās par 27.2% (līdz 34.6 milj. latu), jo jaunu emisiju nebija, bet tika dzēstas trīs emisijas. Savukārt LCD reģistrēto eiro denominēto parāda vērtspapīru atlikums palielinājās par 7.8% (līdz 146.6 milj. eiro). Lielākā jaunā emisija bija VAS "Latvijas Hipotēku un zemes banka" 3 gadu ķīlu zīmju emisija 12.7 milj. eiro apjomā ar fiksēto kupona likmi 5.7%.

2. ceturksnī parāda vērtspapīru apgrozījums RFB pieauga līdz 3.0 milj. latu (1. ceturksnī – 0.9 milj. latu). Latvijas valdības vērtspapīri veidoja 97.9% no kopējā apgrozījuma.

OMX Riga 2. ceturksnī samazinājās par 1.7% (kritums 2007. gada 4. ceturksnī un 2008. gada 1. ceturksnī pārsniedza 10%). Savukārt OMXBGI saruka par 8.0% – straujāk nekā OMX Riga, jo Igaunijas makroekonomiskie rādītāji 1. ceturksnī bija daudz sliktāki nekā 2007. gadā un tirgus dalībnieki nebija gaidījuši tik strauju kritumu. Latvijas tautsaimniecības izaugsmes palēnināšanās un satricinājumi pasaules tirgū 2. ceturksnī neatstāja nozīmīgu ietekmi uz akciju cenu indeksu, jo tas saruka jau iepriekšējā pusgadā. Biržā kotēto sabiedrību 1. ceturkšņa finanšu rezultāti bija sliktāki nekā iepriekšējā gada atbilstošajā periodā, jo augstas inflācijas apstākļos ražošanas izmaksas turpināja palielināties un saražotās produkcijas cenu kāpums mazāka pieprasījuma dēļ tās nespēja kompensēt.

Akciju apgrozījums RFB 2. ceturksnī bija 2.9 milj. latu (3.1 reizi mazāks nekā iepriekšējā ceturksnī). Akciju tirgū dominēja mazie investori, bet lielle investori nogaidīja, kā attīstīsies situācija pasaules tirgos. Tāpat kā iepriekšējā ceturksnī lielākais bija AS "Latvijas kuģniecība" un AS "Grindeks" akciju apgrozījums (attiecīgi 0.9 milj. latu un 0.8 milj. latu).

Veidojoties latu likviditātes pārpalikumam, lata kurss svārstījās intervenču koridora robežās. Lata kurss attiecībā pret eiro 2. ceturksnī nedaudz samazinājās, pieaugot ar tautsaimniecības turpmāko attīstību saistītajiem riskiem un aktivizējoties diskusijām par iespējamām nākotnes attīstības scenārijiem. Euro kurss 2. ceturksnī sākumā starpbanku tirgū tuvojās Latvijas Bankas noteiktajam eiro pirkšanas kursam (1 EUR = Ls 0.6958). Taču pakāpeniski lata vērtība samazinājās, un jūnija beigās eiro pirkšanas kurss starpbanku tirgū svārstījās, nedaudz pārsniedzot Latvijas Bankas noteikto centrālo kursu (1 EUR = Ls 0.7028).

3. ielikums. Starptautisko norēķinu bankas valūtas un atvasināto finanšu instrumentu tirgus aktivitātes aptauja

Reizi trijos gados Starptautisko norēķinu banka (Bank for International Settlements) ar centrālo banku starpniecību veic valūtas un atvasināto finanšu instrumentu tirgus aktivitātes aptauju. Pēdējo reizi tā veikta 2007. gadā. Šajā aptaujā sadaļā par apgrozījumu 2007. gada aprīlī tika iekļautas septiņas Latvijas bankas, bet sadaļā par darījumu atlikumu 2007. gada jūnija beigās – piecas bankas. Pilnīgs aptaujas rezultātu izklāsts, aprēķinu metodoloģija un datu analīze sniegta Starptautisko norēķinu bankas interneta lapā (<http://www.bis.org/publ/rpfx07t.htm>).

Biržā netirgoto atvasināto finanšu instrumentu apgrozījums triju gadu laikā pasaulē pieaudzis par 73%.¹ Latvijā šo instrumentu tirgus, izņemot valūtas darījumus, 2007. gada aprīlī joprojām bija neliels. Aptaujas sadaļā par apgrozījumu pārskata periodā respondentu bankas uzrādīja tikai valūtas darījumus. Lai arī 2007. gada jūnijā biržā netirgoto atvasināto finanšu instrumentu darījumu atlikums, izņemot valūtas darījumus, Latvijas bankām joprojām bija neliels, pēdējo triju gadu laikā tas palielinājās 6 reizes. Gandrīz visu šo darījumu atlikumu veidoja eiro procentu likmju mijmaiņas līgumi (IR swap), bet kredītriska mijmaiņas darījumu (CDS) atlikums nepārsniedza dažus desmitus miljonu latu.

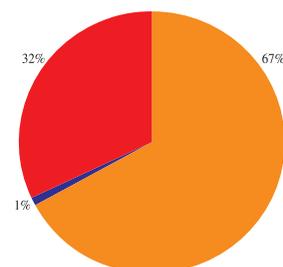
Savukārt Latvijas bankas valūtas tirgū valūtas tagadnes, tiešo nākotnes un mijmaiņas darījumu jomā uzskatāmas par samērā aktīvām, jo šie darījumi 2007. gadā, tāpat kā 2004. gadā, bija 0.1% no pasaules valūtas darījumu apgrozījuma. Veicot valūtas kursa korekcijas, pasaules valūtas tirgus izaugsme triju gadu laikā bija 63%. Ņemot vērā šo rādītāju, Latvijas valūtas tirgus izaugsme (21%) varētu šķist nenozīmīga, taču, ņemot vērā aptaujas dalībnieku Latvijas valūtas tirgus seguma novērtējumu (2007. gadā – aptuveni 60%; 2004. gadā – aptuveni 90%), aktivitātes pieaugums Latvijas valūtas tirgū faktiski varētu būt sasniedzis aptuveni 80%, tādējādi pat nedaudz pārsniedzot pasaules valūtas tirgus izaugsmes tempu. Atvasināto finanšu instrumentu atlikums 2007. gada jūnija beigās bija 2.13 mljrd. latu.

Latvijas valūtas tirgus vidējais dienas apgrozījums 2007. gada aprīlī sasniedza 1.33 mljrd. latu (pēc dubultās uzskaites novēšanas), t.sk. valūtas tagadnes darījumi veidoja vidēji 0.43 mljrd. latu dienā, tiešie nākotnes darījumi – 0.01 mljrd. latu dienā, bet valūtas mijmaiņas darījumi – 0.89 mljrd. latu dienā (sk. 28.1. un 28.2. att.).

28.1. attēls

LATVIJAS VALŪTAS TIRGUS INSTRUMENTU DALĪJUMĀ

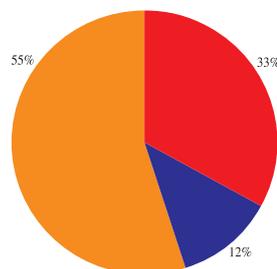
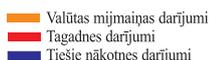
■ Valūtas mijmaiņas darījumi
■ Tagadnes darījumi
■ Tiešie nākotnes darījumi

¹Šeit un turpmāk dati par pasaules valūtas tirgus aktivitāti sniegti no aptaujas *Foreign exchange and derivatives market activity in 2007*; BIS, 2007.

28.2. attēls

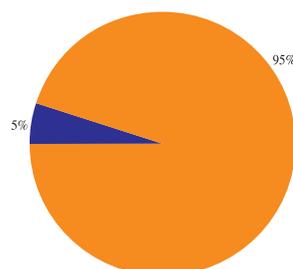
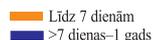
PASAULES VALŪTAS TIRGUS INSTRUMENTU DALĪJUMĀ

Saskaņā ar aptaujas datiem lielākā daļa (94%) tiešo nākotnes un valūtas mijmaiņas darījumu bija darījumi ar termiņu līdz 7 dienām, 6% darījumu – ar termiņu no 7 dienām līdz 1 gadam, bet darījumu ar termiņu ilgāku par 1 gadu skaits bija neliels. Tiešo nākotnes darījumu īpatsvars vidēji ilgāka termiņa darījumu kopskaitā bija būtiski lielāks nekā valūtas mijmaiņas darījumu īpatsvars (sk. 28.3. un 28.4. att.). Vērtējot šo statistiku, jāņem vērā, ka pēc apgrozījuma īsāka termiņa darījumi iegūst lielāku īpatsvaru par to, kāds katrā konkrētajā brīdī ir šo darījumu atlikuma īpatsvars. Termiņu dalījumā Latvijas valūtas tirgus darījumu ar termiņu ilgāku par 7 dienām īpatsvars bija vairāk nekā divas reizes mazāks par pasaules vidējo rādītāju. Tātad Latvijas bankas spējušas sasniegt samērā lielu valūtas darījumu apgrozījumu pasaules mērogā ar mazākiem valūtas resursiem nekā vidēji pasaulē.

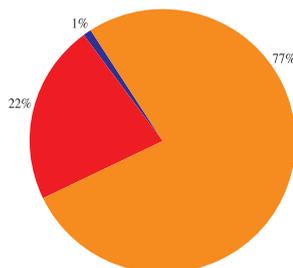
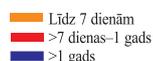
28.3. attēls

LATVIJAS VALŪTAS MIJMAIŅAS DARĪJUMI TERMIŅU DALĪJUMĀ

28.4. attēls

PASAULES VALŪTAS MIJMAIŅAS DARĪJUMI TERMIŅU DALĪJUMĀ

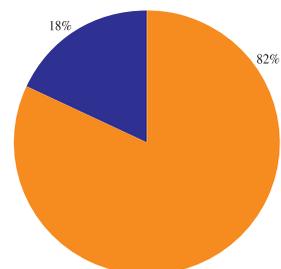
Ar rezidentu finanšu iestādēm veikto darījumu apjoms vidēji dienā sasniedza 0.19 mljrd. latu un ar rezidentu nefinanšu sabiedrībām – 0.04 mljrd. latu. Darījumus ar ārvalstu darījuma partneriem bankas veica daudz aktīvāk, darījumiem ar ārvalstu finanšu iestādēm sasniedzot 0.87 mljrd. latu dienā, bet darījumiem ar ārvalstu nefinanšu sabiedrībām – 0.23 mljrd. latu. Ņemot vērā Latvijas tautsaimniecības nosacīti nelielo īpatsvaru pasaules tautsaimniecībā, nav pārsteigums, ka Latvijas bankas aktīvāk veic darījumus ar ārvalstu darījuma partneriem (sk. 28.5.–28.8. att.).

Aptaujāto Latvijas banku sniegtie dati liecina, ka Latvijas valūtas tirgū joprojām dominēja ASV dolārs (tas iesaistīts 81% darījumu), lai gan tā īpatsvars bija mazāks nekā vidēji pasaulē (86%). Savukārt eiro iesaistīts 67% darījumu (vidēji pasaulē – 37%). No minēto darījumu skaita vairāk nekā pusi veidoja tieši eiro–ASV dolāru darījumi, t.i., daudz vairāk nekā vidēji pasaulē (27%). Trešā populārākā darījumu valūta bija Lielbritānijas sterliņu mārciņa (16%). Citas darījumos izmantotās valūtas bija lats (10%), Japānas jena (9%), Krievijas rubļi (7%), Šveices franki (3%). 71% no darījumiem ar latiem bija darījumi, kas veikti pret eiro, šo darījumu valūtu pārīm kopējā apgrozījumā sasniedzot 7%. Savukārt 28% latu darījumu tika veikti pret ASV dolāriem, ASV dolāru–latu darījumiem sasniedzot aptuveni 3% no visiem darījumiem (sk. 28.9.–28.11. att.).

28.5. attēls

LATVIJAS VALŪTAS TIRGUS
REZIDENCES DALĪJUMĀ

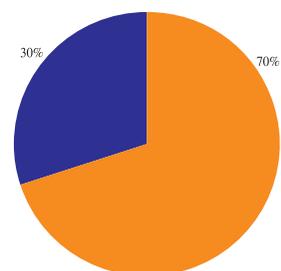
■ Rezidenti
■ Nerezidenti

28.6. attēls

PASAULES VALŪTAS TIRGUS
REZIDENCES DALĪJUMĀ

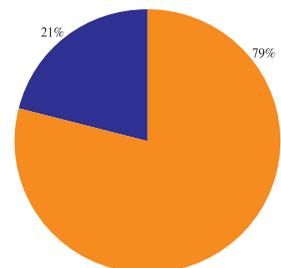
■ Rezidenti
■ Nerezidenti

28.7. attēls

LATVIJAS VALŪTAS TIRGUS
DARĪJUMA PARTNERU DALĪJUMĀ

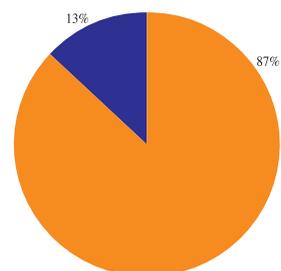
■ Nefinanšu sabiedrības
■ Finanšu iestādes

28.8. attēls

PASAULES VALŪTAS TIRGUS
DARĪJUMA PARTNERU DALĪJUMĀ

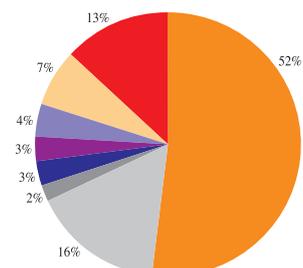
■ Nefinanšu sabiedrības
■ Finanšu iestādes

28.9. attēls

LATVIJAS VALŪTAS TIRGŪ TIRGOTIE
VALŪTU PĀRI

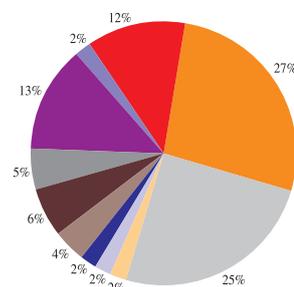
■ EUR/USD
■ GBP/USD
■ EUR/LVL
■ EUR/JPY
■ USD/JPY
■ USD/LVL
■ USD/CHF
■ Citi

28.10. attēls

PASAULES VALŪTAS TIRGŪ TIRGOTIE VALŪTU PĀRI

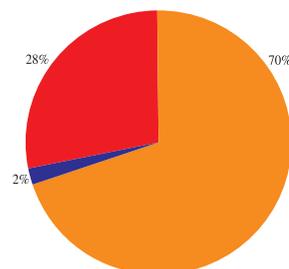
- EUR/USD
- GBP/USD
- EUR/JPY
- USD/JPY
- USD/CHF
- AUD/USD
- USD/CAD
- USD/SEK
- GBP/EUR
- EUR/CHF
- Citi

28.11. attēls

VALŪTU ĪPATSVARŠ DARĪJUMIEM PRET LATIEM

- EUR
- USD
- Citas

Piezīmes.

Latvijas 2007. gada aprīļa apgrozījuma dati sniegti atbilstoši Latvijas Bankas noteiktajam ASV dolāra kursam attiecībā pret latu 2007. gada 27. aprīlī (0.515).

Latvijas 2007. gada jūnija beigu atlikuma dati sniegti atbilstoši Latvijas Bankas noteiktajam ASV dolāra kursam attiecībā pret latu 2007. gada 29. jūnijā (0.522).

Novērsta starp aptaujas dalībniekiem Latvijā veikto darījumu dubulta uzskaiti.

Starptautisko norēķinu banka izmantojusi 2007. gada aprīļa apgrozījuma datus.

NAUDAS RĀDĪTĀJU SEZONĀLĀ IZLĪDZINĀŠANA

Latvijas Banka ar 2005. gada 1. ceturksni publicē atbilstoši ECB metodoloģijai aprēķināto monetāro rādītāju M1, M2 un M3 sezonāli izlīdzinātās laikrindas.

Monetāro rādītāju M1, M2 un M3 dinamikas analīze, kas veikta ar programmproduktu "DEMETRA Version 2.1 (Jul 9 2007)", atspoguļota 29.–40. attēlā, izmantojot datus par laiku no 1999. gada janvāra līdz 2008. gada jūnijam (29.–37. att.) un no 2000. gada jūlija līdz 2008. gada jūnijam (38.–40. att.). Šo rādītāju sezonālajā izlīdzināšanā izmantoto metodiku sk. Latvijas Bankas izdevuma "Monetārais Apskats. Monetary Review" 2004. gada 1. numurā (21.–24. lpp.).

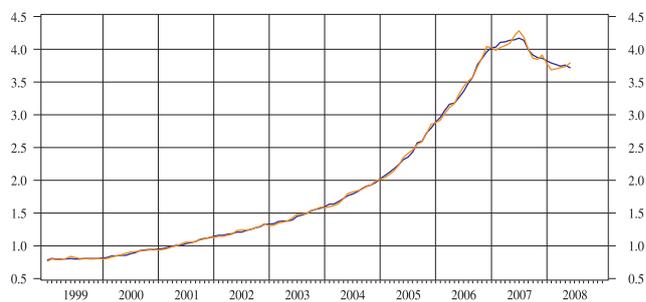
Monetāro laukrindu analīze rāda, ka pastāv korelācija starp sezonālo svārstību amplitūdu un to vērtību līmeni, tāpēc ar 2007. gada 1. ceturksni laukrindas vispirms pārveido ar logaritmisko transformāciju. Tādējādi laukrindu dekompozīcijai veido multiplikatīvo modeli, t.i., aplūkojamo rādītāju Y_t izsaka šādi: $Y_t = T_t \times S_t \times I_t$, kur T_t ir rādītāja attīstības tendenci jeb trendu raksturojoša komponente, S_t – sezonālā komponente un I_t – neregulārā komponente (komponente, kas nesatur būtisku informāciju par aplūkojamo rādītāju un kuras vērtības nosaka gadījuma rakstura apstākļu iedarbība). Multiplikatīvajā modelī par laukrindas $\{Y_t\}$ sezonāli izlīdzināto laukrindu sauc laukrindu $\{Y_t / S_t\}$, t.i., laukrindu, ko iegūst, oriģinālo laukrindu dalot ar tās sezonālo komponenti.

M1 un M2 laukrindu sezonālos modeļus iegūst tieši (veidojot modeļus pašām M1 un M2 laukrindām). Savukārt M3 sezonāli izlīdzinātās laukrindas veidošanai izmanto netiešo pieeju, to iegūstot kā M2 un M3/M2 sezonāli izlīdzināto laukrindu reizinājumu.

29. attēls

M1 LAIKKRINDAS
(perioda beigās; mljrd. latu)

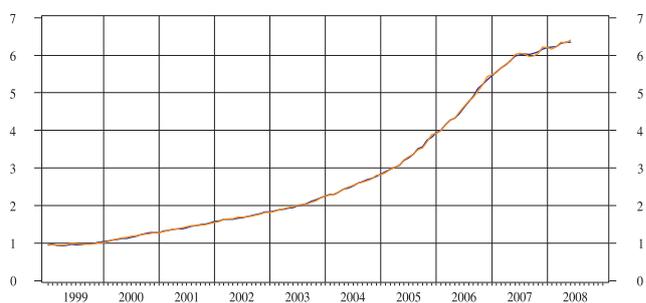
— Sezonāli nekorģēti dati
— Sezonāli korģēti dati

30. attēls

M2 LAIKKRINDAS
(perioda beigās; mljrd. latu)

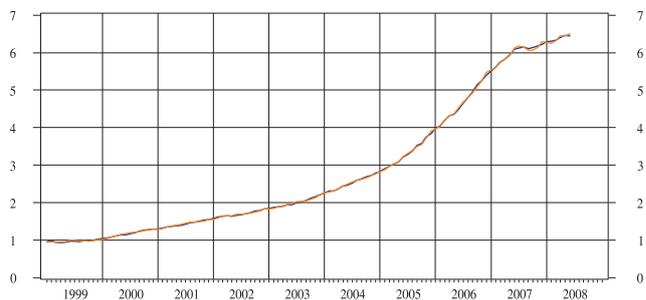
— Sezonāli nekorģēti dati
— Sezonāli korģēti dati

31. attēls

M3 LAIKKRINDAS
(perioda beigās; mljrd. latu)

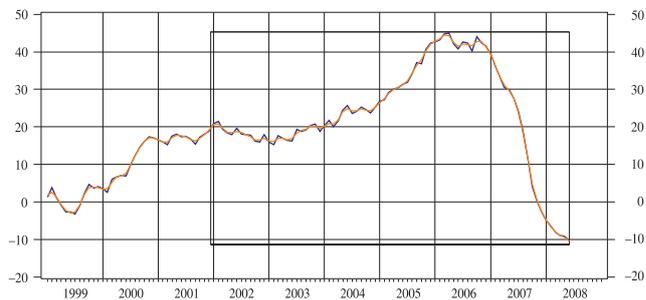
— Sezonāli nekorģēti dati
— Sezonāli korģēti dati

32. attēls

M1 DINAMIKA
(salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)

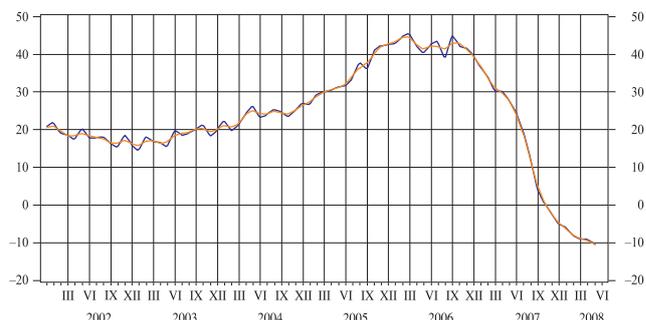
— Laikrindas attīstības tendence
— Sezonāli izlīdzināta laikrinda

33. attēls

M1 DINAMIKA
(salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %; detalizējums)

— Laikrindas attīstības tendence
— Sezonāli izlīdzināta laikrinda

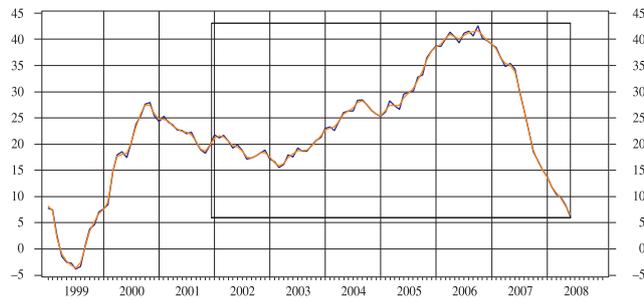

34. attēls

M2 DINAMIKA

(salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošu periodu; %)

— Laikrindas attīstības tendence
— Sezonāli izlīdzināta laikrinda

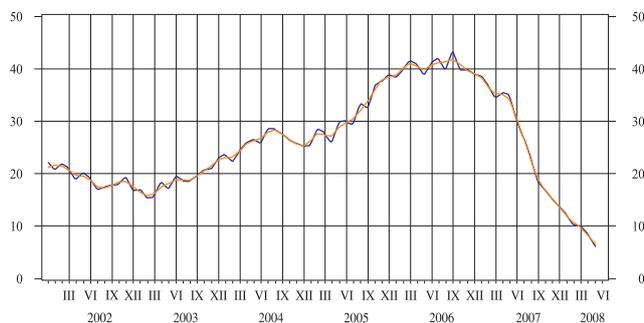

35. attēls

M2 DINAMIKA

(salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošu periodu; %; detalizējums)

— Laikrindas attīstības tendence
— Sezonāli izlīdzināta laikrinda

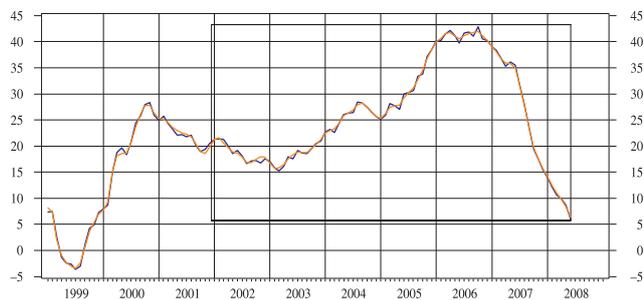

36. attēls

M3 DINAMIKA

(salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošu periodu; %)

— Laikrindas attīstības tendence
— Sezonāli izlīdzināta laikrinda

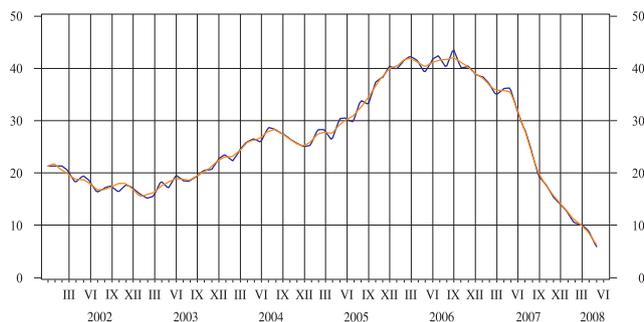

37. attēls

M3 DINAMIKA

(salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošu periodu; %; detalizējums)

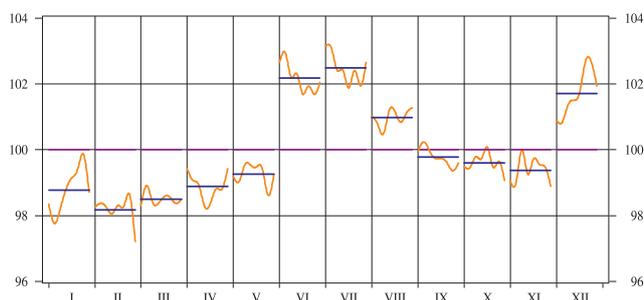
— Laikrindas attīstības tendence
— Sezonāli izlīdzināta laikrinda

38. attēls

**M1: SEZONĀLO FAKTORU IETEKMES
LIELUMS UN STABILITĀTE**

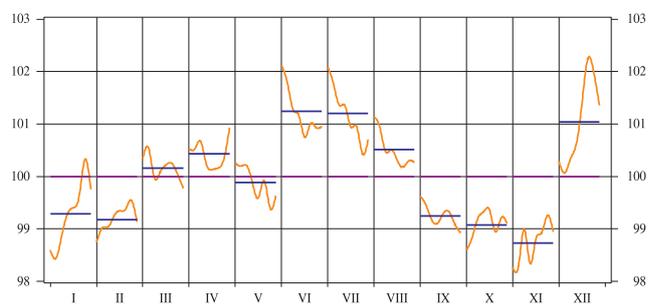
(2000. gada jūlijs–2008. gada jūnijs; %)

39. attēls

**M2: SEZONĀLO FAKTORU IETEKMES
LIELUMS UN STABILITĀTE**

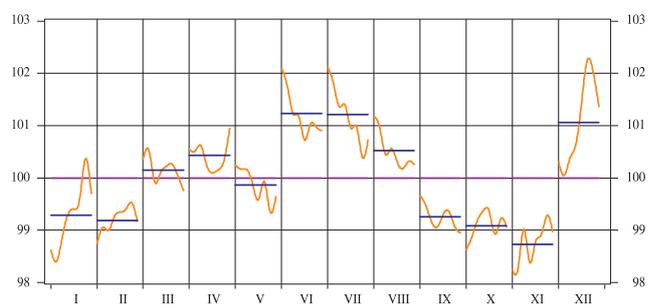
(2000. gada jūlijs–2008. gada jūnijs; %)

40. attēls

**M3: SEZONĀLO FAKTORU IETEKMES
LIELUMS UN STABILITĀTE**

(2000. gada jūlijs–2008. gada jūnijs; %)

INTRODUCTION

New inflationary developments emerged in the Latvian economy. Following an extended growth period, in June annual inflation of consumer prices decreased for the first time, to 17.7%, as a result of the base effect and a decline in domestic demand. The contracted domestic demand was also responsible for the slackening economic growth. In the second quarter, real GDP growth was a mere 0.1% year-on-year. The rapid deceleration of economic growth was largely determined by the negative contribution of trade and manufacturing, as well as by the subdued growth in construction, transport, storage and communication, financial intermediation and business activities. Together with the diminishing number of economically inactive population, the employment rate and that of jobseekers went up. With a continuously strong increase of the general government budget expenditure, a less pronounced increase in tax collections melted down some of the budgetary surplus. The growth of exports slowed down due to a lower demand and higher expenditure; however, the shrinking imports improved the foreign trade balance and reduced the current account deficit of the balance of payments. In the second quarter, the current account deficit stood at 15.6% of GDP (down from 16.9% in the first quarter); nevertheless, further improvements of the current account deficit may be hampered by a sluggish growth in the key trade partner economies and a decline in the imports of capital goods.

The slowdown in the annual growth rates of monetary indicators lost some of its vigour, with the developments in M3 and deposits by resident financial institutions, non-financial corporations and households steadying and posting an annual growth of 5.9% and 7.8% respectively in June, and with loans outstanding continuing to grow (a 20.0% year-on-year growth in June). Most of the lending went to businesses; the increase in loans outstanding was on account of the expansion of mortgage loans and commercial credit. The slowdown in lending to households was determined by the immaterial increase in loans granted for house purchase and consumer loans.

In the second quarter, the central bank's money supply did not change notably, and the backing of the national currency with the central bank's net foreign assets stood at 120.7% at the end of June.

There was ample lats liquidity in the Latvian money market, hence there was no demand in the main refinancing operations or foreign exchange swap auctions. As to the deposit facility with the Bank of Latvia, the average balance rose from 45.4 million lats in the first quarter to 127.0 million lats in the second quarter. The spread between the lats money market interest rates and the rate offered by the deposit facility with the Bank of Latvia remained narrow. RIGIBOR was stable in the second quarter. RIGIBOR on overnight loans fluctuated between 3.2% and 3.9%, while 3-month RIGIBOR went up from 6.1% at the beginning of April to 6.3% at the end of June. 6- and 12-month RIGIBOR remained almost unchanged (7.1% and 8.4% respectively at the end of June). Interest rates on MFI lats loans diminished somewhat, while those on euro loans moved up. The interest rates on deposits in lats went down as well, with those on deposits in euro remaining stable.

EXTERNAL ECONOMIC ENVIRONMENT

In the second quarter, global economy witnessed a deceleration of economic activity in many regions across the world, including euro area and the USA, and aggravating inflationary pressures due to the escalated oil and food prices.

In the second quarter, GDP posted a quarter-on-quarter decline in the euro area in large as well as in the leading economies (by 0.2% in the euro area, by 0.5% in Germany and by 0.3% in France and Italy). Year-on-year, GDP growth in the euro area was 1.4%, in Germany 1.7% and in France 1.1%, while Italy reported stagnation. As to household expenditure, the available data suggest a moderation of private consumption in the second quarter. There was a decline in investment, traditionally the main driver of domestic demand, as well as in exports.

The economic growth in the Central European economies was comparatively persistent, despite the fact that the export markets for the major countries in the region (Czech Republic, Poland and Slovakia) are predominantly in the euro area where economic activity, and, consequently, demand was rather low. The annual GDP growth was 4.6% for the Czech Republic, 6.1% for Poland and 7.6% for Slovakia. The ECOFIN

Council passed a resolution on Slovakia's joining the euro area on 1 January 2009. A slowdown of economic activity was observed in the Baltic states. Estonia experienced the most pronounced drop: according to preliminary estimates, GDP posted a 1.4% annual decline and a 0.9% month-on-month decline – mostly on account of the shrivelling domestic demand. Nearly all key sectors reported a decline in economic activity, including industrial production, retail trade, transport, storage, communication, services, and real estate business. The Lithuanian GDP increased by 5.2% in the second quarter (by 6.9% in the previous one). The fall of industrial production growth in May and June and of that in retail trade in June was evidence of economic slowdown.

In the UK, the economic growth moderated in the second quarter, with GDP remaining unchanged quarter-on-quarter (a 1.4% year-on-year increase). The growth was generated by the services sector, whereas industrial output contracted by 0.4%.

Economic growth slowed down in Sweden. GDP remained stagnant in the second quarter, mainly reflecting the adverse developments in net exports, while domestic demand continued to be positive. However, the available household and business survey data point to a serious loss of confidence.

In the USA, GDP increased by 2.8% in the second quarter, largely driven by private consumption (a 1.2% increase) and net exports (increase of exports 12.3%, decrease of imports 7.3%). However, the increase in domestic demand seems to be of one-off nature, mirroring the policy measures taken by the USA government between April and July in support of households. The agreeable performance of net exports can be explained by the continuous comparatively robust external demand for the USA produce. Notwithstanding the impressive climb of inflation in the USA (5.0% in June – the highest since May 1991), in April the FRS lowered the base rate by 25 basis points (to 2.0%), offering the decline of economic growth as a rationale behind the decision.

Certain signs of slackening of economic growth were observed in Russia, with annual growth of investment decelerating and the growth of industrial output slowing down to 0.9% in June. Despite the soaring inflation, the growth of private demand moderated only somewhat. In the second quarter, Russia's GDP increased by 7.5% year-on-year.

Inflationary pressures were amplified by the rising energy and food prices in the euro area economies, while the economic growth rate continued to be positive. Therefore, the ECB retained the base rate unchanged in the second quarter at 4.00%, alluding to a potential rise by 25 basis points at the beginning of the third quarter. Despite the mounting inflation risks, the Bank of England on 10 April reduced its base rate by 25 basis points, to 5.00%. A number of central banks outside the euro area raised the base rates – *Danmarks Nationalbank* by 10 basis points, to 4.35%, *Narodowy Bank Polski* by 25 basis points, to 6.00%, *Banca Națională a României* by 25 basis points on two separate occasions, to 10%, *Magyar Nemzeti Bank* by 50, 25 and 25 basis points, to 8.50%. The Bank of Japan left its base rate unchanged in the second quarter (0.5%).

While market participants expected a rise of the base rate for the euro, the euro money market rates went up in the second quarter. In the second quarter overall, EURIBOR on 3-month and 6-month maturities picked up 0.2–0.4 percentage point. Simultaneously, the increase of LIBOR on respective maturities was 0.1–0.5 percentage point. The tension in global money markets eased somewhat during the second quarter, albeit remaining intense. In the euro area, this was suggested by a rather wide spread between unsecured EURIBOR and covered EONIA Swap interest rates, while in the USA the LIBOR and Overnight Indexed Swap interest rate spread. Overall, in the second quarter the 3-month EURIBOR and EONIA Swap spread narrowed by 5.8 basis points. The spread between the 3-month LIBOR and Overnight Indexed Swap narrowed by 2.3 basis points.

In the second quarter, with the market participants' speculations as to the possible development scenarios in the USA and euro area, the US dollar fluctuated against the euro on the global foreign exchange market. In the quarter overall, the US dollar practically remained unchanged against the euro (depreciated by 0.1%) while depreciating by 5.4% against the Japanese yen. In April, the US dollar depreciated against the euro in connection with the market participants' expectations regarding the lowering of the US dollar base rates, deteriorating US macroeconomic indicators, and tensions in the money and credit markets. In May, with the market participants' perceptions changing, the US dollar and euro exchange rate was volatile. At the beginning

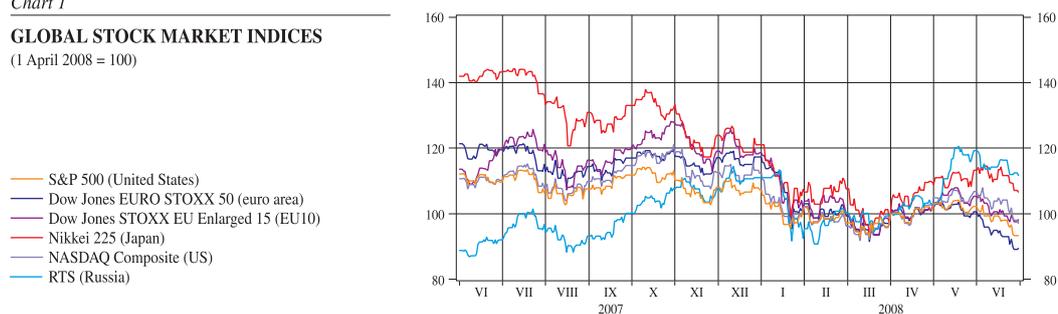
of June, the US dollar appreciated against the euro, reflecting the market participants' concerns about the inflation hike in the US. The euro depreciated against the national currencies of the Central European countries (the Polish zloty, the Czech koruna, the Slovak koruna and the Hungarian forint by 4.6%, 5.4%, 7.2% and 9.3% respectively).

Following the drop in the previous months, at the beginning of the second quarter the prices in the stock market recovered with the dissolving risk aversion on market participants' part (see Chart 1). In June, however, they declined again due to worsening corporate profit indicators and an increase in input prices, but in euro area – because of an increase in interest rates. Overall, the US stock market index S&P 500 lost 3.4% in the second quarter, whereas NASDAQ Composite picked up 0.6%. The European stock markets were on a downslide as well. The European stock market index Dow Jones EUROSTOXX 50 dropped by 7.6%. The Japanese stock market index Nikkei 225 rose by 7.6%, whereas the Russian stock market index RTS improved by 12.1%. The prices in the EU12 stock markets did not change notably, with Dow Jones STOXX EU Enlarged 15 improving by 0.7%. The Chinese stock market index SSE A SHARE plummeted (by 21.2%). As to the debt securities market, government bond yields tended to move up, with the yields for shorter maturities rising more rapidly than those for longer maturities. In the second quarter, the yield on German government 10-year bonds rose by 0.73 percentage point, that on US government 10-year bonds by 0.58 percentage point, and on UK government 10-year bonds by 0.78 percentage point. The yields on German, US and UK government 2-year bonds increased by 1.17, 1.02 and 1.40 percentage points respectively.

Chart 1

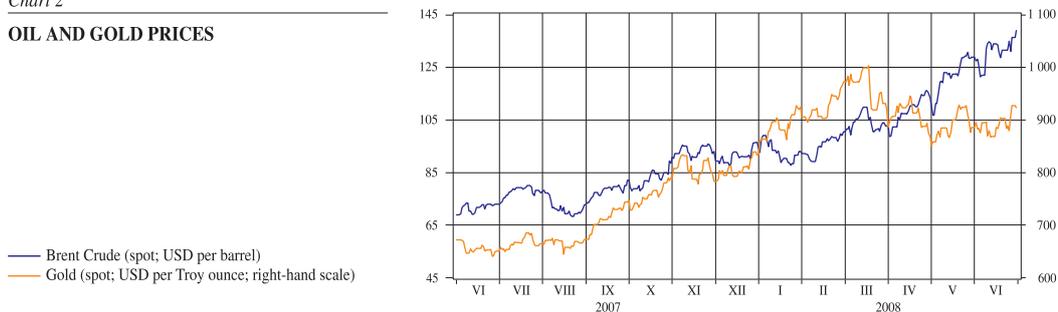
GLOBAL STOCK MARKET INDICES

(1 April 2008 = 100)

In the second quarter, the price of Brent Crude increased by 35.3% due to several factors (see Chart 2). The demand for oil continued to be solid, especially in the developing countries, and China and India in particular. With the economic growth moderating in the developed countries, demand subsided a little. The supply of oil products did not expand and was rather volatile due to geopolitical factors. The speculative transactions on the part of the market participants, as well as the US dollar movements also had a certain effect on oil prices.

Chart 2

OIL AND GOLD PRICES

EXTERNAL SECTOR DEVELOPMENTS
Foreign Trade and Competitiveness

With the decline in both domestic and external demand, economic activity slowed down in Latvia in the second quarter. Year-on-year, the growth of exports of goods went down from 19.7% in the first quarter to 10.7% in the second quarter. As to imports, the decrease in the second quarter was 4.2%, resulting in an overall decline in foreign trade deficit, including in a number of key commodity groups (transport vehicles,

machinery and mechanical appliances, electrical equipment). The foreign trade deficit for mineral products increased notably on account of the fast rise of imports of mineral products. The import-export gap narrowed to 67.2%, down from 93.2% in the second quarter of 2007.

Exports to other countries (Peru) witnessed the most pronounced increase (by 50.0%) in the second quarter. A moderate growth of exports was recorded to CIS countries (Russia) and EU12 countries (Lithuania): by 11.4% and 8.9% respectively. Exports to EU15 countries (Germany and Denmark) grew modestly while exports to the UK contracted. An increase in exports was recorded to Peru (ferrous metals), Lithuania (transport vehicles, machinery and mechanical appliances, electrical equipment and ferrous metals), Russia and Germany (different goods), Denmark (vegetable products and ferrous metals), whereas exports to the UK declined (sawn wood). With a 60.5% share in total exports, Lithuania, Estonia, Russia, Germany, Sweden and Denmark ranked among Latvia's major trade partners for exports of goods. Foreign trade deficit with Lithuania, Germany, Sweden, Finland and Denmark shrank, but increased with Russia. The foreign trade balance with Estonia turned positive.

In the second quarter, base metals and articles of base metals, wood and articles of wood, agricultural and food products, and machinery and mechanical appliances, electrical equipment were Latvia's dominant export goods. Year-on-year, the largest growth of exports was demonstrated by base metals and articles of base metals; exports of transport vehicles, vegetable products, machinery and mechanical appliances, and electrical equipment grew moderately, while those of wood and articles of wood, and textiles and textile articles contracted. The decline in exports of wood and articles of wood was determined by goods with lower value added, notwithstanding the considerable increase in exports of goods with a high value added in the commodity group in question. Only one fifth of the export growth was on account of increased volumes, while the rest was generated by price increases. The increase in exports of base metals and articles of base metals was the result of increased volumes, while higher prices determined a rise in exports of machinery and mechanical appliances, electrical equipment and transport vehicles.

In the second quarter, the export unit value went up 2.3% quarter-on-quarter and 8.8% year-on-year. Only the prices for wood and articles of wood posted a year-on-year decline (2.3%). All other export goods and articles posted a significant price rise: products of the chemical and allied industries (26.2%), transport vehicles (22.0%), machinery and mechanical appliances, electrical equipment (10.6%), prepared foodstuffs (12.1%), base metals and articles of base metals (8.2%).

In the second quarter, the increase of the lats nominal effective exchange rate had a weaker effect on Latvia's price and cost competitiveness than in the previous period, mainly because of the depreciated US dollar. The nominal effective exchange rate of the lats increased by 0.5% (by 0.9% in the first quarter; by 2.1% year-on-year). The consumer price hikes in Latvia were much more prominent than in the key trade partner economies; however, inflation rates rose considerably there as well. Therefore, the loss in price competitiveness in the second quarter was much slower than in the first quarter, i.e. the CPI-deflated real effective exchange rate of the lats increased by a mere 2.5%. With the lower base of the real effective exchange rate of the lats, however, the annual increase rate climbed to 13.4%.

Cost competitiveness remained unchanged during the quarter. The small annual decline was due to the nominal component, therefore the PPI-deflated real effective exchange rate of the lats demonstrated a 1.9% year-on-year increase. The changes in producer prices did not weaken the external competitiveness neither on quarterly nor on yearly basis, since due to a slowdown of economic growth the upward trend of domestic prices reversed. As to the major trade partners (Lithuania, Poland, Russia, and Estonia in particular), a strong increase in producer prices persisted due to the rise of energy prices. As a result, cost competitiveness slightly improved relative to this group of countries. Quarter-on-quarter, the PPI-deflated real effective exchange rate of the lats depreciated by 1.7% against the currencies of the said economies (4.9% year-on-year).

Latvia's market share in the EU posted an overall decline in the second quarter, mainly on account of the deceleration of the exports growth or even contracting exports to a number of major trade partners in the EU. Year-on-year, Latvia's market share increased in Germany, Denmark, Finland, Estonia and Lithuania, while quarter-on-quarter growth was recorded only in Germany and Denmark. Though the growth of exports was stable, a result of a rapid rise of the Russian imports Latvia's market share declined in Russia.

Machinery and mechanical appliances, electrical equipment, mineral products, agricultural and food products, transport vehicles, base metals and articles of base metals were Latvia's key import goods. Year-on-year, only imports of mineral products, agricultural and food products and base metals and articles of base metals posted a significant growth, while imports of transport vehicles, machinery and mechanical appliances, electrical equipment, and wood and articles of wood went down notably. The contraction of imports can be explained by smaller volumes of imported wood and articles of wood, transport vehicles, machinery and mechanical appliances, electrical equipment, products of the chemical and allied industries, and mineral products.

In the second quarter, the import unit value went up 4.6% quarter-on-quarter and 9.9% year-on-year. Year-on-year, in the group of dominant import goods the price surge was the most pronounced for mineral products (42.9%), products of the chemical and allied industries (25.3%), base metals and articles of base metals (12.2%) and key agricultural and food products. At the same time, the prices for transport vehicles declined by 8.1%, and those of machinery and mechanical appliances, electrical equipment by 1.7%. The terms of trade aggravated slightly, with the rise of import prices surpassing that of export prices.

In the second quarter, imports of goods increased only from the CIS countries, while declining from all other countries. Lithuania, Germany, Russia, Estonia and Poland, accounting for 53.7% of total imports, were Latvia's principal trade partners in imports of goods. Imports from Russia (oil products, natural gas and ferrous metals) and Lithuania (oil products) increased significantly. Imports from Estonia (passenger cars and machinery and mechanical appliances, electrical equipment), Germany (transport vehicles, machinery and mechanical appliances, electrical equipment), Finland (equipment and mechanical appliances and passenger cars) and Sweden (equipment and mechanical appliances) experienced the most notable decline.

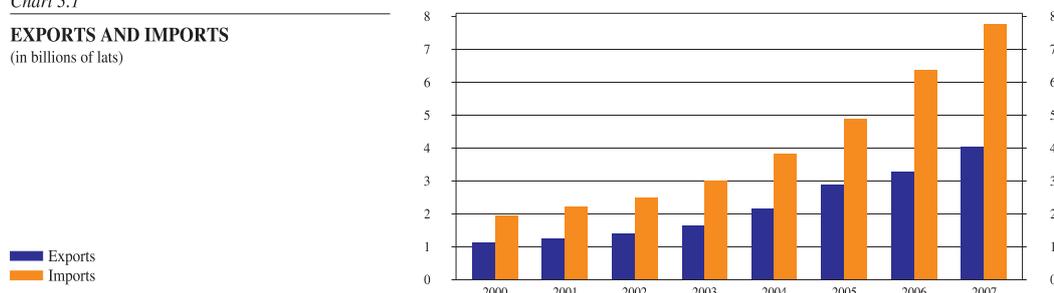
Box 1. Structural Changes in Latvian Foreign Trade

Latvia's accession to the EU facilitated its economic growth, including foreign trade. In four years, the foreign trade sector has seen essential structural changes, particularly related to the exports of goods and less so to imports. Export markets themselves have also changed considerably.

With the national economy exceeding the potential level of growth, the rapid rise in imports resulted from the strong increase in domestic demand in recent years. Although the average annual growth of exports of goods (25.3%) only slightly lagged behind that of imports (27.1%) over the last four years, export growth was twice lower than import growth in terms of value (2.4 billion lats and 4.8 billion lats respectively), with the excess of imports over exports widening from 77.0% in 2004 to 92.6% in 2007 (see Chart 3.1).

Chart 3.1

EXPORTS AND IMPORTS (in billions of lats)

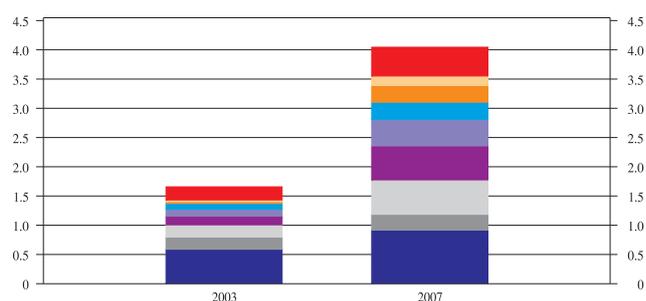
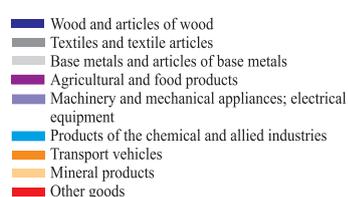
Prior to Latvia's accession to the EU, the five major groups of exports of goods were as follows: wood and articles of wood, textiles and textile articles, base metals and articles of base metals, agricultural and food products, and machinery and mechanical appliances, electrical equipment, accounting for 76.5% of total exports. At the end of 2007, the respective groups of export goods (69.9%) were wood and articles of wood, base metals and articles of base metals, agricultural and food products, machinery and mechanical appliances, electrical equipment, and products of the chemical and allied industries. In the four years, wood and articles of wood was the major export product, with its share shrinking at the end of the said period. The share of textiles and textile articles also narrowed notably while that of other groups of exports in total exports expanded as exports of these goods grew rapidly as a result of both higher external demand and price rises.

Exports of textiles and textile articles stagnated in the last few years due to lack of employees at the sectoral companies, placement of production units outside Latvia owing to a considerable increase in production costs in Latvia, and changes in external demand as the exporters switched from large batches of products to small ones, avoiding competition with the textiles mega-producers in Asia.

In the first two years following the accession to the EU, data on the expansion of exports of mineral products were affected by methodological problems concerning statistical accounting. A larger amount of re-exports of several goods (e.g., transport vehicles) also has affected the structural changes of exports (see Chart 3.2).

Chart 3.2

MAJOR EXPORT GOODS (in billions of lats)

Overall, the share of goods with higher value added (mechanical appliances and electrical equipment, pharmaceutical products, veneer, plywood and laminated wood) in total exports expanded from 28.4% in 2004 to 36.8% in 2007. It is smaller, however, than the average in the EU (approximately 60%) and also Lithuania and Estonia (approximately 40%). Exports of goods with higher value added generally posted a more pronounced increase compared to that in total exports over the last four years (by 3.3 times and 2.5 times respectively).

The geographical location of export markets has changed as per changes in exports. After Latvia joined the EU, an accelerated increase in exports to three EU10 countries (Lithuania, Estonia and Poland) was observed as a result of significant growth in the above economies. At the same time, Latvia's market share in these trade partners expanded, demonstrating sustainable competitiveness. In 2004–2007, exports to Lithuania and Estonia grew by 50% on average, posting a higher pickup in the first two years and subsequently moderating somewhat on account of the base effect. Exports to Poland, however, increased threefold in 2004 (with a low base), rising almost twice on average in four years. Along with the rapid growth, the share of these three countries and that of the EU12 countries in general in total exports has also expanded considerably. The share of the CIS countries in exports recorded a smaller increase (see the table), and the shares of EU15 countries and the major trade partners (the UK, Germany and Sweden) in total exports shrank respectively.

LATVIA'S EXPORTS OF GOODS BY GROUP OF COUNTRIES AND COUNTRY

	2003		2007		Increase in amount; times
	in millions of lats	share; %	in millions of lats	share; %	
EU15	1 020.8	61.8	1 627.1	40.3	1.6
EU12	288.0	17.4	1 449.6	35.9	5.0
CIS	162.4	9.8	586.4	14.5	3.6
Other	179.4	10.9	377.3	9.3	2.1
incl. UK	256.6	15.5	277.1	6.9	1.1
Germany	245.3	14.9	353.1	8.7	1.4
Sweden	174.2	10.6	313.0	7.7	1.8
Denmark	99.0	6.0	161.1	4.0	1.6
Lithuania	135.1	8.2	638.6	15.8	4.7
Estonia	108.5	6.6	581.8	14.4	5.4
Poland	24.6	1.5	146.0	3.6	5.9
Russia	88.8	5.4	386.2	9.6	4.3

Source: CSB data.

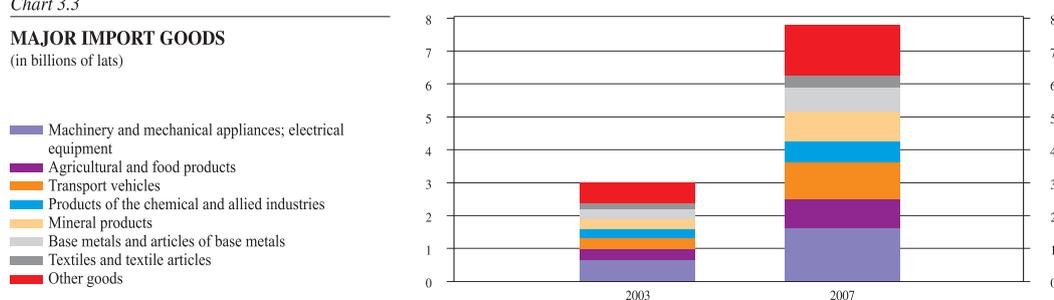
During the four years, a significant price rise was observed for export goods across all commodity groups, largely accounting for the export growth. Prices were pushed up mainly by the global prices of goods, with the most accelerated increases reported for base metals (83.3% since 2003), mineral products (77.0%) and wood (69.0%). Prices of agricultural and food products picked up approximately 50%, and those of the rest of the above goods moved up approximately by one third.

The share of imports of goods recorded smaller changes. The seven major groups of imports of goods accounted for 80% of total imports both in 2003 and 2007, with the share of transport vehicles and mineral products expanding and that of textiles and textile articles and products of the chemical and allied industries shrinking. The share of machinery and mechanical appliances, electrical equipment, agricultural and food products and base metals and articles of base metals in total imports did not post significant changes. The strong increase in imports of transport vehicles (mostly passenger cars) in recent years resulted from their sales growth in Latvia boosted by higher demand (see Chart 3.3). Price rises was also a significant factor. Imports of mineral products grew on account of the impact of global prices.

Chart 3.3

MAJOR IMPORT GOODS

(in billions of lats)

The breakdown of imports by country and group of country has also changed significantly after the EU enlargement, but not so notably as that of exports. With the share of imports of goods from EU12 countries in total imports expanding from 24.4% in 2003 to 33.8% in 2007, imports from EU15 countries decreased by 7 percentage points, and those from the CIS and other countries fell somewhat. The share of imports from Lithuania posted the most pronounced increase, and that of imports from Poland and Estonia recorded somewhat smaller growth.

Overall, Latvia's accession to the EU facilitated the structural changes in Latvia's foreign trade (particularly those in exports and less so in imports) both by commodity and country. A more pronounced diversification of the major groups of exports is a positive factor, with the share of wood and articles of wood in total exports shrinking and that of several other goods expanding and thus reducing risk factors that could arise as a result of changes in the external demand for a commodity. The market share of Latvia's exports in its neighbouring countries has increased; nevertheless, the overall dynamics of the development of the Baltic States poses a risk of a simultaneous fall in the demand for imports in the neighbouring countries. Should this risk materialise, the necessity to seek new markets for a considerable amount of export goods might arise.

Balance of Payments

In the second quarter, the current account deficit of Latvia's balance of payments dropped to 586.8 million lats or 15.6% of GDP (837.7 million lats or 24.9% of GDP in the corresponding period of the previous year) due to the country's sharply decelerating economic activity in the second quarter when both the domestic and foreign demand weakened. This notable decrease in the current account deficit was primarily on account of shrinking goods deficit to GDP, whereas the export growth was sustained but imports lost some momentum. Slightly larger surpluses in services and current transfers to GDP were recorded, with the income deficit to GDP remaining unchanged.

In the second quarter, the services surplus picked up 31.4 million lats year-on-year, reaching 4.6% of GDP (4.2% of GDP in the corresponding period of the previous year). The surplus in transportation services increased substantially, while the surplus in other services and deficit in travel services rose somewhat. Transportation services made up a half of overall services exports; as of services imports, transportation services accounted for 27.9%, travel services for 36.0% and other services for 36.1%.

The increment (33.8 million lats) in transportation services surplus was due to the growing services exports, with services imports contracting at the same time. Exports of freight transportation services by road and passenger transportation services by air recorded the largest increases.

The deficit in travel services grew by 9.8 million lats year-on-year, with travel services imports rising more buoyantly than the respective exports. According to the CSB data, in the second quarter, the number of persons visiting Latvia increased by 83 thousand (the smallest increase in recent years). The majority of travellers to Latvia came from Estonia (30.8% of total travellers), Lithuania (29.6%), Russia (7.0%), Sweden (6.5%), Germany (5.2%) and Poland (4.5%). The number of Latvian travellers abroad increased by 120.1 thousand. The average daily per capita spending of Latvian travellers abroad remained unchanged, whereas that of foreign travellers in Latvia decreased by 7 lats. Latvian travellers continued to spend more money abroad than did foreign travellers in Latvia. Travellers from Latvia most often visited Lithuania (30.7% of total travellers), Estonia (20.0%), Russia (11.5%), Germany (7.3%), Sweden (4.2%) and Belarus (4.2%).

In the second quarter, other business services (trade, renting, advertising, legal, accounting and similar) accounted for almost half of overall other services, with financial, construction, computer and information as well as communication services also ranking important. The surplus in other services grew by 7.4 million lats year-on-year. The highest increase was recorded for exports of other business services.

In the second quarter, the income deficit picked up 23.4 million lats year-on-year due to double increase in non-resident income from investment in Latvia vis-à-vis resident income from investment abroad but remained unchanged to GDP (5.3%). Non-resident income from portfolio and other investment in Latvia grew, while income from direct investment shrank.

The surplus of current transfers was by 28.4 million lats larger in the second quarter (accounting for 3.5% of GDP; 3.1% of GDP in the corresponding period of the previous year), with the pickup triggered by a more dynamic drop in current transfers received by non-residents than that in current transfers received by residents in other sectors. The current transfers surplus of government sector remained broadly unchanged, notwithstanding the growth in both transfers received and paid.

The current account deficit in the second quarter was predominantly covered by long-term financing (82.3%). Foreign direct investment accounted for its largest part. EU funds for capital investment dominated in net inflow of capital account.

Net inflow of foreign direct investment in Latvia declined by 36.8% year-on-year, and this downward move was primarily underpinned by individual large investments in the financial sector in the second quarter of 2007. A major part of foreign direct investment was net inflow of investment in the form of other capital, negative in the corresponding period of the previous year. Inflow of foreign direct investment primarily went to real estate, renting and business activities (including activities of holding companies and special real estate projects), trade, financial intermediation, manufacturing as well as forestry and logging. The largest increase was recorded for investment from Estonia, Norway, Russia, Sweden and Lithuania.

Portfolio investment recorded a net outflow of 130.1 million lats due to banks boosting their investment in long-term debt securities and redeeming bonds.

Other investment recorded a net inflow of 446.1 million lats or 11.8% of GDP (around a half of the amount year-on-year). Assets rose by 586.6 million lats predominantly on account of growing bank demand deposits with foreign credit institutions and long-term loans to foreign non-banks. Short-term trade credits of other sectors increased by 170.6 million lats (2.8 times more year-on-year). A 1 032.8 million lats boost in liabilities was determined by larger bank long-term borrowings from foreign credit institutions and deposits with banks. For the second quarter in a row, the growth in bank long-term borrowing several times exceeded the decline in bank short-term borrowing, spurred by the lowering of reserve ratio set by the Bank of Latvia for bank liabilities with a maturity of over two years.

Reserve assets increased by 49.6 million lats in the second quarter.

After a decline in the first quarter, gross external debt was on the rise again, growing from 130.5% of GDP at the end of the first quarter to 134.0% of GDP at the end of the second quarter). As a result of the solid

enlargement in foreign non-bank demand deposits, the share of long-term liabilities in gross external debt in the second quarter decreased from 65.1% at the beginning of the period to 64.1% at the end of it. With foreign assets of banks and other sectors increasing, net external debt grew less buoyantly in the second quarter (from 55.3% of GDP at the beginning of the period to 56.2% of GDP at its end).

DOMESTIC ECONOMIC ACTIVITY

Aggregate Demand

In the second quarter, the annual GDP growth declined to 0.1%, with aggregate demand shrinking by 3.2% (a negative indicator recorded for the first time since 1999, when external demand diminished in the wake of the financial crisis in Russia in 1998). The decline in aggregate demand resulted from a slowdown in the growth of external demand and a plunge of domestic demand. Due to the contracting domestic demand, mainly driven by private consumption and gross capital formation, the import volumes of goods and services declined rapidly; as a result, the contribution of net exports was positive.

A more subdued development of lending, deteriorating financial performance and a more cautious assessment of economic growth had an impact on investment decisions, hence the decrease in investment – in the second quarter, gross capital formation to GDP ratio lost 8.3 percentage points year-on-year, dropping to 28.8% of GDP. Gross savings, on the contrary, have been increasing since the end of 2007, posting a 0.7 percentage point increase in the second quarter (to 14.2% of GDP).

Despite the rather steep rise of real compensation of employees, the uncertainty of individuals as to their future income (consumer confidence continued to deteriorate in the second quarter) prompted them to cut down on expenses and increase savings, which resulted in their continued procyclical behaviour observed in the recent years. Private consumption declined by 5.0% in the second quarter, while public consumption continued to grow at the habitual moderate speed (3.0%).

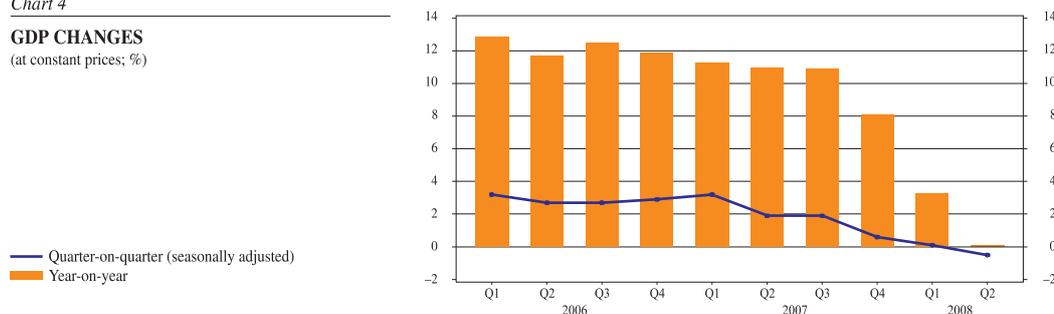
Notwithstanding the previously robust exports growth rate, in May and June the growth of external demand shrank considerably (it was mainly exports of wood that went down), thus in the second quarter the real growth of goods and services exports was a mere 2.5%. Imports of goods and services shrank (by 8.2%) together with the contracting domestic demand; consequently, for the third quarter running, the contribution of net exports to GDP growth remained positive (6.5 percentage points).

Aggregate Supply

Economic growth in Latvia continued to moderate in the second quarter, and year-on-year GDP growth rate was a mere 0.1% (including 0.2% of gross value added growth); quarter-on-quarter, seasonally adjusted GDP slightly decreased (see Chart 4). GDP at current prices totalled 3.8 billion lats.

Chart 4

GDP CHANGES (at constant prices; %)

The deteriorating consumer confidence and the shrinking domestic demand led to a decline in value added in trade by 5.9% (negative contribution to gross value added developments was 1.3 percentage points); yet, all in all, there was still some growth in the services sector (0.5%, with a 0.4 percentage point contribution to the growth of gross value added).

In the second quarter, retail trade turnover (including motor vehicles and automotive fuel) contracted by 7.7%. Sales were down for nearly all commodity groups and retailing of motor vehicles was responsible for the largest negative contribution (−4.0 percentage points) in turnover developments. The motor vehicle registration statistics recorded a nosedive of demand thereof. The number of cars newly registered with the Road Traffic Safety Department decreased by 46.0% in the second quarter (by 31.9% in April, 52.4% in May and 51.9% in June).

The increase of value added in the services sector resulted from a moderate growth in business activities (4.4%; contribution to gross value added growth of 0.7 percentage point), transport, storage and communication (2.0%; contribution to gross value added growth of 0.3 percentage point) and financial intermediation (2.9%; contribution to gross value added growth of 0.2 percentage point).

The performance of the freight transportation business deteriorated notably in the second quarter. The annual growth of oil transportation by rail and pipeline and transshipment at the port of Ventspils shrank (by 10.2%, 14.0% and 25.2% respectively) because of the rapidly contracting transit of oil products. Thus the cargo turnover at the port of Ventspils declined by 20.3%, while the growth at the ports of Riga (8.6%) and Liepāja (7.1%) failed to offset the overall decrease. The total cargo turnover declined by 6.6%. The volumes of coal, chemical cargos and ferrous metals transported by rail posted a significant growth; yet, the decline in oil product transportation dampened the overall growth of freight transportation (to 2.7%).

As to the goods sector, gross value added declined by 0.7%, posting a 0.2 percentage point negative contribution to gross value added. The construction sector continued to develop at a slower pace (by 5.7%; contribution to gross value added growth of 0.4 percentage point). The slowdown in growth was caused by the rapid decline in construction of residential and commercial buildings (27.7% and 25.7% respectively), whereas the overall growth was determined by a steep increase in the construction of motorways and railway lines (50.3%), pipelines and communication lines (71.6%), and industrial buildings and warehouses (32.9%).

With the declining output in manufacturing industry, value added decreased by 5.3% (negative contribution of 0.6 percentage point). The output decline was mainly affected by the downturn of domestic demand and a sluggish sales growth in export markets. The working-day-adjusted volume index of industrial output in manufacturing decreased by 4.5% year-on-year. This dynamics was determined by the declining manufacturing output of wood and articles of wood (by 8.5%), food products and beverages (by 4.8%), furniture (by 31.9%) and non-metallic mineral products (by 12.7%). A noticeable real increase in industrial output was only in manufacture of other transport equipment (70.3%) and fabricated metal products (21.2%). The overall volume index of industrial output decreased by 3.8% year-on-year.

In the second quarter, non-financial investment in the economy amounted to 686.3 million lats (a 7.0% year-on-year decrease; at constant prices). Most of investment went to manufacturing (118.3 million lats, a 17.0% decrease), transport, storage and communication (97.5 million lats, a 10.0% decrease), public administration and defence (97.4 million lats, a 20.0% increase) and trade (76.7 million lats, a 18.0% decrease). As to the manufacturing industry, most of the assets were invested in manufacture of non-metallic mineral products (43.4 million lats) and food products and beverages (25.4 million lats).

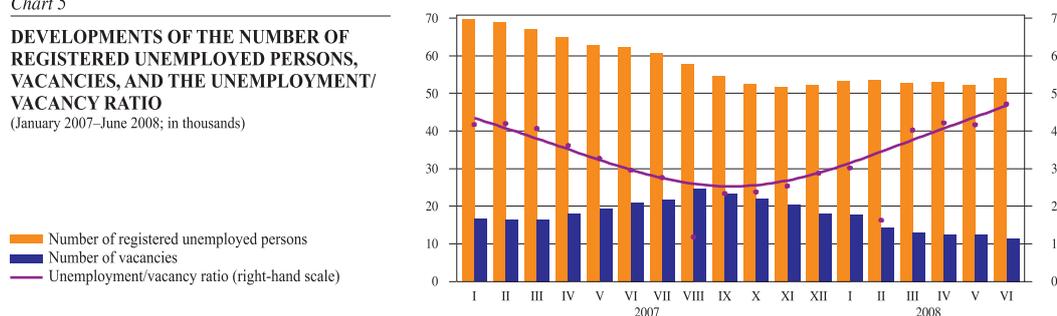
Employment, Wages and Salaries

The receding economic growth in the second quarter pushed down labour demand. Labour supply, on the contrary, responded to the economic development cycle with a lag and, as suggested by the continuously decreasing number of economically inactive population, continued to move up. As a result of interaction of both these factors, the growth of employment and wages and salaries was weaker, while the rate of job-seekers and that of registered unemployment increased somewhat.

The number of registered jobless persons went up slightly in the second quarter, yet their share in the economically active population remaining unchanged since three months ago (4.9%). This increase was only on account of the growth of the number of short-term (up to 1 year) unemployed, with the number of long-term unemployed shrinking. The number of vacancies registered with the State Employment Agency decreased at a slower rate due to seasonal factors and a lower base: 12.7% within three months. Consequently, the growth of the unemployment/vacancy ratio (0.7 points, to 4.7; see Chart 5) was slower than in the first

Chart 5

DEVELOPMENTS OF THE NUMBER OF REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS, VACANCIES, AND THE UNEMPLOYMENT/VACANCY RATIO
(January 2007–June 2008; in thousands)

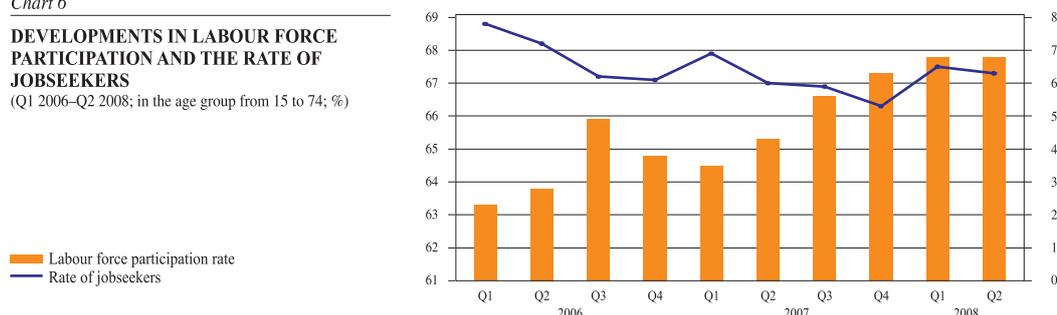

quarter. In the second quarter, the number of vacancies decreased in all sectors of the economy, with the sole exception of education.

As the number of economically inactive population went down (7.5% on annual basis, of women in particular), both the number of employed and jobseekers moved up. Labour force participation rate remained the same as in the first quarter (67.8%, a 2.5 percentage point year-on-year increase). According to the CSB labour survey data, the number of persons employed in the national economy rose by 3.1% year-on-year and totalled 1 142.1 thousand in the second quarter. The most pronounced rise of employment was reported in construction, transport, storage and communication and health care. In the second quarter, the rate of jobseekers (6.3% of economically active population; see Chart 6) was a little higher (by 0.3 percentage point) than in the respective period a year ago.

Chart 6

DEVELOPMENTS IN LABOUR FORCE PARTICIPATION AND THE RATE OF JOBSEEKERS
(Q1 2006–Q2 2008; in the age group from 15 to 74; %)

The growth rate of the average gross monthly wages and salaries of persons employed in the national economy continued to slow down already for the third quarter running (to 23.6%). Similar to the previous quarter, wages and salaries in the private sector grew at a little faster pace than in the public sector (by 23.9% and 22.7% respectively). The wages and salaries growth rate went down to 23%–25% in the leading sectors of economy (trade, manufacturing, construction, transport, storage and communication). With the average inflation rate in the second quarter moving up, the annual increase rate of the real net wage remained positive (6.7%).

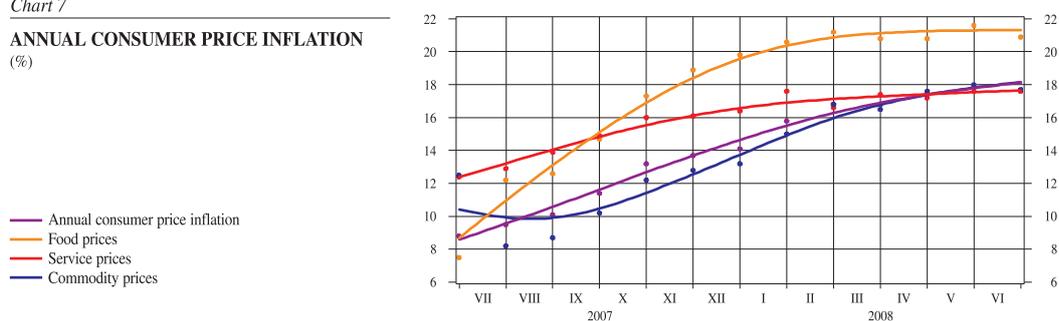
PRICE DYNAMICS

Despite the continuing surge of the annual increase rate of consumer prices at the beginning of the second quarter, inflation tended to decrease (see Chart 7) in June. Prices increased by 3.7% quarter-on-quarter (by 5.2% in the first quarter). In April and May, the annual inflation continued its hike (to 17.9%) mainly on account of the accelerated rise of prices on goods. In June, the annual increase rate moderated mainly because of the base effect (in June 2007, there was a substantial excise rate rise on tobacco).

In April, the impact of administered prices on inflation intensified considerably as the electricity tariffs shot up 39.2% and administered prices thus contributed 3.4 percentage points in overall inflation. Also the price on various housing-related services went up in the second quarter, in particular on waste collection (by 4.4%) and water supply (by 3.8%).

The impact of fuel prices on annual inflation decreased somewhat quarter-on-quarter (to 1.0 percentage

Chart 7

ANNUAL CONSUMER PRICE INFLATION (%)

point), albeit remaining strong because of the rise of global oil prices. The contribution of unprocessed food prices to overall inflation increased a little in the second quarter, to 1.2 percentage points, especially due to the price rise for meat.

The contribution of core inflation to overall inflation moved up to 12.1 percentage points at the beginning of the quarter as a result of the increase in the prices for processed food, with the persistently heavy influence of indirect taxes and costs. Since the excise tax rate on tobacco was not raised another time in 2008, the impact of tobacco prices became less significant because of the base effect, and the contribution of core inflation dropped to 12.0 percentage points in June. As to the rest of core inflation components, their contribution did not diminish in the second quarter, suggesting that recess in the economic growth in 2008 so far has not had any serious influence on price developments; moreover, the prices on energy continued to climb. The influence of non-administered service prices moved up and accounted for 3.9 percentage points of overall inflation in the second quarter.

In the second quarter, the prices dropped only for those goods and services whose production is related to the continuous development of technologies and competition and stable import prices. Prices decreased on telephones, audio, video, photo and data processing equipment, communication services and sports and recreational goods.

In the second quarter, the industrial producer prices posted a noticeable quarter-on-quarter pickup (5.6%), with those in the domestic market growing faster (by 6.8%) than on export goods (by 3.5%). As to the products sold domestically, the price rise was most notable in the energy sector (21.2%), while for exports intermediate goods posted the fastest price rise (6.3%).

Overall annual increase of producer prices (12.3%) was prevalingly fuelled by a more rapid price climb for industrial products sold domestically (18.0%), while exported produce posted a 4.1% price rise. Of goods sold on the domestic market, the prices of energy (by 32.3%), durable consumer goods (by 20.4%) and non-durable consumer goods (by 18.3%) demonstrated the steepest increase. As to exported goods, the prices of non-durable consumer goods (by 11.9%), energy (by 12.6%) and durable consumer goods (by 9.7%) were the ones with the highest rises.

In the second quarter, construction costs rose by 3.5% quarter-on-quarter, mainly influenced by wages and salaries increase (6.0%). Maintenance costs of machinery and mechanical appliances and building material costs demonstrated a more moderate increase of 3.2% and 1.1% respectively. On average, construction costs increased by 16.0% year-on-year. Wages and salaries had the largest annual increase (27.0%); also, maintenance costs of machinery and mechanical appliances grew visibly (by 17.6%), while building materials cost only 3.6% more.

FISCAL SECTOR

The financial surplus of the general government consolidated budget amounted to 51.6 million lats or 1.4% of GDP in the second quarter (102.5 million lats or 3.1% of GDP in the second quarter of 2007; see Chart 8).

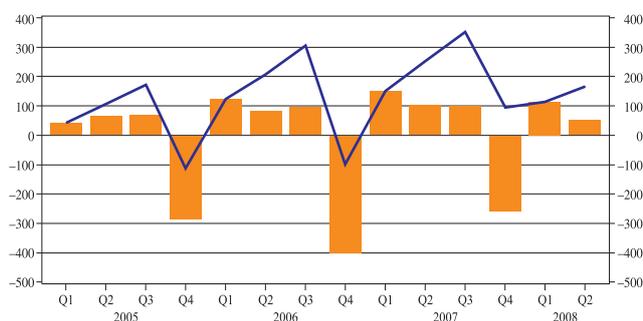
In the first half of the year, the financial surplus of the general government consolidated budget totalled 165.8 million lats on the cash flow basis, representing an 87.8 million lats decrease year-on-year.

Chart 8

FINANCIAL SURPLUS/DEFICIT OF THE GENERAL GOVERNMENT CONSOLIDATED BUDGET

(in millions of lats)

■ Quarterly surplus/deficit
— Surplus/deficit (from the beginning of the year)

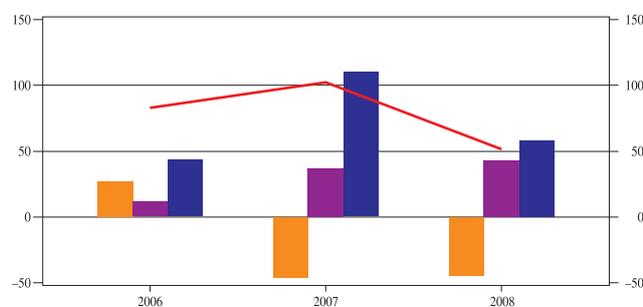
In the second quarter, the central government basic budget reported a deficit of 44.6 million lats, still offset by the surplus in the central government social security budget (58.2 million lats) and surplus in the local government consolidated budget (43.0 million lats; see Chart 9).

Chart 9

FINANCIAL SURPLUS/DEFICIT BY TYPE OF BUDGET

(Q2; in millions of lats)

■ Central government basic budget
■ Local government consolidated budget
■ Central government social security budget
— General government consolidated budget

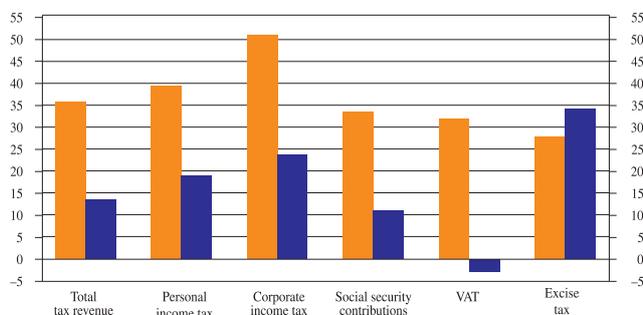
The general government consolidated budget revenue increased in the second quarter by 285.6 million lats or 21.9% year-on-year (to 41.7% of GDP; 3.0 percentage points higher year-on-year). Unlike the previous developments, the increase in revenue was primarily on account of a rise in foreign financial assistance and non-tax revenue, including an expansion of proceeds from business activity, income from property and dividends received for the use of state (local government) capital. Tax revenue grew less pronouncedly (by 13.7%), reaching 32.7% of GDP, which is 0.2 percentage point higher year-on-year. In the second quarter, excise tax and corporate income tax revenue reported the highest rise (34.2% and 23.9% respectively). Revenue from personal income tax and social security contributions increased by 19.0% and 11.1% respectively. The growth in the amount to be transferred to the State-funded pension scheme (from 4% to 8%) as of 1 January 2008, contributed to the declining rise in revenue from social security contributions. The value added tax revenue shrank by 3.0% (see Chart 10) on account of a drop in the retail trade turnover.

Chart 10

SELECTED TYPES OF TAX REVENUE OF THE GENERAL GOVERNMENT CONSOLIDATED BUDGET

(year-on-year changes; %)

■ Q2 2007
■ Q2 2008

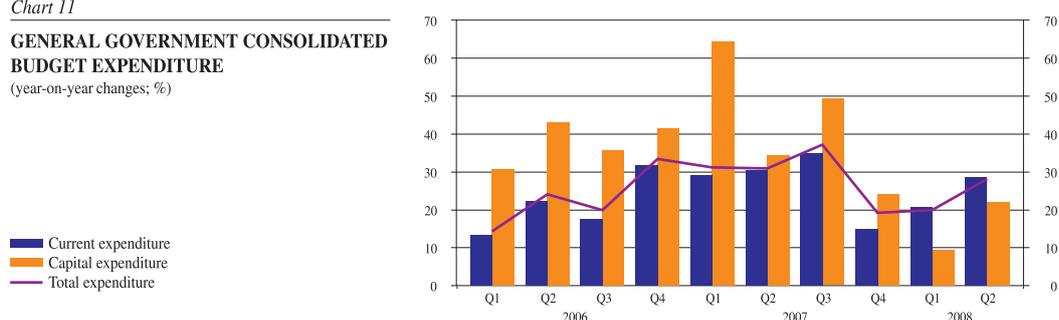
In the first half of 2008, the general government consolidated budget revenue collections accounted for 93.4% of the planned amount. The tax revenue of the central government basic budget only amounted to 92.1%, of which the value added tax revenue and corporate income tax revenue were substantially lower than the budgeted amount, and non-tax revenue of the central government basic budget accounted for 94.8% and foreign financial assistance for 73.2%, thus confirming non-performance of the budgeted amount. The central government social security budget revenue was 7.8% higher than the budgeted amount.

In the second quarter, the general government consolidated budget expenditure increased by 336.6 million lats or 28.1% year-on-year (to 40.4% of GDP; by 4.7 percentage points more than in the respective period a year ago). The trend observed in the first quarter persisted: the rise in current expenditure exceeded that of capital expenditure (28.7% and 22.1% respectively; see Chart 11). In the first half of the year, the central government basic budget expenditure accounted for 99.4% of the budgeted amount, whereas the expenditure of the central government social security budget was 3.2% in excess of the budgeted amount.

Chart 11

GENERAL GOVERNMENT CONSOLIDATED BUDGET EXPENDITURE

(year-on-year changes; %)

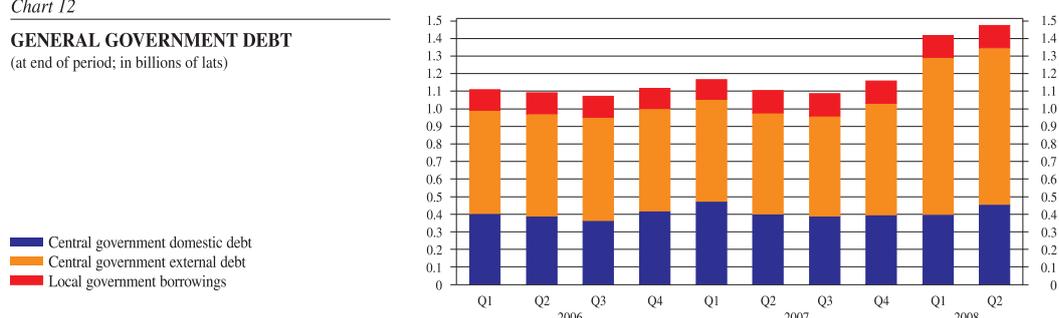

At the end of the second quarter, the general government debt totalled 1 473.4 million lats (9.4% of GDP), expanding by 57.0 million lats over the quarter. The domestic debt of the central government rose by 59.6 million lats due to the securities issue, while the central government external debt shrank by 2.9 million lats (see Chart 12).

Chart 12

GENERAL GOVERNMENT DEBT

(at end of period; in billions of lats)

Box 2. The Structure of Latvia's General Government Debt

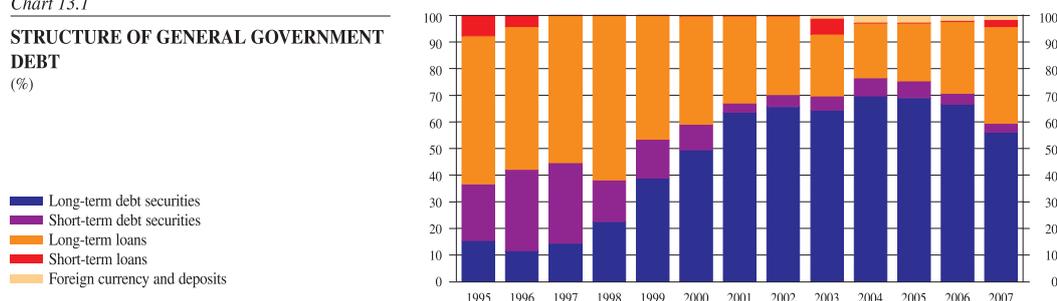
The Structure of Latvia's General Government Debt by Instrument

The general government debt and projections of its future level reflect the stance and sustainability of the country's fiscal policy. The reform of the Stability and Growth Pact three years ago substantially enhanced the importance of the debt within the framework of the EU fiscal policy. The debt-to-GDP-ratio is the key indicator of fiscal policy; however, the composition of general government debt is also significant as a feature identifying the level of economic development whose changes are to a large extent the reflection of economic adjustments and risks to further economic growth.

Chart 13.1 shows the structure of the Latvian government debt by instrument and points to a notable increase in the share of long-term debt securities in the total government debt (from 15.4% in 1995 to 56.0% in 2007), with the downward trend in both short-term debt securities (from 21.2% in 1995 to 3.3% in 2007) and loans (from 63.4% in 1995 to 38.9% in 2007) simultaneously persisting.

In the middle of the 1990s, borrowings from the international financial institutions (the World Bank, IMF, etc), whose aim it was to boost the economies of developing countries through providing financing for economic restructuring, accounted for almost one half of the general government debt. With the Latvian economy on an upward trend, the amount of financing from these institutions decreased. At the same time, the share of long-term debt securities grew. Currently the borrowings consist of a World Bank loan for structural adjustment and education improvement projects, a loan from the European Investment Bank to ensure co-financing of the Cohesion and Structural Funds, one from the Nordic Investment Bank for environmental protection projects

Chart 13.1

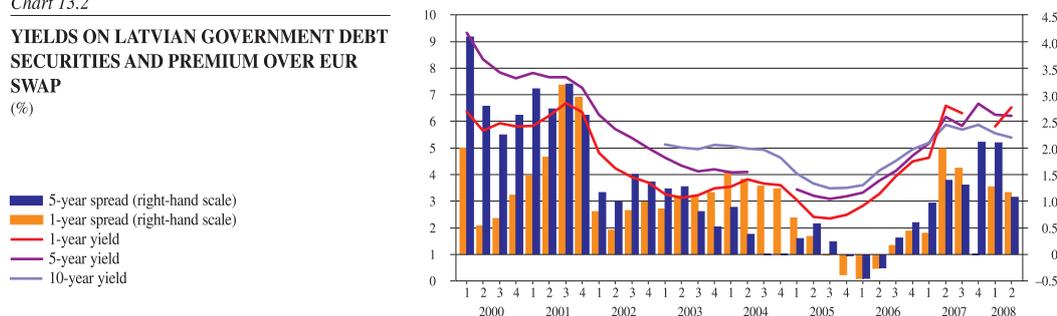
STRUCTURE OF GENERAL GOVERNMENT DEBT
(%)

and housing development as well as financing lent by Deutsche Bank AG for the construction of the Southern Bridge etc.

Interest rate dynamics of Latvian general government securities

In 2000–2005, the spread between Latvian government securities and EUR Swap (benchmark) yields gradually narrowed (see Chart 13.2). It was a result of Latvia's economic growth and stabilisation of its macroeconomic indicators, with the ERM II membership reducing the exchange rate risk perceptions. Likewise, a decline in yields on Latvian government securities was spurred by downward interest rate dynamics observed in the EU financial markets since 2001. The drop in interest rates enabled the government to issue securities with longer maturities, thus cutting on the government debt servicing costs. The issuance of long-term securities increased the liquidity of the government securities market, as a result facilitating the financial market growth.

Chart 13.2

YIELDS ON LATVIAN GOVERNMENT DEBT SECURITIES AND PREMIUM OVER EUR SWAP
(%)

When macroeconomic indicators became more stable, Latvia's ratings for loans in foreign currencies improved and the euro-bond-financed component of the government debt increased. Since the first issue, the amount of euro bonds in total debt increased from 130.1 million lats in 1999 to 701.7 million lats in August 2008.

Of late, however, interest rate rises have been observed largely due to two factors. In order to contain inflationary pressures in the euro area, the ECB was pursuing a tight monetary policy. Moreover, in the recent years, Latvia's economy succumbed to imbalances, as the pace of growth was unsustainable and as such notably boosted both the macroeconomic and financial risks and lowered credit ratings as well. The second factor was decisive for a steep widening in the spread between Latvian government securities and EUR Swap yields.

Composition of Latvia's general government securities by investor

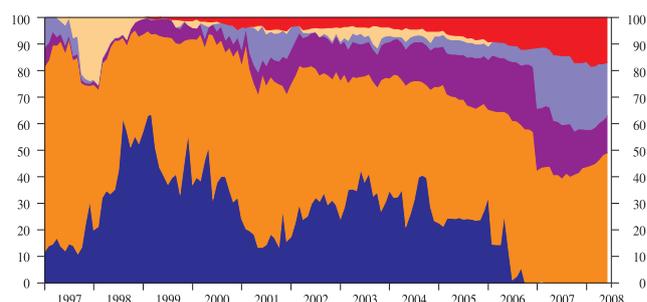
The structure of the general government debt by investor has also undergone substantial changes in recent years. Chart 13.3 shows that at the end of the second quarter of 2008, the bulk of Latvian government securities were held by Latvian banks (57.1% of total government bond stock) and used as collateral in the interbank market. They can be used in the main refinancing operations of the Bank of Latvia and as collateral in the marginal lending facility to receive overnight loans from the Bank of Latvia. In line with the growing participation of individuals in the state-funded pension scheme and their increasing interest in voluntary contributions to private pension funds as well as with the evolvement of the insurance market and investment funds, the demand of pension funds, insurance companies and other institutional investors for Latvian government securities (particularly those with longer maturities) has increased. Consequently, the share of

Latvian government securities held by such institutions is expanding: the share held by resident customers was 7.0% of the total government securities stock in 1997 and 13.8% in June 2008. An important structural adjustment occurred in January 2007 when the share of non-resident customers amounted to 22.7% (6.9% in December 2006). In June 2008, the amount of government securities held by non-resident customers was almost on a par with the level recorded in January 2007 (20.3% of the total outstanding amount). Pursuing a tight monetary policy, the Bank of Latvia, in turn, sold through an open market operation at the end of 2006 all Latvian government securities held by it at that time.

Chart 13.3

COMPOSITION OF LATVIAN GOVERNMENT SECURITIES IN THE BREAKDOWN BY INVESTOR (%)

■ Bank of Latvia
 ■ Latvian banks
 ■ Resident customers
 ■ Non-resident customers
 ■ Ministry of Finance
 ■ State funds

Overall, substantial changes have affected the structure of the Latvian general government debt, resulting in longer average maturities of government securities. Despite a downward trend in the effective interest rate on securities in the late 1990s and up to 2005, Latvia's credit ratings for loans both in lats and foreign currencies have recently been downgraded in line with more pronounced internal and external imbalances. As a result, the interest rate risk premiums on Latvian government securities increased substantially, pushing up the effective interest rates as well. The implementation of tight fiscal policy would reduce macroeconomic imbalances and enhance sustainable economic growth.

MONETARY AND FINANCIAL DEVELOPMENTS

Bank Liquidity and the Bank of Latvia's Operations

The Bank of Latvia had already decided to reduce the bank reserve ratio in the first quarter, and the decision adopted on 13 March came in effect on 24 April when the reserve ratio for liabilities with maturity of over two years was reduced from 7% to 6%. Taking into account the liquidity situation in the lats market and evaluating the risks posed by the escalating inflation and a potential slowdown of economic growth, the bank reserve ratio was left unchanged in the second quarter.

In the first quarter, banks accumulated excess liquidity that was also rising in the second quarter. The average reserve requirements for banks shrank by 5.1%, to 1 320.5 million lats in the reporting quarter. A reduction in the reserve ratio and the evoked effects contributed mainly to the decline in bank reserve requirements. Although the average balance of the currency in circulation grew by 1.1% and the government Eurobond issue launched in March supported substantial rise in the general government deposits (the average government term deposits with the Bank of Latvia expanded by 49.6%, to 146.9 million lats in the second quarter), liquidity recorded an overall pickup of 11.9 million lats on average quarter-on-quarter.

Banks actively resorted to the deposit facility with the Bank of Latvia; hence the average balance rose from 45.4 million lats in the first quarter to 127.0 million lats in the second quarter. In the main refinancing operations and currency swap tenders, the Bank of Latvia's supply remained unchanged: 5.0 million lats and 10.0 million lats respectively were allotted on each business day; banks have, however, demanded no resources since March. The marginal lending facility was also not used.

Banks increasingly made overnight deposits with the Bank of Latvia at the rate of 3%, therefore the weighted average interest rate on interbank overnight transactions fell by 0.75 percentage point, to 3.30% (see Chart 14). The 3- and 6-month RIGIBOR which is a reference rate in lending to customers shrank from the average of 7.73% and 8.87% in the first quarter to the average of 5.94% and 7.09% in the second quarter respectively (see Chart 15).

Chart 14

THE BANK OF LATVIA'S INTEREST RATES AND INTEREST RATE ON INTERBANK OVERNIGHT LOANS (%)

- The Bank of Latvia's refinancing rate
- The Bank of Latvia's deposit facility rate
- The Bank of Latvia's marginal lending facility rate
- Interest rate on interbank overnight loans in lats

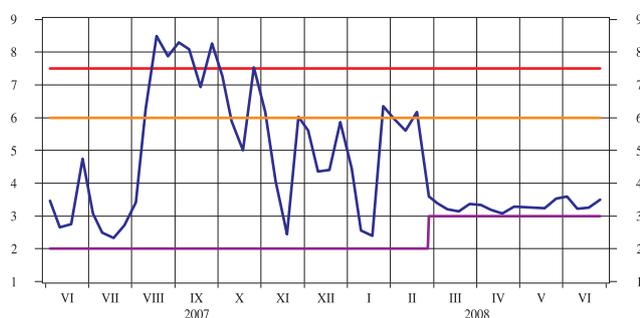
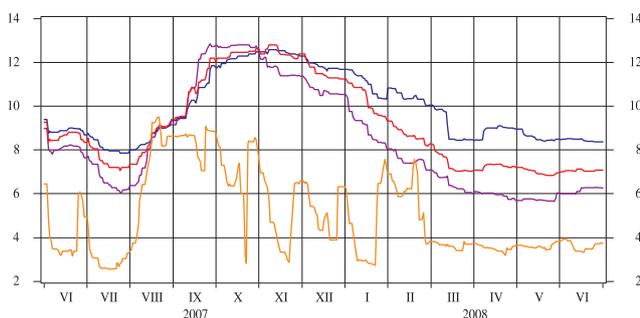

Chart 15

RIGIBOR (%)

- Overnight
- 3 months
- 6 months
- 1 year

Dynamics of Monetary Aggregates

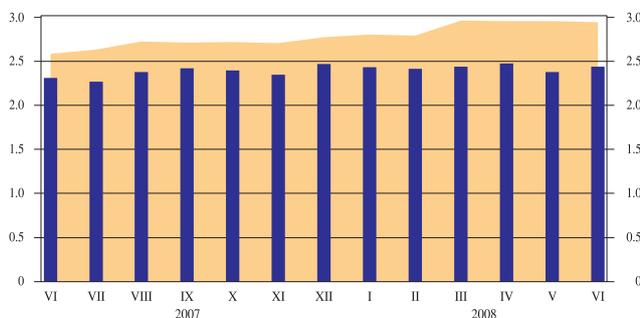
In the second quarter, the demand for cash recorded a seasonal rise, with the currency in circulation increasing by 37.4 million lats and the annual rate of decline shrinking from 6.7% in March to 5.4% in June. A decrease in minimum reserve requirements accounted for a fall in bank demand deposits with the Bank of Latvia and overall, the monetary base M0 only expanded by 3.8 million lats over the quarter. The annual rate of growth in both monetary base and bank deposits with the central bank decelerated notably (to 5.6% and 14.9% respectively).

The central bank's money supply diminished on account of a rise in the government deposits with the Bank of Latvia in lats and increased as a result of the net amount of foreign currency purchased in spot transactions (19.7 million lats). The decrease of government's deposits in foreign currencies with the central bank contributed to a decline in the Bank of Latvia's net foreign assets (14.7 million lats or 0.5%). The backing of the national currency with the central bank's net foreign assets accounted for 120.7% at the end of June (see Chart 16).

Chart 16

BACKING OF THE NATIONAL CURRENCY (in billions of lats)

- Net foreign assets of the Bank of Latvia
- Monetary base

Broad money and domestic deposits posted a more vigorous rise in the second quarter than in the first months of 2008, accelerating notably in April, while the loans outstanding continued to expand at a similar rate and amount as observed in the previous months of 2008. A stable credit expansion and more active lending to businesses continued to mitigate the potential risks associated with economic recession.

The annual rate of increase in loans granted to resident financial institutions, non-financial corporations and

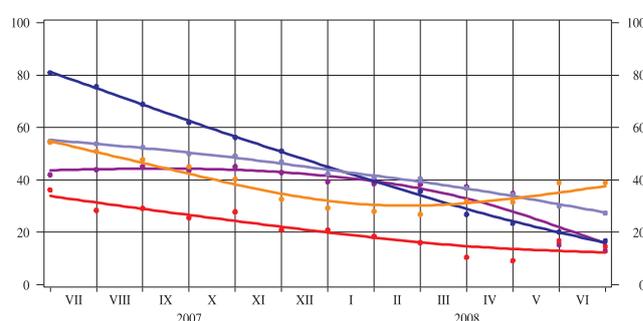
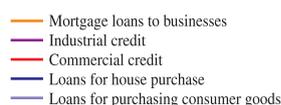
households in the second quarter diminished by 5.4 percentage points (to 20.0%), and the month-on-month lending growth (about 200 million lats) was slightly higher than in the first quarter.

The rise in mortgage loans (390.9 million lats) granted to businesses and a significant increase in commercial credit (202.1 million lats) contributed to the loan expansion. Loans granted to households for house purchase continued to follow a downward trend. In the second quarter, such loans grew by 93.8 million lats (in the first quarter, by 145.7 million lats), with the annual rate of increase in lending to households for house purchase posting a notable drop of 10.1 percentage points in three months, to 16.7% (see Chart 17). Loans for purchasing consumer goods also recorded a more moderate rise quarter-on-quarter (20.6 million lats) and its annual growth rate shrank by 9.5 percentage points (to 27.3%). Industrial credit granted to businesses diminished on account of reclassification of loans by one bank (the annual rate of increase in this loan was 12.8% in June).

Chart 17

ANNUAL CHANGES IN BANK LOANS BY CATEGORIES (%)

(%)

Overall, loans granted to non-financial corporations in the second quarter recorded a notably higher pickup than those granted to households (389.5 million lats and 104.7 million lats respectively). The annual growth rate of lending to both sectors diminished (27.3% and 16.9% respectively in June; see Charts 18 and 19 for monthly changes in loans granted to both sectors). In the second quarter, loans granted to financial institutions increased by 114.1 million lats and at the end of June, their outstanding amount was 2.9% smaller year-on-year.

Chart 18

DYNAMICS OF LOANS TO RESIDENT NON-FINANCIAL CORPORATIONS

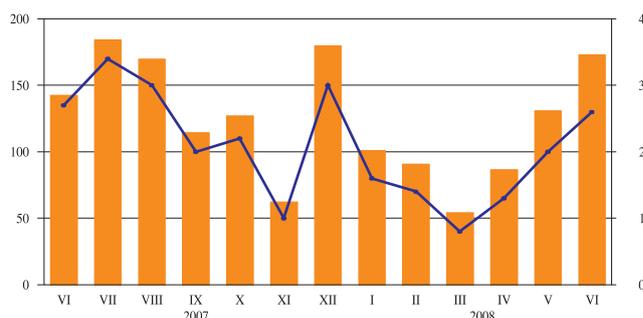
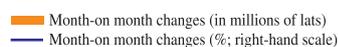
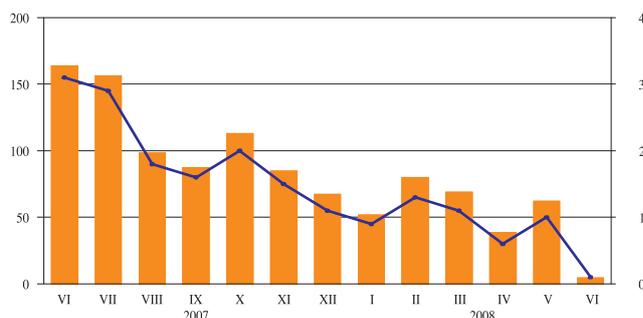
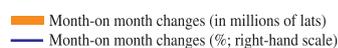

Chart 19

DYNAMICS OF LOANS TO RESIDENT HOUSEHOLDS

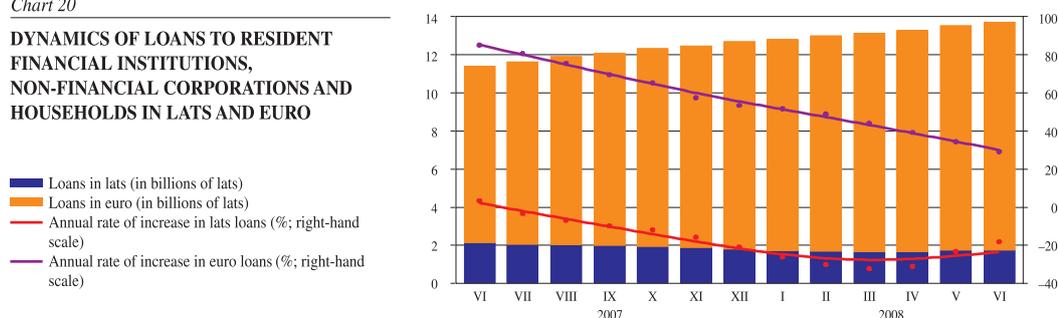

Growth in lending to real estate (192.8 million lats or 8.5%) and financial intermediation and insurance (124.9 million lats or 13.5%) accounted for two thirds of corporate loan expansion. The increase was lower, albeit notable, in construction (53.7 million lats or 7.6%) and manufacturing (47.3 million lats or 4.6%). In

manufacturing, loans granted for the manufacture of chemicals, chemical products and man-made fibres (32.9 million lats or 60.4%), metal and metal products (27.2 million lats or 34.5%), furniture (12.6 million lats or 12.0%) and wood and products of wood and cork (11.5 million lats or 6.3%) accounted for the largest share of loans outstanding. At the end of the second quarter, the bulk of loans outstanding were granted to real estate (31.4%), manufacturing (13.7%), financial and insurance activities (13.4%) and wholesale and retail trade and repair of motor vehicles and motorcycles (12.0%).

The contribution to the loan expansion came primarily from loans in euro reporting a growth of 513.6 million lats, while loans in lats also posted a moderate rise quarter-on-quarter (88.5 million lats). The annual rate of increase in loans granted in euro continued to decelerate (29.2% in June) and the annual rate of decrease in loans granted in lats shrank from -32.1% in March to -18.0% in June (see Chart 20). Of the total loans outstanding, the share of loans granted in euro remained unchanged in the second quarter (84.8%), whereas the share of loans granted in lats edged up 0.1 percentage point, to 12.4%.

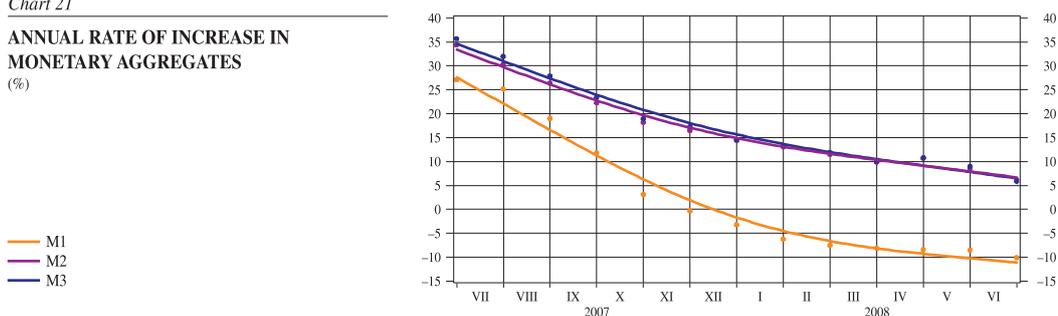
Chart 20

DYNAMICS OF LOANS TO RESIDENT FINANCIAL INSTITUTIONS, NON-FINANCIAL CORPORATIONS AND HOUSEHOLDS IN LATS AND EURO

Although the GDP growth declined, the ratio of loans granted to financial institutions, non-financial corporations and households to GDP shrank from 98.3% at the end of the first quarter to 93.5% at the end of the second quarter (including that of loans granted to households and financial institutions and non-financial corporations – to 41.7% of GDP and 51.8% of GDP respectively).

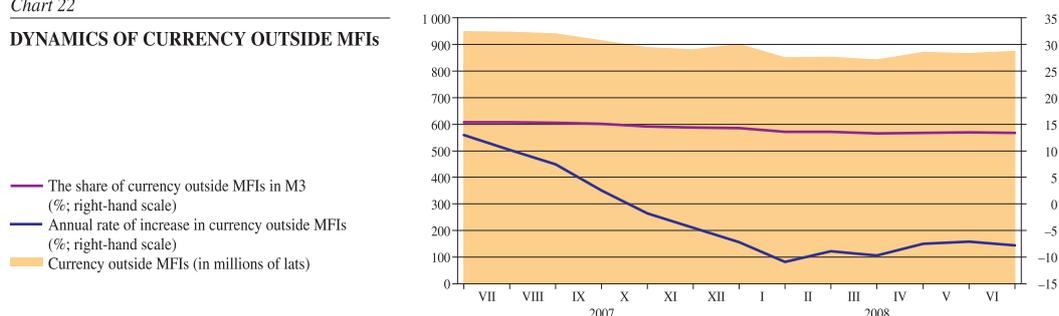
Money supply posted a moderate rise in the second quarter, whereas the annual rate of increase in monetary aggregates continued to decelerate. The annual growth rate of M3 shrank from 10.1% in March to 5.9% in June (see Chart 21). The annual rate of increase in M2 recorded a similar decline (from 9.9% to 6.1% respectively). The annual rate of decrease in the most liquid monetary aggregate M1 recorded a rise from 8.1% in March to 10.1% in June, reflecting the impact of the opportunity costs of overnight deposits and cash. At the end of June, the overnight deposits and currency outside MFIs posted a year-on-year decline of 10.8% and 7.8% respectively (see Chart 22 for the dynamics of currency outside MFIs), despite the fact that both aggregates recorded an increase over the quarter (51.9 million lats or 1.8% and 31.7 million lats or 3.8% respectively). The demand for longer-term monetary components rose, i.e. deposits with an agreed maturity of up to two years picked up by 103.0 million lats or 4.7% in the second quarter and the annual growth rate was 38.8% in June.

Chart 21

ANNUAL RATE OF INCREASE IN MONETARY AGGREGATES (%)

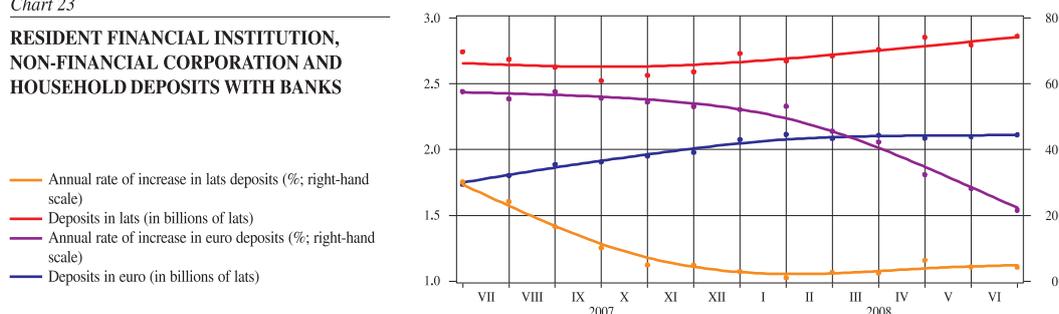
In the second quarter, the deposits of resident financial institutions, non-financial corporations and households with MFIs rose by 108.3 million lats while their annual rate of increase continued to fall from 12.4% in

Chart 22

DYNAMICS OF CURRENCY OUTSIDE MFIs

March to 7.8% in June. Deposits made in lats expanded by 101.1 million lats and their annual growth rate rose by 1.8 percentage points, to 4.3% (see Chart 23). At the same time, deposits made in euro and other foreign currencies remained broadly unchanged. Hence, the respective share of lats deposits in total deposits increased by 0.9 percentage point, to 53.2%.

Chart 23

RESIDENT FINANCIAL INSTITUTION, NON-FINANCIAL CORPORATION AND HOUSEHOLD DEPOSITS WITH BANKS

Deposits made by households recorded a rise of 99.1 million lats or 3.2% in the second quarter while deposits made by financial institutions and non-financial corporations expanded by mere 9.2 million lats. Their annual growth rate, however, continued to notably exceed the respective indicator of household deposits (12.5% and 5.0% respectively).

With the surplus of the general government consolidated budget increasing to a moderate extent, the negative net credit of MFIs to the general government also rose by 45.0 million lats in the second quarter.

An expansion of domestic deposits and borrowings from foreign banks were the source of financing used for lending. Their net inflows were slightly larger quarter-on-quarter and the negative net foreign assets of MFIs (excluding the Bank of Latvia) rose by 432.9 million lats in the second quarter (in the first quarter, by 413.4 million lats). The MFI (excluding the Bank of Latvia) foreign liabilities increased on account of significant borrowings from non-resident MFIs, that grew by 337.7 million lats quarter-on-quarter, including a rise of 433.4 million lats from parent banks. Following a decline in the first quarter, non-resident non-MFI deposits picked up notably, expanding by 530.0 million lats in the second quarter. At the same time, MFI (excluding the Bank of Latvia) foreign assets also posted a substantial increase (262.8 million lats).

INTEREST RATES

In the second quarter, interest rates on new loans granted in lats to resident non-financial corporations and households followed a downward trend on account of the developments of the lats money market interest rates. The euro money market interest rates and hence also the interest rates on loans granted to non-financial corporations and households in euro rose in the second quarter.

With the lats money market indices falling, the weighted average interest rate on loans with a floating rate and initial interest rate fixation period of up to one year granted to households for house purchase in lats declined by 1.1 percentage points, to 8.9%, in the second quarter and interest rates on loans with the initial interest rate fixation period from one year to five years shrank by 1.8 percentage points, to 9.4%. The

weighted average interest rate on loans with a floating rate and initial interest rate fixation period of up to one year granted to households for house purchase in euro rose by 0.5 percentage point, to 6.6% (see Chart 24) and that on loans with the initial interest rate fixation period from one year to five years increased by 0.3 percentage point, to 6.4%. Interest rates on consumer credit granted to households in lats followed a downward trend in the second quarter: the weighted average interest rate on loans with a floating rate and initial interest rate fixation period of up to one year shrank by 1.3 percentage points, to 18.5%, while the weighted average interest rate on loans with the initial interest rate fixation period from one year to five years remained broadly unchanged, 19.0%. Interest rates on consumer credit granted to households in euro expanded due to the growing euro money market interest rates: the weighted average interest rate on loans with a floating rate and initial interest rate fixation period of up to year rose by 0.8 percentage point, to 8.8% (see Chart 25) and that on loans with the initial interest rate fixation period from one year to five years increased by 1.0 percentage point, to 8.5%.

Chart 24

INTEREST RATES ON LOANS GRANTED TO RESIDENT HOUSEHOLDS FOR HOUSE PURCHASE

(with a floating interest rate and initial interest rate fixation period of up to one year; %)

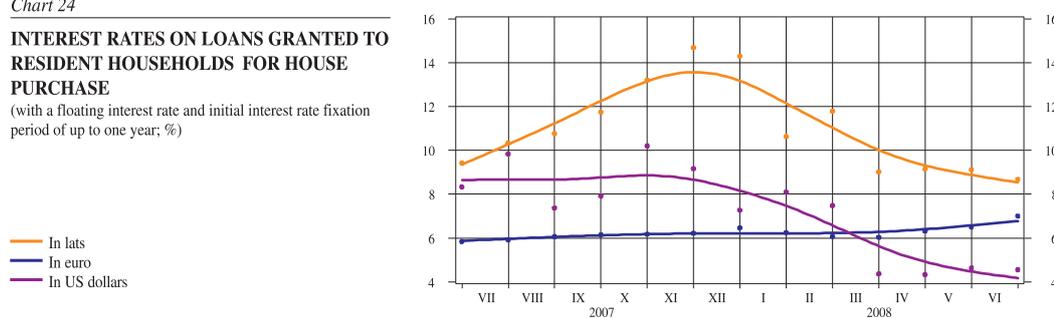
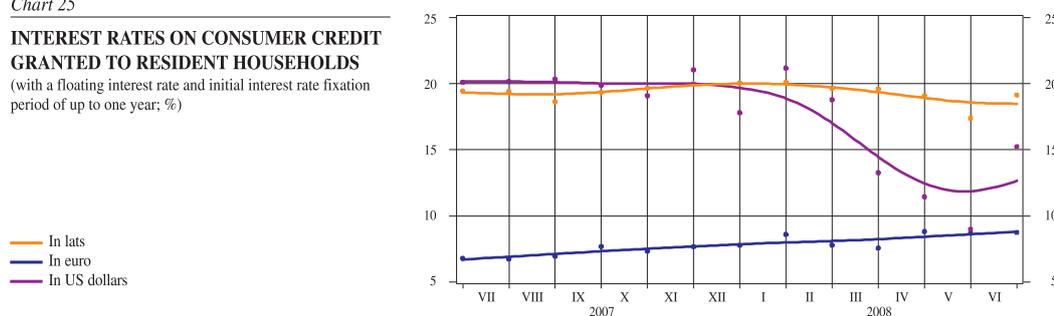

Chart 25

INTEREST RATES ON CONSUMER CREDIT GRANTED TO RESIDENT HOUSEHOLDS

(with a floating interest rate and initial interest rate fixation period of up to one year; %)

The real interest rates on household loans granted for house purchase in lats followed a pronouncedly negative trend in the second quarter (−8.7% in the second quarter; −6.6% in the first quarter) as a result of interest rates on loans granted in lats diminishing and inflation rising. The real interest rates on consumer credit granted in lats shrank to 1.0% (2.9% in the previous quarter).

The weighted average interest rate on new loans in lats exceeding 1 million euro granted to non-financial corporations with an initial interest rate fixation period of up to one year shrank by 0.8 percentage point, to 5.8%, and that on new loans in euro expanded by 0.7 percentage point, to 7.3%. The weighted average interest rate on loans in lats in the amount of 0.2–1 million euro with an initial interest rate fixation period of up to one year declined by 1.1 percentage points, to 9.8%, whereas that on loans in euro picked up by 0.6 percentage point, to 7.6%. The weighted average interest rate on loans in lats below 0.2 million euro shrank by 2.9 percentage points, to 10.9% (see Chart 26), whereas that on loans in euro rose by 0.3 percentage point, to 8.2%.

In the second quarter, the weighted average interest rate on deposits with a maturity of up to one year received from households in lats dropped by 1.2 percentage points, to 6.7%, quarter-on-quarter, while that on deposits in euro grew by 0.1 percentage point, to 4.4%. The weighted average interest rate on deposits with a maturity of up to one year received from non-financial corporations in lats fell by 1.1 percentage points, to 4.9%, whereas that on deposits in euro expanded by 0.2 percentage point, to 4.1% (see Chart 27 for the interest rates on household and non-financial corporation deposits). The real interest rates on deposits remained negative.

Chart 26

INTEREST RATES ON LOANS BELOW 0.2 MILLION EURO GRANTED TO NON-FINANCIAL CORPORATIONS
(with a floating interest rate and initial interest rate fixation period of up to one year; %)

— In lats
— In euro
— In US dollars

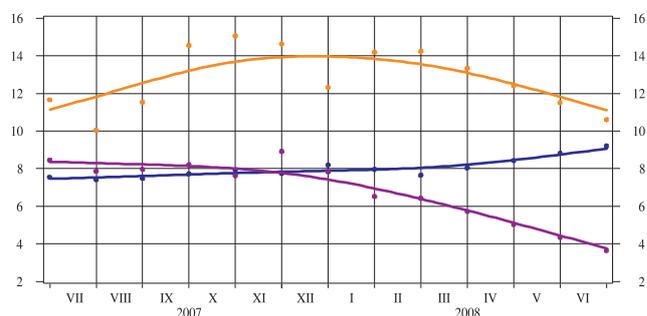
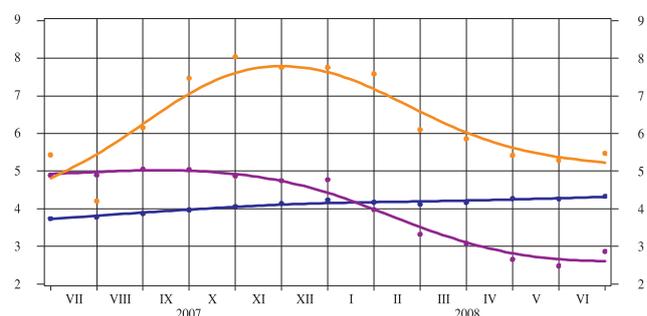

Chart 27

INTEREST RATES ON DEPOSITS FROM RESIDENT NON-FINANCIAL CORPORATIONS AND HOUSEHOLDS
(with an agreed maturity of up to one year; %)

— In lats
— In euro
— In US dollars

SECURITIES AND FOREIGN EXCHANGE MARKET DEVELOPMENTS

The Treasury held auctions of 6-month and 12-month Treasury bills and 5-year and 11-year Treasury bonds on the primary market. The supply totalled 156.0 million lats, the aggregate demand was 96.4 million lats and the allotted amount accounted for 55.9 million lats (a 2.2 times rise quarter-on-quarter). An increase in demand and allotted amount was fuelled by the Treasury's determination to borrow funds as the decelerating economic growth started to gradually affect the budgetary position. With the risks in the economy escalating, the Treasury also approved higher quarter-on-quarter interest rates. Banks, however, remained cautious about acquisition of securities, in particular regarding the purchase of longer-term government securities. 11-year Treasury bonds were sold in the amount of 6.3 million lats, whereas 5-year bonds were not sold at all. The weighted average yield on 6-month Treasury bills rose from 6.30% in March to 6.46% in June, on 12-month Treasury bills from 6.13% to 6.80% respectively, and on 11-year Treasury bonds from 6.28% to 6.75%.

The stock of Latvian government securities outstanding increased by 15.4% (to 458.4 million lats) in the second quarter, with the share of Latvian banks expanding in the structure of investors (from 45.0% to 49.0%) and the share of other residents and that of non-residents declining (from 31.8% to 30.7% and from 23.2% to 20.3% respectively).

On the secondary market, the RSE bid yield on the Treasury bonds maturing in 2018 was 6.70% at the end of March and 5.20% at the end of June. The secondary market was, however, illiquid and the decline in yield relative. The bid yield on bonds of the SJSC *Latvijas Hipotēku un zemes banka* maturing in 2013 was 6.60% at the end of March and 7.00% at the end of June.

The bid yield on Latvian government Eurobonds (maturing in 2018) climbed from 5.86% to 5.93% in the second quarter. The spread between bid yields on Latvian government Eurobonds and German government bonds shrank substantially (from 194 basis points to 130 basis points). The upward inflationary pressure contributed to the bid yield on German government bonds. Latvia's risk assessment remained elevated; hence the bid yield on Latvian government Eurobonds posted minor changes.

On the primary market of Latvia's issuers of private debt securities, the debt securities denominated in euro became increasingly important while the market share of debt securities denominated in lats continued to diminish. In the second quarter, the stock of outstanding debt securities denominated in lats and registered with the LCD decreased by 27.2% (to 34.6 million lats) as no new issues were launched and three issues

were redeemed. The stock of outstanding debt securities denominated in euro and registered with the LCD grew by 7.8% (to 146.6 million euro). A new issue of the SJSC *Latvijas Hipotēku un zemes banka* 3-year mortgage bonds in the amount of 12.7 million euro and a fixed interest rate of 5.7% was the largest.

The turnover of debt securities on the RSE increased to 3.0 million lats in the second quarter (0.9 million lats in the first quarter) and transactions with Latvian government securities accounted for 97.9% of total turnover.

OMX Riga fell by 1.7% in the second quarter, while the decline exceeded 10% in the fourth quarter of 2007 and the first quarter of 2008. OMXBGI shrank by 8.0%, recording a steeper fall than OMX Riga due to much worse macroeconomic indicators of Estonia in the first quarter than in 2007. Such a sharp drop was, however, unexpected for the market participants. The slowdown in Latvia's economic growth and global market turmoil in the second quarter exerted no substantial impact on stock market index as it had already diminished in the previous six months. In the first quarter, the financial performance of the listed companies had deteriorated more than in the respective period of the previous year as the production costs posted further increases under the conditions of high inflation and a rise in manufactured goods' prices could not offset these costs due to a weaker demand.

In the second quarter, the RSE turnover totalled 2.9 million lats, which is 3.1 times lower quarter-on-quarter. Small investors prevailed on the stock market, but large investors held back waiting for changes that might be brought about by developments in the global markets. As in the previous quarter, the highest turnover was recorded for the shares of the JSC *Latvijas kuģniecība* and the JSC *Grindeks* (0.9 million lats and 0.8 million lats respectively).

With the lats liquidity accumulating, the lats exchange rate fluctuated within the intervention band. The lats depreciated moderately against the euro in the second quarter, as the risks associated with the further economic developments aggravated and discussions on the outlook of the economy intensified. At the beginning of the second quarter, the euro interbank market rate was close to the purchase rate of the euro set by the Bank of Latvia at EUR 1 = LVL 0.6958. The exchange rate of the lats depreciated gradually and at the end of June, the purchase rate of the euro fluctuated on the interbank market, slightly exceeding the central rate set by the Bank of Latvia at EUR 1 = LVL 0.7028.

Box 3. Survey of Foreign Exchange and Derivatives Market Activity by the Bank for International Settlements

Every three years, the Bank for International Settlements in cooperation with the central banks conducts a survey of foreign exchange and derivatives market activity. The last survey was held in 2007, and the section on turnover in April 2007 involved seven Latvian banks as respondents and that on amounts outstanding at the end of June 2007 – five banks. Full coverage of the survey results, calculation methodology and data analysis is available on the website of the Bank for International Settlements (<http://www.bis.org/publ/rpfx07t.htm>).

Over the last three years, growth in the global turnover of OTC derivatives has picked up 73%.¹ In April 2007, the market for these instruments (except foreign exchange transactions) was quite small in Latvia. In the survey section on turnover in the period under review, respondent banks reported only foreign exchange transactions. Although in June 2007 the outstanding amount of OTC derivatives (except foreign exchange transactions) in Latvian banks remained small, it had increased six times over the last three years. Almost the entire outstanding amount of these transactions accounted for euro interest rate swaps (IR swaps), but that of credit default swaps (CDS) did not exceed some tens of millions of lats.

On the foreign exchange market, Latvian banks can be considered relatively active in the foreign exchange spot, outright forwards and swaps as these transactions in 2007, like in 2004, accounted for 0.1% of the global foreign exchange turnover. Following foreign exchange rate adjustments, the global foreign exchange market grew by 63% over the three years. In view of this indicator, the increase of 21% on the Latvian foreign exchange market would seem irrelevant, but, given the survey participants' assessment of the Latvian foreign exchange market coverage (approximately 60% in 2007; approximately 90% in 2004), the rise in the activity

¹ Source of this and further data on the global foreign exchange market activity: survey *Foreign exchange and derivatives market activity in 2007*; BIS, 2007.

of the Latvian foreign exchange market might actually have reached approximately 80%, thus even slightly exceeding the growth rate of the global foreign exchange market. At the end of June 2007, the outstanding amount of financial derivatives was 2.13 billion lats.

In April 2007, the average daily turnover on the Latvian foreign exchange market reached 1.33 billion lats (after the correction for double accounting), including the daily average of 0.43 billion lats of foreign exchange spot transactions, outright forwards of 0.01 billion lats and foreign exchange swaps of 0.89 billion lats (see Charts 28.1 and 28.2).

Chart 28.1
LATVIAN FOREIGN EXCHANGE MARKET
BY INSTRUMENT

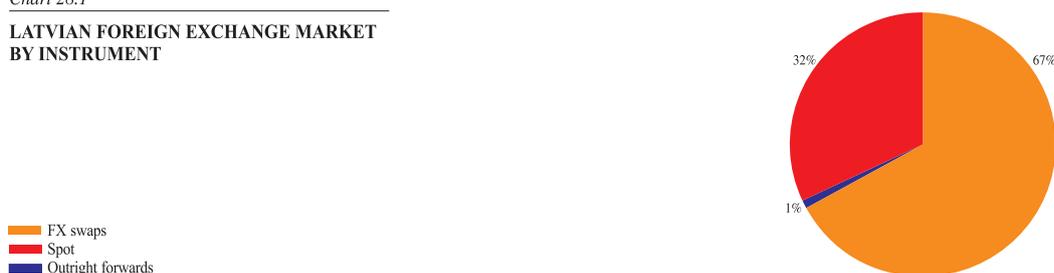

Chart 28.2
GLOBAL FOREIGN EXCHANGE MARKET
BY INSTRUMENT

According to the survey, the major share (94%) of the outright forwards and foreign exchange swaps reported maturity of up to seven days; transactions with maturity from seven days to one year accounted for 6%, and the number of transactions with maturity of over one year was small. The share of outright forwards in total transactions with longer average maturity was considerably larger than that of foreign exchange swaps (see Charts 28.3 and 28.4). When assessing this statistics, it should be taken into account that shorter-term transactions take a larger share by turnover than their share by outstanding amount at the respective moment.

Chart 28.3
FOREIGN EXCHANGE SWAPS BY
MATURITY IN LATVIA

Chart 28.4
GLOBAL FOREIGN EXCHANGE SWAPS BY
MATURITY

By maturity, the share of transactions with maturity of over seven days on the Latvian foreign exchange market was twice smaller than the global average. Hence it may lead to the conclusion that Latvian banks have been able to reach a relatively high turnover on a global scale, but with less foreign exchange resources than on average in the world.

The daily amount of transactions concluded with resident financial institutions and resident non-financial corporations reached 0.19 billion lats and 0.04 billion lats on average respectively. Banks were more active, engaging in transactions with foreign counterparties: transactions with foreign financial institutions and foreign non-financial corporations amounted to 0.87 billion lats and 0.23 billion lats per day respectively. In view of the relatively small share of the Latvian economy in the global economy, it is no wonder Latvian banks are more active in doing business with foreign counterparties (see Charts 28.5–28.8).

Chart 28.5

LATVIAN FOREIGN EXCHANGE MARKET BY RESIDENCE

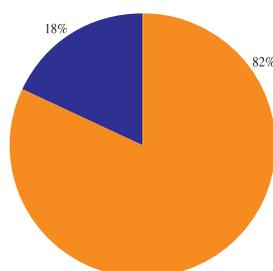

Chart 28.6

GLOBAL FOREIGN EXCHANGE MARKET BY RESIDENCE

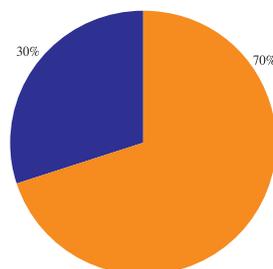

Chart 28.7

LATVIAN FOREIGN EXCHANGE MARKET BY COUNTERPARTY

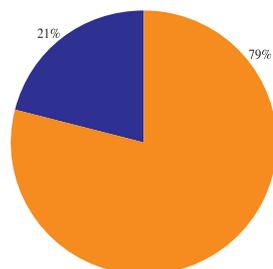
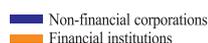
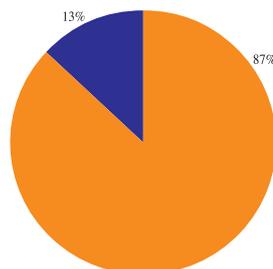
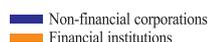

Chart 28.8

GLOBAL FOREIGN EXCHANGE MARKET BY COUNTERPARTY

Data provided by the respondent Latvian banks suggest that the US dollar still dominated on the Latvian foreign exchange market (it was used in 81% of transactions) although its share was smaller than the global average (86%). The euro in its turn was used in 67% of transactions, compared to 37% on average in the world. More than half of the above transactions were euro-US dollar transactions, i.e., a considerably larger share than the global average (27%). The third most popular transaction currency was the British pound sterling (16%). Other transaction currencies were the lats (10%), the Japanese yen (9%), the Russian ruble (7%), and the Swiss franc (3%). Of lats transactions, 71% were made against the euro, this currency pair reaching 7% of the total turnover. 28% of lats transactions were made against the US dollar; the share of the US dollar-lats transactions being approximately 3% of all transactions (see Charts 28.9–28.11).

Chart 28.9

CURRENCY PAIRS TRADED ON THE LATVIAN FOREIGN EXCHANGE MARKET

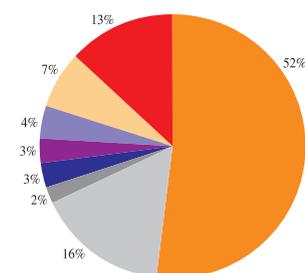

Chart 28.10

CURRENCY PAIRS TRADED ON THE GLOBAL FOREIGN EXCHANGE MARKET

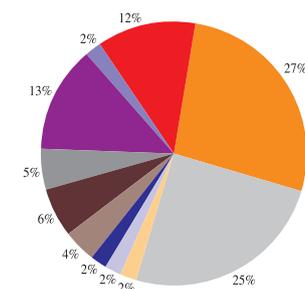
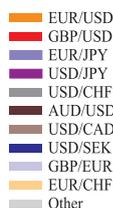
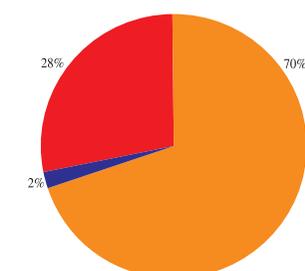

Chart 28.11

BREAKDOWN OF CURRENCIES USED IN TRANSACTIONS AGAINST THE LATS

Notes.

The April 2007 turnover data for Latvia are provided as per the US dollar exchange rate against the lats, set by the Bank of Latvia on 27 April 2007 (0.515).

The outstanding amount data for Latvia at the end of June 2007 are provided as per the US dollar exchange rate against the lats, set by the Bank of Latvia on 29 June 2007 (0.522).

The double accounting of transactions conducted by the survey respondents in Latvia has been excluded.

The Bank for International Settlements has used the April 2007 turnover data.

SEASONAL ADJUSTMENT OF MONETARY AGGREGATES

As of the first quarter of 2005, the Bank of Latvia publishes seasonally adjusted time series of the monetary aggregates M1, M2 and M3, calculated on the basis of the ECB methodology.

The analysis of the dynamics of the monetary aggregates M1, M2 and M3, made with the software "DEMETRA Version 2.1 (Jul 9 2007)", is shown in Charts 29–40, using the data from January 1999 to June

2008 (see Charts 29–37) and from July 2000 to June 2008 (see Charts 38–40). See the Bank of Latvia's *Monetārais Apskats. Monetary Review* for the methodology applied to the seasonal adjustment of such aggregates (Issue No. 1, 2004, pp. 53–57).

Analysis of monetary time series suggests a correlation between seasonal volatility and their values, hence as of the first quarter of 2007, the time series are first modified through a logarithmic transformation. A multiplicative model is built for the decomposition of time series, i.e. the respective aggregate Y_t is expressed as follows: $Y_t = T_t \times S_t \times I_t$, where T_t is the component featuring the aggregate's development trend, S_t – a seasonal component and I_t – non-regular component (component containing no relevant information on the respective aggregate and its values are determined by occasional circumstances). In the multiplicative model, a seasonally adjusted time series of the time series $\{Y_t\}$ is referred to as the time series $\{Y_t / S_t\}$, i.e. the time series derived by dividing the original time series by its seasonal component.

The seasonal models of M1 and M2 time series are derived directly (by building models for M1 and M2 time series). An indirect approach is applied to develop the seasonally adjusted M3 time series, obtaining it as the multiplication of the seasonally adjusted M2 and M3/M2 time series.

Chart 29

M1 TIME SERIES

(at end of period; in billions of lats)

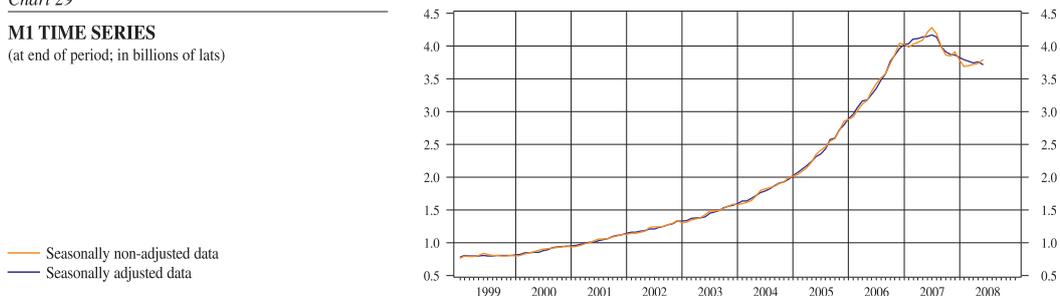

Chart 30

M2 TIME SERIES

(at end of period; in billions of lats)

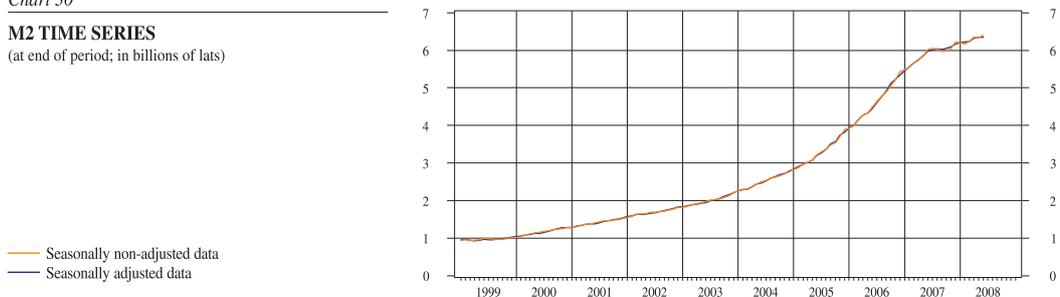

Chart 31

M3 TIME SERIES

(at end of period; in billions of lats)

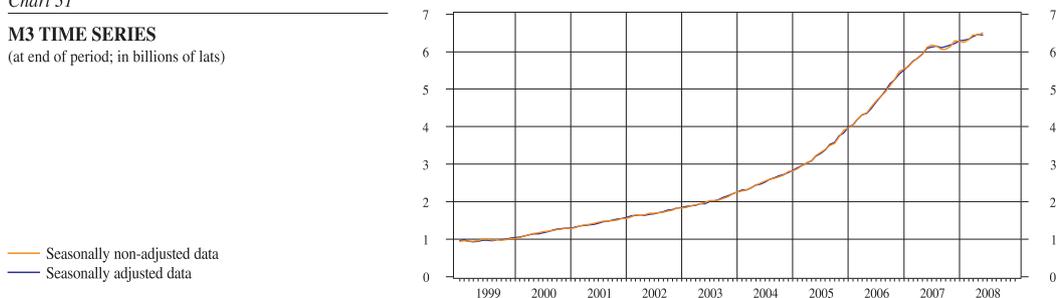

Chart 32

M1 DYNAMICS
(year-on-year changes; %)

— Time series trend
— Seasonally adjusted time series

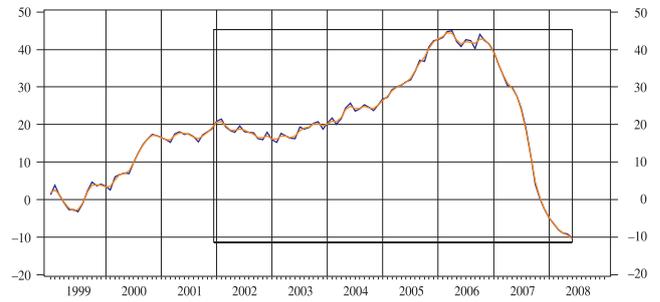

Chart 33

M1 DYNAMICS
(year-on-year changes; %; detailed overview)

— Time series trend
— Seasonally adjusted time series

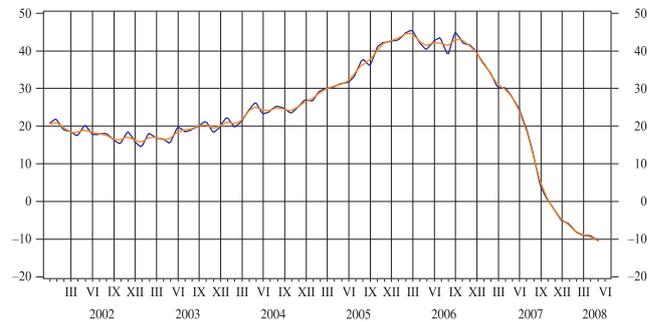

Chart 34

M2 DYNAMICS
(year-on-year changes; %)

— Time series trend
— Seasonally adjusted time series

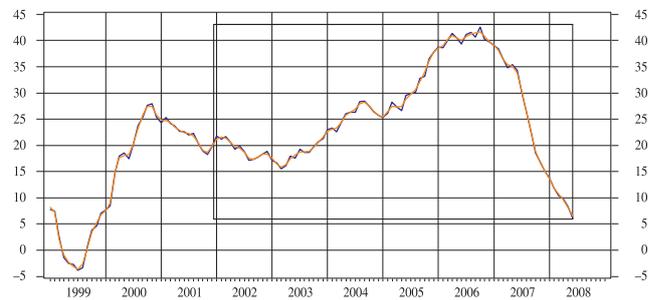

Chart 35

M2 DYNAMICS
(year-on-year changes; %; detailed overview)

— Time series trend
— Seasonally adjusted time series

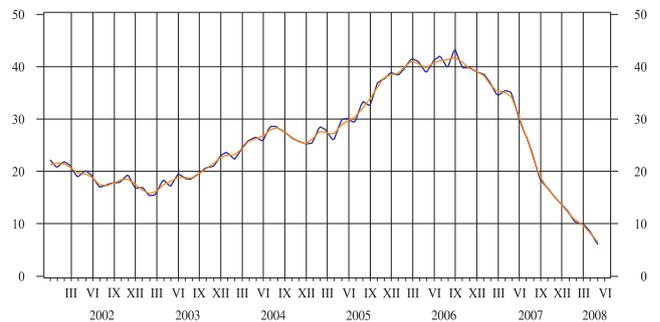

Chart 36

M3 DYNAMICS
(year-on-year changes; %)

— Time series trend
— Seasonally adjusted time series

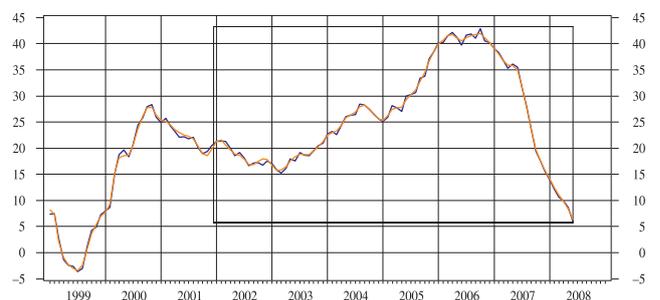

Chart 37

M3 DYNAMICS
(year-on-year changes; %; detailed overview)

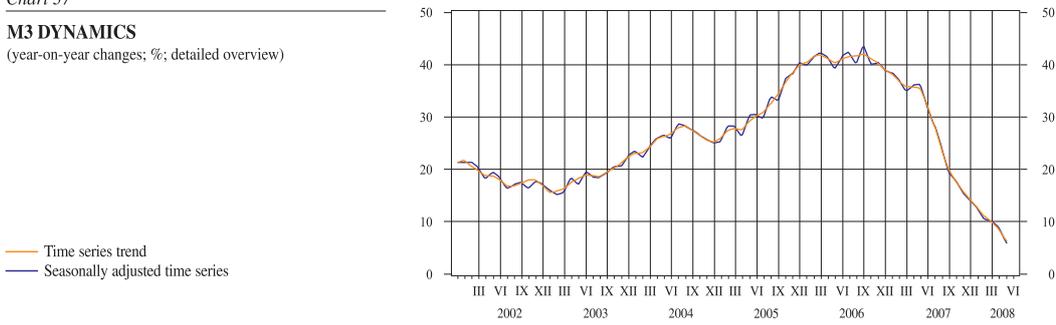

Chart 38

M1: SCOPE AND STABILITY OF THE SEASONAL FACTORS' IMPACT
(July 2000–June 2008; %)

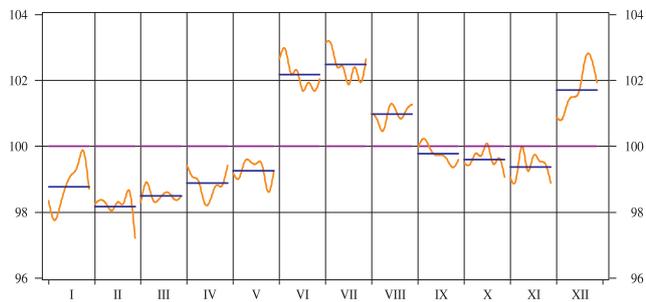

Chart 39

M2: SCOPE AND STABILITY OF THE SEASONAL FACTORS' IMPACT
(July 2000–June 2008; %)

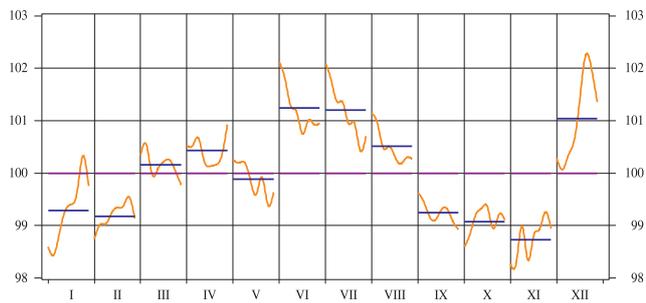
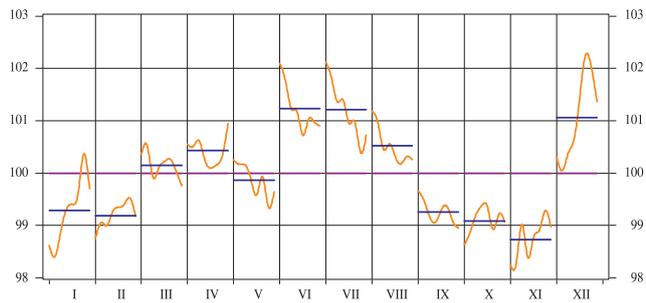

Chart 40

M3: SCOPE AND STABILITY OF THE SEASONAL FACTORS' IMPACT
(July 2000–June 2008; %)

**STATISTISKĀ INFORMĀCIJA
STATISTICS**

TABULU SARAKSTS
LIST OF TABLES

1.	Monetārie rādītāji un procentu likmes Monetary Indicators and Interest Rates	67
2.ab	Reālā sektora rādītāji un cenas Real Sector Indicators and Prices	68
3.	Latvijas Bankas naudas pārskats Monetary Base	70
4.	Monetārie rādītāji un to sastāvdaļas Monetary Aggregates and Counterparts	71
5.	Sezonāli izlīdzinātie naudas rādītāji Seasonally Adjusted Monetary Aggregates	72
6.	Latvijas Bankas aktīvi un pasīvi The Bank of Latvia's Assets and Liabilities	73
7.	MFI (izņemot Latvijas Banku) kopsavilkuma bilance Aggregated Balance Sheet of MFIs (excluding the Bank of Latvia)	74
8.	MFI konsolidētā bilance Consolidated Balance Sheet of MFIs	75
9.ab	MFI (izņemot Latvijas Banku) kopsavilkuma bilance Aggregated Balance Sheet of MFIs (excluding the Bank of Latvia)	76
10.	Latvijas banku sistēmas naudas pārskats Monetary Survey	80
11.ab	MFI (izņemot Latvijas Banku) ārzemju aktīvi un ārzemju pasīvi Foreign Assets and Liabilities of MFIs (excluding the Bank of Latvia)	81
12.	MFI (izņemot Latvijas Banku) atsevišķu bilances ārzemju aktīvu un ārzemju pasīvu posteņu valstu dalījums Country Breakdown of MFI (excluding the Bank of Latvia) Selected Foreign Assets and Foreign Liabilities	82
13.	Rezidentu finanšu iestāžu, nefinanšu sabiedrību un mājsaimniecību noguldījumi uz nakti un termiņnoguldījumi (latos un ārvalstu valūtā) Overnight and Time Deposits of Resident Financial Institutions, Non-Financial Corporations and Households (in lats and foreign currencies)	83
14.a	Finanšu iestāžu noguldījumi (latos un ārvalstu valūtā) Deposits by Financial Institutions (in lats and foreign currencies)	84
14.b	Nefinanšu sabiedrību noguldījumi (latos un ārvalstu valūtā) Deposits by Non-Financial Corporations (in lats and foreign currencies)	85
14.c	Mājsaimniecību noguldījumi (latos un ārvalstu valūtā) Deposits by Households (in lats and foreign currencies)	86
14.d	Valdības un nerezidentu noguldījumi (latos un ārvalstu valūtā) Deposits by Government and Non-Residents (in lats and foreign currencies)	86
15.	Rezidentu finanšu iestādēm, nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām izsniegto kredītu termiņstruktūra (latos un ārvalstu valūtā) Maturity Profile of Loans to Resident Financial Institutions, Non-Financial Corporations and Households (in lats and foreign currencies)	87
16.a	Finanšu iestādēm un nefinanšu sabiedrībām izsniegtie kredīti Loans to Financial Institutions and Non-Financial Corporations	87
16.b	Mājsaimniecībām izsniegtie kredīti Loans to Households	88
16.c	Valdībai un nerezidenti izsniegtie kredīti Loans to Government and Non-Residents	89
17.	Finanšu iestādēm un nefinanšu sabiedrībām izsniegto kredītu atlikumi tautsaimniecībā Loans to Financial Institutions and Non-Financial Corporations in the National Economy	90

18.	Rezidentu finanšu iestādēm, nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām izsniegto kredītu veidi Lending to Resident Financial Institutions, Non-Financial Corporations and Households	91
19.a	Neakciju vērtspapīru turējumi Holdings of Securities Other than Shares	92
19.b	Akciju un citu kapitāla vērtspapīru turējumi Holdings of Shares and Other Equity	92
20.a	Rezidentu noguldījumu valūtu dalījums Currency Breakdown of Resident Deposits	93
20.b	Nerezidentu noguldījumu valūtu dalījums Currency Breakdown of Non-Resident Deposits	94
20.c	Rezidentiem izsniegto kredītu valūtu dalījums Currency Breakdown of Loans to Residents	95
20.d	Nerezidentiem izsniegto kredītu valūtu dalījums Currency Breakdown of Loans to Non-Residents	96
20.e	Rezidentu neakciju vērtspapīru turējumu valūtu dalījums Currency Breakdown of Holdings of Resident Securities Other than Shares	97
20.f	Nerezidentu neakciju vērtspapīru turējumu valūtu dalījums Currency Breakdown of Holdings of Non-Resident Securities Other than Shares	98
20.g	MFI emitēto parāda vērtspapīru valūtu dalījums Currency Breakdown of Debt Securities Issued by MFIs	98
21.a	Vidējās svērtās procentu likmes MFI darījumos ar rezidentu nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām latos Weighted Average Interest Rates Charged by MFIs in Transactions with Resident Non-Financial Corporations and Households in Lats	99
21.b	Vidējās svērtās procentu likmes MFI darījumos ar rezidentu nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām eiro Weighted Average Interest Rates Charged by MFIs in Transactions with Resident Non-Financial Corporations and Households in Euros	104
21.c	Vidējās svērtās procentu likmes MFI darījumos ar rezidentu nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām ASV dolāros Weighted Average Interest Rates Charged by MFIs in Transactions with Resident Non-Financial Corporations and Households in US Dollars	109
22.	Starptanku tirgos izsniegtie kredīti Lending in the Interbank Markets	114
23.a	Kredītu procentu likmes iekšzemes starptanku tirgū Interest Rates in the Domestic Interbank Market	115
23.b	Latvijas Bankas noteiktās procentu likmes Interest Rates Set by the Bank of Latvia	115
23.c	Latvijas Bankas organizētajās <i>repo</i> un īstermiņa valūtas mijmaiņas darījumu izsolēs noteiktās procentu likmes Interest Rates in Bank of Latvia Tenders of Repurchase Agreements and Short-Term Currency Swap Contracts	116
24.	Galvenie ārvalstu valūtas pirkšanas un pārdošanas darījumi (veidu un dalībnieku dalījumā) Principal Foreign Exchange Transactions (by type and counterparty)	116
25.	Ārvalstu valūtu pirkšana un pārdošana Foreign Exchange Transactions	117
26.	Latvijas Bankas noteiktie ārvalstu valūtu kursi (vidēji mēnesī) Monthly Averages of the Exchange Rates Set by the Bank of Latvia	117
27.	Vidējie svērtie ārvalstu valūtu (izņemot bezskaidrās naudas norēķinus) maiņas kursi Weighted Average Exchange Rates (excluding non-cash items)	118
28.	Valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru struktūra Structure of Government Securities	118
29.	Valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru sākotnējā tirgus izsoļu rezultāti Auctions of Government Securities in the Primary Market	119

30.	Latvijas Bankas veiktie darījumi valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru otrreizējā tirgū The Bank of Latvia's Transactions in the Secondary Market for Government Securities	119
31.	Iekšzemes kopprodukta dinamika Dynamics of Gross Domestic Product	120
32.	Strādājošo mēneša vidējās bruto darba samaksas un bezdarba līmeņa pārmaiņas Changes in the Average Monthly Gross Wages and Salaries and Unemployment	120
33.	Latvijas ārējās tirdzniecības bilance Latvian Foreign Trade Balance	121
34.	Svarīgākās preces Latvijas eksportā Main Export Goods of Latvia	121
35.	Svarīgākās preces Latvijas importā Main Import Goods of Latvia	122
36.	Partnervalstis Latvijas ārējā tirdzniecībā Latvian Foreign Trade Partners	123

1. MONETĀRIE RĀDĪTĀJI UN PROCENTU LIKMES
MONETARY INDICATORS AND INTEREST RATES

	2007								2008					
		1. cet. Q1	2. cet. Q2	3. cet. Q3	4. cet. Q4	1. cet. Q1	2. cet. Q2							
M1 ¹	-3.2	33.6	27.1	11.8	-3.2	-8.1	-10.1							
M2 ¹	14.4	36.4	34.4	22.3	14.4	9.9	6.1							
M3 ¹	14.6	36.7	35.7	23.4	14.6	10.1	5.9							
M2X ¹	12.6	34.1	31.4	19.8	12.6	8.7	5.3							
Kredīti rezidentu finanšu iestādēm, nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām ¹ Loans to resident financial institutions, non-financial corporations and households ¹	34.2	58.2	56.2	45.3	34.2	25.4	20.0							
Rezidentu finanšu iestāžu, nefinanšu sabiedrību un mājsaimniecību noguldījumi ¹ Deposits of resident financial institutions, non-financial corporations and households ¹	16.9	37.2	35.6	23.7	16.9	12.4	7.8							
Ilgtermiņa procentu likme konverģences novērtēšanai ² Long-term interest rate for convergence assessment purposes ²	5.28	5.04	5.72	5.27	5.09	5.36	6.04							
RIGIBOR kredītiem ar 3 mēnešu termiņu ³ RIGIBOR (3-month loans) ³	8.7	5.2	9.2	8.5	11.7	7.7	5.9							
Valdības obligāciju vidējā peļņas likme Average yield on government bonds	5.7 ⁶	5.2 ⁴	-	5.7 ⁶	5.7 ⁶	5.9 ⁶	6.5 ⁶							
OMX Riga ³	691.6	687.1	668.2	729.6	678.2	561.0	528.3							

	2007												2008					
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI			
M1 ¹	30.1	29.2	27.1	25.2	19.0	11.8	3.1	-0.3	-3.2	-6.2	-7.5	-8.1	-8.4	-8.5	-10.1			
M2 ¹	34.7	34.8	34.4	30.3	26.4	22.3	18.2	16.5	14.4	13.1	11.5	9.9	10.7	8.6	6.1			
M3 ¹	35.2	35.4	35.7	32.0	27.9	23.4	19.0	17.3	14.6	13.3	11.9	10.1	10.8	9.0	5.9			
M2X ¹	32.6	32.4	31.4	27.9	24.3	19.8	16.1	14.5	12.6	11.4	10.2	8.7	8.9	7.2	5.3			
Kredīti rezidentu finanšu iestādēm, nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām ¹ Loans to resident financial institutions, non-financial corporations and households ¹	60.4	56.6	56.2	52.5	49.6	45.3	42.8	37.4	34.2	31.8	29.3	25.4	22.9	22.2	20.0			
Rezidentu finanšu iestāžu, nefinanšu sabiedrību un mājsaimniecību noguldījumi ¹ Deposits of resident financial institutions, non-financial corporations and households ¹	35.9	36.2	35.6	31.9	28.1	23.7	20.0	18.6	16.9	16.0	14.2	12.4	12.2	10.0	7.8			
Ilgtermiņa procentu likme konverģences novērtēšanai ² Long-term interest rate for convergence assessment purposes ²	5.52	6.03	5.62	5.28	5.32	5.21	5.06	5.12	5.10	5.71	5.11	5.25	5.93	5.93	6.25			
RIGIBOR kredītiem ar 3 mēnešu termiņu ³ RIGIBOR (3-month loans) ³	9.3	10.0	8.1	6.7	7.9	11.0	12.7	11.7	10.7	9.1	7.6	6.5	6.0	5.7	6.2			
Valdības obligāciju vidējā peļņas likme Average yield on government bonds	-	-	-	-	5.7 ⁶	-	5.7 ⁶	-	-	5.5 ⁶	6.1 ⁶	6.3 ⁶	6.3 ⁶	6.5 ⁶	6.7 ⁶			
OMX Riga ³	661.6	667.4	674.6	716.7	727.5	746.4	740.5	665.0	610.2	586.1	554.3	539.4	535.7	530.7	517.2			

¹ Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošu periodu (%).

¹ Year-on-year changes (%).

² Valdības 10 gadu obligāciju vidējās vērtspapīru otrreizējā tirgus peļņas likmes.

² Average secondary market yields of 10-year government bonds.

³ Vidēji periodā.

³ Average of the period.

⁴ Valdības 5 gadu obligāciju vidējās svērtās vērtspapīru sākotnējā tirgus peļņas likmes.

⁴ Weighted average primary market yields of 5-year government bonds.

⁵ Valdības 2 gadu obligāciju vidējās svērtās vērtspapīru sākotnējā tirgus peļņas likmes.

⁵ Weighted average primary market yields of 2-year government bonds.

⁶ Valdības 11 gadu obligāciju vidējās svērtās vērtspapīru sākotnējā tirgus peļņas likmes.

⁶ Weighted average primary market yields of 11-year government bonds.

2.a REĀLĀ SEKTORA RĀDĪTĀJI UN CENAS
REAL SECTOR INDICATORS AND PRICES

	2007				2008		
		1. cēt. Q1	2. cēt. Q2	3. cēt. Q3	4. cēt. Q4	1. cēt. Q1	2. cēt. Q2
Rūpniecības produkcija Industrial output							
Apjoms (faktiskajās cenās; milj. latu) Volume (at current prices; in millions of lats)	4 469.2	1 065.5	1 110.1	1 112.3	1 181.3	1 178.1	1 226.1
Apjoma pārmaiņas ¹ (salīdzināmajās cenās; %) Increase/decrease ¹ (at constant prices; %)	0.5	0.8	1.3	1.2	-1.1	-2.7	-4.5
Ostās saņemtās un no tām nosūtītās kravas Cargoes loaded and unloaded at ports							
Aprožījums (tūkst. t) Turnover (in thousands of tons)	62 434	14 929	16 451	15 784	15 270	16 825	15 374
Apjoma pārmaiņas ¹ (%) Increase/decrease ¹ (%)	4.9	3.1	5.9	3.2	7.6	12.7	-6.6
Mazumtirdzniecības apgrozījums (bez tirgus apgrozījuma) Retail trade turnover (excluding retail trade at market-places)							
Aprožījums (faktiskajās cenās; milj. latu) Turnover (at current prices; in millions of lats)	6 167.8	1 365.5	1 543.3	1 585.5	1 673.4	1 463.4 ²	1 592.4
Apjoma pārmaiņas ¹ (salīdzināmajās cenās; %) Increase/decrease ¹ (at constant prices; %)	17.6	29.2	24.0	16.8	4.9	-3.7 ²	-7.7
Bezdarba līmenis (%) Unemployment rate (%)	4.9	6.3	5.8	5.1	4.9	4.9	4.9
Ražotāju cenu pārmaiņas (salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu; %) Producer prices (increase/decrease compared with the previous period; %)	16.2	5.7	4.4	1.7 ²	1.8	2.6	5.6
Patēriņa cenu inflācija Consumer price inflation							
Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (%) Year-on-year basis (%)	10.1	7.6	8.6	10.3	13.7	16.4	17.7
Salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu (%) Quarter-on-quarter basis (%)	x	2.7	2.7	2.8	4.7	5.2	3.9
Valsts konsolidētā kopbudžeta finansiālā bilance Financial surplus/deficit in the general government consolidated budget							
Pārpalikums vai deficīts (milj. latu) Surplus/deficit (in millions of lats)	94.0	151.1	102.5	97.6	-257.2	114.3	51.5
Attiecība pret iekšzemes kopproduktu (%) Ratio to GDP (%)	0.7	5.2	3.0	2.6	6.4	3.3	1.4

¹ Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu.

¹ Year-on-year basis.

² Dati precizēti.

² Data have been revised.

2.b REĀLĀ SEKTORA RĀDĪTĀJI UN CENAS
REAL SECTOR INDICATORS AND PRICES

	2007										2008					
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	
Rūpniecības produkcija Industrial output																
Apjoms (faktiskajās cenās; milj. latu) Volume (at current prices; in millions of lats)	355.1	383.7	371.3	361.4	386.1	364.8	407.8	404.9	368.6	385.9	397.3	394.9	428.1	401.3	396.7	
Apjoma pārmaiņas ¹ (salīdzināmajās cenās; %) Increase/decrease ¹ (at constant prices; %)	-0.7	3.5	0.9	3.1	3.2	-2.6	0.2	1.1	-6.6	0.2	0.3	-7.9	5.5	-9.0	-9.5	
Ostās saņemtās un no tām nosūtītās kravas Cargoes loaded and unloaded at ports																
Apgrozījums (tūkst. t)	5 220	5 676	5 555	5 576	5 397	4 811	4 811	4 825	5 634	5 625	5 485	5 715	5 114	5 256	5 004	
Apjoma pārmaiņas ¹ (%) Increase/decrease ¹ (%)	0.9	5.3	11.8	8.8	-4.0	5.9	-1.3	5.2	19.1	26.5	16.7	-1.2	-2.0	-7.4	-9.9	
Mazumtirdzniecības apgrozījums (bez tirgus apgrozījuma) Retail trade turnover (excluding retail trade at market-places)																
Apgrozījums (faktiskajās cenās; milj. latu) Turnover (at current prices; in millions of lats)	478.5	526.7	538.1	536.8	540.9	507.8	555.3	538.1	580.0	481.2	483.2	499.0	536.5	533.1	522.8	
Apjoma pārmaiņas ¹ (salīdzināmajās cenās; %) Increase/decrease ¹ (at constant prices; %)	22.8	25.9	23.2	23.3	17.5	9.9	10.7	9.5	-3.7	-1.2	-1.3	-8.3	1.5	-9.7	-13.9	
Bezdarba līmenis (%) Unemployment rate (%)	6.1	5.9	5.8	5.7	5.4	5.1	4.9	4.8	4.9	5.0	5.0	4.9	4.8	4.8	4.9	
Ražotāju cenu pārmaiņas (salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu; %) Producer prices (increase/decrease compared with the previous period; %)	1.8	1.5	0.4	0.8	0.3	-0.1	1.9	-0.1	-0.1	1.4	1.7	0.6	3.3	1.3	1.3	
Patēriņa cenu inflācija Consumer price inflation																
Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (%) Year-on-year basis (%)	8.9	8.2	8.8	9.5	10.1	11.4	13.2	13.7	14.1	15.8	16.7	16.8	17.5	17.9	17.7	
Salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi (%) Month-on-month basis (%)	0.9	0.6	0.9	1.2	0.4	1.9	2.2	1.4	0.7	2.8	1.3	1.5	1.5	0.9	0.7	
Patēriņa cenu gada pamatinflācija (%) Annual core inflation (%)	8.1	7.9	8.1	9.1	10.1	10.8	11.8	12.6	13.0	15.2	15.8	15.5	15.8	15.8	15.6	
Valsts konsolidētā kopbudžeta finansiālais pārpalikums vai deficīts (milj. latu) Financial surplus/deficit in the general government consolidated budget (in millions of lats)	23.7	100.2	-21.4	36.1	57.9	3.6	-59.0	-29.8	-168.4	92.1	13.5	8.6	38.4	120.3	-107.2	

¹ Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu.

¹ Year-on-year basis.

3. LATVIJAS BANKAS NAUDAS PĀRSKATS MONETARY BASE

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2007										2008					
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	
Skaidrā nauda apgrozībā Currency in circulation	1 049.6	1 034.1	1 056.1	1 054.7	1 057.5	1 029.4	996.9	999.8	1 049.5	958.9	969.6	961.3	1 003.9	988.4	998.7	
Skaidrās naudas īpatsvars naudas bāzē (%) Currency as percent of the monetary base	46.8	46.1	45.7	46.5	44.5	42.5	41.6	42.6	42.5	39.4	40.1	39.4	40.6	41.6	40.9	
Noguldījumi Latvijas Bankā latos Deposits with the Bank of Latvia in lats	1 195.2	1 210.8	1 255.7	1 214.2	1 319.0	1 393.0	1 397.1	1 343.6	1 412.4	1 466.0	1 439.2	1 465.9	1 461.1	1 380.2	1 434.2	
Noguldījumi Latvijas Bankā ārvalstu valūtā Deposits with the Bank of Latvia in foreign currencies	0	0	0	0	0	0	0	4.7	9.3	7.3	6.2	10.1	10.2	9.2	8.2	
Noguldījumu īpatsvars naudas bāzē (%) Deposits as percent of the monetary base	53.2	53.9	54.3	53.5	55.5	57.5	58.4	57.4	57.5	60.6	59.9	60.6	59.4	58.4	59.1	
M0	2 244.8	2 245.0	2 311.8	2 268.9	2 376.6	2 422.4	2 394.1	2 348.1	2 471.2	2 432.2	2 415.1	2 437.3	2 475.1	2 377.8	2 441.1	
Tīrie ārējie aktīvi Net foreign assets	2 409.6	2 554.0	2 582.3	2 636.1	2 725.6	2 715.1	2 720.9	2 708.4	2 776.0	2 807.0	2 791.2	2 961.0	2 954.6	2 958.1	2 946.3	
Kredīti MFI Loans to MFIs	140.6	23.0	0	0	46.8	121.8	54.3	25.0	6.9	25.0	0	0	0	0	0	
Kredīts centrālajai valdībai (neto) Credit to central government (net)	-218.4	-247.5	-186.0	-248.1	-288.0	-299.6	-256.0	-244.6	-171.2	-228.6	-188.1	-347.6	-318.3	-456.2	-390.6	
Pārējie aktīvi (neto) Other items (net)	-86.9	-84.6	-84.6	-119.1	-107.9	-114.9	-125.1	-140.8	-140.5	-171.2	-188.0	-176.1	-161.2	-124.2	-114.6	
Kopā Total	2 244.8	2 245.0	2 311.8	2 268.9	2 376.6	2 422.4	2 394.1	2 348.1	2 471.2	2 432.2	2 415.1	2 437.3	2 475.1	2 377.8	2 441.1	

4. MONETĀRIE RĀDĪTĀJI UN TO SASTĀVDAĻAS MONETARY AGGREGATES AND COUNTERPARTS

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2007										2008					
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	
Monetārie rādītāji Monetary aggregates																
M3	5 838.1	5 900.0	6 146.6	6 167.0	6 161.2	6 044.6	6 083.6	6 113.0	6 311.6	6 270.5	6 247.2	6 314.9	6 470.2	6 432.6	6 507.6	
Repo darījumi Repos	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Naudas tirgus fondu akcijas un daļas Money market fund shares and units	49.2	45.6	59.6	70.4	62.2	49.9	43.8	43.3	41.3	48.4	52.7	66.2	71.3	82.2	98.1	
Parāda vērtspapīri ar termiņu līdz 2 gadiem Debt securities issued with maturity of up to 2 years	31.5	33.2	51.8	52.1	51.8	41.2	43.4	42.7	28.2	29.2	29.8	25.9	25.8	25.9	7.6	
M2	5 757.3	5 821.2	6 035.3	6 044.5	6 047.2	5 953.5	5 996.4	6 027.0	6 242.0	6 192.9	6 164.7	6 222.9	6 373.1	6 324.5	6 401.9	
Noguldījumi ar noteikto termiņu līdz 2 gadiem Deposits with agreed maturity of up to 2 years	1 531.8	1 566.2	1 642.5	1 576.2	1 660.8	1 656.2	1 791.9	1 867.5	1 971.9	2 086.3	2 142.7	2 176.9	2 319.7	2 256.9	2 279.9	
Noguldījumi ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu līdz 3 mēnešiem Deposits redeemable at notice of up to 3 months	166.7	175.9	178.5	187.7	195.3	327.9	334.1	336.2	335.0	336.9	343.2	341.0	335.3	336.3	333.6	
M1	4 058.9	4 079.1	4 214.3	4 280.7	4 191.1	3 969.4	3 870.4	3 823.3	3 935.2	3 769.7	3 678.8	3 704.9	3 718.0	3 731.2	3 788.5	
Skaidrā nauda apgrozībā ¹ Currency outside MFIs	940.6	932.3	948.6	946.8	940.6	914.7	888.4	880.3	900.0	850.2	852.4	842.7	870.0	866.1	874.4	
Noguldījumi uz nakti Overnight deposits	3 118.3	3 146.7	3 265.7	3 333.8	3 250.6	3 054.7	2 982.0	2 943.0	3 035.2	2 919.5	2 826.4	2 862.2	2 848.0	2 865.1	2 914.1	
Monetāro rādītāju sastāvdaļas un ilgāka termiņa finanšu saistības Counterparts of monetary aggregates and longer-term financial liabilities																
Centrālās valdības noguldījumi Deposits of central government	239.9	271.7	210.4	274.2	313.4	322.4	269.4	265.2	189.3	259.7	259.2	432.8	405.8	549.9	500.5	
Ilgāka termiņa finanšu saistības Longer-term financial liabilities	2 038.1	2 060.5	2 104.2	2 156.7	2 179.4	2 231.4	2 253.0	2 288.6	2 346.9	2 403.7	2 440.2	2 414.4	2 409.3	2 423.6	2 355.8	
Noguldījumi ar noteikto termiņu ilgāku par 2 gadiem Deposits with agreed maturity of over 2 years	163.0	169.9	173.1	176.2	175.1	168.2	151.2	147.2	145.7	142.3	140.9	135.9	136.3	136.7	139.4	
Noguldījumi ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu ilgāku par 3 mēnešiem Deposits redeemable at notice of over 3 months	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	
Parāda vērtspapīri ar termiņu ilgāku par 2 gadiem Debt securities issued with maturity of over 2 years	320.9	305.6	305.8	307.0	298.4	298.6	298.6	296.4	286.5	288.7	289.1	283.3	282.4	291.7	217.8	
Kapitāls un rezerves Capital and reserves	1 554.2	1 584.8	1 625.2	1 673.4	1 705.9	1 764.5	1 803.1	1 844.9	1 914.6	1 972.7	2 010.2	1 995.1	1 990.6	1 995.1	1 998.5	
Kredīti rezidentiem Credit to residents	11 531.4	11 759.0	12 138.6	12 336.6	12 626.7	12 782.9	13 025.7	13 182.3	13 419.2	13 539.9	13 727.3	13 882.0	14 064.3	14 347.7	14 558.9	
Kredīts valdībai Credit to general government	358.4	317.6	325.6	297.5	303.1	322.4	301.3	318.5	313.6	309.6	299.8	322.7	339.4	369.9	388.7	
Kredīts pārējiem rezidentiem Credit to other residents	11 173.0	11 441.3	11 812.9	12 039.2	12 323.6	12 460.5	12 724.3	12 863.8	13 105.6	13 230.3	13 427.5	13 559.2	13 724.9	13 977.8	14 170.2	
Aizdevumi Loans	11 113.8	11 384.9	11 754.6	11 980.5	12 265.3	12 406.6	12 670.2	12 807.1	13 050.6	13 169.4	13 368.3	13 500.0	13 664.1	13 916.6	14 108.5	
Trie ārējie aktīvi Net external assets	-3 387.4	-3 508.2	-3 675.5	-3 744.3	-3 995.7	-4 175.8	-4 400.0	-4 492.6	-4 482.8	-4 640.3	-4 820.5	-4 711.3	-4 786.3	-4 933.0	-5 158.8	
Pārējie posteni (neto) Other items (net)	27.9	18.6	1.9	-5.6	-23.0	8.7	19.7	22.9	88.7	-34.3	-39.7	8.6	-7.4	8.7	36.1	

¹ Bez atlikumiem MFI kasēs.

5. SEZONĀLI IZLĪDZINĀTIE NAUDAS RĀDĪTĀJI
SEASONALLY ADJUSTED MONETARY AGGREGATES

(perioda beigās; milj. latu)
 (at end of period; in millions of lats)

	2007									2008					
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
M1	4 108.4	4 136.4	4 144.4	4 170.2	4 138.3	3 985.6	3 907.0	3 866.4	3 860.5	3 819.3	3 784.5	3 761.6	3 739.6	3 759.8	3 712.7
M2	5 739.0	5 856.4	5 979.6	6 002.4	6 031.1	6 018.5	6 050.4	6 091.2	6 158.6	6 208.3	6 218.3	6 236.6	6 314.7	6 348.2	6 341.5
M3	5 819.3	5 938.4	6 087.2	6 122.4	6 145.7	6 108.8	6 141.2	6 176.5	6 226.3	6 289.0	6 299.1	6 330.1	6 409.4	6 456.1	6 449.3

6. LATVIJAS BANKAS AKTĪVI UN PASĪVI
THE BANK OF LATVIA'S ASSETS AND LIABILITIES

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2007										2008					
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	
AKTĪVI																
ASSETS																
Aizdevumi rezidentiem Loans to residents	140.6	23.0	0	0	46.8	121.8	54.3	25.0	6.9	25.0	0	0	0	0	0	
Valdībai General government	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Citiem rezidentiem Other residents	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
MFI MFIs	140.6	23.0	0	0	46.8	121.8	54.3	25.0	6.9	25.0	0	0	0	0	0	
Rezidentu emitēto neakciju vērtspapīru turējumi Holdings of securities other than shares issued by residents	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Valdības General government	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Citu rezidentu Other residents	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
MFI MFIs	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Rezidentu emitēto akciju un citu kapitāla vērtspapīru turējumi Holdings of shares and other equity issued by residents	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	
Ārējie aktīvi External assets	2 526.1	2 674.2	2 695.7	2 752.3	2 848.8	2 843.4	2 839.8	2 831.9	2 902.8	2 926.7	2 898.0	3 073.9	3 065.7	3 068.7	3 052.2	
Pamatlīdzekļi Fixed assets	32.5	32.3	31.9	31.7	31.6	31.5	31.4	31.3	32.6	32.4	32.2	31.9	31.8	31.6	34.8	
Pārējie aktīvi Remaining assets	3.7	3.1	2.3	2.1	2.3	2.2	2.1	2.0	1.7	1.9	2.2	2.4	2.3	5.4	2.1	
Kopā Total	2 702.8	2 732.6	2 729.9	2 786.2	2 929.5	2 998.9	2 927.6	2 890.2	2 944.0	2 986.0	2 932.5	3 108.2	3 099.8	3 105.8	3 089.1	
PASĪVI																
LIABILITIES																
Skaidrā nauda apgrozībā Currency in circulation	1 049.6	1 034.1	1 056.1	1 054.7	1 057.5	1 029.4	996.9	999.8	1 049.5	958.9	969.6	961.3	1 003.9	988.4	998.7	
Rezidentu noguldījumi Deposits of residents	1 416.4	1 461.2	1 444.6	1 486.1	1 609.0	1 692.6	1 653.2	1 592.8	1 592.9	1 701.8	1 639.6	1 823.6	1 813.1	1 855.6	1 833.0	
Centrālās valdības Central government	218.4	247.5	186.0	248.1	288.0	299.6	256.0	244.6	171.2	228.6	188.1	347.6	318.3	456.2	390.6	
Citu rezidentu Other residents	2.8	2.9	3.0	9.0	8.7	8.3	4.0	7.8	4.9	14.0	3.7	3.4	7.7	3.1	2.8	
MFI MFIs	1 195.1	1 210.8	1 255.6	1 229.0	1 312.2	1 384.7	1 393.2	1 340.5	1 416.8	1 459.3	1 447.7	1 472.6	1 487.1	1 396.3	1 439.5	
Emitētie parāda vērtspapīri Debt securities issued	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Kapitāls un rezerves Capital and reserves	116.6	113.0	113.0	125.9	136.6	145.0	155.0	171.3	170.5	200.4	212.5	205.5	166.9	145.8	145.1	
Ārējās saistības External liabilities	116.5	120.2	113.4	116.2	123.2	128.2	118.9	123.5	126.8	119.7	106.8	112.9	111.1	110.6	105.9	
Pārējās saistības Remaining liabilities	3.7	4.1	2.9	3.2	3.3	3.7	3.5	2.8	4.3	5.1	4.0	4.9	4.8	5.4	6.3	
Kopā Total	2 702.8	2 732.6	2 729.9	2 786.2	2 929.5	2 998.9	2 927.6	2 890.2	2 944.0	2 986.0	2 932.5	3 108.2	3 099.8	3 105.8	3 089.1	

7. MFI (IZŅĒMOT LATVIJAS BANKU) KOPSAVILKUMA BILANCE
AGGREGATED BALANCE SHEET OF MFIs (EXCLUDING THE BANK OF LATVIA)

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2007										2008					
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	
AKTĪVI																
ASSETS																
Aizdevumi rezidentiem Loans to residents	12 900.3	13 160.5	13 698.0	13 872.4	14 132.5	14 385.7	14 614.7	14 772.4	15 125.6	15 233.7	15 424.6	15 563.5	15 751.8	15 920.4	16 227.7	
Valdībai General government	74.8	78.5	80.4	67.1	67.0	86.3	71.6	85.3	73.7	74.0	60.6	60.1	60.1	69.9	73.2	
Citiem rezidentiem Other residents	11 113.8	11 384.9	11 754.6	11 980.5	12 265.3	12 406.6	12 670.2	12 807.1	13 050.6	13 169.4	13 368.3	13 500.0	13 664.1	13 916.6	14 108.5	
MFI MFIs	1 711.7	1 697.1	1 863.0	1 824.8	1 800.2	1 892.9	1 872.9	1 879.9	2 001.2	1 990.3	1 995.6	2 003.5	2 027.6	1 933.9	2 046.0	
Rezidentu emitēto neakciju vērtspapīru turējumi Holdings of securities other than shares issued by residents	337.7	297.1	307.7	295.2	303.7	309.3	300.6	309.0	309.6	305.4	309.0	334.6	362.8	383.4	375.2	
Valdības General government	283.6	239.2	245.3	230.4	236.1	236.1	229.7	233.1	239.9	235.6	239.2	262.7	279.3	300.0	315.5	
Citu rezidentu Other residents	0.6	0.5	0.5	0.6	0.7	0.7	0.7	3.2	0.9	0.7	0.8	0.8	0.8	0.8	1.1	
MFI MFIs	53.6	57.4	61.9	64.2	66.8	72.4	70.1	72.7	68.7	69.0	69.0	71.2	82.8	82.6	58.5	
Rezidentu emitēto akciju un citu kapitāla vērtspapīru turējumi Holdings of shares and other equity issued by residents	58.6	55.9	57.8	58.1	57.6	53.2	53.4	53.5	54.0	60.1	58.4	58.4	60.0	60.4	60.6	
Ārējie aktīvi External assets	4 074.6	3 986.9	4 148.0	4 641.9	4 458.3	4 757.1	4 254.1	4 697.6	5 474.8	5 041.8	4 649.3	4 561.6	5 107.2	5 264.2	5 009.7	
Pamatīdzekļi Fixed assets	138.5	139.5	144.5	148.2	153.3	158.4	162.0	166.7	174.8	178.1	181.9	184.5	190.5	190.9	192.5	
Pārējie aktīvi Remaining assets	270.5	249.3	263.9	271.1	286.3	297.0	295.3	320.7	363.0	313.9	329.1	320.4	339.0	327.0	341.4	
Kopā Total	17 780.2	17 889.2	18 619.9	19 286.8	19 391.7	19 960.7	19 680.1	20 319.8	21 501.9	21 133.0	20 952.3	21 023.1	21 811.4	22 146.3	22 207.1	
PASĪVI																
LIABILITIES																
Rezidentu noguldījumi Deposits of residents	5 516.0	5 567.6	5 889.2	5 887.6	5 786.9	5 729.6	5 748.6	5 845.1	6 085.7	6 033.4	6 069.2	6 130.3	6 260.3	6 228.6	6 384.9	
Centrālās valdības Central government	21.5	24.2	24.4	26.1	25.4	22.8	13.4	20.6	18.1	31.1	71.1	85.2	87.5	93.7	109.9	
Citu rezidentu Other residents	4 977.0	5 055.9	5 256.9	5 265.0	5 273.1	5 198.8	5 255.2	5 286.2	5 482.9	5 471.1	5 449.5	5 512.7	5 631.7	5 592.0	5 664.2	
MFI MFIs	517.5	487.5	608.0	596.5	488.4	508.0	480.0	538.3	584.7	531.1	548.6	532.4	541.1	542.9	610.8	
Naudas tirgus fondu akcijas un daļas Money market fund shares and units	49.2	45.6	59.6	70.4	62.2	49.9	43.8	43.3	41.3	48.4	52.7	66.2	71.3	82.2	98.1	
Emitētie parāda vērtspapīri Debt securities issued	352.4	338.8	357.6	359.1	350.1	339.8	342.0	339.1	314.7	317.8	318.9	309.2	308.3	317.6	225.4	
Kapitāls un rezerves Capital and reserves	1 437.6	1 471.8	1 512.2	1 547.5	1 569.3	1 619.5	1 648.1	1 673.6	1 744.1	1 772.3	1 797.7	1 789.6	1 823.6	1 849.3	1 853.4	
Ārējās saistības External liabilities	9 871.5	10 049.1	10 405.8	11 022.3	11 179.7	11 648.0	11 374.9	11 898.6	12 733.6	12 489.1	12 261.0	12 233.8	12 848.1	13 155.2	13 114.9	
Pārējās saistības Remaining liabilities	553.5	416.2	395.6	400.0	443.5	573.9	522.7	520.0	582.4	472.0	452.8	494.0	499.7	513.3	530.4	
Kopā Total	17 780.2	17 889.2	18 619.9	19 286.8	19 391.7	19 960.7	19 680.1	20 319.8	21 501.9	21 133.0	20 952.3	21 023.1	21 811.4	22 146.3	22 207.1	

8. MFI KONSOLIDĒTĀ BILANCE
CONSOLIDATED BALANCE SHEET OF MFIs

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2007										2008					
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	
AKTĪVI																
ASSETS																
Aizdevumi rezidentiem Loans to residents	11 188.6	11 463.4	11 834.9	12 047.6	12 332.3	12 492.8	12 741.8	12 892.5	13 124.3	13 243.4	13 428.9	13 560.1	13 724.2	13 986.4	14 181.7	
Valdībai General government	74.8	78.5	80.4	67.1	67.0	86.3	71.6	85.3	73.7	74.0	60.6	60.1	60.1	69.9	73.2	
Citiem rezidentiem Other residents	11 113.8	11 384.9	11 754.6	11 980.5	12 265.3	12 406.6	12 670.2	12 807.1	13 050.6	13 169.4	13 368.3	13 500.0	13 664.1	13 916.6	14 108.5	
Citu rezidentu emitēto neakciju vērtspapīru turējumi Holdings of securities other than shares issued by other residents	284.1	239.7	245.8	230.9	236.8	236.9	230.5	236.3	240.9	236.4	240.0	263.4	280.0	300.8	316.6	
Valdības General government	283.6	239.2	245.3	230.4	236.1	236.1	229.7	233.1	239.9	235.6	239.2	262.7	279.3	300.0	315.5	
Citu rezidentu Other residents	0.6	0.5	0.5	0.6	0.7	0.7	0.7	3.2	0.9	0.7	0.8	0.8	0.8	0.8	1.1	
Citu rezidentu emitēto akciju un citu kapitāla vērtspapīru turējumi Holdings of shares and other equity issued by other residents	58.6	55.9	57.8	58.1	57.6	53.2	53.4	53.5	54.0	60.1	58.4	58.4	60.0	60.4	60.6	
Ārējie aktīvi External assets	6 600.7	6 661.1	6 843.7	7 394.2	7 307.1	7 600.4	7 093.9	7 529.5	8 377.6	7 968.5	7 547.4	7 635.5	8 172.9	8 332.9	8 061.9	
Pamatlīdzekļi Fixed assets	170.9	171.8	176.4	179.9	184.9	189.9	193.5	198.0	207.5	210.4	214.1	216.5	222.3	222.6	227.2	
Pārējie aktīvi Remaining assets	165.2	150.7	158.7	165.3	171.6	184.5	188.8	203.2	215.2	207.1	214.1	204.2	207.5	210.1	219.2	
Kopā Total	18 468.2	18 742.5	19 317.4	20 076.0	20 290.4	20 757.8	20 501.8	21 113.0	22 219.5	21 925.9	21 703.0	21 938.1	22 666.9	23 113.2	23 067.2	
PASĪVI																
LIABILITIES																
Skaidrā nauda apgrozībā ¹ Currency outside MFIs	940.6	932.3	948.6	946.8	940.6	914.7	888.4	880.3	900.0	850.2	852.4	842.7	870.0	866.1	874.4	
Centrālās valdības noguldījumi Deposits of central government	239.9	271.7	210.4	274.2	313.4	322.4	269.4	265.2	189.3	259.7	259.2	432.8	405.8	549.9	500.5	
Citas valdības un citu rezidentu noguldījumi Deposits of other general government and other residents	4 979.8	5 058.9	5 259.9	5 274.0	5 281.8	5 207.1	5 259.2	5 294.0	5 487.8	5 485.1	5 453.2	5 516.1	5 639.4	5 595.2	5 667.0	
Naudas tirgus fondu akcijas un daļas Money market fund shares and units	49.2	45.6	59.6	70.4	62.2	49.9	43.8	43.3	41.3	48.4	52.7	66.2	71.3	82.2	98.1	
Emitētie parāda vērtspapīri Debt securities issued	298.9	281.4	295.7	294.9	283.3	267.4	271.9	266.5	246.0	248.8	249.9	238.1	225.5	235.0	166.9	
Kapitāls un rezerves Capital and reserves	1 554.2	1 584.8	1 625.2	1 673.4	1 705.9	1 764.5	1 803.1	1 844.9	1 914.6	1 972.7	2 010.2	1 995.1	1 990.5	1 995.1	1 998.5	
Ārējās saistības External liabilities	9 988.0	10 169.3	10 519.2	11 138.5	11 302.8	11 776.3	11 493.9	12 022.1	12 860.4	12 608.8	12 367.8	12 346.7	12 959.2	13 265.8	13 220.7	
Pārējās saistības Remaining liabilities	416.6	397.3	398.4	403.2	400.0	455.8	471.9	497.8	579.8	452.1	456.8	498.9	504.6	518.8	536.7	
MFI savstarpējo saistību pārniegums Excess of inter-MFI liabilities	1.0	1.2	0.5	0.7	0.5	-0.2	0.2	-1.1	0.3	0.1	0.7	1.5	0.6	5.2	4.3	
Kopā Total	18 468.2	18 742.5	19 317.4	20 076.0	20 290.4	20 757.8	20 501.8	21 113.0	22 219.5	21 925.9	21 703.0	21 938.1	22 666.9	23 113.2	23 067.2	

¹ Bez atlikumiem MFI kasēs.

9.a MFI (IZŅĒMOT LATVIJAS BANKU) KOPSAVILKUMA BILANCE
AGGREGATED BALANCE SHEET OF MFIs (EXCLUDING THE BANK OF LATVIA)

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2007										2008					
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	
MFI rezerves	1 304.2	1 312.6	1 363.1	1 336.9	1 429.2	1 499.4	1 501.7	1 460.2	1 566.3	1 568.0	1 564.9	1 591.2	1 621.0	1 518.6	1 563.9	
MFI reserves																
Nacionālā valūta kasēs	109.0	101.8	107.5	107.9	116.9	114.7	108.5	119.5	149.5	108.7	117.2	118.6	133.9	122.3	124.4	
Vault cash in national currency																
Noguldījumi Latvijā Bankā	1 195.1	1 210.8	1 255.6	1 229.0	1 312.2	1 384.7	1 393.2	1 340.7	1 416.8	1 459.3	1 447.7	1 472.6	1 487.1	1 396.3	1 439.5	
Deposits with the Bank of Latvia																
Ārzemju aktīvi	4 074.6	3 986.9	4 148.0	4 641.9	4 458.3	4 757.1	4 254.1	4 697.6	5 474.8	5 041.8	4 649.3	4 561.6	5 107.2	5 264.2	5 009.7	
Foreign assets																
Prasības pret centrālo valdību	283.7	239.3	245.5	230.5	236.2	236.3	229.9	246.7	253.4	249.0	239.3	262.9	279.5	300.4	315.9	
Claims on the central government																
Kredīti	0.2	0.2	0.2	0.1	0.1	0.1	0.2	13.6	13.4	13.4	0.1	0.3	0.2	0.4	0.5	
Loans																
Neakciju vērtspapīru turējumi	283.6	239.2	245.3	230.4	236.1	236.1	229.7	233.1	239.9	235.6	239.2	262.7	279.3	300.0	315.5	
Holdings of securities other than shares																
Prasības pret vietējo valdību	74.6	78.3	80.1	67.0	66.9	86.1	71.4	71.8	60.3	60.6	60.5	59.8	59.9	69.5	72.8	
Claims on the local government																
Kredīti	74.6	78.3	80.1	67.0	66.9	86.1	71.4	71.8	60.3	60.6	60.5	59.8	59.9	69.5	72.8	
Loans																
Neakciju vērtspapīru turējumi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Holdings of securities other than shares																
Prasības pret finanšu iestādēm	1 022.5	957.9	1 022.0	909.2	925.7	861.0	885.4	876.4	873.5	846.0	872.6	882.0	922.9	983.0	998.1	
Claims on the financial institutions																
Kredīti	978.8	917.1	979.8	866.7	883.6	823.4	847.4	837.4	834.3	800.5	828.9	837.9	877.3	937.2	952.1	
Loans																
Neakciju vērtspapīru turējumi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Holdings of securities other than shares																
Akciju un citu kapitāla vērtspapīru turējumi	43.7	40.8	42.2	42.5	42.0	37.6	38.0	39.0	39.2	45.5	43.7	44.1	45.6	45.8	46.0	
Holdings of shares and other equity																
Prasības pret valsts nefinanšu sabiedrībām	120.2	123.3	170.6	180.6	199.4	190.1	208.1	216.1	250.0	252.8	260.5	268.2	268.5	271.1	281.9	
Claims on public non-financial corporations																
Kredīti	120.2	123.3	170.6	180.6	199.4	190.1	208.1	216.1	250.0	252.8	260.5	268.2	268.5	271.1	281.9	
Loans																
Neakciju vērtspapīru turējumi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Holdings of securities other than shares																
Akciju un citu kapitāla vērtspapīru turējumi	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Holdings of shares and other equity																
Prasības pret privātajām nefinanšu sabiedrībām	4 992.6	5 141.6	5 238.2	5 411.1	5 561.8	5 685.4	5 794.1	5 849.8	5 993.3	6 090.9	6 174.0	6 220.0	6 306.0	6 434.3	6 596.4	
Claims on private non-financial corporations																
Kredīti	4 977.1	5 126.0	5 222.0	5 394.9	5 545.5	5 669.1	5 777.9	5 832.1	5 977.6	6 075.6	6 158.5	6 204.9	6 290.8	6 418.9	6 580.7	
Loans																
Neakciju vērtspapīru turējumi	0.6	0.5	0.5	0.6	0.7	0.7	0.7	3.2	0.9	0.7	0.8	0.8	0.8	0.8	1.1	
Holdings of securities other than shares																
Akciju un citu kapitāla vērtspapīru turējumi	14.9	15.1	15.6	15.6	15.6	15.6	15.4	14.5	14.8	14.6	14.7	14.4	14.5	14.6	14.6	
Holdings of shares and other equity																
Prasības pret mājsaimniecībām	5 037.7	5 218.6	5 382.2	5 538.3	5 636.7	5 724.0	5 836.8	5 921.5	5 988.8	6 040.5	6 120.4	6 189.1	6 227.5	6 289.4	6 293.8	
Claims on households																
Kredīti	5 037.7	5 218.6	5 382.2	5 538.3	5 636.7	5 724.0	5 836.8	5 921.5	5 988.8	6 040.5	6 120.4	6 189.1	6 227.5	6 289.4	6 293.8	
Loans																

9.a MFI (IZŅEMOT LATVIJAS BANKU) KOPSAVILKUMA BILANCE (TURPINĀJUMS)
AGGREGATED BALANCE SHEET OF MFIs (EXCLUDING THE BANK OF LATVIA) (CONT.)

(perioda beigās; milj. latu)
 (at end of period; in millions of lats)

	2007									2008					
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
Neakciju vērtspapīru turējumi Holdings of securities other than shares	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pamatlīdzekļi Fixed assets	138.5	139.5	144.5	148.2	153.3	158.4	162.0	166.7	174.8	178.1	181.9	184.5	190.5	190.9	192.5
Pārējie aktīvi Other assets	161.5	147.5	156.4	163.2	169.4	182.3	186.7	201.2	213.6	205.2	211.9	201.8	205.1	204.7	217.1
Prasības pret rezidentu MFI Claims on resident MFIs	516.5	486.3	607.5	595.8	487.9	508.2	479.8	539.2	584.4	531.0	547.9	530.9	540.5	537.7	606.5
MFI neakciju vērtspapīru turējumi Holdings of MFI securities other than shares	53.6	57.4	61.9	64.2	66.8	72.4	70.1	72.7	68.7	69.0	69.0	71.2	82.8	82.6	58.5
MFI akciju un citu kapitāla vērtspapīru turējumi Holdings of MFI shares and other equity	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
AKTĪVI PAVISAM TOTAL ASSETS	17 780.2	17 889.2	18 619.9	19 286.8	19 391.7	19 960.7	19 680.1	20 319.8	21 501.9	21 133.0	20 952.3	21 023.1	21 811.4	22 146.3	22 207.1

9.b MFI (IZŅĒMOT LATVIJAS BANKU) KOPSAVILKUMA BILANCE
AGGREGATED BALANCE SHEET OF MFIs (EXCLUDING THE BANK OF LATVIA)

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2007										2008					
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	
Noguldījumi uz nakti latos Overnight deposits in lats	1 713.9	1 690.2	1 772.0	1 758.3	1 697.6	1 564.2	1 551.1	1 544.9	1 652.0	1 554.4	1 537.5	1 547.5	1 567.4	1 551.1	1 627.0	
Finanšu iestāžu Financial institutions	31.1	46.4	43.7	40.9	48.9	43.3	48.3	52.6	42.3	48.0	35.2	34.4	40.1	37.2	34.5	
Valsts nefinanšu sabiedrību Public non-financial corporations	115.2	107.8	105.6	101.5	94.1	89.2	94.7	103.7	117.1	95.8	104.2	101.1	102.4	115.9	80.8	
Privāto nefinanšu sabiedrību Private non-financial corporations	639.3	622.7	670.5	680.8	662.7	632.1	645.8	624.1	705.8	660.9	632.4	650.3	628.8	615.0	659.3	
Mājsaimniecību Households	928.3	913.3	952.1	935.1	891.9	799.5	762.3	764.4	786.8	749.7	765.8	761.7	796.1	783.0	852.4	
Termiņnoguldījumi latos Time deposits in lats	889.3	904.7	886.7	843.3	845.7	844.9	904.0	938.7	979.7	1 020.1	1 071.9	1 109.7	1 182.9	1 143.5	1 134.6	
Finanšu iestāžu Financial institutions	93.2	105.7	105.7	90.7	94.2	110.8	126.2	135.3	141.0	138.1	146.8	159.0	178.4	194.9	207.8	
Valsts nefinanšu sabiedrību Public non-financial corporations	117.3	165.7	173.7	149.2	147.0	164.0	168.9	170.7	175.8	185.6	191.2	210.5	210.3	215.8	219.2	
Privāto nefinanšu sabiedrību Private non-financial corporations	179.1	120.5	102.2	96.9	103.4	89.6	109.9	127.2	150.9	165.2	189.4	178.4	218.9	169.4	157.9	
Mājsaimniecību Households	499.7	512.9	505.2	506.5	501.1	480.5	499.0	505.5	512.0	531.1	544.4	561.8	575.2	563.5	549.7	
Noguldījumi latos ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu Deposits redeemable at notice in lats	79.5	83.9	84.6	84.2	81.9	114.0	108.5	107.0	98.4	99.7	102.3	102.6	102.8	101.9	99.4	
Finanšu iestāžu Financial institutions	0.1	0.1	0.4	0.6	0.7	0.6	0.7	0.8	0.8	1.0	0.9	1.3	1.3	1.2	0.8	
Valsts nefinanšu sabiedrību Public non-financial corporations	0.2	0.2	0.2	0.2	0.4	0.4	0.4	0.4	0.4	0.3	0.3	0.3	0.1	0.1	0.1	
Privāto nefinanšu sabiedrību Private non-financial corporations	7.3	10.3	9.1	8.4	9.1	10.3	11.6	12.1	6.8	7.4	7.3	7.7	7.5	6.6	5.7	
Mājsaimniecību Households	72.0	73.3	74.9	75.0	71.7	102.8	95.7	93.7	90.3	91.0	93.8	93.3	94.0	93.9	92.7	
Repo darījumi latos Repos in lats	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Rezidentu noguldījumi ārvalstu valūtā Foreign currency deposits of residents	2 083.6	2 133.4	2 247.6	2 316.6	2 380.3	2 402.0	2 433.5	2 434.6	2 541.2	2 574.6	2 512.1	2 514.4	2 492.4	2 497.7	2 521.6	
Finanšu iestāžu Financial institutions	78.1	81.0	69.3	68.1	67.4	91.4	102.1	68.9	84.6	91.1	76.3	69.7	82.0	86.3	83.8	
Valsts nefinanšu sabiedrību Public non-financial corporations	26.7	25.2	26.2	30.1	28.2	27.4	29.0	35.5	42.3	40.7	38.9	43.4	52.6	55.0	38.3	
Privāto nefinanšu sabiedrību Private non-financial corporations	542.7	527.9	595.7	617.3	629.6	602.0	618.1	642.3	694.6	708.1	666.0	675.7	635.9	635.7	652.8	
Mājsaimniecību Households	1 436.1	1 499.3	1 556.3	1 601.1	1 655.1	1 681.3	1 684.4	1 687.9	1 719.6	1 734.7	1 730.8	1 725.7	1 722.0	1 720.7	1 746.7	
Centrālās valdības noguldījumi Deposits of central government	21.5	24.2	24.4	26.1	25.4	22.8	13.4	20.6	18.1	31.1	71.1	85.2	87.5	93.7	109.9	
Noguldījumi uz nakti latos Overnight deposits in lats	3.2	6.2	7.1	8.7	11.5	11.3	0.6	1.9	1.4	2.2	2.7	1.7	1.9	2.1	1.8	
Termiņnoguldījumi latos Time deposits in lats	10.1	10.1	10.0	8.7	6.9	6.8	6.8	6.8	6.3	6.3	40.7	25.5	5.4	5.2	5.1	
Noguldījumi ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu un repo darījumi latos Deposits redeemable at notice and repos in lats	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Noguldījumi ārvalstu valūtā Foreign currency deposits	8.2	7.9	7.3	8.7	7.0	4.7	6.0	12.0	10.3	22.6	27.6	58.0	80.2	86.4	103.0	

9.b MFI (IZŅEMOT LATVIJAS BANKU) KOPSAVILKUMA BILANCE (TURPINĀJUMS)
AGGREGATED BALANCE SHEET OF MFIs (EXCLUDING THE BANK OF LATVIA) (CONT.)

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2007										2008					
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	
Vietējās valdības noguldījumi Deposits of local government	210.7	243.7	266.0	262.6	267.5	273.6	258.1	261.0	211.7	222.4	225.7	238.5	286.1	297.8	281.7	
Noguldījumi uz nakti latos Overnight deposits in lats	132.0	166.4	163.4	175.0	164.4	174.1	170.2	185.8	146.3	159.0	156.3	184.5	194.5	213.1	197.4	
Termiņnoguldījumi latos Time deposits in lats	72.8	71.5	80.6	64.3	79.5	63.6	64.5	47.3	40.7	40.4	45.9	30.6	65.8	46.3	44.3	
Noguldījumi ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu un repo darījumi latos Deposits redeemable at notice and repos in lats	1.1	1.1	0.6	1.7	1.6	0.9	1.4	3.4	2.2	2.3	2.4	2.4	2.4	5.8	8.4	
Noguldījumi ārvalstu valūtā Foreign currency deposits	4.9	4.7	21.3	21.7	21.9	35.1	22.1	24.4	22.6	20.7	21.1	21.0	23.4	32.6	31.6	
Tranzītfondi Transit funds	4.4	4.2	4.2	4.2	4.2	4.2	4.1	4.0	4.0	4.0	4.0	4.0	3.9	3.7	3.7	
Ārzemju pasīvi Foreign liabilities	9 871.5	10 049.1	10 405.8	11 022.3	11 179.7	11 648.0	11 374.9	11 898.6	12 733.6	12 489.1	12 261.0	12 233.8	12 848.1	13 155.2	13 114.9	
Saistības pret Latvijas Banku Liabilities to the Bank of Latvia	140.6	23.0	0	0	46.8	121.8	54.3	25.0	6.9	25.0	0	0	0	0	0	
Naudas tirgus fondu akcijas un daļas Money market fund shares and units	49.2	45.6	59.6	70.4	62.2	49.9	43.8	43.3	41.3	48.4	52.7	66.2	71.3	82.2	98.1	
Emitētie parāda vērtspapīri Debt securities issued	352.4	338.8	357.6	359.1	350.1	339.8	342.0	339.1	314.7	317.8	318.9	309.2	308.3	317.6	225.4	
Kapitāls un rezerves Capital and reserves	1 437.6	1 471.8	1 512.2	1 547.5	1 569.3	1 619.5	1 648.1	1 673.6	1 744.1	1 772.3	1 797.7	1 789.6	1 823.6	1 849.3	1 853.4	
Rezidentu Residents	738.4	772.6	808.3	837.0	858.1	886.5	914.8	937.0	998.9	1 027.1	1 052.5	1 044.4	1 076.2	1 101.0	1 117.2	
Pārskata gada nesadalītā peļņa Retained earnings of the reporting year	114.7	149.6	181.4	216.5	241.0	269.8	298.0	330.0	375.4	27.1	52.1	88.4	118.2	144.9	166.6	
Nerezidentu Non-residents	699.2	699.2	703.8	710.4	711.2	733.1	733.3	736.6	745.2	745.2	745.2	745.2	747.4	748.3	736.2	
Uzkrājumi parādiem un saistībām Provisions	93.2	97.7	100.9	102.5	108.1	110.2	120.7	118.2	116.4	120.1	124.5	121.5	126.2	128.9	136.6	
Pārējie pasīvi (t.sk. pakārtotās saistības) Other liabilities (incl. subordinated liabilities)	315.3	291.4	290.4	293.2	284.4	337.7	343.5	372.8	455.2	322.9	324.4	368.5	369.7	380.7	390.1	
Saistības pret rezidentu MFI Liabilities to resident MFIs	517.5	487.5	608.0	596.5	488.4	508.0	480.0	538.3	584.7	531.1	548.6	532.4	541.1	542.9	610.8	
PASĪVI PAVISAM TOTAL LIABILITIES	17 780.2	17 889.2	18 619.9	19 286.8	19 391.7	19 960.7	19 680.1	20 319.8	21 501.9	21 133.0	20 952.3	21 023.1	21 811.4	22 146.3	22 207.1	
Papildposteņi Memo items																
Aktīvi pārvaldīšanā Trust assets	486.6	548.3	521.2	601.6	616.0	454.6	432.6	1 374.8	369.6	283.6	318.8	287.8	314.7	364.0	1 147.3	
Ārzemju / Foreign	340.8	398.7	371.7	442.7	456.5	303.8	275.3	1 221.8	271.2	180.3	193.9	164.8	190.1	219.8	1 005.8	
Iekšzemes / Domestic	145.8	149.6	149.5	158.9	159.5	150.8	157.3	153.0	98.4	103.3	124.9	123.0	124.6	144.2	141.5	
Pasīvi pārvaldīšanā Trust liabilities	486.6	548.3	521.2	601.6	616.0	454.6	432.6	1 374.8	369.6	283.6	318.8	287.8	314.7	364.0	1 147.3	
Ārzemju / Foreign	353.5	409.0	381.8	436.8	455.1	307.8	281.9	1 230.6	252.6	179.1	217.8	193.4	223.0	270.9	1 059.4	
Iekšzemes / Domestic	133.1	139.3	139.4	164.7	160.8	146.8	150.7	144.2	117.0	104.5	101.0	94.3	91.8	93.1	87.9	

10. LATVIJAS BANKU SISTĒMAS NAUDAS PĀRSKATS MONETARY SURVEY

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	Skaidrā nauda apgrozībā ¹ Currency outside MFIs	Noguldījumi uz nakti (rezidentu) Overnight deposits (resident)				Termiņnoguldījumi (rezidentu) Time deposits (resident)				Kopā (M2X) Total (M2X)
		Mājsaimniecību Households	Finanšu iestāžu un privāto nefinanšu sabiedrību Financial institutions and private non-financial corporations	Valsts nefinanšu sabiedrību Public non-financial corporations		Mājsaimniecību Households	Finanšu iestāžu un privāto nefinanšu sabiedrību Financial institutions and private non-financial corporations	Valsts nefinanšu sabiedrību Public non-financial corporations		
2007										
IV	940.6	2 979.3	1 667.0	1 174.3	138.0	1 787.0	1 269.0	396.7	121.3	5 706.9
V	932.3	2 973.4	1 682.6	1 160.8	130.0	1 838.8	1 316.2	353.8	168.8	5 744.6
VI	948.6	3 078.6	1 716.8	1 230.6	131.2	1 912.3	1 371.7	366.1	174.5	5 939.4
VII	946.8	3 129.0	1 742.9	1 255.2	130.9	1 873.4	1 374.8	348.6	150.0	5 949.2
VIII	940.6	3 056.1	1 667.9	1 267.2	121.0	1 949.4	1 451.9	348.8	148.7	5 946.1
IX	914.7	2 838.1	1 483.9	1 240.5	113.7	2 087.1	1 580.2	339.7	167.2	5 839.8
X	888.4	2 787.4	1 407.7	1 258.2	121.5	2 209.6	1 633.6	404.4	171.6	5 885.5
XI	880.3	2 727.4	1 385.7	1 207.8	133.9	2 297.9	1 665.9	455.6	176.4	5 905.6
XII	900.0	2 864.9	1 382.4	1 334.3	148.2	2 406.4	1 726.3	492.6	187.5	6 171.3
2008										
I	850.2	2 735.3	1 317.2	1 294.1	124.0	2 513.5	1 789.3	525.7	198.5	6 099.0
II	852.4	2 654.8	1 316.9	1 207.6	130.3	2 569.0	1 817.9	546.7	204.4	6 076.2
III	842.7	2 663.1	1 299.7	1 236.7	126.7	2 611.1	1 842.9	539.7	228.6	6 117.0
IV	870.0	2 633.8	1 325.9	1 181.6	126.3	2 711.8	1 861.4	611.2	239.2	6 215.6
V	866.1	2 626.9	1 314.4	1 171.3	141.2	2 667.3	1 846.6	575.1	245.6	6 160.3
VI	874.4	2 699.6	1 389.2	1 206.1	104.3	2 682.9	1 852.4	596.4	234.1	6 256.9
	Tīrie ārējie aktīvi Net foreign assets	Tīrie iekšējie aktīvi Net domestic assets						Pārējie aktīvi (neto) Other items (net)	Kopā (M2X) Total (M2X)	
		Kredīti rezidentiem Credit to residents								
		Valdībai (neto) General government (net)	Mājsaimniecībām Households	Finanšu iestādēm un privātajām nefinanšu sabiedrībām Financial institutions and private non-financial corporations	Valsts nefinanšu sabiedrībām Public non-financial corporations					
2007										
IV	-3 387.4	11 080.9	-92.2	5 037.8	6 015.1	120.2	-1 986.6	9 094.3	5 706.9	
V	-3 508.2	11 243.7	-197.7	5 218.6	6 099.5	123.3	-1 990.9	9 252.7	5 744.6	
VI	-3 675.5	11 662.2	-150.8	5 382.2	6 260.2	170.6	-2 047.3	9 614.9	5 939.4	
VII	-3 744.3	11 799.8	-239.4	5 538.3	6 320.3	180.6	-2 106.3	9 693.5	5 949.2	
VIII	-3 995.7	12 045.8	-277.8	5 636.7	6 487.5	199.4	-2 104.0	9 941.8	5 946.1	
IX	-4 175.8	12 187.0	-273.6	5 724.0	6 546.5	190.1	-2 171.3	10 015.7	5 839.8	
X	-4 400.0	12 498.2	-226.2	5 836.8	6 679.5	208.1	-2 212.7	10 285.5	5 885.5	
XI	-4 492.6	12 656.1	-207.7	5 921.5	6 726.2	216.1	-2 257.9	10 398.2	5 905.6	
XII	-4 482.8	13 018.2	-87.4	5 988.8	6 866.8	250.0	-2 364.2	10 654.0	6 171.3	
2008										
I	-4 640.3	13 057.8	-172.5	6 040.6	6 936.9	252.8	-2 318.5	10 739.3	6 099.0	
II	-4 820.5	13 242.4	-185.1	6 120.4	7 046.6	260.5	-2 345.7	10 896.7	6 076.2	
III	-4 711.3	13 210.8	-348.5	6 189.1	7 102.0	268.2	-2 382.6	10 828.2	6 117.0	
IV	-4 786.3	13 372.5	-352.5	6 227.5	7 229.0	268.5	-2 370.6	11 001.9	6 215.6	
V	-4 933.0	13 500.0	-477.8	6 289.4	7 417.3	271.1	-2 406.8	11 093.2	6 160.3	
VI	-5 158.8	13 776.7	-393.5	6 293.8	7 594.5	281.9	-2 360.9	11 415.7	6 256.9	

¹ Bez atlikumiem MFI kasēs.

11.a MFI (IZŅEMOT LATVIJAS BANKU) ĀRZEMJU AKTĪVI UN ĀRZEMJU PASĪVI
FOREIGN ASSETS AND LIABILITIES OF MFIs (EXCLUDING THE BANK OF LATVIA)

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2007										2008					
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	
Prasības pret MFI Claims on MFIs	2 479.5	2 290.1	2 371.7	2 838.8	2 620.8	2 928.3	2 334.4	2 813.6	3 578.1	3 178.3	2 775.9	2 667.1	3 117.2	3 239.8	2 929.9	
Aizdevumi Loans																
Uz nakti / Overnight	1 238.2	1 186.8	1 267.9	1 741.4	1 298.6	1 797.0	1 196.1	1 745.1	2 180.5	2 018.9	1 676.6	1 478.2	1 906.8	2 040.9	1 744.0	
Īstermiņa / Short-term	550.7	387.9	421.5	444.7	610.7	423.8	434.8	383.7	726.8	524.4	488.4	591.0	574.3	549.8	540.8	
Ilgttermiņa / Long-term	35.1	33.1	33.0	27.2	32.0	28.9	28.3	27.7	36.3	39.2	37.6	40.6	41.5	40.8	37.6	
Neakciju vērtspapīru turējumi Holdings of securities other than shares	617.9	640.4	607.6	584.0	637.7	637.0	620.4	602.5	580.4	541.5	519.2	502.9	526.3	540.0	539.4	
Akciju un citu kapitāla vērtspapīru turējumi Holdings of shares and other equity	1.8	2.4	2.1	1.8	2.1	2.0	1.9	1.7	1.2	1.4	1.3	1.4	1.5	1.5	1.4	
Citas prasības Other claims	35.8	39.5	39.6	39.6	39.6	39.6	52.9	52.9	52.9	52.9	52.9	52.9	66.8	66.8	66.7	
Prasības pret ne-MFI Claims on non-MFIs	1 487.9	1 583.1	1 655.7	1 676.1	1 706.9	1 700.2	1 789.9	1 736.2	1 756.9	1 727.7	1 737.8	1 753.0	1 848.1	1 877.6	1 929.6	
Aizdevumi Loans																
Īstermiņa / Short-term	280.2	312.4	297.9	314.4	327.1	327.0	354.9	364.8	377.9	376.1	400.8	403.1	410.9	410.7	427.6	
Ilgttermiņa / Long-term	821.8	866.7	896.8	923.2	914.1	921.1	944.5	945.4	972.8	969.1	961.4	949.9	973.2	1 029.7	1 070.8	
Neakciju vērtspapīru turējumi Holdings of securities other than shares																
Valdības sektors / Government	123.8	136.8	171.0	135.1	129.8	120.4	160.9	107.7	102.9	98.9	100.1	127.1	175.1	154.5	138.3	
Privātais sektors / Private sector	210.7	218.7	230.4	243.2	273.3	269.6	266.8	254.5	242.1	227.4	219.8	222.6	238.0	229.2	238.5	
Akciju un citu kapitāla vērtspapīru turējumi Holdings of shares and other equity	41.4	38.5	49.4	50.5	51.8	51.3	52.0	52.9	50.2	45.4	45.1	39.6	40.0	42.6	43.5	
Citas prasības Other claims	10.0	10.0	10.1	9.8	10.9	10.8	10.8	10.9	10.9	10.7	10.7	10.8	10.8	10.8	10.9	
Ārvalstu valūta kasēs Vault cash in foreign currencies	53.0	55.1	60.8	61.0	61.1	53.6	58.3	64.9	72.5	62.0	60.8	63.0	60.7	62.4	59.4	
Pārējie aktīvi Other assets	54.2	58.5	59.8	66.0	69.5	75.0	71.4	82.9	67.3	73.9	74.8	78.5	81.1	84.4	90.9	
Ārzemju aktīvi kopā Total foreign assets	4 074.6	3 986.9	4 148.0	4 641.9	4 458.3	4 757.1	4 254.1	4 697.6	5 474.8	5 041.8	4 649.3	4 561.6	5 107.2	5 264.2	5 009.7	

11.b MFI (IZŅEMOT LATVIJAS BANKU) ĀRZEMJU AKTĪVI UN ĀRZEMJU PASĪVI
FOREIGN ASSETS AND LIABILITIES OF MFIs (EXCLUDING THE BANK OF LATVIA)

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2007										2008					
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	
Saistības pret MFI Liabilities to MFIs																
Uz nakti / Overnight	165.2	386.9	290.8	329.9	223.2	382.2	318.4	512.3	895.3	326.7	429.9	285.6	402.0	491.0	345.9	
Īstermiņa / Short-term	2 081.1	1 928.3	1 956.2	1 669.8	2 005.0	1 847.1	1 841.4	1 898.2	1 497.6	1 861.6	1 516.6	1 362.0	1 267.8	1 248.3	1 217.0	
Ilgtērmiņa / Long-term	4 239.7	4 259.2	4 474.9	5 060.9	5 124.0	5 270.7	5 425.3	5 417.0	5 512.3	5 813.1	6 076.8	6 549.6	6 774.3	6 715.3	6 971.8	
Ne-MFI noguldījumi Non-MFI deposits																
Uz nakti / Overnight	2 365.9	2 471.7	2 551.1	2 907.7	2 605.1	2 722.1	2 556.5	2 748.5	3 114.7	2 927.9	2 786.9	2 643.8	2 849.0	3 273.8	3 192.0	
Īstermiņa / Short-term	632.3	596.2	745.6	687.1	846.9	755.4	814.5	738.5	1 270.2	1 108.0	938.0	893.7	905.2	965.2	904.7	
Ilgtērmiņa / Long-term	52.7	80.8	81.7	81.8	81.4	87.1	105.0	121.0	128.0	127.3	137.4	139.6	152.1	109.8	110.4	
Citi pasīvi ¹ Other liabilities ¹	334.7	325.9	305.4	285.1	294.1	583.4	313.9	463.2	315.4	324.5	375.4	359.5	497.8	351.9	373.0	
Ārzemju pasīvi kopā Total foreign liabilities	9 871.5	10 049.1	10 405.8	11 022.3	11 179.7	11 648.0	11 374.9	11 898.6	12 733.6	12 489.1	12 261.0	12 233.8	12 848.1	13 155.2	13 114.9	
Papildposteņi Memo items																
Aktīvi pārvaldīšanā Trust assets	340.8	398.7	371.7	442.7	456.5	303.8	275.3	1 221.8	271.2	180.3	193.9	164.8	190.1	219.8	1 005.8	
Pasīvi pārvaldīšanā Trust liabilities	353.5	409.0	381.8	436.8	455.1	307.8	281.9	1 230.6	252.6	179.1	217.8	193.4	221.0	270.9	1 059.4	

¹ T.sk. pakārtotās saistības.

¹ Including subordinated liabilities.

12. MFI (IZŅEMOT LATVIJAS BANKU) ATSEVIŠĶU BILANCES ĀRZEMJU AKTĪVU UN ĀRZEMJU PASĪVU POSTEŅU VALSTU DALĪJUMS
COUNTRY BREAKDOWN OF MFI (EXCLUDING THE BANK OF LATVIA) SELECTED FOREIGN ASSETS AND FOREIGN LIABILITIES

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2007				2008	
	1. cet. Q1	2. cet. Q2	3. cet. Q3	4. cet. Q4	1. cet. Q1	2. cet. Q2
Ārzemju aktīvi ¹ Foreign assets ¹	4 000.2	4 087.2	4 703.4	5 402.3	4 498.6	4 950.4
ES	1 931.9	2 068.5	2 588.7	2 838.1	2 664.9	2 735.6
EU	787.8	945.8	1 227.7	1 145.5	1 323.3	1 413.4
t.sk. EMS incl. EMU						
Pārējās valstis un starptautiskās institūcijas Other countries and international institutions	2 068.3	2 018.7	2 114.7	2 564.2	1 833.7	2 214.8
Ārzemju pasīvi ² Foreign liabilities ²	9 801.6	10 405.8	11 648.0	12 733.6	12 233.8	13 114.9
ES	6 822.8	7 116.9	8 358.8	8 884.2	8 625.3	9 264.0
EU	2 006.4	2 193.7	2 488.2	2 563.1	3 320.4	3 821.5
t.sk. EMS incl. EMU						
Pārējās valstis un starptautiskās institūcijas Other countries and international institutions	2 978.8	3 288.8	3 289.2	3 849.4	3 608.5	3 850.9

¹ Izņemot ārvalstu valūtu kasē.

¹ Excluding vault cash in foreign currencies.

² Izņemot kapitālu un rezerves.

² Excluding capital and reserves.

**13. REZIDENTU FINANŠU IESTĀŽU, NEFINANŠU SABIEDRĪBU UN MĀJSAIMNIECĪBU NOGULDĪJUMI UZ NAKTI UN TERMIŅNOGULDĪJUMI (LATOS UN ĀRVALSTU VALŪTĀ)
OVERNIGHT AND TIME DEPOSITS OF RESIDENT FINANCIAL INSTITUTIONS, NON-FINANCIAL CORPORATIONS AND HOUSEHOLDS (IN LATS AND FOREIGN CURRENCIES)**

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2007										2008					
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	
Noguldījumi uz nakti Overnight deposits																
Summa / Amount	2 979.3	2 973.4	3 078.6	3 129.0	3 056.1	2 838.1	2 787.4	2 727.4	2 864.9	2 735.3	2 654.8	2 663.1	2 633.8	2 626.9	2 699.6	
% ¹	62.5	61.8	61.7	62.5	61.1	57.6	55.8	54.3	54.4	52.1	50.8	50.5	49.3	49.6	50.2	
Termiņnoguldījumi Time deposits																
Ar termiņu 1–6 mēn. Maturity of 1–6 months																
Summa / Amount	945.3	953.7	989.0	918.0	977.5	1 097.6	1 207.3	1 295.1	1 408.6	1 499.2	1 543.9	1 548.4	1 618.5	1 519.3	1 482.5	
% ¹	19.8	19.8	19.8	18.4	19.5	22.3	24.2	25.8	26.7	28.6	29.6	29.3	30.3	28.7	27.5	
Ar termiņu 6–12 mēn. Maturity of 6–12 months																
Summa / Amount	529.4	557.9	591.0	608.7	617.4	633.7	659.9	657.8	637.2	632.3	641.1	679.8	701.0	742.9	794.9	
% ¹	11.1	11.6	11.8	12.2	12.3	12.9	13.2	13.1	12.1	12.0	12.3	12.9	13.1	14.0	14.8	
Ilgtermiņa Long-term																
Summa / Amount	312.2	327.2	332.2	346.8	354.5	355.8	342.5	345.0	360.6	381.9	384.0	383.0	392.4	405.0	405.6	
% ¹	6.6	6.8	6.7	6.9	7.1	7.2	6.8	6.8	6.8	7.3	7.3	7.3	7.3	7.7	7.5	
Noguldījumi kopā Total deposits	4 766.3	4 812.2	4 990.8	5 002.4	5 005.5	4 925.1	4 997.1	5 025.2	5 271.2	5 248.7	5 223.8	5 274.2	5 345.6	5 294.2	5 382.5	

¹ Attiecīgo noguldījumu īpatsvars rezidentu finanšu iestāžu, nefinanšu sabiedrību un mājsaimniecību veikto noguldījumu atlikumā.

¹ As percent of total deposits of resident financial institutions, non-financial corporations and households.

14.a FINANŠU IESTĀŽU NOGULDĪJUMI (LATOS UN ĀRVALSTU VALŪTĀ)
DEPOSITS BY FINANCIAL INSTITUTIONS (IN LATS AND FOREIGN CURRENCIES)

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

Apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondi / Insurance corporations and pension funds									
	Uz nakti Overnight	Ar noteikto termiņu With agreed maturity			Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu Redeemable at notice		Repo darījumi Repos		Latos In lats
		Līdz 1 gadam Up to 1 year	1–2 gadi 1–2 years	Ilgāk par 2 gadiem Over 2 years	Līdz 3 mēnešiem Up to 3 months	Ilgāk par 3 mēnešiem Over 3 months			
2007									
IV	28.7	32.6	13.0	29.6	0	0	0	103.9	85.3
V	36.5	40.0	14.2	32.4	0	0	0	123.1	105.0
VI	31.9	44.7	13.7	31.4	0.3	0	0	122.0	107.6
VII	29.2	43.5	13.5	31.5	0.4	0	0	118.1	103.6
VIII	32.6	45.5	14.0	31.2	0.6	0	0	123.9	111.1
IX	44.6	60.3	15.6	29.6	0.5	0	0	150.7	125.4
X	47.6	82.5	16.5	29.3	0.6	0	0	176.5	138.4
XI	42.8	88.4	17.1	29.3	0.4	0	0	177.9	148.6
XII	47.0	89.7	21.0	25.3	0.1	0	0	183.0	140.7
2008									
I	56.7	72.6	28.9	24.3	0.1	0	0	182.6	145.1
II	43.1	80.2	29.3	23.6	0.1	0	0	176.4	144.0
III	39.4	89.3	31.7	23.3	0.2	0	0	183.9	155.3
IV	43.9	99.4	36.7	23.6	0.2	0	0	203.8	170.3
V	45.8	109.2	37.7	24.3	0.2	0	0	217.3	178.8
VI	47.1	116.1	41.5	24.6	0.3	0	0	229.5	191.7
CFS un finanšu palīgsabiedrības / OFIs and financial auxiliaries									
	Uz nakti Overnight	Ar noteikto termiņu With agreed maturity			Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu Redeemable at notice		Repo darījumi Repos		Latos In lats
		Līdz 1 gadam Up to 1 year	1–2 gadi 1–2 years	Ilgāk par 2 gadiem Over 2 years	Līdz 3 mēnešiem Up to 3 months	Ilgāk par 3 mēnešiem Over 3 months			
2007									
IV	55.5	39.8	0.7	2.6	0.1	0	0	98.6	39.1
V	59.8	46.3	0.8	3.2	0.1	0	0	110.1	47.2
VI	48.2	44.6	0.8	3.5	0.1	0	0	97.1	42.2
VII	45.1	32.3	0.8	3.8	0.2	0	0	82.2	28.6
VIII	49.9	32.1	1.0	4.2	0.1	0	0	87.3	32.8
IX	78.7	11.8	0.8	4.2	0.1	0	0	95.5	29.3
X	64.6	31.0	0.9	4.1	0.1	0	0	100.7	36.8
XI	44.2	29.8	0.9	4.4	0.5	0	0	79.7	40.1
XII	43.3	32.5	1.6	7.6	0.8	0	0	85.7	43.4
2008									
I	50.2	35.4	1.6	7.3	0.9	0	0	95.5	41.9
II	38.7	34.1	2.1	7.1	0.8	0	0	82.8	38.9
III	36.4	33.9	2.2	6.8	1.2	0	0	80.5	39.5
IV	47.5	39.9	2.2	7.3	1.1	0	0	98.0	49.5
V	46.3	43.1	3.7	8.2	1.0	0	0	102.2	54.5
VI	38.8	45.6	4.2	8.3	0.5	0	0	97.4	51.4

14.b NEFINANŠU SABIEDRĪBU NOGULDĪJUMI (LATOS UN ĀRVALSTU VALŪTĀ)
DEPOSITS BY NON-FINANCIAL CORPORATIONS (IN LATS AND FOREIGN CURRENCIES)

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

Valsts nefinanšu sabiedrības / Public non-financial corporations									
	Uz nakti Overnight	Ar noteikto termiņu With agreed maturity			Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu Redeemable at notice		Repo darījumi Repos		Latos In lats
		Līdz 1 gadam Up to 1 year	1–2 gadi 1–2 years	Ilgāk par 2 gadiem Over 2 years	Līdz 3 mēnešiem Up to 3 months	Ilgāk par 3 mēnešiem Over 3 months			
2007									
IV	138.0	115.3	1.9	3.8	0.3	0	0	259.3	232.7
V	130.0	162.8	1.9	3.8	0.3	0	0	298.8	273.7
VI	131.2	168.5	1.9	3.8	0.3	0	0	305.7	279.5
VII	130.9	144.0	1.9	3.8	0.3	0	0	280.9	250.9
VIII	121.0	142.4	1.9	3.8	0.5	0	0	269.7	241.5
IX	113.7	160.9	1.9	3.8	0.5	0	0	280.9	253.6
X	121.5	163.2	4.1	3.8	0.5	0	0	293.1	264.0
XI	133.9	168.0	4.1	3.8	0.5	0	0	310.2	274.7
XII	148.2	179.9	4.1	2.9	0.5	0	0	335.7	293.4
2008									
I	124.0	190.5	4.6	2.9	0.4	0	0	322.4	281.7
II	130.3	198.0	3.1	2.9	0.4	0	0	334.7	295.8
III	126.7	223.2	3.1	1.9	0.5	0	0	355.3	311.9
IV	126.3	234.1	2.9	1.9	0.3	0	0	365.5	312.8
V	141.2	240.5	2.9	1.9	0.3	0	0	386.8	331.9
VI	104.3	229.0	2.9	1.9	0.3	0	0	338.4	300.1
Privātās nefinanšu sabiedrības / Private non-financial corporations									
	Uz nakti Overnight	Ar noteikto termiņu With agreed maturity			Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu Redeemable at notice		Repo darījumi Repos		Latos In lats
		Līdz 1 gadam Up to 1 year	1–2 gadi 1–2 years	Ilgāk par 2 gadiem Over 2 years	Līdz 3 mēnešiem Up to 3 months	Ilgāk par 3 mēnešiem Over 3 months			
2007									
IV	1 090.1	249.0	11.1	7.5	10.7	0	0	1 368.4	825.7
V	1 064.6	182.2	11.2	8.9	14.5	0	0	1 281.4	753.5
VI	1 150.5	194.1	11.2	8.9	12.8	0	0	1 377.6	781.8
VII	1 180.8	185.9	12.1	10.0	14.6	0	0	1 403.4	786.1
VIII	1 184.8	182.9	12.1	9.1	16.0	0	0	1 404.9	775.3
IX	1 117.2	180.3	11.7	7.7	16.9	0	0	1 333.9	732.0
X	1 146.1	197.2	11.2	7.7	23.1	0	0	1 385.4	767.3
XI	1 120.8	241.6	11.4	7.6	24.3	0	0	1 405.8	763.5
XII	1 244.0	273.9	11.0	7.8	21.5	0	0	1 558.1	863.5
2008									
I	1 187.2	314.7	11.4	7.5	20.8	0	0	1 541.6	833.5
II	1 125.8	329.2	12.2	7.7	20.3	0	0	1 495.2	829.2
III	1 160.9	306.4	13.2	7.9	23.6	0	0	1 512.0	836.3
IV	1 090.2	363.8	10.5	7.0	19.5	0	0	1 491.1	855.2
V	1 079.1	312.7	11.6	7.1	16.2	0	0	1 426.7	791.0
VI	1 120.2	321.3	11.8	7.1	15.2	0	0	1 475.7	822.8

**14.c MĀJSAIMNIECĪBU NOGULDĪJUMI (LATOS UN ĀRVALSTU VALŪTĀ)
DEPOSITS BY HOUSEHOLDS (IN LATS AND FOREIGN CURRENCIES)**

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

Mājsaimniecības / Households									
	Uz nakti Overnight	Ar noteikto termiņu With agreed maturity			Ar brīdinājuma termiņu par izpēšanu Redeemable at notice		Repo darījumi Repos		Latos In lats
		Līdz 1 gadam Up to 1 year	1–2 gadi 1–2 years	Ilgāk par 2 gadiem Over 2 years	Līdz 3 mēnešiem Up to 3 months	Ilgāk par 3 mēnešiem Over 3 months			
2007									
IV	1 667.0	872.4	122.5	119.5	154.5	0	0	2 936.0	1 499.9
V	1 682.6	905.3	129.2	121.7	160.0	0	0	2 998.8	1 499.5
VI	1 716.8	950.3	131.6	125.5	164.3	0	0	3 088.5	1 532.2
VII	1 742.9	934.8	142.4	127.1	170.5	0	0	3 117.7	1 516.6
VIII	1 667.9	998.2	150.4	126.8	176.5	0	0	3 119.8	1 464.7
IX	1 483.9	990.8	157.5	122.8	309.0	0	0	3 064.0	1 382.8
X	1 407.7	1 060.5	158.6	106.2	308.3	0	0	3 041.4	1 357.0
XI	1 385.7	1 092.2	164.4	102.1	307.1	0	0	3 051.6	1 363.6
XII	1 382.4	1 136.9	177.3	102.1	310.0	0	0	3 108.7	1 389.1
2008									
I	1 317.2	1 183.6	193.2	100.2	312.3	0	0	3 106.5	1 371.9
II	1 316.9	1 202.6	196.6	99.5	319.2	0	0	3 134.7	1 403.9
III	1 299.7	1 236.6	197.1	95.8	313.3	0	0	3 142.5	1 416.8
IV	1 325.9	1 249.4	203.9	96.3	311.8	0	0	3 187.3	1 465.3
V	1 314.4	1 226.2	212.5	95.1	312.8	0	0	3 161.0	1 440.3
VI	1 389.2	1 240.2	205.9	97.5	308.9	0	0	3 241.6	1 494.9

**14.d VALDĪBAS UN NEREZIDENTU NOGULDĪJUMI (LATOS UN ĀRVALSTU VALŪTĀ)
DEPOSITS BY GOVERNMENT AND NON-RESIDENTS (IN LATS AND FOREIGN CURRENCIES)**

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	Valdības / General government				Nerezidenti / Non-residents				Latos In lats	
	Centrālā valdība Central government	Vietējā valdība Local government	Latos In lats	MFI MFIs	Ne-MFI Non-MFIs	Latos In lats				
						Valdība General government	Pārējās Other			
2007										
IV	21.5	210.7	232.2	219.1	6 486.0	3 050.9	2.3	3 048.6	9 536.8	113.0
V	24.2	243.7	267.9	255.3	6 574.4	3 148.8	2.5	3 146.2	9 723.2	102.3
VI	24.4	266.0	290.5	261.8	6 721.9	3 378.5	2.7	3 375.8	10 100.4	87.9
VII	26.1	262.6	288.7	258.3	7 060.6	3 676.6	3.1	3 673.5	10 737.2	89.7
VIII	25.4	267.5	292.9	264.0	7 352.1	3 533.5	3.0	3 530.4	10 885.6	102.6
IX	22.8	273.6	296.4	256.7	7 500.0	3 564.6	4.5	3 560.1	11 064.6	109.8
X	13.4	258.1	271.6	243.4	7 585.1	3 476.0	4.7	3 471.3	11 061.1	88.9
XI	20.6	261.0	281.6	245.2	7 827.4	3 608.0	4.3	3 603.7	11 435.5	125.3
XII	18.1	211.7	229.8	196.9	7 905.2	4 513.0	3.6	4 509.4	12 418.2	126.1
2008										
I	31.1	222.4	253.5	210.3	8 001.4	4 163.2	3.7	4 159.5	12 164.6	114.5
II	71.1	225.7	296.8	248.1	8 023.3	3 862.3	3.9	3 858.4	11 885.6	110.4
III	85.2	238.5	323.7	244.7	8 197.1	3 677.1	3.6	3 673.5	11 874.3	119.4
IV	87.5	286.1	373.6	269.9	8 444.1	3 906.2	3.6	3 902.6	12 350.3	133.7
V	93.7	297.8	391.5	272.5	8 454.6	4 348.7	3.9	4 344.8	12 803.4	166.4
VI	109.9	281.7	391.6	257.1	8 534.8	4 207.1	12.5	4 194.6	12 741.9	169.2

15. REZIDENTU FINANŠU IESTĀDĒM, NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM IZSNIEGTO KREDĪTU TERMIŅSTRUKTŪRA (LATOS UN ĀRVALSTU VALŪTĀ)
MATURITY PROFILE OF LOANS TO RESIDENT FINANCIAL INSTITUTIONS, NON-FINANCIAL CORPORATIONS AND HOUSEHOLDS (IN LATS AND FOREIGN CURRENCIES)

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2007										2008					
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	
Īstermiņa Short-term																
Summa / Amount	1 243.7	1 275.6	1 355.3	1 373.9	1 390.0	1 341.7	1 337.5	1 356.0	1 410.7	1 427.6	1 479.3	1 524.8	1 563.8	1 653.2	1 667.0	
% ¹	11.2	11.2	11.5	11.5	11.3	10.8	10.6	10.6	10.8	10.8	11.1	11.3	11.5	11.9	11.8	
Ar termiņu 1–5 gadi Maturity of 1–5 years																
Summa / Amount	3 735.0	3 766.3	3 782.6	3 879.7	3 971.9	3 991.2	4 072.4	4 073.0	4 063.6	4 055.7	4 064.6	4 041.0	4 019.2	4 062.7	4 027.0	
% ¹	33.6	33.1	32.2	32.4	32.4	32.2	32.1	31.8	31.1	30.8	30.4	29.9	29.4	29.2	28.6	
Ar termiņu ilgāku par 5 gadiem Maturity of over 5 years																
Summa / Amount	6 135.1	6 343.0	6 616.7	6 726.9	6 903.4	7 073.7	7 260.3	7 378.1	7 576.3	7 686.1	7 824.4	7 934.2	8 081.1	8 200.7	8 414.5	
% ¹	55.2	55.7	56.3	56.1	56.3	57.0	57.3	57.6	58.1	58.4	58.5	58.8	59.1	58.9	59.6	
Kredīti kopā Total loans	11 113.8	11 384.9	11 754.6	11 980.5	12 265.3	12 406.6	12 670.2	12 807.1	13 050.6	13 169.4	13 368.3	13 500.0	13 664.1	13 916.6	14 108.5	

¹ Attiecīgo kredītu īpatsvars rezidentu finanšu iestādēm, nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām izsniegto kredītu atlikumā.

¹ As percent of total loans to resident financial institutions, non-financial corporations and households.

16.a FINANŠU IESTĀDĒM UN NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM IZSNIEGTIE KREDĪTI
LOANS TO FINANCIAL INSTITUTIONS AND NON-FINANCIAL CORPORATIONS

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	Apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondi Insurance corporations and pension funds			CFS un finanšu palīgsabiedrības OFIs and financial auxiliaries			Valsts nefinanšu sabiedrības Public non-financial corporations					Privātās nefinanšu sabiedrības Private non-financial corporations				
	Līdz 1 gadam Up to 1 year	Latos In lats		Līdz 1 gadam Up to 1 year	Latos In lats		Līdz 1 gadam Up to 1 year	1–5 gadi 1–5 years	Ilgāk par 5 gadiem Over 5 years	Latos In lats	Līdz 1 gadam Up to 1 year	1–5 gadi 1–5 years	Ilgāk par 5 gadiem Over 5 years	Latos In lats		
2007																
IV	0.7	1.5	0.8	186.3	977.3	215.2	11.6	19.4	89.2	120.2	21.7	719.6	2 242.6	2 014.9	4 977.1	1 108.8
V	0.6	1.4	0.8	199.0	915.7	204.5	7.4	18.4	97.5	123.3	20.3	732.2	2 328.8	2 065.0	5 126.0	1 025.0
VI	1.0	1.8	1.2	206.9	978.0	218.3	28.1	18.1	124.4	170.6	19.0	784.1	2 324.7	2 113.2	5 222.0	934.1
VII	0.6	1.4	0.8	179.5	865.3	183.7	37.0	18.2	125.4	180.6	21.0	814.8	2 393.5	2 186.7	5 394.9	906.0
VIII	0.6	1.4	0.8	190.7	882.2	179.0	38.8	18.3	142.3	199.4	18.5	823.2	2 491.4	2 230.9	5 545.5	885.8
IX	0.6	1.9	0.8	98.9	821.5	154.7	45.2	18.5	126.4	190.1	11.8	856.5	2 534.0	2 278.7	5 669.1	889.9
X	0.6	5.4	0	100.3	841.9	159.8	41.0	19.3	147.9	208.1	11.1	840.7	2 601.9	2 335.2	5 777.9	866.8
XI	0.6	5.4	0	93.8	831.9	159.3	35.9	19.3	160.9	216.1	11.5	867.2	2 619.2	2 345.8	5 832.1	830.0
XII	0.6	1.9	0	91.3	832.3	156.2	39.3	20.0	190.7	250.0	12.5	927.1	2 613.1	2 437.4	5 977.6	765.6
2008																
I	0.6	1.9	0	79.9	798.6	133.9	19.0	26.5	207.4	252.8	12.7	964.9	2 637.5	2 473.1	6 075.6	722.5
II	0.7	2.1	0	99.1	826.8	126.5	25.0	26.0	209.5	260.5	12.7	983.9	2 651.1	2 523.5	6 158.5	700.4
III	0.6	1.9	0	102.9	836.0	145.2	22.2	29.3	216.7	268.2	13.9	1 022.7	2 614.8	2 567.3	6 204.9	671.0
IV	0.6	2.0	0.1	130.8	875.4	146.8	22.3	27.7	218.5	268.5	13.4	1 041.9	2 603.4	2 645.5	6 290.8	676.8
V	1.5	2.8	0.1	161.1	934.4	180.0	25.3	27.0	218.8	271.1	14.4	1 081.4	2 642.1	2 695.4	6 418.9	712.2
VI	1.9	3.3	0.1	175.3	948.8	180.1	27.3	27.6	226.9	281.9	14.9	1 100.0	2 622.4	2 858.3	6 580.7	724.3

16.b MĀJSAIMNIECĪBĀM IZSNEGĒTIE KREDĪTI
LOANS TO HOUSEHOLDS

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

Mājsaimniecības / Households														
	Patēriņa kredīti Consumer credit				Kredīti mājokļa iegādei Lending for house purchase				Pārējie kredīti Other lending				Latos In lats	
	Līdz 1 gadam Up to 1 year	1-5 gadi 1-5 years	Ilgāk par 5 gadiem Over 5 years		Līdz 1 gadam Up to 1 year	1-5 gadi 1-5 years	Ilgāk par 5 gadiem Over 5 years		Līdz 1 gadam Up to 1 year	1-5 gadi 1-5 years	Ilgāk par 5 gadiem Over 5 years			
2007														
IV	551.9	181.8	242.2	127.9	3 960.2	62.3	545.0	3 352.8	525.6	81.3	198.6	245.6	5 037.7	1 058.5
V	586.1	191.6	253.3	141.2	4 101.1	59.4	548.2	3 493.6	531.3	85.4	203.0	243.0	5 218.6	1 006.6
VI	604.2	191.2	259.8	153.1	4 242.8	60.0	545.1	3 637.8	535.2	84.0	202.4	248.8	5 382.2	953.8
VII	632.1	196.6	268.1	167.4	4 350.4	52.5	541.5	3 756.4	555.8	92.9	202.8	260.1	5 538.3	925.3
VIII	658.3	204.2	275.9	178.2	4 428.6	46.0	530.7	3 851.9	549.9	86.5	201.4	262.0	5 636.7	921.6
IX	680.4	210.7	280.6	189.2	4 493.5	47.0	519.3	3 927.1	550.1	82.8	201.9	265.4	5 724.0	917.7
X	710.2	222.6	285.0	202.5	4 580.9	45.7	513.0	4 022.2	545.7	86.5	194.9	264.3	5 836.8	901.5
XI	721.8	222.8	286.3	212.8	4 654.8	51.7	496.7	4 106.5	544.8	83.6	196.8	264.4	5 921.5	875.8
XII	721.0	212.6	284.0	224.3	4 710.4	57.7	485.5	4 167.2	557.4	82.0	206.4	269.0	5 988.8	851.5
2008														
I	719.2	219.6	267.9	231.7	4 748.0	58.5	473.5	4 216.1	573.4	85.1	219.3	268.9	6 040.5	840.5
II	734.9	222.2	270.4	242.2	4 814.8	62.0	463.5	4 289.3	570.7	86.4	218.0	266.4	6 120.4	827.1
III	727.1	226.9	270.0	230.2	4 856.1	63.8	456.6	4 335.7	605.9	85.8	231.3	288.9	6 189.1	824.1
IV	739.9	231.9	273.7	234.3	4 886.4	53.8	447.4	4 385.1	601.2	82.4	229.0	289.8	6 227.5	823.7
V	761.7	243.4	274.6	243.7	4 925.2	56.0	434.4	4 434.8	602.4	84.4	226.4	291.6	6 289.4	828.1
VI	767.9	244.5	272.7	250.7	4 949.9	58.4	420.8	4 470.7	576.1	59.5	227.9	288.7	6 293.8	823.3

16.c VALDĪBAI UN NEREZIDENTIEM IZSNIEGTIE KREDĪTI
LOANS TO GOVERNMENT AND NON-RESIDENTS

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	Valdība General government				Nerezidenti Non-residents					
	Centrālā valdība Central government	Vietējā valdība Local government	Latos In lats	MFI MFIs	Ne-MFI Non-MFIs	Valdība General government		Pārējās Other	Latos In lats	
2007										
IV	0.2	74.6	74.8	11.7	1 824.0	1 101.9	1.4	1 100.5	2 925.9	36.5
V	0.2	78.3	78.5	14.3	1 607.8	1 179.1	1.4	1 177.7	2 786.9	52.9
VI	0.2	80.1	80.4	14.4	1 722.4	1 194.8	1.4	1 193.4	2 917.2	73.1
VII	0.1	67.0	67.1	5.5	2 213.4	1 237.6	1.4	1 236.2	3 451.0	121.6
VIII	0.1	66.9	67.0	5.6	1 941.3	1 241.2	1.4	1 239.8	3 182.5	114.2
IX	0.1	86.1	86.3	9.8	2 249.7	1 248.0	2.4	1 245.6	3 497.7	99.9
X	0.2	71.4	71.6	8.8	1 659.3	1 299.4	2.4	1 297.0	2 958.7	132.0
XI	13.6	71.8	85.3	9.4	2 156.5	1 310.2	2.4	1 307.9	3 466.7	158.9
XII	13.4	60.3	73.7	9.3	2 943.7	1 350.8	0.8	1 350.0	4 294.4	173.8
2008										
I	13.4	60.6	74.0	8.7	2 582.5	1 345.2	0.8	1 344.5	3 927.7	185.1
II	0.1	60.5	60.6	7.7	2 202.5	1 362.2	0.8	1 361.5	3 564.7	181.6
III	0.3	59.8	60.1	7.6	2 109.9	1 353.0	0.8	1 352.2	3 462.9	197.1
IV	0.2	59.9	60.1	7.9	2 522.7	1 384.1	0.8	1 383.3	3 906.7	166.4
V	0.4	69.5	69.9	7.0	2 631.6	1 440.4	0.8	1 439.6	4 071.9	161.3
VI	0.5	72.8	73.2	6.9	2 322.4	1 498.4	0.8	1 497.7	3 820.8	145.0

17. FINANŠU IESTĀDĒM UN NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM IZSNIEGTO KREDĪTU ATLIKUMI TAUTSAIMNIECĪBĀ¹
LOANS TO FINANCIAL INSTITUTIONS AND NON-FINANCIAL CORPORATIONS IN THE NATIONAL ECONOMY¹

(2008. gada 2. ceturksnī, milj. latu; struktūra, %)
 (at end of Q2 2008, in millions of lats; structure, %)

	Ar atlikušo atmaksas termiņu līdz 1 gadam With residual maturity of up to 1 year				Ar atlikušo atmaksas termiņu no 1 līdz 5 gadiem With residual maturity of over 1 and up to 5 years				Ar atlikušo atmaksas termiņu ilgāku par 5 gadiem With residual maturity of over 5 years				Kredīti kopā Total loans			
	Kopā Amount	%	T.sk. latos Incl. lats	%	Kopā Amount	%	T.sk. latos Incl. lats	%	Kopā Amount	%	T.sk. latos Incl. lats	%	Kopā Amount	%	T.sk. latos Incl. lats	%
Kopā Total	2 764.8	100.0	560.7	100.0	2 218.8	100.0	227.6	100.0	2 833.5	100.0	131.6	100.0	7 817.1	100.0	919.9	100.0
A Lauksaimniecība, mežsaimniecība un zivsaimniecība Agriculture, forestry and fishing	85.4	3.1	27.5	4.9	147.2	6.6	49.1	21.6	119.7	4.2	28.4	21.6	352.3	4.5	105.0	11.4
B Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde Mining and quarrying	4.6	0.2	2.6	0.5	6.2	0.3	0.4	0.2	6.7	0.2	0.7	0.5	17.5	0.2	3.7	0.4
C Apstrādes rūpniecība Manufacturing	391.6	14.2	120.0	21.4	247.8	11.2	13.5	5.9	429.0	15.1	10.0	7.6	1 068.4	13.7	143.5	15.6
D Elektroenerģija, gāzes apgāde, siltumapgāde un gaisa kondicionēšana Electricity, gas, steam and air conditioning supply	8.7	0.3	1.0	0.2	36.9	1.7	3.5	1.5	135.9	4.8	12.2	9.3	181.5	2.3	16.7	1.8
E Ūdens apgāde; notekūdeņu, atkritumu apsaimniekošana un sanācija Water supply; sewerage, waste management and remediation activities	1.9	0.1	0.7	0.1	8.2	0.4	5.6	2.5	13.2	0.5	1.9	1.4	23.3	0.3	8.2	0.9
F Būvniecība Construction	225.7	8.1	44.1	7.9	263.7	11.9	22.9	10.1	273.0	9.6	9.0	6.8	762.4	9.8	76.0	8.3
G Vairumtirdzniecība un mazumtirdzniecība; automobiļu un motociklu remonts Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles and motorcycles	484.8	17.5	107.1	19.1	200.6	9.0	27.0	11.9	255.0	9.0	17.7	13.4	940.4	12.0	151.8	16.5
H Transports un glabāšana Transportation and storage	84.7	3.1	18.8	3.3	89.5	4.0	3.5	1.5	197.9	7.0	0.7	0.5	372.1	4.8	23.0	2.5
I Izmitināšana un ēdināšanas pakalpojumi Accommodation and food service activities	32.3	1.2	21.2	3.8	15.5	0.7	0.2	0.1	8.8	0.3	0.1	0.1	56.6	0.7	21.5	2.3
J Informācijas un komunikācijas pakalpojumi Information and communication	24.5	0.9	4.9	0.9	45.9	2.1	2.8	1.2	109.6	3.9	4.4	3.3	180.0	2.3	12.1	1.3
K Finanšu un apdrošināšanas darbības Financial and insurance activities	451.8	16.3	161.6	28.8	353.9	15.9	53.6	23.6	242.9	8.6	11.3	8.6	1 048.6	13.4	226.5	24.6
L Operācijas ar nekustamo īpašumu Real estate activities	876.0	31.7	23.9	4.3	698.5	31.5	28.3	12.4	881.5	31.1	29.6	22.5	2 456.0	31.4	81.8	8.9
M Profesionālā, zinātniskā un tehniskā pakalpojumi Professional, scientific and technical activities	6.9	0.2	0.9	0.1	4.5	0.2	0.7	0.3	7.0	0.3	0.1	0.1	18.4	0.2	1.7	0.2
N Administratīvo un apkalpojošo dienestu darbība Administrative and support service activities	19.8	0.7	6.2	1.1	27.6	1.2	6.6	2.9	44.1	1.6	0.9	0.7	91.5	1.2	13.7	1.5
O Valsts pārvalde un aizsardzība; obligātā sociālā apdrošināšana Public administration and defence; compulsory social security	3.3	0.1	1.0	0.2	9.9	0.4	0	0	11.6	0.4	0.2	0.2	24.8	0.3	1.2	0.1
P Izglītība Education	1.0	0	0.3	0.1	1.5	0.1	0.1	0	3.4	0.1	0	0	5.9	0.1	0.4	0
Q Veselība un sociālā aprūpe Human health and social work activities	1.6	0.1	0.7	0.1	3.4	0.2	0.9	0.4	12.3	0.4	1.0	0.8	17.3	0.2	2.6	0.3
R Māksla, izklaide un atpūta Arts, entertainment and recreation	8.6	0.3	2.4	0.4	23.7	1.1	3.9	1.7	14.4	0.5	0.6	0.5	46.7	0.6	6.9	0.8
S Citi pakalpojumi Other service activities	51.6	1.9	15.8	2.8	34.3	1.5	5.0	2.2	67.5	2.4	2.8	2.1	153.4	2.0	23.6	2.6

¹ Sākot ar 2008. gada 1. ceturksni, nozaru dalījums veidots saskaņā ar ES Saimniecisko darbību statistiskās klasifikācijas aktualizēto versiju (NACE 2. red.).

¹ As of the first quarter of 2008, the sectoral breakdown is given according to the revised version of the EU statistical Classification of Economic Activities (NACE Rev. 2).

18. REZIDENTU FINANŠU IESTĀDĒM, NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM IZSNIEGTO KREDĪTU VEIDI
LENDING TO RESIDENT FINANCIAL INSTITUTIONS, NON-FINANCIAL CORPORATIONS AND HOUSEHOLDS

(perioda beigās; milj. latu)
 (at end of period; in millions of lats)

	2007										2008					
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	
Komerckredīts Commercial credit	2 267.6	2 231.8	2 306.7	2 255.9	2 293.8	2 283.4	2 335.4	2 350.7	2 398.2	2 406.5	2 459.4	2 441.7	2 473.7	2 603.5	2 643.8	
Industriālais kredīts Industrial credit	1 364.4	1 420.3	1 478.7	1 522.8	1 572.6	1 607.2	1 654.5	1 679.8	1 726.8	1 743.0	1 769.4	1 798.1	1 839.4	1 635.6	1 668.7	
Vērtspapīru pirkšana ar atpārdošanu Reverse repo	42.3	46.9	46.5	47.2	44.7	44.4	41.6	38.4	38.8	36.8	33.8	32.7	28.7	33.2	36.2	
Finanšu noma Financial leasing	21.1	21.4	21.4	23.4	24.0	23.2	23.3	23.2	23.2	22.9	23.0	21.7	21.3	20.9	20.4	
Kredīts patēriņa preču iegādei Consumer credit	488.2	512.4	526.0	547.3	565.2	580.6	598.7	608.6	615.5	626.3	637.2	648.9	655.4	666.2	669.5	
Hipotēku kredīts Mortgage loans	6 100.8	6 300.4	6 514.0	6 682.9	6 870.3	7 008.4	7 144.7	7 240.6	7 359.9	7 429.2	7 533.5	7 618.7	7 700.2	7 981.0	8 103.4	
Kredīts pret norēķina dokumentiem Factoring	12.5	13.4	14.9	13.8	11.1	13.5	13.4	10.9	9.0	8.2	7.9	7.8	7.7	7.1	7.2	
Tranzītkredīts Transit credit	1.1	1.1	1.1	1.0	1.0	0.9	0.8	0.8	0.8	0.7	0.7	0.7	0.7	0.7	0.6	
Pārējie kredīti Other credit	815.8	837.2	845.3	886.2	882.6	845.0	857.8	854.1	878.4	895.8	903.4	929.7	937.0	968.4	958.7	
Kredīti kopā Total loans	11 113.8	11 384.9	11 754.6	11 980.5	12 265.3	12 406.6	12 670.2	12 807.1	13 050.6	13 169.4	13 368.3	13 500.0	13 664.1	13 916.6	14 108.5	

19.a NEAKCIJU VĒRTSPAPĪRU TURĒJUMI
HOLDINGS OF SECURITIES OTHER THAN SHARES

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	Neakciju vērtspapīri Securities other than shares									
	MFI MFIs		Valdības General government		Pārējo rezidentu Other residents		Nerezidentu Non-residents		Latos In lats	
		t.sk. ilgtermiņa incl. long-term		t.sk. ilgtermiņa incl. long-term		t.sk. ilgtermiņa incl. long-term		t.sk. ilgtermiņa incl. long-term		
2007										
IV	53.6	53.3	283.6	254.5	0.6	0.6	952.4	943.0	1 290.1	294.7
V	57.4	57.1	239.2	210.0	0.5	0.5	996.0	979.8	1 293.0	254.5
VI	61.9	56.1	245.3	217.5	0.5	0.5	1 009.0	990.9	1 316.7	265.9
VII	64.2	58.6	230.4	215.6	0.6	0.6	962.2	940.9	1 257.4	251.6
VIII	66.8	61.2	236.1	221.5	0.7	0.7	1 040.8	1 022.0	1 344.5	254.2
IX	72.4	66.8	236.1	221.5	0.7	0.7	1 027.0	1 010.4	1 336.3	255.4
X	70.1	65.4	229.7	222.0	0.7	0.7	1 048.0	1 029.3	1 348.6	249.9
XI	72.7	67.9	233.1	225.5	3.2	3.2	964.7	944.3	1 273.7	253.6
XII	68.7	63.8	239.9	232.5	0.9	0.7	925.4	904.7	1 235.0	259.4
2008										
I	69.0	64.1	235.6	228.4	0.7	0.7	867.8	845.0	1 173.2	255.7
II	69.0	64.0	239.2	228.0	0.8	0.7	839.1	816.5	1 148.0	263.5
III	71.2	66.2	262.7	246.1	0.8	0.8	852.6	825.8	1 187.2	274.0
IV	82.8	75.8	279.3	250.3	0.8	0.8	939.4	911.3	1 302.3	293.8
V	82.6	75.6	300.0	251.3	0.8	0.8	923.7	900.0	1 307.1	314.3
VI	58.5	58.1	315.5	257.8	1.1	0.8	916.2	892.4	1 291.4	324.3

19.b AKCIJU UN CITU KAPITĀLA VĒRTSPAPĪRU TURĒJUMI
HOLDINGS OF SHARES AND OTHER EQUITY

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	Akcijas un citi kapitāla vērtspapīri Shares and other equity			
	MFI MFIs	Pārējo rezidentu Other residents	Nerezidentu Non-residents	Latos In lats
2007				
IV	0	58.6	89.0	147.6
V	0	55.9	90.5	146.4
VI	0	57.8	101.2	159.0
VII	0	58.1	101.7	159.8
VIII	0	57.6	104.4	162.0
IX	0	53.2	103.8	157.0
X	0	53.4	117.6	171.0
XI	0	53.5	118.4	171.9
XII	0	54.0	115.2	169.3
2008				
I	0	60.1	110.4	170.5
II	0	58.4	109.9	168.4
III	0	58.4	104.7	163.1
IV	0	60.0	119.1	179.2
V	0	60.4	121.7	182.1
VI	0	60.6	122.5	183.1

20.a REZIDENTU NOGULDĪJUMU VALŪTU DALĪJUMS
CURRENCY BREAKDOWN OF RESIDENT DEPOSITS

(perioda beigās)
(at end of period)

	MFI MFIs					Ne-MFI Non-MFIs				
	Atlikums (visās valūtās; milj. latu) Outstanding amount (all currencies; in millions of lats)	Struktūra (%) Structure (%)				Atlikums (visās valūtās; milj. latu) Outstanding amount (all currencies; in millions of lats)	Struktūra (%) Structure (%)			
		Latos In lats	Ārvalstu valūtā In foreign currencies				Latos In lats	Ārvalstu valūtā In foreign currencies		
			t.sk. EUR incl. EUR	t.sk. USD incl. USD				t.sk. EUR incl. EUR	t.sk. USD incl. USD	
2007										
IV	658.1	59.1	40.9	25.8	14.8	4 998.5	58.1	41.9	31.8	9.4
V	510.5	53.3	46.7	30.8	15.3	5 080.1	57.8	42.2	32.4	9.1
VI	608.0	55.5	44.5	26.5	17.7	5 281.3	56.9	43.1	33.4	9.0
VII	596.5	51.2	48.8	32.1	16.4	5 291.1	55.6	44.4	34.6	8.9
VIII	535.2	55.6	44.4	31.3	12.9	5 298.5	54.5	45.5	36.1	8.5
IX	629.9	68.4	31.6	24.6	6.7	5 221.6	53.2	46.8	37.2	8.7
X	534.2	58.7	41.3	29.9	11.2	5 268.6	53.3	46.7	37.6	8.3
XI	563.3	60.5	39.5	23.0	16.1	5 306.8	53.4	46.6	37.9	7.8
XII	591.6	47.2	52.8	35.7	15.5	5 501.0	53.2	46.8	38.3	7.7
2008										
I	556.1	52.2	47.8	30.8	16.6	5 502.2	52.4	47.6	39.2	7.6
II	548.6	49.6	50.4	32.2	17.9	5 520.6	53.6	46.4	38.6	7.0
III	532.4	50.2	49.8	31.2	16.7	5 597.9	53.7	46.3	39.0	6.6
IV	541.1	49.6	50.4	38.2	12.0	5 719.2	54.6	45.4	38.2	6.4
V	542.9	46.5	53.5	38.9	13.3	5 685.7	54.0	46.0	38.9	6.4
VI	610.8	49.2	50.8	32.2	14.6	5 774.1	54.0	46.0	38.8	6.3

20.b NEREZIDENTU NOGULDĪJUMU VALŪTU DALĪJUMS
CURRENCY BREAKDOWN OF NON-RESIDENT DEPOSITS

(perioda beigās)
(at end of period)

	MFI MFIs					Ne-MFI Non-MFIs				
	Atlikums (visās valūtās; milj. latu) Outstanding amount (all currencies; in millions of lats)	Struktūra (%) Structure (%)			Atlikums (visās valūtās; milj. latu) Outstanding amount (all currencies; in millions of lats)	Struktūra (%) Structure (%)				
		Latos In lats	Ārvalstu valūtā In foreign currencies			Latos In lats	Ārvalstu valūtā In foreign currencies			
t.sk. EUR incl. EUR	t.sk. USD incl. USD		t.sk. EUR incl. EUR	t.sk. USD incl. USD						
2007										
IV	6 486.0	1.2	98.8	95.7	1.5	3 050.9	1.1	98.9	20.3	73.8
V	6 574.4	0.9	99.1	95.7	1.9	3 148.8	1.4	98.6	22.9	70.6
VI	6 721.9	0.7	99.3	96.1	1.5	3 378.5	1.3	98.7	19.8	72.8
VII	7 060.6	0.6	99.4	96.4	1.1	3 676.6	1.3	98.7	19.1	72.7
VIII	7 352.1	0.7	99.3	95.5	1.3	3 533.5	1.4	98.6	20.8	72.9
IX	7 500.0	0.9	99.1	95.6	1.2	3 564.6	1.2	98.8	21.7	72.2
X	7 585.1	0.6	99.4	96.6	1.1	3 476.0	1.3	98.7	24.0	69.6
XI	7 827.4	1.0	99.0	96.8	0.7	3 608.0	1.3	98.7	25.2	64.8
XII	7 905.2	0.9	99.1	96.5	0.8	4 513.0	1.2	98.8	23.8	70.8
2008										
I	8 001.4	0.7	99.3	96.5	0.8	4 163.2	1.4	98.6	25.7	66.6
II	8 023.3	0.7	99.3	96.9	0.6	3 862.3	1.4	98.6	28.4	65.0
III	8 197.1	0.7	99.3	97.0	0.7	3 677.1	1.6	98.4	30.0	63.7
IV	8 444.1	0.8	99.2	96.1	0.7	3 906.2	1.6	98.4	28.9	64.9
V	8 454.6	1.1	98.9	95.9	0.8	4 348.7	1.6	98.4	28.2	64.9
VI	8 534.8	1.1	98.9	95.7	1.1	4 207.1	1.7	98.3	28.7	63.5

20.c REZIDENTIEM IZSNIEGTO KREDĪTU VALŪTU DALĪJUMS
CURRENCY BREAKDOWN OF LOANS TO RESIDENTS

(perioda beigās)
(at end of period)

Ne-MFI Non-MFIs						
	Atlikums (visās valūtās; milj. latu) Outstanding amount (all currencies; in millions of lats)	Struktūra (%) Structure (%)				
		Latos In lats	Ārvalstu valūtā In foreign currencies			t.sk. USD incl. USD
				t.sk. EUR incl. EUR		
2007						
IV	11 188.6	21.6	78.4	75.1	3.0	
V	11 463.4	19.8	80.2	77.0	2.8	
VI	11 834.9	18.1	81.9	78.8	2.6	
VII	12 047.6	17.0	83.0	80.0	2.5	
VIII	12 332.3	16.3	83.7	80.8	2.4	
IX	12 492.8	15.9	84.1	81.3	2.3	
X	12 741.8	15.3	84.7	82.0	2.2	
XI	12 892.5	14.6	85.4	82.5	2.3	
XII	13 124.3	13.7	86.3	83.4	2.4	
2008						
I	13 243.4	13.0	87.0	84.1	2.3	
II	13 428.9	12.5	87.5	84.6	2.3	
III	13 560.1	12.3	87.7	84.9	2.3	
IV	13 724.2	12.2	87.8	85.0	2.3	
V	13 986.4	12.4	87.6	84.7	2.3	
VI	14 181.7	12.3	87.7	84.9	2.2	

20.d NEREZIDENTIEM IZSNIEGTO KREDĪTU VALŪTU DALĪJUMS
CURRENCY BREAKDOWN OF LOANS TO NON-RESIDENTS

(perioda beigās)
(at end of period)

	MFI MFIs					Ne-MFI Non-MFIs				
	Atlikums (visās valūtās; milj. latu) Outstanding amount (all currencies; in millions of lats)	Struktūra (%) Structure (%)				Atlikums (visās valūtās; milj. latu) Outstanding amount (all currencies; in millions of lats)	Struktūra (%) Structure (%)			
		Latos In lats	Ārvalstu valūtā In foreign currencies				Latos In lats	Ārvalstu valūtā In foreign currencies		
			t.sk. EUR incl. EUR	t.sk. USD incl. USD				t.sk. EUR incl. EUR	t.sk. USD incl. USD	
2007										
IV	1 824.0	1.8	98.2	23.0	66.7	1 101.9	0.4	99.6	46.6	50.9
V	1 607.8	1.7	98.3	17.6	68.4	1 179.1	2.1	97.9	46.0	50.0
VI	1 722.4	2.9	97.1	15.3	67.8	1 194.8	2.0	98.0	46.5	49.9
VII	2 213.4	3.7	96.3	16.4	65.8	1 237.6	3.3	96.7	50.0	44.6
VIII	1 941.3	3.8	96.2	20.2	65.1	1 241.2	3.3	96.7	50.8	44.0
IX	2 249.7	2.7	97.3	15.5	73.0	1 248.0	3.2	96.8	51.3	43.5
X	1 659.3	5.6	94.4	17.5	64.0	1 299.4	3.1	96.9	49.2	45.7
XI	2 156.5	5.5	94.5	19.4	62.8	1 310.2	3.1	96.9	49.8	45.3
XII	2 943.7	4.6	95.4	16.1	70.7	1 350.8	2.9	97.1	49.5	45.9
2008										
I	2 582.5	5.7	94.3	17.8	64.2	1 345.2	2.9	97.1	48.9	46.4
II	2 202.5	6.5	93.5	22.3	60.3	1 362.2	2.9	97.1	47.3	48.5
III	2 109.9	7.5	92.5	24.7	57.7	1 353.0	2.9	97.1	48.2	47.7
IV	2 522.7	5.0	95.0	25.6	59.8	1 384.1	2.8	97.2	48.1	48.0
V	2 631.6	4.6	95.4	25.0	59.8	1 440.4	2.7	97.3	47.1	49.3
VI	2 322.4	4.4	95.6	26.3	58.2	1 498.4	2.8	97.2	45.7	50.6

20.e REZIDENTU NEAKCIJU VĒRTSPAPĪRU TURĒJUMU VALŪTU DALĪJUMS
CURRENCY BREAKDOWN OF HOLDINGS OF RESIDENT SECURITIES OTHER THAN SHARES

(perioda beigās)
(at end of period)

	MFI MFIs					Ne-MFI Non-MFIs					
	Atlikums (visās valūtās; milj. latu) Outstanding amount (all currencies; in millions of lats)	Struktūra (%) Structure (%)		Ārvalstu valūtā In foreign currencies			Atlikums (visās valūtās; milj. latu) Outstanding amount (all currencies; in millions of lats)	Struktūra (%) Structure (%)		Ārvalstu valūtā In foreign currencies	
		Latos In lats			t.sk. EUR incl. EUR	t.sk. USD incl. USD		Latos In lats		t.sk. EUR incl. EUR	t.sk. USD incl. USD
2007											
IV	53.6	24.6	75.4	68.0	7.4	284.1	95.4	4.6	4.6	0	
V	57.4	24.3	75.7	68.7	7.0	239.7	94.6	5.4	5.4	0	
VI	61.9	30.5	69.5	63.0	6.5	245.8	94.8	5.2	5.2	0	
VII	64.2	29.9	70.1	64.0	6.1	230.9	94.4	5.6	5.6	0	
VIII	66.8	23.8	76.2	72.6	3.6	236.8	94.4	5.6	5.6	0	
IX	72.4	21.4	78.6	75.4	3.2	236.9	94.4	5.6	5.6	0	
X	70.1	21.6	78.4	75.2	3.2	230.5	94.4	5.6	5.6	0	
XI	72.7	21.1	78.9	75.8	3.1	236.3	93.5	6.5	6.5	0	
XII	68.7	20.6	79.4	76.1	3.3	240.9	94.6	5.4	5.4	0	
2008											
I	69.0	20.6	79.4	76.0	3.3	236.4	94.8	5.2	5.2	0	
II	69.0	20.6	79.4	76.3	3.1	240.0	96.3	3.7	3.7	0	
III	71.2	17.6	82.4	80.0	2.3	263.4	90.7	9.3	9.3	0	
IV	82.8	16.8	83.2	80.7	2.5	280.0	91.1	8.9	8.9	0	
V	82.6	17.0	83.0	80.4	2.6	300.8	91.7	8.3	8.3	0	
VI	58.5	13.9	86.1	82.5	3.6	316.6	92.1	7.9	7.9	0	

20.f NEREZIDENTU NEAKCIJU VĒRTSPAPĪRU TURĒJUMU VALŪTU DALĪJUMS
CURRENCY BREAKDOWN OF HOLDINGS OF NON-RESIDENT SECURITIES OTHER THAN SHARES

(perioda beigās)
(at end of period)

	MFI MFIs					Ne-MFI Non-MFIs				
	Atlikums (visās valūtās; milj. latu) Outstanding amount (all currencies; in millions of lats)	Struktūra (%) Structure (%)				Atlikums (visās valūtās; milj. latu) Outstanding amount (all currencies; in millions of lats)	Struktūra (%) Structure (%)			
		Latos In lats	Ārvalstu valūtā In foreign currencies				Latos In lats	Ārvalstu valūtā In foreign currencies		
			t.sk. EUR incl. EUR	t.sk. USD incl. USD				t.sk. EUR incl. EUR	t.sk. USD incl. USD	
2007										
IV	617.9	1.5	98.5	41.0	55.0	334.5	0.3	99.7	30.7	63.3
V	640.4	1.5	98.5	39.2	57.2	355.5	1.2	98.8	27.6	65.9
VI	607.6	1.6	98.4	39.5	56.6	401.4	1.1	98.9	22.6	71.9
VII	584.0	1.5	98.5	38.0	58.0	378.2	1.6	98.4	25.8	67.3
VIII	637.7	1.3	98.7	38.5	57.7	403.1	1.5	98.5	28.1	65.1
IX	637.0	1.3	98.7	39.6	56.8	390.0	2.0	98.0	29.8	62.6
X	620.4	1.4	98.6	40.0	56.3	427.7	2.0	98.0	27.8	64.8
XI	602.5	1.4	98.6	45.3	51.0	362.2	2.4	97.6	33.7	56.7
XII	580.4	1.5	98.5	47.3	49.3	345.0	2.6	97.4	33.6	56.1
2008										
I	541.5	1.6	98.4	47.5	48.8	326.4	2.7	97.3	35.9	53.3
II	519.2	1.7	98.3	47.3	48.9	319.9	3.0	97.0	36.6	52.1
III	502.9	1.7	98.3	50.2	46.0	349.6	4.0	96.0	36.9	51.0
IV	526.3	1.6	98.4	50.2	46.1	413.1	3.9	96.1	32.4	56.3
V	540.0	1.6	98.4	53.2	42.7	383.8	4.2	95.8	34.1	53.9
VI	539.4	1.6	98.4	54.1	41.8	376.8	4.3	95.7	37.1	49.6

20.g MFI EMITĒTO PARĀDA VĒRTSPAPĪRU VALŪTU DALĪJUMS
CURRENCY BREAKDOWN OF DEBT SECURITIES ISSUED BY MFIs

(perioda beigās)
(at end of period)

	Atlikums (visās valūtās; milj. latu) Outstanding amount (all currencies; in millions of lats)	Struktūra (%) Structure (%)	
		Latos In lats	Ārvalstu valūtā In foreign currencies
2007			
IV	352.4	10.4	89.6
V	338.8	10.9	89.1
VI	357.6	13.4	86.6
VII	359.1	13.3	86.7
VIII	350.1	12.0	88.0
IX	339.8	12.3	87.7
X	342.0	11.8	88.2
XI	339.1	11.0	89.0
XII	314.7	11.9	88.1
2008			
I	317.8	11.8	88.2
II	318.9	11.7	88.3
III	309.2	10.5	89.5
IV	308.3	9.7	90.3
V	317.6	9.5	90.5
VI	225.4	8.9	91.1

21.a VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI DARĪJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM LATOS
WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY MFIs IN TRANSACTIONS WITH RESIDENT NON-FINANCIAL CORPORATIONS
AND HOUSEHOLDS IN LATS

(%)

I. Noguldījumu procentu likmes (jaunajiem darījumiem) / Interest rates on deposits (new business)											
	Mājsaimniecību noguldījumi Deposits from households						Nefinanšu sabiedrību noguldījumi Deposits from non-financial corporations				Repo darījumi Repos
	Uz nakti ¹ Overnight ¹	Ar noteikto termiņu With agreed maturity			Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu ^{1,2} Redeemable at notice ^{1,2}		Uz nakti ¹ Overnight ¹	Ar noteikto termiņu With agreed maturity			
		Līdz 1 gadam Up to 1 year	1–2 gadi Over 1 and up to 2 years	Ilgāk par 2 gadiem Over 2 years	Līdz 3 mēnešiem Up to 3 months	Ilgāk par 3 mēnešiem Over 3 months		Līdz 1 gadam Up to 1 year	1–2 gadi Over 1 and up to 2 years	Ilgāk par 2 gadiem Over 2 years	
2007											
IV	0.68	5.53	6.14	5.99	4.10	–	2.35	6.92	7.01	x	–
V	0.67	5.90	6.94	7.43	4.47	–	2.04	7.04	7.20	x	–
VI	0.62	5.39	6.38	6.19	4.84	–	1.68	5.47	x	6.44	–
VII	0.52	4.45	6.69	7.69	4.97	–	1.02	4.08	6.67	8.11	–
VIII	0.64	5.95	6.32	6.13	4.93	–	2.59	6.28	6.56	x	–
IX	0.71	7.00	8.47	6.22	5.07	–	2.81	7.74	6.02	x	–
X	0.71	8.34	7.90	7.21	6.82	–	2.52	7.88	7.69	–	–
XI	0.60	8.20	8.31	7.32	6.93	–	2.10	7.55	6.72	x	–
XII	0.58	8.65	10.58	5.43	6.47	–	1.98	7.27	x	x	–
2008											
I	0.64	8.35	10.59	5.00	6.14	–	2.40	7.19	11.19	6.90	–
II	0.89	7.49	10.61	7.23	5.80	x	1.36	5.45	10.36	8.88	–
III	0.91	7.77	10.82	8.43	5.17	–	1.31	4.94	8.37	x	–
IV	0.94	6.76	10.90	7.83	5.07	–	1.24	4.91	8.53	7.42	–
V	1.05	6.42	9.78	7.13	4.67	–	1.32	4.92	8.59	x	–
VI	1.01	6.84	9.71	6.96	4.42	–	1.30	4.86	8.89	x	–

¹ Šajā instrumentu kategorijā jauno darījumu apjoms un atlikums sakrīt. Perioda beigu dati.

¹ For this instrument category, new business and outstanding amounts coincide. End-of-period.

² Šajā instrumentu kategorijā mājsaimniecību un nefinanšu sabiedrību dati summēti un iekļauti mājsaimniecību sektorā.

² For this instrument category, households and non-financial corporations are merged and allocated to the household sector.

21.a

VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI DARĪJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM LATOS (TURPINĀJUMS)
WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY MFIs IN TRANSACTIONS WITH RESIDENT NON-FINANCIAL CORPORATIONS AND HOUSEHOLDS IN LATS (CONT.)

(%)

2. Mājsaimniecībām izsniegto kredītu procentu likmes (jaunajiem darījumiem) / Interest rates on loans to households (new business)												
	Norēķinu konta debeta atlikums ¹ Bank overdraft ¹	Kredīti mājokļa iegādei Lending for house purchase				Efektīvā gada izmaksu procentu likme ² Annual percentage rate of charge ²	Patēriņa kredīti Consumer credit		Citi kredīti procentu likmes darbības sākotnējā perioda daļījumā Other lending by initial rate fixation			
		Procentu likmes darbības sākotnējā perioda daļījumā By initial rate fixation					Procentu likmes darbības sākotnējā perioda daļījumā By initial rate fixation		Efektīvā gada izmaksu procentu likme ² Annual percentage rate of charge ²	Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu Over 1 year	Ilgāk par 1 gadu Over 1 year
		Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year	1–5 gadi Over 1 and up to 5 years	5–10 gadi Over 5 and up to 10 years	Ilgāk par 10 gadiem Over 10 years		Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu Over 1 year				
2007												
IV	20.14	9.52	9.28	8.56	8.60	9.43	18.75	16.51	17.82	9.70	9.57	
V	20.32	9.90	9.09	8.44	8.33	10.47	19.38	16.18	17.58	10.93	11.16	
VI	20.53	9.43	9.20	8.00	6.63	9.25	19.45	17.70	18.96	9.27	11.18	
VII	20.65	10.34	8.98	8.25	9.49	10.21	19.41	18.40	19.36	8.43	8.86	
VIII	20.71	10.77	11.35	8.94	16.33	11.65	18.64	17.37	18.56	9.10	10.59	
IX	20.97	11.75	10.37	10.94	10.63	11.69	19.33	18.69	19.55	9.65	11.26	
X	21.25	13.21	13.72	x	9.60	12.56	19.67	18.33	19.41	13.20	17.29	
XI	21.34	14.69	15.19	x	x	14.73	20.00	18.67	19.75	7.25	12.40	
XII	21.79	14.30	12.63	x	6.55	12.14	20.05	17.35	18.97	10.85	10.65	
2008												
I	21.66	10.64	16.54	x	x	11.58	20.09	19.32	20.17	6.86	11.71	
II	21.93	11.79	10.47	x	x	10.37	19.65	18.87	19.82	7.52	12.79	
III	22.08	9.03	11.47	x	x	9.11	19.61	19.00	19.84	11.01	11.57	
IV	21.06	9.16	12.02	x	x	9.36	19.09	18.60	19.32	8.91	11.92	
V	22.30	9.12	9.52	8.19	x	9.12	17.39	19.08	18.90	7.24	8.31	
VI	22.33	8.69	9.31	x	x	8.98	19.15	18.96	19.43	11.22	10.53	

¹ Šajā instrumentu kategorijā jauno darījumu apjoms un atlikums sakrīt. Perioda beigu dati.¹ For this instrument category, new business and outstanding amounts coincide. End-of-period.² Efektīvā gada izmaksu procentu likme sedz kredīta kopējās izmaksas. Kopējās izmaksas sastāv no procentu izmaksu daļas un citu (saistīto) izmaksu daļas, piemēram, maksa par izziņām, administrācijas, dokumentu sagatavošanas, garantiju u.c. izmaksas.² The annual percentage rate of charge covers the total cost of a loan. The total cost comprises an interest rate component and a component of other (related) charges, such as the cost of inquiries, administration, preparation of documents, guarantees, etc.

21.a VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI DARĪJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM LATOS
(TURPINĀJUMS)
WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY MFIs IN TRANSACTIONS WITH RESIDENT NON-FINANCIAL CORPORATIONS
AND HOUSEHOLDS IN LATS (CONT.)

(%)

3. Nefinanšu sabiedrībām izsniegto kredītu procentu likmes (jaunajiem darījumiem) / Interest rates on loans to non-financial corporations (new business)								
	Norēķinu konta debeta atlikums ¹ Bank overdraft ¹	Citi kredīti, kuru apjoms nepārsniedz 0.2 milj. eiro, procentu likmes darbības sākotnējā perioda daļījumā Other loans up to 0.2 million euros by initial rate fixation		Citi kredīti ar apjomu no 0.2 milj. eiro līdz 1 milj. eiro procentu likmes darbības sākotnējā perioda daļījumā Other loans over 0.2 million euros and up to 1 million euros by initial rate fixation		Citi kredīti, kuru apjoms pārsniedz 1 milj. eiro, procentu likmes darbības sākotnējā perioda daļījumā Other loans over 1 million euros by initial rate fixation		
		Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu Over 1 year	Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu Over 1 year	Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu Over 1 year	
2007								
IV	10.54	11.71	10.90	9.90	x	10.29	x	
V	9.86	12.97	7.80	10.29	x	9.92	x	
VI	7.75	11.67	9.75	10.23	x	9.31	-	
VII	6.98	10.05	10.52	7.37	-	7.42	-	
VIII	9.99	11.54	11.36	10.89	-	7.85	-	
IX	10.41	14.56	11.50	11.98	x	x	-	
X	10.73	15.07	10.20	12.20	x	10.12	x	
XI	10.09	14.64	13.56	11.30	x	10.96	-	
XII	9.97	12.32	11.70	11.36	x	x	-	
2008								
I	9.96	14.20	11.82	11.14	x	7.06	x	
II	7.32	14.24	10.94	10.99	x	x	-	
III	7.38	13.34	12.03	10.30	x	x	-	
IV	7.15	11.62	10.80	9.30	x	4.81	x	
V	6.63	10.34	10.66	11.43	-	x	-	
VI	6.86	10.90	10.47	9.36	x	6.72	x	

¹ Šajā instrumentu kategorijā jauno darījumu apjoms un atlikums sakrīt. Perioda beigu dati.

¹ For this instrument category, new business and outstanding amounts coincide. End-of-period.

21.a VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI DARĪJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM LATOS
(TURPINĀJUMS)
WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY MFIs IN TRANSACTIONS WITH RESIDENT NON-FINANCIAL CORPORATIONS
AND HOUSEHOLDS IN LATS (CONT.)

(%)

4. Noguldījumu procentu likmes (atlikumiem) / Interest rates on deposits (outstanding amounts)										
	Mājsaimniecību Households					Nefinanšu sabiedrību Non-financial corporations				Repo darījumi Repos
	Uz nakti ¹ Overnight ¹	Ar noteikto termiņu With agreed maturity		Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu ^{1,2} Redeemable at notice ^{1,2}		Uz nakti ¹ Overnight ¹	Ar noteikto termiņu With agreed maturity			
		Līdz 2 gadiem Up to 2 years	Ilgāk par 2 gadiem Over 2 years	Līdz 3 mēnešiem Up to 3 months	Ilgāk par 3 mēnešiem Over 3 months		Līdz 2 gadiem Up to 2 years	Ilgāk par 2 gadiem Over 2 years		
2007										
IV	0.68	4.61	5.06	4.10	–	2.35	6.30	5.12	–	
V	0.67	4.94	5.10	4.47	–	2.04	6.87	5.42	–	
VI	0.62	5.10	5.15	4.84	–	1.68	6.56	5.43	–	
VII	0.52	5.14	5.24	4.97	–	1.02	6.27	5.22	–	
VIII	0.64	5.60	5.25	4.93	–	2.59	6.77	5.22	–	
IX	0.71	5.83	5.27	5.07	–	2.81	7.34	5.46	–	
X	0.71	6.49	5.31	6.82	–	2.52	8.11	5.47	–	
XI	0.60	7.01	5.33	6.93	–	2.10	8.49	5.47	–	
XII	0.58	7.67	5.39	6.47	–	1.98	8.50	5.47	–	
2008										
I	0.64	7.93	5.37	6.14	–	2.40	8.69	5.45	–	
II	0.89	8.04	5.39	5.80	x	1.36	8.42	5.47	–	
III	0.91	8.14	5.43	5.17	–	1.31	8.27	5.36	–	
IV	0.94	8.12	5.35	5.07	–	1.24	7.53	5.40	–	
V	1.05	8.11	5.36	4.67	–	1.32	6.98	5.52	–	
VI	1.01	8.07	5.41	4.42	–	1.30	7.17	5.52	–	

¹ Šajā instrumentu kategorijā jauno darījumu apjoms un atlikums sakrīt. Perioda beigu dati.

¹ For this instrument category, new business and outstanding amounts coincide. End-of-period.

² Šajā instrumentu kategorijā mājsaimniecību un nefinanšu sabiedrību dati summēti un iekļauti mājsaimniecību sektorā.

² For this instrument category, households and non-financial corporations are merged and allocated to the household sector.

21.a VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI DARĪJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM LATOS
(TURPINĀJUMS)
WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY MFIs IN TRANSACTIONS WITH RESIDENT NON-FINANCIAL CORPORATIONS
AND HOUSEHOLDS IN LATS (CONT.)

(%)

5. Kredītu procentu likmes (atlikumiem) / Interest rates on loans (outstanding amounts)									
	Kredīti mājsaimniecībām Loans to households						Kredīti nefinanšu sabiedrībām Loans to non-financial corporations		
	Kredīti mājokļa iegādei ar termiņu Lending for house purchase, with maturity			Patēriņa un pārējie kredīti ar termiņu Consumer credit and other loans, with maturity			Ar termiņu With maturity		
	Līdz 1 gadam Up to 1 year	1–5 gadi Over 1 and up to 5 years	Ilgāk par 5 gadiem Over 5 years	Līdz 1 gadam ¹ Up to 1 year ¹	1–5 gadi Over 1 and up to 5 years	Ilgāk par 5 gadiem Over 5 years	Līdz 1 gadam ¹ Up to 1 year ¹	1–5 gadi Over 1 and up to 5 years	Ilgāk par 5 gadiem Over 5 years
2007									
IV	8.88	8.30	8.11	18.55	16.21	6.76	9.75	8.93	8.11
V	9.88	9.21	9.03	19.17	16.52	7.23	10.21	10.19	8.74
VI	10.54	9.54	9.38	19.45	16.83	7.39	9.71	10.64	8.92
VII	10.55	9.14	8.93	19.68	16.88	7.81	8.98	10.14	8.52
VIII	10.78	8.94	8.84	19.93	16.92	7.90	10.39	9.76	8.38
IX	10.82	9.43	9.20	20.08	17.08	8.19	10.94	10.55	8.79
X	11.84	10.29	10.20	20.33	17.27	8.67	11.47	11.99	9.65
XI	13.04	10.80	10.63	20.45	17.50	8.94	11.59	12.83	9.89
XII	11.22	10.82	10.54	20.89	17.53	9.11	11.35	13.14	9.77
2008									
I	11.76	10.20	9.97	20.76	17.23	9.64	10.87	12.36	9.83
II	13.97	9.70	9.39	21.06	17.52	9.57	8.82	11.19	9.13
III	13.42	9.15	8.71	21.15	17.50	9.47	8.56	9.91	8.52
IV	14.40	8.64	8.18	20.39	17.49	9.29	7.92	9.04	8.01
V	15.07	8.35	7.87	21.31	17.43	9.31	7.34	8.38	7.66
VI	14.87	8.31	7.79	21.38	17.44	9.55	7.54	8.27	7.47

¹ Ietverot norēķinu konta debeta atlikumu.

¹ Including bank overdraft.

**21.b VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI DARĪJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM EIRO
WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY MFIs IN TRANSACTIONS WITH RESIDENT NON-FINANCIAL CORPORATIONS
AND HOUSEHOLDS IN EUROS**

(%)

I. Noguldījumu procentu likmes (jaunajiem darījumiem) / Interest rates on deposits (new business)													
	Mājsaimniecību noguldījumi Deposits from households						Nefinanšu sabiedrību noguldījumi Deposits from non-financial corporations						Repo darījumi Repos
	Uz nakti ¹ Overnight ¹	Ar noteikto termiņu With agreed maturity			Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu ^{1,2} Redeemable at notice ^{1,2}			Uz nakti ¹ Overnight ¹	Ar noteikto termiņu With agreed maturity				
		Līdz 1 gadam Up to 1 year	1–2 gadi Over 1 and up to 2 years	Ilgāk par 2 gadiem Over 2 years	Līdz 3 mēnešiem Up to 3 months	Ilgāk par 3 mēnešiem Over 3 months	Līdz 1 gadam Up to 1 year		1–2 gadi Over 1 and up to 2 years	Ilgāk par 2 gadiem Over 2 years			
2007													
IV	1.18	3.40	3.81	4.27	3.18	–	1.47	3.13	x	x	–		
V	1.31	3.57	4.38	4.14	3.35	–	1.43	3.41	x	x	–		
VI	1.30	3.78	4.19	7.15	3.63	–	1.79	3.63	4.14	x	–		
VII	1.48	3.83	3.91	4.59	3.75	–	1.74	3.64	x	x	–		
VIII	1.53	3.91	4.15	4.80	3.74	–	1.74	3.70	x	x	–		
IX	1.61	4.04	4.68	5.06	3.85	–	1.64	3.79	5.41	4.36	–		
X	1.56	4.13	4.68	7.77	4.10	–	1.61	3.91	5.64	x	–		
XI	1.46	4.23	5.09	5.65	4.10	–	1.65	4.02	4.47	x	–		
XII	1.51	4.35	4.63	2.75	4.11	–	1.49	4.03	4.69	x	–		
2008													
I	1.60	4.36	5.04	5.46	4.13	–	1.60	3.92	x	x	–		
II	1.55	4.30	4.69	5.28	4.16	x	1.77	3.88	x	4.18	–		
III	1.63	4.45	5.01	4.49	4.09	–	1.69	3.80	5.77	4.44	–		
IV	1.66	4.40	6.69	4.43	4.15	–	1.75	4.12	6.41	4.32	–		
V	1.70	4.39	5.01	6.24	4.17	–	1.87	4.09	1.16	5.26	–		
VI	1.69	4.51	5.98	6.62	4.14	–	1.93	4.09	x	4.73	–		

¹ Šajā instrumentu kategorijā jauno darījumu apjoms un atlikums sakrīt. Perioda beigu dati.

¹ For this instrument category, new business and outstanding amounts coincide. End-of-period.

² Šajā instrumentu kategorijā mājsaimniecību un nefinanšu sabiedrību dati summēti un iekļauti mājsaimniecību sektorā.

² For this instrument category, households and non-financial corporations are merged and allocated to the household sector.

21.b VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI DARĪJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM EIRO (TURPINĀJUMS)
WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY MFIs IN TRANSACTIONS WITH RESIDENT NON-FINANCIAL CORPORATIONS AND HOUSEHOLDS IN EUROS (CONT.)

(%)

2. Mājsaimniecībām izsniegto kredītu procentu likmes (jaunajiem darījumiem) / Interest rates on loans to households (new business)												
	Norēķinu konta debeta atlikums ¹ Bank overdraft ¹	Kredīti mājokļa iegādei Lending for house purchase				Patēriņa kredīti Consumer credit				Citi kredītu procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā Other lending by initial rate fixation		
		Procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā By initial rate fixation				Efektīvā gada izmaksu procentu likme ² Annual percentage rate of charge ²	Procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā By initial rate fixation		Efektīvā gada izmaksu procentu likme ² Annual percentage rate of charge ²	Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu Over 1 year	
		Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year	1–5 gadi Over 1 and up to 5 years	5–10 gadi Over 5 and up to 10 years	Ilgāk par 10 gadiem Over 10 years		Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu Over 1 year				
2007												
IV	9.11	5.82	6.00	5.57	5.54	5.91	6.46	6.67	6.81	6.36	7.28	
V	9.31	5.75	6.12	5.75	5.63	5.93	6.59	6.65	7.25	6.39	6.35	
VI	9.27	5.85	6.39	5.98	5.87	6.12	6.79	6.89	7.13	6.45	6.59	
VII	9.24	5.92	6.44	5.82	6.04	6.16	6.75	7.08	7.30	6.50	7.09	
VIII	9.29	6.07	6.65	5.65	6.04	6.30	6.95	6.85	7.09	6.57	7.05	
IX	10.01	6.16	6.46	6.15	6.00	6.31	7.68	6.73	7.31	6.88	6.88	
X	10.18	6.18	6.52	5.96	6.34	6.40	7.35	7.03	7.42	7.12	6.93	
XI	10.68	6.22	6.34	5.86	6.28	6.37	7.68	7.15	7.71	6.74	6.59	
XII	9.98	6.47	6.52	6.03	6.37	6.57	7.78	7.11	7.67	7.02	7.34	
2008												
I	10.14	6.25	6.29	6.75	6.39	6.38	8.61	7.14	7.70	6.90	7.66	
II	9.22	6.08	6.17	6.26	6.21	6.20	7.80	7.22	7.69	7.24	6.78	
III	9.31	6.04	6.01	5.81	6.34	6.12	7.57	7.76	8.05	6.64	7.68	
IV	10.49	6.32	6.10	6.21	6.45	6.33	8.82	7.76	8.35	7.24	7.69	
V	9.70	6.51	6.35	6.70	6.79	6.57	8.70	8.25	8.64	7.01	8.66	
VI	11.04	7.01	6.98	5.84	7.22	7.09	8.75	8.26	8.75	7.47	10.60	

¹ Šajā instrumentu kategorijā jauno darījumu apjoms un atlikums sakrīt. Perioda beigu dati.

¹ For this instrument category, new business and outstanding amounts coincide. End-of-period.

² Efektīvā gada izmaksu procentu likme sedz kredīta kopējās izmaksas. Kopējās izmaksas sastāv no procentu izmaksu daļas un citu (saistīto) izmaksu daļas, piemēram, maksa par izziņām, administrācijas, dokumentu sagatavošanas, garantiju u.c. izmaksas.

² The annual percentage rate of charge covers the total cost of a loan. The total cost comprises an interest rate component and a component of other (related) charges, such as the cost of inquiries, administration, preparation of documents, guarantees, etc.

21.b

VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI DARĪJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM EIRO (TURPINĀJUMS)

WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY MFIs IN TRANSACTIONS WITH RESIDENT NON-FINANCIAL CORPORATIONS AND HOUSEHOLDS IN EUROS (CONT.)

(%)

3. Nefinanšu sabiedrībām izsniegto kredītu procentu likmes (jaunajiem darījumiem) / Interest rates on loans to non-financial corporations (new business)								
	Norēķinu konta debeta atlikums ¹ Bank overdraft ¹	Citi kredīti, kuru apjoms nepārsniedz 0.2 milj. eiro, procentu likmes darbības sākotnējā perioda daļījumā Other loans up to 0.2 million euros by initial rate fixation			Citi kredīti ar apjomu no 0.2 milj. eiro līdz 1 milj. eiro procentu likmes darbības sākotnējā perioda daļījumā Other loans over 0.2 million euros and up to 1 million euros by initial rate fixation		Citi kredīti, kuru apjoms pārsniedz 1 milj. eiro, procentu likmes darbības sākotnējā perioda daļījumā Other loans over 1 million euros by initial rate fixation	
		Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu Over 1 year		Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu Over 1 year	Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu Over 1 year
2007								
IV	5.72	7.31	7.91	6.34	6.29	6.42	6.04	
V	5.66	7.26	8.00	6.18	6.07	6.02	x	
VI	6.14	7.55	8.43	6.86	6.63	6.02	6.16	
VII	6.24	7.43	8.97	6.65	x	6.17	6.76	
VIII	6.25	7.49	8.49	7.06	8.33	6.30	6.50	
IX	6.55	7.73	8.25	7.31	7.59	7.15	7.21	
X	6.32	7.94	7.70	7.01	7.12	6.66	7.44	
XI	6.14	7.76	8.49	7.26	7.32	6.48	x	
XII	5.58	8.20	7.93	7.45	6.39	7.16	5.11	
2008								
I	5.78	7.97	8.00	6.88	6.80	6.32	4.91	
II	5.84	7.66	7.91	7.19	6.38	6.49	x	
III	6.17	8.05	8.01	7.02	7.29	7.31	–	
IV	6.59	8.21	8.52	7.74	7.71	7.48	x	
V	7.03	8.17	8.52	7.38	8.46	7.21	x	
VI	7.97	8.19	8.71	7.71	8.24	7.20	x	

¹ Šajā instrumentu kategorijā jauno darījumu apjoms un atlikums sakrīt. Perioda beigu dati.¹ For this instrument category, new business and outstanding amounts coincide. End-of-period.

21.b VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI DARĪJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM EIRO
(TURPINĀJUMS)
WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY MFIs IN TRANSACTIONS WITH RESIDENT NON-FINANCIAL CORPORATIONS
AND HOUSEHOLDS IN EUROS (CONT.)

(%)

4. Noguldījumu procentu likmes (atlikumiem) / Interest rates on deposits (outstanding amounts)										
	Mājsaimniecību Households					Nefinanšu sabiedrību Non-financial corporations				Repo darījumi Repos
	Uz nakti ¹ Overnight ¹	Ar noteikto termiņu With agreed maturity		Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu ^{1,2} Redeemable at notice ^{1,2}		Uz nakti ¹ Overnight ¹	Ar noteikto termiņu With agreed maturity			
		Līdz 2 gadiem Up to 2 years	Ilgāk par 2 gadiem Over 2 years	Līdz 3 mēnešiem Up to 3 months	Ilgāk par 3 mēnešiem Over 3 months		Līdz 2 gadiem Up to 2 years	Ilgāk par 2 gadiem Over 2 years		
2007										
IV	1.18	3.66	3.59	3.18	–	1.47	3.63	3.05	–	
V	1.31	3.74	3.59	3.35	–	1.43	3.69	3.04	–	
VI	1.30	3.84	4.10	3.63	–	1.79	3.93	3.06	–	
VII	1.48	3.94	4.10	3.75	–	1.74	4.01	3.21	–	
VIII	1.53	4.12	4.15	3.74	–	1.74	4.04	3.21	–	
IX	1.61	4.21	4.38	3.85	–	1.64	3.99	3.27	–	
X	1.56	4.32	4.51	4.10	–	1.61	4.17	3.48	–	
XI	1.46	4.44	4.58	4.10	–	1.65	4.26	3.34	–	
XII	1.51	4.59	4.43	4.11	–	1.49	4.47	3.49	–	
2008										
I	1.60	4.63	4.45	4.13	–	1.60	4.41	3.51	–	
II	1.55	4.66	4.43	4.16	x	1.77	4.42	3.54	–	
III	1.63	4.73	4.38	4.09	–	1.69	4.47	3.58	–	
IV	1.66	4.79	4.50	4.15	–	1.75	4.45	4.09	–	
V	1.70	4.83	4.61	4.17	–	1.87	4.48	4.30	–	
VI	1.69	4.87	4.78	4.14	–	1.93	4.62	4.60	–	

¹ Šajā instrumentu kategorijā jauno darījumu apjoms un atlikums sakrīt. Perioda beigu dati.

¹ For this instrument category, new business and outstanding amounts coincide. End-of-period.

² Šajā instrumentu kategorijā mājsaimniecību un nefinanšu sabiedrību dati summēti un iekļauti mājsaimniecību sektorā.

² For this instrument category, households and non-financial corporations are merged and allocated to the household sector.

21.b VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI DARĪJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM EIRO
(TURPINĀJUMS)
WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY MFIs IN TRANSACTIONS WITH RESIDENT NON-FINANCIAL CORPORATIONS
AND HOUSEHOLDS IN EUROS (CONT.)

(%)

5. Kredītu procentu likmes (atlikumiem) / Interest rates on loans (outstanding amounts)									
	Kredīti mājsaimniecībām Loans to households						Kredīti nefinanšu sabiedrībām Loans to non-financial corporations		
	Kredīti mājokļa iegādei ar termiņu Lending for house purchase, with maturity			Patēriņa un pārējie kredīti ar termiņu Consumer credit and other loans, with maturity			Ar termiņu With maturity		
	Līdz 1 gadam Up to 1 year	1–5 gadi Over 1 and up to 5 years	Ilgāk par 5 gadiem Over 5 years	Līdz 1 gadam ¹ Up to 1 year ¹	1–5 gadi Over 1 and up to 5 years	Ilgāk par 5 gadiem Over 5 years	Līdz 1 gadam ¹ Up to 1 year ¹	1–5 gadi Over 1 and up to 5 years	Ilgāk par 5 gadiem Over 5 years
2007									
IV	6.21	6.14	5.37	7.56	6.22	5.92	6.17	5.80	5.59
V	6.26	6.22	5.47	7.53	6.31	5.99	5.99	5.90	5.65
VI	6.43	6.29	5.55	7.40	6.41	6.09	6.11	6.01	5.78
VII	6.61	6.36	5.62	7.54	6.46	6.19	6.24	6.10	5.86
VIII	6.51	6.42	5.75	7.49	6.54	6.31	6.36	6.25	5.64
IX	6.61	6.58	5.82	7.80	6.67	6.39	6.58	6.40	6.20
X	6.71	6.67	5.93	7.93	6.80	6.51	6.60	6.54	6.29
XI	7.05	6.73	5.98	8.24	6.88	6.56	6.54	6.60	6.41
XII	6.98	6.70	6.01	8.14	6.93	6.58	6.59	6.65	6.49
2008									
I	7.06	6.69	5.98	8.22	6.94	6.56	6.66	6.62	6.40
II	7.04	6.66	5.93	7.77	6.86	6.57	6.60	6.57	6.35
III	6.96	6.62	5.88	8.09	6.85	6.46	6.60	6.58	6.30
IV	7.13	6.69	5.93	8.33	6.94	6.53	6.79	6.68	6.37
V	7.42	6.79	6.01	8.02	7.07	6.60	7.01	6.77	6.46
VI	7.58	6.88	6.05	9.30	7.22	6.65	7.35	6.89	6.54

¹ Ietverot norēķinu konta debeta atlikumu.

¹ Including bank overdraft.

**21.c VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI DARĪJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM
ASV DOLĀROS
WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY MFIs IN TRANSACTIONS WITH RESIDENT NON-FINANCIAL CORPORATIONS
AND HOUSEHOLDS IN US DOLLARS**

(%)

1. Noguldījumu procentu likmes (jaunajiem darījumiem) / Interest rates on deposits (new business)													
	Mājsaimniecību noguldījumi Deposits from households						Nefinanšu sabiedrību noguldījumi Deposits from non-financial corporations						Repo darījumi Repos
	Uz nakti ¹ Overnight ¹	Ar noteikto termiņu With agreed maturity			Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu ^{1,2} Redeemable at notice ^{1,2}			Uz nakti ¹ Overnight ¹	Ar noteikto termiņu With agreed maturity				
		Līdz 1 gadam Up to 1 year	1–2 gadi Over 1 and up to 2 years	Ilgāk par 2 gadiem Over 2 years	Līdz 3 mēnešiem Up to 3 months	Ilgāk par 3 mēnešiem Over 3 months	Līdz 1 gadam Up to 1 year		1–2 gadi Over 1 and up to 2 years	Ilgāk par 2 gadiem Over 2 years			
2007													
IV	2.77	5.03	5.59	5.26	4.53	x	2.68	5.01	–	–	–	–	
V	2.66	4.93	5.54	5.29	4.65	x	2.80	4.93	x	x	–	–	
VI	2.69	4.96	5.32	5.27	4.76	x	2.96	4.78	x	x	–	–	
VII	2.85	4.90	5.07	4.86	4.86	x	2.88	4.90	x	–	–	–	
VIII	2.76	5.09	5.17	5.30	4.86	x	2.84	5.01	x	–	–	–	
IX	2.73	5.14	5.32	5.26	4.90	x	2.64	4.86	x	–	–	–	
X	2.75	4.95	6.56	5.74	4.87	x	2.51	4.69	x	–	–	–	
XI	2.55	4.84	5.54	4.30	4.65	x	2.38	4.51	x	x	–	–	
XII	2.42	4.76	5.41	5.18	4.61	x	2.52	4.81	x	x	–	–	
2008													
I	1.90	4.14	5.50	5.47	4.42	x	1.67	3.68	x	x	–	–	
II	1.73	3.41	4.76	3.52	3.70	2.37	1.58	3.15	–	–	–	–	
III	1.32	3.16	5.53	3.93	3.20	x	1.15	2.95	–	–	–	–	
IV	1.46	2.80	5.66	3.82	2.74	x	0.92	2.44	x	–	–	–	
V	1.21	2.51	6.59	4.50	2.62	x	1.04	2.45	–	x	–	–	
VI	1.20	3.00	6.65	4.80	2.73	x	1.29	2.60	x	–	–	–	

¹ Šajā instrumentu kategorijā jauno darījumu apjoms un atlikums sakrīt. Perioda beigu dati.

¹ For this instrument category, new business and outstanding amounts coincide. End-of-period.

² Šajā instrumentu kategorijā mājsaimniecību un nefinanšu sabiedrību dati summēti un iekļauti mājsaimniecību sektorā.

² For this instrument category, households and non-financial corporations are merged and allocated to the household sector.

21.c

**VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI DARĪJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM
ASV DOLĀROS (TURPINĀJUMS)
WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY MFIs IN TRANSACTIONS WITH RESIDENT NON-FINANCIAL CORPORATIONS
AND HOUSEHOLDS IN US DOLLARS (CONT.)**

(%)

2. Mājsaimniecībām izsniegto kredītu procentu likmes (jaunajiem darījumiem) / Interest rates on loans to households (new business)												
	Noreķinu konta debeta atlikums ¹ Bank overdraft ¹	Kredīti mājokļa iegādei Lending for house purchase					Patēriņa kredīti Consumer credit			Citi kredīti procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā Other lending by initial rate fixation		
		Procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā By initial rate fixation					Efektīvā gada izmaksu procentu likme ² Annual percentage rate of charge ²	Procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā By initial rate fixation		Efektīvā gada izmaksu procentu likme ² Annual percentage rate of charge ²	Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu Over 1 year
		Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year	1–5 gadi Over 1 and up to 5 years	5–10 gadi Over 5 and up to 10 years	Ilgāk par 10 gadiem Over 10 years			Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu Over 1 year			
2007												
IV	20.38	8.93	9.11	6.56	7.08	8.94	17.83	x	18.80	7.73	x	
V	19.35	7.78	7.10	x	x	7.84	17.82	7.93	15.35	8.00	x	
VI	21.03	8.34	6.87	7.22	6.52	8.04	20.11	9.81	20.38	7.83	x	
VII	19.23	9.84	6.79	6.69	x	8.33	20.18	8.52	19.25	7.93	–	
VIII	18.72	7.38	7.28	–	x	7.20	20.35	x	20.04	8.03	–	
IX	15.57	7.92	7.48	x	–	7.93	19.87	8.11	16.66	7.83	x	
X	14.91	10.21	x	–	x	10.08	19.09	x	19.03	7.55	x	
XI	11.61	9.17	7.30	x	x	9.50	21.05	x	13.77	7.52	x	
XII	5.51	7.28	6.26	7.28	8.28	7.26	17.81	8.85	16.19	7.61	–	
2008												
I	5.50	8.11	5.27	x	x	7.27	21.18	8.08	18.41	6.37	x	
II	4.60	7.49	5.17	x	5.01	7.24	18.79	x	14.38	5.35	x	
III	4.71	4.37	x	x	–	4.44	13.27	x	11.62	7.55	x	
IV	13.11	4.34	4.40	x	x	4.45	11.44	6.13	10.01	5.20	–	
V	14.61	4.64	x	6.50	x	4.61	9.00	x	8.84	5.35	x	
VI	14.04	4.56	5.23	x	x	4.84	15.24	5.90	12.96	7.30	x	

¹ Šajā instrumentu kategorijā jauno darījumu apjoms un atlikums sakrīt. Perioda beigu dati.

¹ For this instrument category, new business and outstanding amounts coincide. End-of-period.

² Efektīvā gada izmaksu procentu likme sedz kredīta kopējās izmaksas. Kopējās izmaksas sastāv no procentu izmaksu daļas un citu (saistīto) izmaksu daļas, piemēram, maksas par izziņām, administrācijas, dokumentu sagatavošanas, garantiju u.c. izmaksas.

² The annual percentage rate of charge covers the total cost of a loan. The total cost comprises an interest rate component and a component of other (related) charges, such as the cost of inquiries, administration, preparation of documents, guarantees, etc.

**21.c VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI DARĪJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM
ASV DOLĀROS (TURPINĀJUMS)
WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY MFIs IN TRANSACTIONS WITH RESIDENT NON-FINANCIAL CORPORATIONS
AND HOUSEHOLDS IN US DOLLARS (CONT.)**

(%)

3. Nefinanšu sabiedrībām izsniegto kredītu procentu likmes (jaunajiem darījumiem) / Interest rates on loans to non-financial corporations (new business)								
	Norēķinu konta debeta atlikums ¹ Bank overdraft ¹	Citi kredīti, kuru apjoms nepārsniedz 0.2 milj. eiro, procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā Other loans up to 0.2 million euros by initial rate fixation			Citi kredīti ar apjomu no 0.2 milj. eiro līdz 1 milj. eiro procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā Other loans over 0.2 million euros and up to 1 million euros by initial rate fixation		Citi kredīti, kuru apjoms pārsniedz 1 milj. eiro, procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā Other loans over 1 million euros by initial rate fixation	
		Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu Over 1 year		Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu Over 1 year	Mainīgā procentu likme, līdz 1 gadam Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu Over 1 year
2007								
IV	7.08	7.75	x	7.35	–	x	–	–
V	6.89	8.12	x	7.36	–	–	–	–
VI	6.93	8.47	–	7.25	8.85	–	–	–
VII	6.80	7.87	x	7.51	x	–	x	–
VIII	7.06	7.98	x	7.12	–	x	–	x
IX	4.67	8.22	x	7.22	x	x	–	x
X	4.38	7.63	x	7.09	–	–	–	–
XI	4.16	8.93	–	6.74	x	7.28	–	–
XII	4.34	7.84	x	6.95	–	x	–	–
2008								
I	3.93	6.54	x	6.21	x	x	–	–
II	4.20	6.43	x	5.78	x	x	–	–
III	3.92	5.74	8.62	6.06	–	x	–	–
IV	3.97	5.32	x	4.93	x	–	–	–
V	7.08	5.94	x	5.22	–	x	–	x
VI	6.76	4.76	x	5.20	–	6.35	–	–

¹ Šajā instrumentu kategorijā jauno darījumu apjoms un atlikums sakrīt. Perioda beigu dati.

¹ For this instrument category, new business and outstanding amounts coincide. End-of-period.

21.c VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI DARĪJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM
 ASV DOLĀROS (TURPINĀJUMS)
 WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY MFIs IN TRANSACTIONS WITH RESIDENT NON-FINANCIAL CORPORATIONS
 AND HOUSEHOLDS IN US DOLLARS (CONT.)

(%)

4. Noguldījumu procentu likmes (atlikumiem) / Interest rates on deposits (outstanding amounts)									
	Mājsaimniecību Households					Nefinanšu sabiedrību Non-financial corporations			Repo darījumi Repos
	Uz nakti ¹ Overnight ¹	Ar noteikto termiņu With agreed maturity		Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu ^{1,2} Redeemable at notice ^{1,2}		Uz nakti ¹ Overnight ¹	Ar noteikto termiņu With agreed maturity		
		Līdz 2 gadiem Up to 2 years	Ilgāk par 2 gadiem Over 2 years	Līdz 3 mēnešiem Up to 3 months	Ilgāk par 3 mēnešiem Over 3 months		Līdz 2 gadiem Up to 2 years	Ilgāk par 2 gadiem Over 2 years	
2007									
IV	2.77	5.18	5.06	4.53	x	2.68	5.13	2.63	–
V	2.66	5.20	5.07	4.65	x	2.80	5.16	4.25	–
VI	2.69	5.15	5.08	4.76	x	2.96	4.94	5.13	–
VII	2.85	5.20	5.09	4.86	x	2.88	5.00	4.95	–
VIII	2.76	5.45	5.12	4.86	x	2.84	5.17	4.32	–
IX	2.73	5.46	5.13	4.90	x	2.64	5.17	4.32	–
X	2.75	5.44	5.16	4.87	x	2.51	5.11	4.18	–
XI	2.55	5.41	5.18	4.65	x	2.38	5.17	4.18	–
XII	2.42	5.32	5.48	4.61	x	2.52	5.11	4.24	–
2008									
I	1.90	5.19	5.26	4.42	x	1.67	4.65	4.24	–
II	1.73	4.96	5.20	3.70	2.37	1.58	4.07	3.61	–
III	1.32	4.78	5.27	3.20	x	1.15	3.70	3.68	–
IV	1.46	4.49	5.27	2.74	x	0.92	3.31	3.68	–
V	1.21	4.44	5.26	2.62	x	1.04	3.28	3.71	–
VI	1.20	4.31	5.27	2.73	x	1.29	3.34	3.72	–

¹ Šajā instrumentu kategorijā jauno darījumu apjoms un atlikums sakrīt. Perioda beigu dati.

¹ For this instrument category, new business and outstanding amounts coincide. End-of-period.

² Šajā instrumentu kategorijā mājsaimniecību un nefinanšu sabiedrību dati summēti un iekļauti mājsaimniecību sektorā.

² For this instrument category, households and non-financial corporations are merged and allocated to the household sector.

21.c VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES MFI DARĪJUMOS AR REZIDENTU NEFINANŠU SABIEDRĪBĀM UN MĀJSAIMNIECĪBĀM
 ASV DOLĀROS (TURPINĀJUMS)
 WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY MFIs IN TRANSACTIONS WITH RESIDENT NON-FINANCIAL CORPORATIONS
 AND HOUSEHOLDS IN US DOLLARS (CONT.)

(%)

5. Kredītu procentu likmes (atlikumiem) / Interest rates on loans (outstanding amounts)									
	Kredīti mājsaimniecībām Loans to households						Kredīti nefinanšu sabiedrībām Loans to non-financial corporations		
	Kredīti mājokļa iegādei ar termiņu Lending for house purchase, with maturity			Patēriņa un pārējie kredīti ar termiņu Consumer credit and other loans, with maturity			Ar termiņu With maturity		
	Līdz 1 gadam Up to 1 year	1–5 gadi Over 1 and up to 5 years	Ilgāk par 5 gadiem Over 5 years	Līdz 1 gadam ¹ Up to 1 year ¹	1–5 gadi Over 1 and up to 5 years	Ilgāk par 5 gadiem Over 5 years	Līdz 1 gadam ¹ Up to 1 year ¹	1–5 gadi Over 1 and up to 5 years	Ilgāk par 5 gadiem Over 5 years
2007									
IV	13.45	10.11	7.51	14.42	8.22	6.30	7.96	7.71	7.30
V	10.46	9.90	7.52	13.86	8.41	6.07	7.49	7.84	7.32
VI	11.17	9.95	7.51	15.55	8.45	5.88	7.53	7.92	7.37
VII	14.38	10.04	7.48	14.44	8.48	6.01	7.47	7.96	7.29
VIII	14.38	10.05	7.47	13.96	8.52	6.02	7.55	7.95	7.09
IX	14.29	10.18	7.56	12.30	8.53	6.00	6.26	8.02	7.18
X	10.22	10.21	7.50	12.33	8.69	6.14	5.92	7.93	7.41
XI	9.32	8.01	7.41	10.34	8.75	6.10	6.28	7.92	7.42
XII	9.24	7.80	7.30	7.24	8.43	6.13	6.39	7.97	7.33
2008									
I	9.82	7.56	7.09	6.99	8.21	6.00	6.08	7.72	6.97
II	8.40	7.34	6.67	5.94	8.19	5.55	5.81	7.38	6.70
III	7.57	7.02	6.23	6.38	7.76	5.44	5.69	6.96	6.21
IV	9.63	6.66	5.90	8.03	7.72	5.30	5.05	6.60	6.06
V	11.05	6.60	5.69	8.09	7.68	5.13	5.94	6.49	5.98
VI	9.70	6.08	5.59	8.06	7.68	5.08	5.70	6.63	5.96

¹ Ietverot norēķinu konta debeta atlikumu.

¹ Including bank overdraft.

22. STARPBANKU TIRGOS IZSNIEGTIE KREDĪTI LENDING IN THE INTERBANK MARKETS

(milj. latu)
(in millions of lats)

Kredīti rezidentu MFI Loans to resident MFIs											
Latos In lats						Ārvalstu valūtā In foreign currencies					
Uz nakti Overnight	Līdz 1 mēn. Up to 1 month	1–3 mēn. 1–3 months	Ilgāk par 3 mēn. Over 3 months			Uz nakti Overnight	Līdz 1 mēn. Up to 1 month	1–3 mēn. 1–3 months	Ilgāk par 3 mēn. Over 3 months		
2007											
IV	918.7	254.1	2.5	–	1 175.3	929.0	371.9	12.5	0	1 313.4	2 488.7
V	743.0	373.6	15.4	10.0	1 142.0	915.3	330.6	–	0.5	1 246.4	2 388.4
VI	1 108.9	368.0	5.0	2.0	1 483.9	756.6	234.6	8.7	–	999.9	2 483.8
VII	899.1	348.2	5.1	8.0	1 260.4	891.8	315.3	15.8	1.8	1 224.7	2 485.1
VIII	606.1	473.6	5.0	8.0	1 092.7	700.1	358.2	3.7	–	1 062.0	2 154.7
IX	440.6	547.9	7.0	–	995.5	465.4	275.4	11.6	0.2	752.6	1 748.1
X	495.7	461.7	7.5	0.5	965.4	530.6	315.4	7.6	–	853.6	1 819.0
XI	818.9	445.2	4.5	2.9	1 271.5	575.2	275.9	3.9	–	855.0	2 126.5
XII	561.3	350.6	6.0	3.4	921.3	1 206.2	374.3	0.9	1.2	1 582.6	2 503.9
2008											
I	837.2	357.5	19.3	2.1	1 216.1	1 225.5	518.3	11.3	0.2	1 755.3	2 971.4
II	796.8	370.5	1.1	1.5	1 169.9	1 135.1	362.5	0.2	2.0	1 499.8	2 669.7
III	751.2	369.3	10.2	11.6	1 142.3	1 167.3	425.0	–	–	1 592.3	2 734.6
IV	1 036.9	447.0	20.2	5.6	1 509.7	1 347.6	549.7	1.1	0.4	1 898.8	3 408.5
V	605.2	479.5	0.9	11.9	1 097.5	1 240.8	730.3	0.2	2.2	1 973.5	3 071.0
VI	758.1	323.0	33.8	–	1 114.9	1 158.1	293.2	18.5	–	1 469.8	2 584.7
Kredīti nerezidentu MFI Loans to non-resident MFIs										Kredīti kopā Total loans	
Uz nakti Overnight	Līdz 1 mēn. Up to 1 month	1–3 mēn. 1–3 months	Ilgāk par 3 mēn. Over 3 months			Uz nakti Overnight	Līdz 1 mēn. Up to 1 month	1–3 mēn. 1–3 months	Ilgāk par 3 mēn. Over 3 months		
2007											
IV	15 969.0	1 325.2	13.3	19.0	17 326.5	19 815.2					
V	16 243.1	691.4	25.2	25.8	16 985.5	19 373.9					
VI	16 492.0	400.7	66.3	44.6	17 003.6	19 487.4					
VII	20 201.3	320.0	54.0	22.1	20 597.4	23 082.5					
VIII	22 189.2	966.6	23.9	16.4	23 196.1	25 350.8					
IX	14 629.2	629.4	61.5	7.8	15 327.9	17 076.0					
X	20 147.4	466.6	88.2	30.9	20 733.1	22 552.1					
XI	16 215.6	529.7	54.7	23.9	16 823.9	18 950.4					
XII	17 963.3	1 752.0	25.3	71.3	19 811.9	22 315.8					
2008											
I	25 868.8	1 413.8	29.0	74.1	27 385.7	30 357.1					
II	23 369.5	965.3	4.8	28.4	24 368.0	27 037.7					
III	19 941.0	938.9	23.3	54.5	20 957.7	23 692.3					
IV	23 295.9	1 286.4	32.7	38.4	24 653.4	28 061.9					
V	22 083.9	2 117.3	16.5	25.2	24 242.9	27 313.9					
VI	29 905.0	918.0	19.3	47.1	30 889.4	33 474.1					

23.a KREDĪTU PROCENTU LIKMES IEKŠZEMES STARPBANKU TIRGŪ
INTEREST RATES IN THE DOMESTIC INTERBANK MARKET

(% gadā)
 (% per annum)

	2007										2008					
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	
Latos izsniegto kredītu vidējās svērtās procentu likmes Weighted average interest rates on loans in lats																
Uz nakti Overnight	7.7	7.5	3.4	2.6	6.7	7.8	6.4	4.7	4.7	3.7	5.2	3.3	3.2	3.3	3.4	
Līdz 1 mēn. Up to 1 month	7.9	7.9	3.9	2.8	6.6	8.1	7.5	4.4	5.6	4.6	5.3	3.5	3.3	3.3	3.6	
1–3 mēn. 1–3 months	7.5	7.8	7.0	5.8	6.3	10.8	8.9	8.8	8.5	6.2	6.5	5.8	5.1	5.0	5.1	
Ilgāk par 3 mēn. Over 3 months	–	7.5	7.1	6.8	6.8	–	10.0	9.0	10.0	7.9	7.3	7.4	7.4	6.3	–	
Ārvalstu valūtā izsniegto kredītu vidējās svērtās procentu likmes Weighted average interest rates on loans in foreign currencies																
Uz nakti Overnight	4.6	4.5	4.7	4.8	4.7	4.5	4.5	4.5	4.2	4.1	3.4	3.4	3.3	3.1	3.1	
Līdz 1 mēn. Up to 1 month	4.6	4.3	4.6	4.5	4.4	4.5	4.3	4.4	4.5	4.1	3.8	3.8	3.7	3.8	3.8	
1–3 mēn. 1–3 months	4.8	–	5.2	4.2	4.2	4.5	4.6	4.7	4.7	4.1	3.0	–	5.0	2.6	3.8	
Ilgāk par 3 mēn. Over 3 months	5.0	4.1	–	4.8	–	5.0	–	–	6.8	2.9	5.0	–	2.8	5.9	–	

23.b LATVIJAS BANKAS NOTEIKTĀS PROCENTU LIKMES
INTEREST RATES SET BY THE BANK OF LATVIA

(% gadā)
 (% per annum)

Spēkā stāšanās datums Effective date (dd.mm.yyyy.)	Latvijas Bankas refinansēšanas likme Bank of Latvia refinancing rate	Lombarda kredītu procentu likmes Lombard rates			Termiņnoguldījumu procentu likmes Interest rates on time deposits	
		Līdz 10. dienai Up to the 10th day	11.–20. dienā 11th–20th day	Ilgāk par 20 dienām Over 20 days	7 dienu 7-day deposits	14 dienu 14-day deposits
17.03.2000.	3.5	5.5	6.5	7.5	1.5	1.75
19.11.2001.	x	x	x	x	3.0	3.25
17.05.2002.	x	x	x	x	2.5	2.75
16.09.2002.	3.0	5.0	6.0	7.0	2.0	2.25
11.03.2004.	3.5	x	x	x	x	x
12.11.2004.	4.0	x	x	x	x	x
15.07.2006.	4.5	5.5	6.5	7.5	x	x
17.11.2006.	5.0	6.0	7.0	8.0	x	x
		Latvijas Bankas aizdevumu iespējas uz nakti procentu likme Bank of Latvia marginal lending facility rate			Noguldījumu iespējas uz nakti Latvijas Bankā procentu likme Marginal deposit facility rate with the Bank of Latvia	
24.03.2007.	5.5			6.5		2.0
18.05.2007.	6.0			7.5		x
24.02.2008.	x			x		3.0

**23.c LATVIJAS BANKAS ORGANIZĒTAJĀS REPO UN ĪSTERMIŅA VALŪTAS MIJMAIŅAS DARĪJUMU IZSOLĒS NOTEIKTĀS PROCENTU LIKMES
INTEREST RATES IN BANK OF LATVIA TENDERS OF REPURCHASE AGREEMENTS AND SHORT-TERM CURRENCY SWAP CONTRACTS**

(% gadā)
(% per annum)

	2007										2008					
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	
Galveno refinansēšanas operāciju ar 7 dienu termiņu vidējā svērtā procentu likme. Main refinancing operation with maturity 7 days average interest rate	6.4	6.5	6.0	-	6.8	7.2	6.5	6.3	6.1	6.6	6.3	-	-	-	-	
Īstermiņa valūtas mijmaiņas izsoļu vidējā svērtā procentu likme Weighted average interest rate on short-term currency swaps	8.3	8.7	6.4	-	7.5	8.1	7.4	6.4	6.0	6.8	6.4	-	-	-	-	

**24. GALVENIE ĀRVALSTU VALŪTAS PIRKŠANAS UN PĀRDOŠANAS DARĪJUMI (VEIDU UN DALĪBNIKU DALĪJUMĀ)¹
PRINCIPAL FOREIGN EXCHANGE TRANSACTIONS (BY TYPE AND COUNTERPARTY)¹**

(milj. latu)
(in millions of lats)

	2007						2008					
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
Darījumu veidi Type of transaction												
Valūtas tagadnes darījumi Spot exchange contracts	77 451.4	82 464.4	81 763.3	66 760.7	72 097.2	78 193.4	65 338.6	88 865.4	78 620.0	81 726.8	74 307.7	79 629.1
Biržā netirgotie valūtas nākotnes darījumi Forward exchange contracts	530.7	366.4	653.9	343.0	937.2	573.0	1 116.4	268.8	502.5	349.2	375.6	488.1
Valūtas mijmaiņas darījumi Currency swap arrangements	123 047.8	124 113.6	118 750.0	127 065.3	120 506.8	92 629.7	90 912.9	102 098.5	82 919.7	94 716.5	92 509.8	100 575.7
Darījumu dalībnieki Counterparties												
Rezidentu MFI Resident MFIs	28 165.4	29 505.8	26 942.7	30 422.6	32 602.7	29 363.4	27 825.7	19 812.0	19 878.3	22 731.3	21 648.7	21 440.5
Rezidentu ne-MFI (izņemot mājsaimniecības) Resident non-MFIs (except households)	4 962.9	4 383.9	4 737.6	4 728.2	4 530.9	4 068.9	3 943.1	3 823.4	4 109.8	3 150.9	2 566.9	3 218.4
Nerezidentu MFI Non-resident MFIs	101 262.4	104 545.4	101 562.9	103 233.3	105 377.5	86 414.3	80 450.2	107 897.6	91 312.1	101 884.0	95 558.4	102 401.8
Nerezidentu ne-MFI (izņemot mājsaimniecības) Non-resident non-MFIs (except households)	66 639.2	68 509.3	67 924.1	55 784.8	51 030.1	51 549.4	45 148.9	59 699.7	46 742.1	49 026.4	47 418.9	53 632.1
Mājsaimniecības Households	1 403.2	1 407.4	1 745.5	1 673.4	2 240.4	2 706.7	2 078.6	2 462.0	2 432.7	1 950.1	1 697.0	1 931.6

¹ Darījumu apjomi pārrēķināti latos, izmantojot Latvijas Bankas noteikto attiecīgās ārvalstu valūtas attiecīgā mēneša pēdējās dienas kursu.

¹ Amounts are translated in lats by applying Bank of Latvia exchange rates as set on the last day of the month.

25. ĀRVALSTU VALŪTU PIRKŠANA UN PĀRDOŠANA¹
FOREIGN EXCHANGE TRANSACTIONS¹

(milj. latu)
(in millions of lats)

	2007						2008					
	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI
USD												
Apjoms / Amount	88 777.3	92 086.0	91 171.2	86 082.7	84 731.7	76 026.4	69 349.6	89 256.3	73 924.3	78 223.7	75 068.7	79 217.2
% ²	44.3	44.5	44.4	43.6	43.1	44.1	43.7	45.8	44.7	44.0	44.6	43.1
EUR												
Apjoms / Amount	66 572.9	64 607.7	63 542.8	65 931.6	64 854.6	55 661.4	56 625.4	60 823.3	55 929.9	60 017.9	54 165.2	59 631.2
% ²	33.2	31.2	31.0	33.4	32.9	32.3	35.7	31.2	33.8	33.8	32.2	32.5
RUB												
Apjoms / Amount	22 295.0	24 747.2	23 270.7	18 539.8	21 583.9	22 508.5	17 127.3	30 540.0	19 159.3	20 250.9	21 050.1	20 958.1
% ²	11.1	11.9	11.4	9.4	11.0	13.0	10.8	15.7	11.6	11.4	12.5	11.4
Pārējās valūtas Other currencies												
Apjoms / Amount	22 730.2	25 652.8	27 181.0	26 974.6	25 559.3	18 380.2	15 567.8	14 250.1	16 387.7	19 261.4	18 040.4	23 802.2
% ²	11.4	12.4	13.2	13.6	13.0	10.6	9.8	7.3	9.9	10.8	10.7	13.0
Kopā Total	200 375.4	207 093.7	205 165.7	197 528.7	196 729.5	172 576.5	158 670.1	194 869.7	165 401.2	177 753.9	168 324.4	183 608.7

¹ Darījumu apjomi pārrēķināti latos, izmantojot ārvalstu valūtas pirkšanas un pārdošanas kursa vidējo svērtu rādītāju.

¹ Amounts are translated in lats by applying the weighted average rate calculated from the respective buying and selling rates.

² Attiecīgajā ārvalstu valūtā veikto darījumu īpatsvars ārvalstu valūtas darījumu kopapjomā.

² As percent of the total.

26. LATVIJAS BANKAS NOTEIKTIE ĀRVALSTU VALŪTU KURSI (VIDĒJI MĒNESĪ)
MONTHLY AVERAGES OF THE EXCHANGE RATES SET BY THE BANK OF LATVIA

(Ls pret ārvalstu valūtu)
(LVL vs foreign currency)

	2007										2008					
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	
EUR	0.7028	0.7028	0.7028	0.7028	0.7028	0.7028	0.7028	0.7028	0.7028	0.7028	0.7028	0.7028	0.7028	0.7028	0.7028	
USD	0.5212	0.5196	0.5238	0.5130	0.5161	0.5071	0.4947	0.4791	0.4824	0.4785	0.4772	0.4534	0.4454	0.4513	0.4519	
GBP	1.0351	1.0323	1.0396	1.0429	1.0381	1.0224	1.0095	0.9939	0.9767	0.9418	0.9379	0.9083	0.8823	0.8875	0.8880	
100 JPY	0.4392	0.4310	0.4276	0.4211	0.4412	0.4404	0.4270	0.4298	0.4301	0.4416	0.4449	0.4482	0.4352	0.4333	0.4231	

27. VIDĒJIE SVĒRTIE ĀRVALSTU VALŪTU (IZŅEMOT BEZSKAIDRĀS NAUDAS NORĒĶINUS) MAIŅAS KURSI
WEIGHTED AVERAGE EXCHANGE RATES (EXCLUDING NON-CASH ITEMS)

(Ls pret ārvalstu valūtu)
(LVL vs foreign currency)

	2007										2008					
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	
EUR																
Pērk / Buy	0.701	0.694	0.693	0.693	0.694	0.698	0.700	0.697	0.694	0.695	0.694	0.693	0.694	0.695	0.699	
Pārdod / Sell	0.705	0.699	0.699	0.699	0.700	0.705	0.706	0.703	0.700	0.700	0.699	0.699	0.700	0.701	0.705	
USD																
Pērk / Buy	0.519	0.513	0.516	0.506	0.509	0.503	0.492	0.475	0.477	0.472	0.471	0.435	0.441	0.440	0.438	
Pārdod / Sell	0.523	0.517	0.521	0.510	0.514	0.508	0.496	0.479	0.481	0.476	0.474	0.450	0.445	0.451	0.454	
GBP																
Pērk / Buy	1.025	1.011	1.019	1.023	1.017	1.008	0.997	0.977	0.953	0.923	0.916	0.888	0.866	0.868	0.875	
Pārdod / Sell	1.035	1.022	1.029	1.032	1.031	1.021	1.014	0.992	0.966	0.939	0.932	0.902	0.881	0.882	0.890	
100 JPY																
Pērk / Buy	0.411	0.397	0.413	0.403	0.412	0.361	0.394	0.406	0.402	0.435	0.418	0.400	0.405	0.396	0.379	
Pārdod / Sell	0.446	0.419	0.411	0.425	0.422	0.420	0.421	0.425	0.423	0.442	0.445	0.444	0.439	0.434	0.428	

28. VALSTS IEKŠĒJĀ AIZŅĒMUMA VĒRTSPAPĪRU STRUKTŪRA
STRUCTURE OF GOVERNMENT SECURITIES

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2007										2008					
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	
Apģrozģbģ esoģo valdģbas vģrtģspapģru kopģpģjoms Stock of government securities outstanding	468.8	404.3	401.9	385.4	387.4	387.4	383.4	383.3	383.3	371.4	388.8	397.2	414.8	440.2	458.4	
Rezģdģntģ Residents	366.8	304.0	301.8	285.3	287.8	288.1	284.7	287.9	287.9	276.0	296.8	305.2	321.8	347.2	365.4	
Latvģjas Banka Bank of Latvia	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Pģrģjģģģ MFI Other MFIs	206.3	165.5	163.9	152.6	160.3	156.2	157.4	160.0	166.4	162.7	173.0	178.7	193.0	213.0	224.8	
Valģsts nefģnanģģu sabģdģrģbas Public non-financial corporations	6.3	3.7	2.5	2.5	1.6	1.0	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	
Privģtģģģ nefģnanģģu sabģdģrģbas Private non-financial corporations	57.2	41.7	43.7	41.8	37.7	42.3	32.2	35.2	35.2	32.1	31.8	33.2	35.5	36.2	40.0	
Pģrģģģģģģ Other	97.0	93.1	91.7	88.4	88.2	88.6	95.0	92.6	86.2	81.1	91.9	93.2	93.2	97.9	100.5	
Nerezģdģntģ Non-residents	102.0	100.3	100.1	100.1	99.6	99.3	98.7	95.4	95.4	95.4	92.0	92.0	93.0	93.0	93.0	
OECD valģstu MFI MFIs in the OECD countries	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Pģrģģģģģģ valģstu MFI MFIs in the other countries	98.8	97.7	97.3	97.3	96.8	96.5	96.3	93.0	93.0	93.0	89.6	89.6	89.9	89.9	89.9	
Nefģnanģģu sabģdģrģbas Non-financial corporations	3.1	2.5	2.7	2.7	2.7	2.7	2.3	2.3	2.3	2.3	2.3	2.3	3.0	3.0	3.0	
Pģrģģģģģģ Other	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	0.1	

29. VALSTS IEKŠĒJĀ AIZŅĒMUMA VĒRTSPAPĪRU SĀKOTNĒJĀ TIRGUS IZSOĻU REZULTĀTI
AUCTIONS OF GOVERNMENT SECURITIES IN THE PRIMARY MARKET

(2008. gada 2. cēt.)
(Q2 2008)

Izsoles datums Date (dd.mm.)	Sākotnējais termiņš (mēneši) Initial maturity (months)	Piedāvājums (tūkst. latu) Supply (in thousands of lats)	Pieprasījums (tūkst. latu) Demand (in thousands of lats)	Pirkuma apjoms (tūkst. latu) Purchase (in thousands of lats)	Vidējā svērtā diskonta likme (%) Weighted average discount rate (%)
Konkurējošās daudz cenu izsoles Competitive multi-price auctions					
02.04.	6	8 000	13 675	8 000	6.110
02.04.	12	8 000	5 713	4 600	5.989
02.04.	60	12 000	–	–	–
02.04.	132	12 000	6 160	2 860	6.259 ¹
07.05.	6	12 000	16 891	12 000	6.159
07.05.	12	8 000	7 955	6 500	6.294
07.05.	60	12 000	1 250	–	–
07.05.	132	12 000	2 800	50	6.450 ¹
04.06.	12	16 000	18 716	9 821	6.213
04.06.	12	8 000	9 762	300	6.360
04.06.	60	12 000	50	–	–
04.06.	132	12 000	2 685	2 685	6.749 ¹
Nekonkurējošās (fiksētās likmes) izsoles Non-competitive (fixed rate) auctions					
03.04.	6	2 000	3 667	2 000	6.110
03.04.	12	2 000	–	–	–
03.04.	132	3 000	–	–	–
08.05.	6	3 000	1 400	1 400	6.159
08.05.	12	2 000	950	950	6.294
08.05.	132	3 000	–	–	–
05.06.	12	4 000	2 845	2 845	6.213
05.06.	12	2 000	1 220	1 220	6.360
05.06.	132	3 000	694	694	6.749 ¹

¹ Vidējā svērtā peļņas likme.

¹ Weighted average yield.

30. LATVIJAS BANKAS VEIKTIE DARĪJUMI VALSTS IEKŠĒJĀ AIZŅĒMUMA VĒRTSPAPĪRU OTRREIZĒJĀ TIRGŪ
THE BANK OF LATVIA'S TRANSACTIONS IN THE SECONDARY MARKET FOR GOVERNMENT SECURITIES

(milj. latu)
(in millions of lats)

	2007										2008					
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	
Nopirktie vērtspapīri Securities purchased	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Pārdotie vērtspapīri Securities sold	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	

31. IEKŠZEMES KOPPRODUKTA DINAMIKA
DYNAMICS OF GROSS DOMESTIC PRODUCT

	2007				2008			
	1. cet. Q1	2. cet. Q2	3. cet. Q3	4. cet. Q4	1. cet. Q1	2. cet. Q2		
Faktiskajās cenās; milj. latu At current prices; in millions of lats	13 957.4	2 877.2	3 360.0	3 720.8	3 999.4	3 433.4		3 770.8
Salīdzināmajās cenās ¹ ; milj. latu At constant prices ¹ ; in millions of lats	8 717.3	2 058.2	2 192.1	2 240.9	2 226.2	2 126.9		2 193.2
Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (%) Annual growth rate (%)	10.3	11.3	11.0	10.9	8.1	3.3		0.1
Kopējā pievienotā vērtība Gross value added	9.5	10.1	9.6	10.4	8.1	3.8		0.2
Preču sektors Goods-producing sector	5.7	5.9	6.2	6.6	4.2	0.3		-0.7
Pakalpojumu sektors Services sector	10.9	11.5	10.8	11.8	9.6	4.8		0.5

¹ 2000. gada vidējās cenas.

¹ Average prices in 2000.

32. STRĀDĀJOŠO MĒNEŠĀ VIDĒJĀS BRUTO DARBA SAMAKSAS UN BEZDARBA LĪMEŅA PĀRMAIŅAS
CHANGES IN THE AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES AND UNEMPLOYMENT

	2007										2008					
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	
Vidējā darba samaksa Average wages and salaries																
Ls mēnesī LVL per month	373.41	380.66	402.97	412.38	399.23	400.34	422.48	436.10	480.24	445.87 ¹	448.36 ¹	464.37 ¹	468.37	472.01	490.23	
Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (%) Year-on-year changes (%)	132.4	131.0	133.6	134.2	132.0	132.5	133.9	131.3	125.2	127.9 ¹	129.8 ¹	126.3 ¹	125.4	124.0	121.7	
Reālās darba samaksas indekss (salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %) Real wage index (year-on-year basis; %)	121.6	121.1	122.8	122.5	119.9	118.9	118.3	115.5	109.8	110.5 ¹	111.3 ¹	108.2	106.4	105.4	104.2	
Reģistrēto bezdarbnieku skaits Number of registered unemployed persons																
Mēneša beigās At end of month	65 118	62 833	62 287	60 635	57 940	54 690	52 383	51 660	52 321	53 325	53 429	52 806	52 897	52 213	54 012	
Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (%) Year-on-year changes (%)	84.4	84.0	83.7	82.7	79.3	76.3	74.8	74.1	75.9	76.7	77.5	78.6	81.2	83.1	86.7	

¹ Dati precizēti.

¹ Data have been revised.

33. LATVIJAS ĀRĒJĀS TIRDZNICĪBAS BILANCE LATVIAN FOREIGN TRADE BALANCE

(milj. latu; eksports – FOB cenās, imports – CIF cenās)
(in millions of lats; exports – in FOB prices, imports – in CIF prices)

	2007 ¹					2008										
		1. cet. Q1	2. cet. Q2	3. cet. Q3	4. cet. Q4	1. cet. ¹ Q1 ¹	2. cet. Q2									
Eksports / Exports	4 040.3	907.7	1 015.2	1 026.7	1 090.6	1 086.6					1 124.1					
Imports / Imports	7 782.1	1 783.1	1 961.4	2 038.5	1 999.2	1 859.7					1 879.4					
Balance / Balance	-3 741.8	-875.4	-946.1	-1 011.8	-908.6	-773.1					-755.3					
	2007 ¹										2008					
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I ¹	II ¹	III ¹	IV	V	VI	
Eksports / Exports	321.2	348.3	345.8	338.2	348.6	339.9	380.1	377.1	333.4	345.6	369.0	372.1	397.8	369.7	356.5	
Imports / Imports	622.8	676.6	661.9	729.8	663.0	645.7	711.4	669.1	618.6	616.8	635.9	607.0	670.7	599.0	609.6	
Balance / Balance	-301.6	-328.4	-316.2	-391.5	-314.4	-305.8	-331.4	-292.0	-285.2	-271.2	-266.9	-234.9	-272.9	-229.3	-253.1	

¹ Dati precizēti.

¹ Data have been revised.

34. SVARĪGĀKĀS PRECES LATVIJAS EKSPORTĀ MAIN EXPORT GOODS OF LATVIA

(FOB cenās)
(in FOB prices)

	2007 ¹		2008			
			1. cet. ¹ Q1 ¹		2. cet. Q2	
	Milj. latu Millions of lats	%	Milj. latu Millions of lats	%	Milj. latu Millions of lats	%
Kopā Total	4 040.3	100.0	1 086.6	100.0	1 124.1	100.0
Lauksaimniecības un pārtikas preces Agricultural and food products	581.2	14.4	166.7	15.3	159.9	14.2
Minerālprodukti Mineral products	165.4	4.1	41.2	3.8	48.3	4.3
Ķīmiskās rūpniecības un tās saskarnozaru ražojumi Products of the chemical and allied industries	300.3	7.4	88.2	8.1	83.6	7.4
Plastmasas un to izstrādājumi; kaučuks un tā izstrādājumi Plastics and articles thereof; rubber and articles thereof	119.5	3.0	28.6	2.6	30.2	2.7
Koks un koka izstrādājumi Wood and articles of wood	908.5	22.5	218.7	20.1	195.9	17.4
Papīra masa no koksnes, papīrs un kartons Pulp of wood; paper and paperboard	69.5	1.7	19.6	1.8	18.1	1.6
Tekstilmateriāli un tekstilizstrādājumi Textiles and textile articles	271.0	6.7	65.6	6.0	59.1	5.3
Akmens, ģipsa, cementa, stikla un keramikas izstrādājumi Articles of stone, plaster, cement, glassware and ceramic products	77.5	1.9	21.2	2.0	24.5	2.2
Parastie metāli un parasto metālu izstrādājumi Base metals and articles of base metals	589.7	14.6	156.4	14.4	235.2	20.9
Mehānismi un mehāniskas ierīces, elektroiekārtas Machinery and mechanical appliances; electrical equipment	444.0	11.0	134.0	12.3	124.8	11.1
Satiksmes līdzekļi Transport vehicles	281.4	7.0	84.9	7.8	89.6	8.0
Dažādi izstrādājumi Miscellaneous manufactured articles	157.8	3.9	41.1	3.8	34.3	3.1
Pārējās preces Other goods	74.5	1.8	20.4	2.0	20.6	1.8

¹ Dati precizēti.

¹ Data have been revised.

35. SVARĪGĀKĀS PRECES LATVIJAS IMPORTĀ
MAIN IMPORT GOODS OF LATVIA

(CIF cenās)
(in CIF prices)

	2007 ¹		2008			
	Milj. latu Millions of lats	%	1. cetur. Q1 ¹		2. cetur. Q2	
			Milj. latu Millions of lats	%	Milj. latu Millions of lats	%
Kopā Total	7 782.1	100.0	1 859.7	100.0	1 879.4	100.0
Lauksaimniecības un pārtikas preces Agricultural and food products	872.3	11.2	239.6	12.9	240.4	12.8
Minerālprodukti Mineral products	896.7	11.5	253.9	13.7	283.4	15.1
Ķīmiskās rūpniecības un tās saskarozaru ražojumi Products of the chemical and allied industries	631.5	8.1	186.1	10.0	174.6	9.3
Plastmasas un to izstrādājumi; kaučuks un tā izstrādājumi Plastics and articles thereof; rubber and articles thereof	371.9	4.8	88.0	4.7	90.8	4.8
Koks un koka izstrādājumi Wood and articles of wood	262.3	3.4	45.9	2.5	36.5	1.9
Papīra masa no koksnes, papīrs un kartons Pulp of wood; paper and paperboard	184.4	2.4	46.2	2.5	43.4	2.3
Tekstilmateriāli un tekstilizstrādājumi Textiles and textile articles	335.6	4.3	83.1	4.5	72.5	3.9
Parastie metāli un parasto metālu izstrādājumi Base metals and articles of base metals	747.8	9.6	178.2	9.6	222.7	11.8
Mehānismi un mehāniskas ierīces, elektroiekārtas Machinery and mechanical appliances; electrical equipment	1 618.6	20.8	346.8	18.6	330.9	17.6
Satiksmes līdzekļi Transport vehicles	1 136.2	14.6	231.5	12.4	228.8	12.2
Dažādi izstrādājumi Miscellaneous manufactured articles	261.0	3.4	57.2	3.1	54.2	2.9
Pārējās preces Other goods	463.8	5.9	103.2	5.5	101.2	5.4

¹ Dati precizēti.

¹ Data have been revised.

36. PARTNERVALSTIS LATVIJAS ĀRĒJĀ TIRDZniecībā LATVIAN FOREIGN TRADE PARTNERS

(eksports – FOB cenās, imports – CIF cenās)
(exports – in FOB prices, imports – in CIF prices)

	2007 ¹					2008									
				Īpatsvars (%)		1. cet. ¹ Q1 ¹					2. cet. Q2				
	Milj. latu Millions of lats			% of the total		Milj. latu Millions of lats			% of the total		Milj. latu Millions of lats			% of the total	
	Eksports Exports	Imports Imports	Bilance Balance	Eksports Exports	Imports Imports	Eksports Exports	Imports Imports	Bilance Balance	Eksports Exports	Imports Imports	Eksports Exports	Imports Imports	Bilance Balance	Eksports Exports	Imports Imports
Kopā Total	4 040.3	7 782.1	-3 741.8	100.0	100.0	1 086.6	1 859.7	-773.1	100.0	100.0	1 124.1	1 879.4	-755.3	100.0	100.0
ES15 valstis EU15 countries	1 627.1	3 434.0	-1 806.9	40.3	44.1	434.6	785.5	-350.9	40.0	42.2	412.4	782.3	-369.9	36.7	41.6
ES27 valstis EU27 countries	3 076.7	6 062.7	-2 986.0	76.2	77.9	836.0	1 426.5	-590.5	76.9	76.7	816.2	1 422.2	-606.0	72.6	75.7
t.sk. Vācija incl. Germany	353.1	1 180.6	-827.5	8.7	15.2	98.2	248.4	-150.2	9.0	13.4	97.5	263.5	-166.0	8.7	14.0
Zviedrija Sweden	313.0	379.8	-66.8	7.7	4.9	83.7	93.2	-9.5	7.7	5.0	77.6	86.8	-9.2	6.9	4.6
Lielbritānija United Kingdom	277.1	126.9	150.2	6.9	1.6	47.6	25.5	22.1	4.4	1.4	44.7	27.5	17.2	4.0	1.5
Somija Finland	127.0	397.3	-270.3	3.1	5.1	34.3	96.0	-61.7	3.2	5.2	34.0	85.3	-51.3	3.0	4.5
Dānija Denmark	161.1	207.7	-46.6	4.0	2.7	49.3	50.6	-1.3	4.5	2.7	48.4	54.4	-6.0	4.3	2.9
Nīderlande Netherlands	85.5	250.6	-165.1	2.1	3.2	30.5	67.1	-36.6	2.8	3.6	22.8	65.7	-42.9	2.0	3.5
Lietuva Lithuania	638.6	1 082.5	-443.9	15.8	13.9	187.6	290.2	-102.6	17.3	15.6	189.6	303.0	-113.4	16.9	16.1
Igaunija Estonia	581.8	629.9	-48.1	14.4	8.1	144.0	140.7	3.3	13.3	7.6	151.4	129.6	21.8	13.5	6.9
Polija Poland	146.0	544.0	-398.0	3.6	7.0	48.5	129.1	-80.6	4.5	6.9	38.2	126.8	-88.6	3.4	6.7
NVS CIS	586.4	1 029.1	-442.7	14.5	13.2	153.3	275.5	-122.2	14.1	14.8	167.8	303.4	-135.6	14.9	16.1
t.sk. Krievija incl. Russia	386.2	653.5	-267.3	9.6	8.4	105.5	180.6	-75.1	9.7	9.7	114.5	188.7	-74.2	10.2	10.0
Pārējās valstis Other countries	377.3	690.4	-313.1	9.3	8.9	97.4	157.7	-60.3	9.0	8.5	140.0	153.8	-13.8	12.5	8.2
t.sk. ASV incl. USA	55.5	88.7	-33.2	1.4	1.1	13.5	22.0	-8.5	1.2	1.2	19.0	17.7	1.3	1.7	0.9
Norvēģija Norway	101.5	80.8	20.7	2.5	1.0	30.5	12.4	18.1	2.8	0.7	27.9	13.2	14.7	2.5	0.7
Šveice Switzerland	27.6	80.9	-53.3	0.7	1.0	3.3	16.6	-13.3	0.3	0.9	9.4	23.3	-13.9	0.8	1.2

¹ Dati precizēti.

¹ Data have been revised.

PAPILDINFORMĀCIJA

Vispārējās piezīmes

Izdevumā "Monetārais Apskats. Monetary Review" izmantota CSP, Latvijas Republikas Finanšu ministrijas, Finanšu un kapitāla tirgus komisijas, RFB un Latvijas Bankas informācija.

Grafiskajos attēlos (5., 7., 17., 20., 21. un 23.–27. att.) ar punktiem atzīmēts rādītāja faktiskais lielums, ar līnijām – šo rādītāju aproksimējošā līkne. Grafiskos attēlus sagatavojot, izmantota *Reuters* (1. un 2. att.), CSP (3.–7. att.), Finanšu ministrijas (8.–12. att.), *Eurostat* (13.1. att.), *Bloomberg* (13.2. att.), Latvijas Bankas (13.3., 14.–27., 28.1., 28.3., 28.5., 28.7., 28.9., 28.11. un 29.–40. att.) un Starptautisko norēķinu bankas (28.4., 28.6., 28.8. un 28.10. att.) informācija.

Tabulas sagatavojot, izmantota Latvijas Bankas (1., 3.–28. un 30. tabula), RFB (1. tabula), Finanšu ministrijas (2.ab un 29. tabula) un CSP (2.ab un 31.–36. tabula) informācija.

Dažos gadījumos skaitļu noapaļošanas rezultātā komponentu summa atšķiras no kopsummas.

FOB cena ir preces cena, kuru veido preces vērtība, ieskaitot transporta un apdrošināšanas izmaksas līdz eksportētājvalsts robežai.

CIF cena ir preces cena, kuru veido preces vērtība, ieskaitot transporta un apdrošināšanas izmaksas līdz importētājvalsts robežai.

Tabulās apzīmējums "-" nozīmē, ka attiecīgajā periodā nav darījumu, un apzīmējums "x" – dati nav pieejami, rādītājus nav iespējams aprēķināt vai respondentu skaits ir nepietiekams datu publiskošanai.

Nauda un banku darbība

Monetāro rādītāju aprēķinā tiek iekļauti Latvijas Bankas bilances dati un pārējo MFI bilanču pārskatu informācija, kas tiek sagatavota saskaņā ar Latvijas Bankas noteikto metodoloģiju (sk. Latvijas Bankas interneta lapā ar Latvijas Bankas padomes 12.07.2001. lēmumu Nr. 88/7 apstiprinātos "Monetāro finanšu iestāžu mēneša bilances pārskata un pielikumu sagatavošanas noteikumus"), kas pamatojas uz ECB Regulu "Par monetāro finanšu institūciju konsolidēto bilanci" (ECB/2001/13).

Lai saskaņotu terminu lietojumu ar ECB "Mēneša Biļetenu", sākot ar Latvijas Bankas izdevuma "Monetārais Apskats. Monetary Review" 2004. gada 3. numuru, izmantoti šādi termini.

MFI – finanšu sabiedrības, kas veido naudas emisijas sektoru. Latvijā MFI ir Latvijas Banka, kredītiestādes u.c. MFI saskaņā ar Latvijas Bankas sagatavoto "Latvijas Republikas monetāro finanšu iestāžu sarakstu". ES MFI ietver ECB, eiro zonas valstu centrālās bankas, kredītiestādes un citas MFI (naudas tirgus fondus) saskaņā ar ECB publicēto MFI sarakstu.

Ne-MFI – vienības, kuras nav MFI.

Finanšu iestādes – citi finanšu starpnieki, izņemot apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondus (CFS), finanšu palīgsabiedrības, apdrošināšanas sabiedrības un pensiju fondi.

CFS – finanšu sabiedrības, kuras iesaistītas galvenokārt finanšu starpniecībā, uzņemoties tādas saistības, kas nav valūta, noguldījumi un noguldījumu aizstājēji no klientiem, kas nav MFI, vai apdrošināšanas tehniskās rezerves. CFS ir kredītiestādē iesaistītās sabiedrības (piemēram, finanšu līzingsabiedrības, faktūrkredītiestādes sabiedrības, eksporta vai importa finansēšanas sabiedrības), ieguldījumu fondi, ieguldījumu brokeru sabiedrības, finanšu instrumentsabiedrības (*financial vehicle corporations*), finanšu pārvaldītājsabiedrības, riska kapitāla sabiedrības (*venture capital corporations*). CFS datus tiek iekļauti arī finanšu palīgsabiedrību dati.

Finanšu palīgsabiedrības – finanšu sabiedrības, kuras iesaistītas galvenokārt finanšu palīgdarbībās, t.i., darbībās, kuras cieši saistītas ar finanšu starpniecību, bet nav finanšu starpniecība, piemēram, ieguldījumu brokeri, kas neveic finanšu starpniecības pakalpojumus savā vārdā, sabiedrības, kas nodrošina finanšu tirgu infrastruktūru, finanšu institūciju un finanšu tirgu centrālās uzraudzības iestādes, ja tās ir atsevišķas institucionālas vienības. Latvijā par finanšu palīgsabiedrību uzskatāma arī Finanšu un kapitāla tirgus komisija un RFB. Finanšu palīgsabiedrību dati tiek iekļauti CFS datus.

Nefinanšu sabiedrības – saimnieciskās vienības, kuras veic preču ražošanu vai sniedz nefinansiālus pakalpojumus nolūkā gūt peļņu vai citus augļus.

Mājsaimniecības – fiziskās personas vai fizisko personu grupas, kuru pamatdarbība ir patēriņš un kuras ražo preces un pakalpojumus vienīgi pašu patēriņam, kā arī privātpersonas apkalpojošās bezpeļņas institūcijas. Latvijā mājsaimniecību sektorā iekļaujami arī individuālā darba veicēji, ja viņi nav reģistrējuši savu darbību Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra komercreģistrā.

Neakciju vērtspapīru turētāji – finanšu aktīvi, kuri ir uzrādītāja instrumenti, parasti ir apgrozāmi, tos tirgo otrreizējos tirgos vai par tiem tirgū var saņemt atlīdzību un kuri negarantē to turētājam nekādas īpašuma tiesības uz institucionālo vienību, kas šos finanšu aktīvus emitējusi.

Saskaņā ar ECB metodoloģiju tiek publicēta šāda informācija:

- 1) Latvijas Bankas aktīvi un pasīvi (6. tabula), paplašinot uzrādāmo finanšu instrumentu loku;
- 2) MFI (izņemot Latvijas Banku) kopsavilkuma bilance, t.i., Latvijas MFI, izņemot Latvijas Banku, saskaņoto bilanču summa (7. tabula);
- 3) MFI konsolidētā bilance, kas iegūta, aprēķinot Latvijas MFI kopsavilkuma bilances pozīciju saldo (8. tabula). Sakarā ar to, ka uzskaites paņēmieni mazliet atšķiras, MFI savstarpējo posteņu summa ne vienmēr ir vienāda ar nulli, tāpēc atlikums tiek ietverts MFI savstarpējo saistību pārsniegumā;
- 4) monetārie rādītāji un to sastāvdaļas (4. tabula) atspoguļo Latvijas monetāros rādītājus un atbilstošos bilances posteņus. Tie iegūti no MFI konsolidētās bilances. Sezonāli izlīdzinātie monetārie rādītāji atspoguļoti 5. tabulā. Tiek aprēķināti un publicēti šādi monetārie rādītāji.

M1 – šaurās naudas rādītājs, kas ietver skaidro naudu apgrozībā (Latvijas Bankas emitētās latu banknotes un monētas, neieskaitot to atlikumus pārējo MFI kasēs) un visās valūtās MFI uz nakti veiktos noguldījumus.

M2 – vidējās naudas rādītājs, kas ietver M1 un visās valūtās veiktos noguldījumus ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu līdz 3 mēnešiem ieskaitot (īstermiņa krājnoguldījumi), kā arī visās valūtās veiktos noguldījumus MFI ar noteikto termiņu līdz 2 gadiem ieskaitot (īstermiņa noguldījumi).

M3 – plašās naudas rādītājs, kas ietver M2, *repo* darījumus, MFI emitētos parāda vērtspapīrus ar termiņu līdz 2 gadiem ieskaitot un naudas tirgus fondu akcijas un daļas.

Saskaņā ar Latvijas Bankas metodoloģiju joprojām tiek publicēts Latvijas Bankas naudas pārskats (3. tabula) un Latvijas banku sistēmas naudas pārskats (10. tabula). Saskaņā ar šo metodoloģiju aprēķināto monetāro rādītāju skaidrojums ir šāds.

M0 – naudas bāze, kas ietver Latvijas Bankas emitētās latu banknotes un monētas un rezidentu MFI latos veiktos pieprasījuma noguldījumus (noguldījumus uz nakti) Latvijas Bankā.

M2X – plašā nauda, kas ietver skaidro naudu apgrozībā (Latvijas Bankas emitētās latu banknotes un monētas, neieskaitot to atlikumus MFI kasēs), MFI latos veiktos noguldījumus uz nakti un termiņnoguldījumus (t.sk. noguldījumus ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu un *repo* darījumus), kā arī ārvalstu valūtā veiktos noguldījumus MFI. M2X pašvaldību noguldījumi tiek ietverti kā neto rādītājs pieprasījuma pusē.

Ievērojot to, ka Latvijas Banka apkopo plašāku informāciju, papildus tiek publicēta:

- 1) Latvijas MFI (izņemot Latvijas Banku) kopsavilkuma bilance, kas ir saskaņoto bilanču summa (9.ab tabula);
- 2) MFI (izņemot Latvijas Banku) ārzemju aktīvus un ārzemju pasīvus raksturojošā informācija (11.ab tabula), t.sk. arī atsevišķi bilances posteņi valstu grupu dalījumā (12. tabula);
- 3) Latvijas finanšu iestāžu, nefinanšu sabiedrību un mājsaimniecību noguldījumu MFI (izņemot Latvijas Banku) termiņstruktūru un noguldījumu veidus, t.sk. *repo*, raksturojošā informācija (13. un 14.abc tabula), kā arī valdības un nerezidentu noguldījumus raksturojošā informācija (14.d tabula). Noguldījumi ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu grupēti atbilstoši brīdinājuma termiņam. Ilgtermiņa noguldījumi ietver noguldījumus, kuru sākotnējais termiņš ir ilgāks par 1 gadu. MFI (izņemot Latvijas Banku) veikto noguldījumu valūtu dalījums atspoguļots 20.ab tabulā;
- 4) MFI (izņemot Latvijas Banku) Latvijas finanšu iestādēm, nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām izsniegto kredītu termiņstruktūru un kredītu veidus raksturojošā informācija (15., 16.ab, 17. un 18. tabula), kā arī valdības un nerezidentu kredītus raksturojošā informācija (16.c tabula). MFI (izņemot Latvijas Banku) izsniegto kredītu valūtu dalījums atspoguļots 20.cd tabulā;
- 5) MFI (izņemot Latvijas Banku) vērtspapīru turējumus raksturojošā informācija (19.ab un 20.ef tabula);
- 6) MFI (izņemot Latvijas Banku) emitētos parāda vērtspapīrus raksturojošā informācija (20.g tabula).

Procentu likmes

Ar 2004. gada janvāri Latvijas Banka ieviesusi jaunu procentu likmju statistikas metodoloģiju (sk. Latvijas Bankas interneta lapā ar Latvijas Bankas padomes 15.05.2003. lēmumu Nr. 102/3 apstiprinātos "Procentu likmju pārskatu sagatavošanas noteikumus"). Izmantojot šo metodoloģiju, Latvijas Republikā reģistrētajām bankām, ārvalstu banku filiālēm un krājaizdevu sabiedrībām jāsniedz informācija par noguldījumu un kredītu procentu likmēm, kas tiek piemērotas darījumos ar iekšzemes nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām. Iepriekš lietotā procentu likmju statistikas metodoloģija bija spēkā kopš 1997. gada maija. Ieviešot jauno metodoloģiju, panākta procentu likmju statistikas saskaņošana ar ECB prasību normām, kas izklāstītas Regulā ECB/2001/18 "Par to procentu likmju statistiku, kuras monetārās finanšu institūcijas piemēro mājsaimniecību un nefinanšu korporāciju noguldījumiem

un kredītiem". Procentu likmju statistika sniedz ievērojami plašāku informāciju par makroekonomisko attīstību un strukturālajām pārmaiņām, tomēr statistisko informāciju nevar tieši salīdzināt ar iepriekš publicēto, jo būtiski mainījusies statistikas sagatavošanas metodoloģija.

Tiek apkopota Latvijas Republikā reģistrēto banku, ārvalstu banku filiāļu un krājaizdevu sabiedrību sniegtā informācija par noguldījumu un kredītu procentu likmēm, kas tiek piemērotas darījumos ar nefinanšu sabiedrībām un mājsaimniecībām (21. tabula). Procentu likmju statistika tiek apkopota par jaunajiem darījumiem un darījumu atlikumiem. Visas procentu likmju statistikā ietvertās likmes ir vidējās svērtās procentu likmes. Procentu likmju statistikas sagatavošanā kredītiestādes izmanto nolīgto gada likmi (*annualised agreed rate; AAR*) vai šauri definēto efektīvo likmi (*narrowly defined effective rate; NDER*) un efektīvo gada izmaksu procentu likmi (*annual percentage rate of charge; APRC*). AAR vai NDER likmes aprēķins kredītiestādēm jāizvēlas, pamatojoties uz līguma nosacījumiem. NDER var aprēķināt jebkuram noguldījumam vai aizdevumam. Kredītiem privātpersonām mājokļa iegādei un patēriņa kredītiem papildus AAR vai NDER uzrādīta arī APRC.

Noguldījumu uz nakti un noguldījumu ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu jauno darījumu un atlikumu procentu likmes sakrīt.

No jauna izsniegto kredītu procentu likmes tiek atspoguļotas saskaņā ar līgumā noteikto procentu likmes darbības sākotnējo periodu. Savukārt norēķinu konta debeta atlikuma (*overdraft*) procentu likmes tiek uzrādītas šā kredīta atlikumam.

Atspoguļojot mājsaimniecībām izsniegto patēriņa un pārējo kredītu ar termiņu līdz 1 gadam un nefinanšu sabiedrībām izsniegto kredītu ar termiņu līdz 1 gadam procentu likmes, tiek ietvertas norēķinu konta debeta atlikuma procentu likmes.

Kredītu procentu likmes starpbanku tirgū (23.a tabula) tiek atspoguļotas kā vidējās svērtās jauno darījumu procentu likmes, apkopojot banku iesniegto informāciju, kas sagatavota atbilstoši Latvijas Bankas metodoloģijai (sk. Latvijas Bankas interneta lapā ar Latvijas Bankas padomes 17.07.2003. lēmumu Nr. 104/3 apstiprinātos "Naudas tirgus darījumu pārskata" sagatavošanas noteikumus").

Valūtu darījumi un valūtu kursi

Ārvalstu valūtu pirkšanas un pārdošanas darījumus raksturojošā informācija tiek apkopota, izmantojot Latvijas Bankas metodoloģiju (sk. Latvijas Bankas interneta lapā ar Latvijas Bankas padomes 09.09.2004. lēmumu Nr. 114/5 apstiprinātos "Ārvalstu valūtu skaidrās naudas pirkšanas un pārdošanas noteikumus" un ar Latvijas Bankas valdes 24.04.1997. lēmumu Nr. 259/8 apstiprināto "Ārvalstu valūtu pirkšanas un pārdošanas pārskatu"). Galvenie ārvalstu valūtu pirkšanas un pārdošanas darījumi (24. tabula) ietver skaidrā un bezskaidrā naudā veiktos MFI (izņemot Latvijas Banku) darījumus, kas atspoguļoti darījuma veidu un darījuma partneru dalījumā, ar mājsaimniecībām veiktos darījumus atspoguļojot atsevišķi. Savukārt ārvalstu valūtu pirkšanas un pārdošanas darījumi (25. tabula) ietver skaidrā un bezskaidrā naudā veiktos MFI un valūtas maiņas iestāžu darījumus, kas atspoguļoti nozīmīgāko valūtu dalījumā.

Latvijas Bankas noteiktie valūtu kursi (26. tabula) atspoguļoti kā aritmētiski vidējie mēneša rādītāji. Vidējie svērtie ārvalstu valūtu kursi (izņemot bezskaidrās naudas norēķinus; 27. tabula) apkopoti, izmantojot MFI (izņemot Latvijas Banku) un valūtas maiņas iestāžu sniegto informāciju.

Sākot ar 2006. gada 1. numuru, lata reālā efektīvā kursa dati tiek publiskoti izdevumā "Latvijas Maksājumu Balance. Latvia's Balance of Payments".

ADDITIONAL INFORMATION

General Notes

The Bank of Latvia's publication *Monetārais Apskats. Monetary Review* is based on data provided by the CSB, the Ministry of Finance of the Republic of Latvia, the Financial and Capital Market Commission, the RSE and the Bank of Latvia.

For Charts 5, 7, 17, 20, 21 and 23–27, the dots indicate the actual data, and the lines reflect the smoothing approximation of the data. Data sources for charts are Reuters (Charts 1 and 2), the CSB (Charts 3–7), the Ministry of Finance (Charts 8–12), Eurostat (Chart 13.1), Bloomberg (Chart 3.2), the Bank of Latvia (Charts 13.3, 14–27, 28.1, 28.3, 28.5, 28.7, 28.9, 28.11 and 29–40) and Bank for International Settlements (Charts 28.4, 28.6, 28.8 and 28.10).

Data sources for tables are the Bank of Latvia (Tables 1, 3–28 and 30), the RSE (Table 1), the Ministry of Finance (Tables 2ab and 29) and the CSB (Tables 2ab and 31–36).

Details may not add because of rounding-off.

FOB value is the price of a commodity on the border of the exporting country, including the transportation and insurance costs only up to the border.

CIF value is the price of a commodity on the border of the importing country, including the transportation and insurance costs only up to the border.

"–" – no transactions in the period; "x" – no data available, no computation of indicators possible or insufficient number of respondents to publish information.

Money and banking sector

Calculation of monetary aggregates includes the Bank of Latvia's balance sheet data and information from the financial position reports of other MFIs, prepared using the Bank of Latvia's methodology (see the Bank of Latvia Website for the "Regulation for Compiling Monthly Financial Position Report of Monetary Financial Institutions and Its Appendices" approved by the Bank of Latvia Council's Resolution No. 88/7 of July 12, 2001), based on the ECB Regulation concerning the consolidated balance sheet of the monetary financial institutions sector (ECB/2001/13).

For the purpose of harmonising the terminology with the ECB "Monthly Bulletin", starting with 2004 Q3 publication of the Bank of Latvia's *Monetārais Apskats. Monetary Review*, the following terms have been used:

MFIs – financial institutions forming the money-issuing sector. In Latvia, MFIs include the Bank of Latvia, credit institutions and other MFIs in compliance with the List of Monetary Financial Institutions of the Republic of Latvia compiled by the Bank of Latvia. In the EU, MFIs include the ECB, the national central banks of the euro area, credit institutions and other monetary financial institutions (money market funds) in compliance with the original List of Monetary Financial Institutions published by the ECB.

Non-MFIs – entities other than MFIs.

Financial institutions – other financial intermediaries, excluding insurance corporations and pension funds, (hereinafter, OFIs), financial auxiliaries, insurance corporations and pension funds.

OFIs – financial corporations that are primarily engaged in financial intermediation by incurring liabilities in forms other than currency, deposits and close substitutes for deposits from their customers other than MFIs, or insurance technical reserves. OFIs are corporations engaged in lending (e.g. financial leasing companies, factoring companies, export/import financing companies), investment funds, investment brokerage companies, financial vehicle corporations, financial holding corporations, venture capital corporations. OFIs data include also financial auxiliaries data.

Financial auxiliaries – financial corporations that are primarily engaged in auxiliary financial activities, i.e. activities that are closely related to financial intermediation but are not financial intermediation themselves, e.g. investment brokers who do not engage in financial intermediation services on their own behalf, corporations that provide infrastructure for financial markets, central supervisory institutions of financial institutions and the financial market provided that they are separate institutional units. The Financial and Capital Market Commission and the RSE shall be regarded as financial auxiliaries. Financial auxiliaries data are included in OFIs data.

Non-financial corporations – economic entities producing goods or providing non-financial services with the aim of gaining profit or other yield.

Households – natural persons or groups of natural persons whose principal activity is consumption and who produce goods and services exclusively for their own consumption, as well as non-profit institutions serving households. The following are also regarded as households in the Republic of Latvia: persons engaged in individual entrepreneurship provided that they have not

registered their activity with the Commercial Register of the Enterprise Register of the Republic of Latvia.

Holdings of securities other than shares – financial assets, which are instruments of the holder, usually negotiable and traded or compensated on secondary markets and which do not grant the holder any ownership rights over the issuing institutional unit.

The following information is published in accordance with the ECB methodology:

- 1) The Bank of Latvia's assets and liabilities (Table 6), expanding the range of reported financial instruments;
- 2) Aggregated balance sheet of MFIs (excluding the Bank of Latvia), i.e. the sum of the harmonised balance sheets of Latvia's MFIs, excluding the Bank of Latvia (Table 7);
- 3) Consolidated balance sheet of MFIs, obtained by netting out inter-MFI positions on the aggregated MFI balance sheet (Table 8). Due to slight differences in accounting techniques, the sum of inter-MFI positions does not always equal zero; therefore, the balance is included in the item "Excess of inter-MFI liabilities";
- 4) Monetary aggregates and counterparts (Table 4) comprise Latvia's monetary aggregates and their balance sheet counterparts derived from the consolidated balance sheet of MFIs. See Table 5 for seasonally adjusted monetary aggregates. The following monetary aggregates are calculated and published:

M1: narrow monetary aggregate, comprising currency in circulation (the lats banknotes and coins issued by the Bank of Latvia excluding vault cash of MFIs) plus overnight deposits in all currencies held with MFIs.

M2: intermediate monetary aggregate comprising M1 and deposits redeemable at a period of notice of up to and including 3 months (i.e. short-term savings deposits) made in all currencies and deposits with an agreed maturity of up to and including 2 years (i.e. short-term time deposits) in all currencies held with MFIs.

M3: broad monetary aggregate comprising M2, repurchase agreements, and debt securities with a maturity of up to and including 2 years issued by MFIs, and money market fund shares and units.

In compliance with the Bank of Latvia's methodology, the monetary base (Table 3) and monetary survey (Table 10) is published. According to this methodology, the calculated monetary aggregates comprise the following:

M0 – monetary base, comprising the lats banknotes and coins issued by the Bank of Latvia and resident MFI overnight deposits in lats with the Bank of Latvia.

M2X – broad money, comprising currency in circulation (the lats banknotes and coins issued by the Bank of Latvia less vault cash of MFIs), MFI overnight deposits and time deposits in lats (including deposits redeemable at notice and repos), as well as foreign currency deposits with MFIs. M2X incorporate deposits made by local governments as a net item on the demand side.

In view of the fact that the Bank of Latvia collects more comprehensive information, the following is also published:

- 1) Aggregated balance sheet of Latvia's MFIs (excluding the Bank of Latvia) which is the sum of the harmonised balance sheets (Tables 9ab);
- 2) Information characterising foreign assets and foreign liabilities of MFIs (excluding the Bank of Latvia; Tables 11ab), including a breakdown of selected balance sheet items by country (Table 12);
- 3) Information characterising the maturity profile and types of deposits (including repos) of Latvia's financial institutions, non-financial corporations and households with MFIs (excluding the Bank of Latvia; Tables 13 and 14abc) as well as Government and non-resident deposits (Table 14d). Deposits redeemable at notice have been grouped by period of notice. Long-term deposits include deposits with the original maturity of over 1 year. The breakdown of MFI (excluding the Bank of Latvia) deposits by currency is provided in Tables 20ab;
- 4) Information characterising the maturity profile and types of MFI (excluding the Bank of Latvia) loans to Latvia's financial institutions, non-financial corporations and households (Tables 15, 16ab, 17 and 18) as well as Government and non-resident loans (Table 16c). The breakdown of MFI (excluding the Bank of Latvia) loans by currency is provided in Tables 20cd;
- 5) Information characterising MFI (excluding the Bank of Latvia) securities holdings other than shares (Tables 19ab and 20ef);
- 6) Information characterising debt securities issued by MFIs (excluding the Bank of Latvia; Table 20g).

Interest Rates

In January 2004, the Bank of Latvia introduced new methodology for interest rate statistics (see the Bank of Latvia Website for the "Regulation for Compiling Interest Rate Reports" approved by the Bank of Latvia Council's Resolution No. 102/3 of May 15, 2003). Using this methodology, banks, branches of foreign banks and credit unions registered in the Republic of Latvia have to provide information on interest rates on deposits and loans applied in transactions with resident non-financial corporations and

households. The previously applied interest rate statistics methodology was effective since May 1997. Introduction of the new methodology enabled harmonisation of the interest rate statistics with the ECB requirements laid down in Regulation ECB/2001/18 concerning statistics on interest rates applied by monetary financial institutions to deposits and loans vis-à-vis households and non-financial corporations. The interest rate statistics provide considerably wider information on macroeconomic development and structural changes; nevertheless, the statistical information does not directly compare with the one published previously, as the methodology for preparing it has changed considerably.

Information on interest rates on deposits and loans applied in transactions with non-financial corporations and households provided by banks, branches of foreign banks and credit unions registered in the Republic of Latvia is collected (Table 21). Interest rate statistics is collected on new business and outstanding amounts. All rates included in the interest rate statistics are weighted average rates. When preparing the interest rate statistics, credit institutions use annualised agreed rates (AAR) or narrowly defined effective rates (NDER) and annual percentage rate of charge (APRC). Credit institutions have to select the calculation of the AAR or the NDER based on the terms and conditions of the agreement. The NDER can be calculated on any deposit or loan. In addition to the AAR or the NDER, the APRC is reported for loans to households for house purchase and consumer credits.

The interest rates on new business with overnight deposits and deposits redeemable at notice and their outstanding amounts coincide.

Interest rates on new loans are reported on the basis of the initial rate fixation period set in the agreement, whereas overdraft interest rates are reported on loan balances.

When reporting the interest rates on consumer credit and other credit to households with the maturity of up to 1 year and loans to non-financial corporations with the maturity of up to 1 year, interest rates on overdraft are included.

Interbank market lending interest rates (Table 23a) are reported as weighted average interest rates on new business, aggregating the information submitted by banks, prepared based on the Bank of Latvia's methodology (see the Bank of Latvia Website for the "Regulation for Compiling the 'Report on Money Market Transactions' " approved by the Bank of Latvia Council's Resolution No. 104/3 of July 17, 2003).

Foreign exchange and exchange rates

Information characterising the foreign currency selling and buying transactions is reported based on the Bank of Latvia's methodology (see the Bank of Latvia Website for the "Regulation for Buying and Selling Cash Foreign Currency" approved by the Bank of Latvia Council's Resolution No. 114/5 of September 9, 2004 and the "Report on Buying and Selling of Foreign Currency" approved by the Bank of Latvia Board's Resolution No. 259/8 of April 24, 1997. The major transactions in buying and selling foreign currency (Table 24) comprise the cash and non-cash transactions conducted by MFIs (excluding the Bank of Latvia), reported by transaction type and partner, presenting transactions with households separately. Transactions in buying and selling foreign currency (Table 25) comprise the cash and non-cash transactions conducted by MFIs and currency exchange bureaus, reported by major currency.

Exchange rates set by the Bank of Latvia (Table 26) are reported as monthly mathematical averages. Weighted average exchange rates (excluding non-cash payments; Table 27) are reported based on the information provided by MFIs (excluding the Bank of Latvia) and currency exchange bureaus.

Starting with the first issue of 2006, the data on the real effective exchange rate of the lats are published in the *Latvijas Maksājumu Bilance. Latvia's Balance of Payments*.

Latvijas Banka
K. Valdemāra ielā 2A, Rīgā, LV-1050
Tālrunis: 6702 2300 Fakss: 6702 2420
<http://www.bank.lv>
info@bank.lv
Reģistrācijas apliecība Nr. 1450
Iespiests "Premo"

Latvijas Banka (Bank of Latvia)
K. Valdemāra ielā 2A, Rīga, LV-1050, Latvia
Tel.: +371 6702 2300 Fax: +371 6702 2420
<http://www.bank.lv>
info@bank.lv
Certificate of Registration No. 1450
Printed by *Premo*